

Jaarverslag 2012

BNG
BANK

1**ORGANISATIE****13****2****VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN****18****3****VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR****27**

Inleiding

28

Strategie

30

Ontwikkelingen

32

Klantontwikkelingen

38

Producten en diensten

42

Funding

45

Financiële gang van zaken

47

Corporate governance

51

Duurzaamheid

54

Vooruitzichten voor 2013

63

4**GECONSOLIDEERDE JAARREKENING****65**

Geconsolideerde balans per 31 december 2012

66

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening 2012

67

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten 2012

68

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2012

69

Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen 2012

71

Grondslagen geconsolideerde jaarrekening

72

Toelichting geconsolideerde jaarrekening

91

Risicoparagraaf

118

5	VENNOOTSCHAPPELIJKE JAARREKENING	202
	Vennootschappelijke balans per 31 december 2012	203
	Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening 2012	204
	Vennootschappelijk overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten 2012	205
	Vennootschappelijk kasstroomoverzicht 2012	206
	Vennootschappelijk mutatieoverzicht eigen vermogen 2012	208
	Grondslagen vennootschappelijke jaarrekening	209
	Toelichting vennootschappelijke jaarrekening	210
6	OVERIGE GEGEVENS	232
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	233
	Onafhankelijk Assurance Rapport	235
	Statutaire bepalingen inzake winstverdeling	238
	Voorstel tot winstverdeling	239
	Statutaire bepalingen inzake doelstelling	240
7	BIJLAGEN	242
	A BNG Bank Dochtermaatschappijen	243
	B Verwijstabel Code Banken	245
	C Jaarcijfers BNG Bank vanaf 1915	247
	D Aandeelhouders BNG Bank per 31-12-2012	253

PROFIEL

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

De missie van BNG Bank is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: het behoud van substantiële marktaandeelen in het Nederlandse publieke en semi-publieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. Voorwaarden voor het realiseren van deze doelstellingen zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en een zo effectief en efficiënt mogelijke bedrijfsvoering. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is inherent aan de kernactiviteiten van BNG Bank.

BNG Bank draagt **duurzaam** bij
aan het laag houden van de kosten
van maatschappelijke voorzieningen
voor de burger.

Klanten van BNG Bank zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. BNG Bank biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, advies, betalingsverkeer, elektronisch bankieren en vermogensbeheer. Ook participeert de bank in publiek-private samenwerking. Verreweg het grootste deel van de kredietverlening van de bank is kredietrisicovrij, omdat deze aan of onder garantie van overheden plaatsvindt.

De bank, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. BNG Bank is gevestigd in Den Haag en heeft geen nevenvestigingen.

BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door BNG Bank uitgegeven schuld papier heeft een credit rating AAA van Standard & Poor's (S&P), Aaa van Moody's en AAA van Fitch. Daarnaast is aan de bank door Moody's de hoogst mogelijke Financial Strength Rating (A) toegekend. ■

KERNGEGEVENS

In miljoenen euro's

	2012	2011	2010	2009	2008
Balanstotaal	142.228	136.460	118.533	104.496	101.365
Kredieten	90.725	90.775	86.851	79.305	75.699
waarvan aan of onder garantie van overheden	79.666	78.548	75.247	67.164	64.782
waarvan geherclassificeerd vanuit de balanspost					
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	2.603	3.219	3.724	4.226	4.569
Eigen vermogen exclusief ongerealiseerde herwaarderingen ¹	2.718	2.450	2.321	2.204	2.008
Ongerealiseerde herwaarderingen ²	34	-553	-62	49	-29
Eigen vermogen per aandeel (in euro) ¹	48,81	44,00	41,68	39,58	36,06
Leverage ratio ³	2,0%	1,8%	2,0%	2,1%	2,0%
BIS tier 1-ratio ³	22%	20%	20%	19%	18%
BIS ratio ³	22%	21%	20%	20%	20%
Winst voor belastingen	460	339	337	350	182
Nettowinst	332	256	257	278	158
Winst per aandeel (in euro)	5,96	4,60	4,61	4,98	2,84
Dividendvoorstel	83	64	128	139	79
Dividend als % van de geconsolideerde nettowinst	25%	25%	50%	50%	50%
Dividend per aandeel (in euro)	1,49	1,15	2,30	2,49	1,42
Aantal medewerkers per jaarultimo (in FTE)	279	278	276	277	274
waarvan bij dochtermaatschappijen	36	41	45	58	51

¹ Exclusief herwaarderingsreserve en cashflow hedge reserve.

² Dit betreft de ongerealiseerde herwaarderingen binnen het eigen vermogen, zijnde de herwaarderingsreserve en de cashflow hedge reserve. Zie voor een uitgebreide toelichting het Verslag van de Raad van Bestuur – financiële gang van zaken, onderdeel balans – en noot 32 in de jaarrekening.

³ De solvabiliteitsratio's worden conform de actuele Basel II regelgeving berekend en weergegeven.

VOORWOORD

BNG Bank verzorgt financiële dienstverlening ten behoeve van decentrale overheden en sectoren die binding hebben met de overheid. Daarmee vervult zij een flankerende rol in het overheidsbeleid dat onder meer gericht is op een zo hoog mogelijk niveau van welvaart en welzijn. De bank heeft met deze activiteiten in haar bijna 100-jarig bestaan een belangrijke rol verworven in de Nederlandse samenleving.

De essentie van de bank is te allen tijde voorzien in goedkope financiering, waardoor de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers laag blijven. Ook in moeilijke tijden willen wij ‘het loket’ open kunnen houden. Om daarin succesvol te zijn, moet de bank onder alle omstandigheden tegen lage rentetarieven kunnen inkopen. Daarvoor is nodig dat partijen op de geld- en kapitaalmarkt vertrouwen hebben in de bank. Dat betekent weer dat de excellente kredietwaardigheid van onze instelling gewaarborgd moet blijven.

De binding met de maatschappelijke sectoren komt tot uitdrukking in de aard van de financiële dienstverlening van de bank die in dit verslag uitgebreid aan de orde komt. Deze omvat inmiddels ook de verdere ontwikkeling met betrekking tot de financiering van duurzame investeringen. Daar kan goed in worden voorzien met behulp van traditionele vormen van kredietverlening, maar in voorkomende gevallen ook met toegesneden producten. De bank vervult een proactieve rol bij dergelijke innovaties. Onder de gegeven conjuncturele omstandigheden en benodigde overheidsbezuinigingen is er evenwel sprake van een trage implementatie.

Een belangrijk thema binnen de financiële sector is ‘klant(belang) centraal’. Het gaat er in essentie om dat de klant écht geholpen is met de producten en diensten van de bank. Bij het afwegen van ons productenpakket telt het belang van de klant zwaar mee. Deze klantgerichtheid is bij BNG Bank onlosmakelijk verbonden met haar missie. Dit klinkt door in ons beleid. BNG Bank levert een aantal producten niet meer, juist omdat de bank deze niet langer maatschappelijk verantwoord vindt.

Om voortdurend goedkope financiering te leveren, moet onze **excellente kredietwaardigheid** geborgd blijven.

Wij vinden het van groot belang dat er evenwicht is tussen de belangen van de drie significante groepen belanghebbenden: klanten, aandeelhouders en medewerkers. Medewerkers zijn ons belangrijkste kapitaal en we besteden dan ook volop aandacht aan hun ontwikkeling en ontplooiing. Het bewustzijn dat ieders bijdrage van belang is in het geheel vormt hierbij de leidraad.

Ondanks het risicoarme profiel van haar uitzettingen moet de bank haar vermogen versterken als gevolg van nieuwe regelgeving voor banken. Toezichthouders vragen hier ook uitdrukkelijk aandacht voor. Versterking van de rentabiliteit van het eigen vermogen is dus noodzakelijk en ook in het dividendbeleid moeten wij hier rekening mee houden. Dat BNG Bank veelal in staat is de laagste tarieven te blijven rekenen, komt tot uitdrukking in de hoge marktaandelen in de kernklantsectoren van de bank.

In dit jaarverslag zijn de financiële en de maatschappelijke verslaggeving geïntegreerd. Met dit verslag en de informatie die is opgenomen op de website van de bank (bngbank.nl) streven wij naar een optimale transparantie over onze bedrijfsvoering en activiteiten. De maatschappelijke verslaggeving is opgesteld overeenkomstig de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI), inclusief het GRI-sector supplement voor de financiële sector, applicatieniveau A⁺.

Tot slot: BNG Bank blikt terug op een succesvol jaar. In het licht van de onrust op de financiële markten en een vloed aan nieuwe en voorgenomen regelgeving kan met recht worden gesteld dat het geen gemakkelijk jaar voor onze instelling was. Het lopende jaar stelt ons voor nieuwe uitdagingen. Wij zien het met vertrouwen tegemoet. ■

Namens de Raad van Bestuur,

CAREL VAN EYKELENBURG

VOORZITTER

Den Haag, 1 maart 2013

SAMENVATTING DOELSTELLINGEN EN REALISATIE

Op basis van de vraagstukken die spelen in de samenleving in het algemeen en in de financiële sector in het bijzonder, heeft BNG Bank in 2010 gekozen voor vijf MVO-thema's. Hiermee wil de bank waarde toevoegen voor haar stakeholders:

- veilige bank: BNG Bank staat voor betrouwbaar bankieren met maatschappelijke meerwaarde;
- verantwoorde groei: met haar dienstverlening draagt BNG Bank duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger;
- betrokken medewerkers: de bank investeert in haar medewerkers en hecht waarde aan een open cultuur;
- milieubewuste interne bedrijfsvoering: BNG Bank formuleert acties voor verdere verbetering;
- bijdragen aan kunst en cultuur: de bank stimuleert deze activiteiten, die door de stakeholders worden gewaardeerd.

Ook in 2012 heeft de bank voortgang geboekt op deze thema's. Met betrekking tot het thema verantwoorde groei is in het bijzonder aandacht gegeven aan de wijze waarop duurzaamheid concreet vorm kan krijgen in de kredietverlening. De kerncijfers van de bank staan op bngbank.nl en in dit jaarverslag, voorzien van een uitgebreide toelichting. In relatie tot de gekozen MVO-thema's rapporteert BNG Bank verder in

haar GRI-index over indicatoren overeenkomstig de GRI A-richtlijnen. In deze index is de realisatie over 2012 weergegeven of wordt verwezen naar de plaats waar de desbetreffende informatie staat vermeld.

De realisatie van de doelstellingen voor 2012 en die voor 2013 zijn hierna weergegeven aan de hand van de door BNG Bank gekozen GRI-kernindicatoren. De doelstellingen, voor zover deze niet als materieel zijn te karakteriseren, zijn met ingang van 2013 op enkele plaatsen algemener geformuleerd dan in 2012, aangezien de mogelijkheden begrensd zijn. Voor verdere informatie verwijzen wij naar de desbetreffende paragrafen in dit verslag.

Kerngegevens van
BNG Bank.

DOELSTELLINGEN 2012

VEILIGE BANK

Substantiële marktaandelen: rendabel voorzien in meer dan 50% van de totaal aangeboden langlopende solvabiliteitsvrije kredietvraag van decentrale overheden, woningcorporaties en zorginstellingen.

Rendement op het eigen vermogen: minimaal 8%.

Hogere absolute score dan in 2011 op de Transparantiebenchmark van het ministerie van Economische Zaken.

Realisatie opzet jaarverslag 2012 waarin het maatschappelijk verslag is geïntegreerd met GRI applicatie B⁺ voor de maatschappelijke verslaggeving.

VERANTWOORDE GROEI

Portefeuille langlopende leningen aan decentrale overheden, woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen: > 85% van de langlopende leningportefeuille van BNG Bank.

REALISATIE DOELSTELLINGEN 2012

Gerealiseerd: > 70%.

Gerealiseerd: 13,5%.

Gerealiseerd. Er zijn 185 punten van de maximaal te behalen 200 punten behaald. Daarmee werd een 12de plaats behaald in de rangschikking van de 500 grootste ondernemingen van Nederland.

Gerealiseerd met de hogere applicatie A⁺.

Gerealiseerd: 94%.

DOELSTELLINGEN 2013

De doelstellingen voor 2013 zijn gelijk aan die voor 2012.

De doelstelling voor 2013 is gelijk aan die voor 2012.

Realisatie van een hoge mate van transparantie in de jaarverslaggeving, hetgeen blijkt uit het behoud van een plaats in de hoogste categorie van de Transparantiebenchmark.

Geïntegreerd jaarverslag conform de GRI 4 richtlijnen.

De doelstelling voor 2013 is gelijk aan die voor 2012.

DOELSTELLINGEN 2012

Ontwikkeling van twee modellen voor duurzame investeringen en drie initiatieven voor zodanige transacties en/of vastgoedfinancieringen met duurzame doelstellingen.

Klanttevredenheidsonderzoek 2012: score boven het branchegemiddelde.

BETROKKEN MEDEWERKERS

Vijf ontwikkelingstrajecten ter verbreding en verdieping van relevante kennis bij medewerkers op het gebied van risicomanagement, MVO, BNG Bedrijfscode, coachend leidinggeven alsmede activiteiten van de diverse bedrijfsonderdelen van de bank.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek 2012: score op of boven het branchegemiddelde.

REALISATIE DOELSTELLINGEN 2012

Op grond van voortschrijdend inzicht is de doelstelling gewijzigd. In de huidige omstandigheden zijn klant en bank meer gediend bij het gebruikmaken van bestaande mogelijkheden in de dienstverlening.

Gerealiseerd. De klanttevredenheid scoorde een 8,0 (2010: 7,6) op een schaal van één tot tien.

Grotendeels gerealiseerd. Onder de noemer 'BNG Bijdetijds' zijn onder meer 15 informatiebijeenkomsten georganiseerd voor medewerkers met betrekking tot risicomanagement, bedrijfscode, financiering van duurzame investeringen, kwartaalcijfers en de bedrijfspositie van BNG Bank in het licht van actuele ontwikkelingen. Invoering opzet coachend leidinggeven is voorzien in 2013.

Gerealiseerd. De 'algemene tevredenheid' scoorde een 8,0 (2009: 7,6) op een schaal van één tot tien. In de rangschikking '50 Beste Werkgevers' (< 1.000 medewerkers) leverde dit een 12e plaats op; in de categorie financiële dienstverleners een 3e plaats.

DOELSTELLINGEN 2013

- Ontwikkeling van kredietverlening ten behoeve van de uitrol van zonnepanelen op corporatiewoningen en voor het verduurzamen van accommodaties.
- Omzet lange kredietverlening voor duurzame investeringen verder in kaart brengen.

BNG Bank houdt om het jaar een klanttevredenheidsonderzoek. Streven 2014: wederom een score boven het branchegemiddelde.

- Bestendiging van de ontwikkelingstrajecten ter verbreding en verdieping van relevante kennis bij medewerkers.
- Acties ter verdere vergroting van de efficiëntie en de samenwerking.
- Invoering van het ontwikkelingstraject coachend leidinggeven.
- Acties naar aanleiding van analyses duurzame inzetbaarheid en mobiliteit.

Het medewerkerstevredenheidsonderzoek wordt eens in de drie jaar gehouden. Streven in 2015: wederom een score op of boven het branchegemiddelde.

DOELSTELLINGEN 2012

MILIEUBEWUSTE BEDRIJFSVOERING

CO₂-uitstoot met 5% terugbrengen ten opzichte van 2011.

10% minder papierinkoop dan 2011.

Duurzame inkoop geïntensiveerd.

BIJDRAGEN AAN KUNST EN CULTUUR

Ondersteuning van 80 projecten in Nederland.

Stimulering van jong talent met één nieuw beleidsterrein.

REALISATIE DOELSTELLINGEN 2012

CO₂-uitstoot gelijk aan 2011.

Gedeeltelijk gerealiseerd.

50% van de inkoop is als duurzaam te betitelen.

Er zijn 70 projecten gerealiseerd.

Inmiddels is de BNG Circusprijs in het leven geroepen.

DOELSTELLINGEN 2013

De doelstelling voor 2013 is een gelijk of lager niveau dan 2012.

Vermindering papierverbruik ten opzichte van 2012.

Minimaal handhaven van het niveau van duurzame inkoop in 2012.

Jaarlijkse ondersteuning van tientallen projecten in Nederland.

Er komt geen nieuw beleidsterrein in 2013. Met ondersteuning van de projecten wordt ook jong talent gestimuleerd.

Organisatie

MANAGEMENT⁵

DR. IR. C. VAN EYKELENBURG [1952]
 VOORZITTER RAAD VAN BESTUUR

MEVR. DRS. P.J.E. BIERINGA [1959]
 DIRECTEUR PUBLIC FINANCE

DRS. G.J. THOMAS [1950]
 DIRECTEUR-SECRETARIS

ING. F.C.M. JANSE [1966]
 HOOFD MARKETING EN COMMUNICATIE

DRS. R.C.J. DE JONG [1968]
 HOOFD INTERNE ACCOUNTANTSDIENST

MEVR. J.C. VESTER-VOS [1960]
 HOOFD PERSONEELSZAKEN

PROF. DR. J.J.A. LEENAARS [1952]
 LID RAAD VAN BESTUUR

O. LABE [1969]
 DIRECTEUR TREASURY & CAPITAL MARKETS

B.P.M. VAN DOOREN [1957]
 HOOFD CAPITAL MARKETS EN INVESTOR RELATIONS

MR. H.E. QUAST [1968]
 HOOFD JURIDISCHE ZAKEN, FISCALE ZAKEN
 EN COMPLIANCE

DRS. J.C. REICHARDT [1958]
 LID RAAD VAN BESTUUR

DRS. R. VAN WOERDEN [1958]
 DIRECTEUR PROCESSING

DRS. P.J. KORTLEVE [1969]
 HOOFD PLANNING & CONTROL

DRS. ING. H.R. NOORDAM [1966]
 HOOFD RISK CONTROL

DRS. R.G. WIJDOOGEN [1963]
 HOOFD KREDIETRISICOBEOORDELING

⁴ Per 1 januari 2013.

⁵ Elk van de leden van de Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor een aantal directoraten en (staf-) afdelingen. Weergegeven is welke directeuren en afdelingshoofden rechtstreeks rapporteren aan de leden van de Raad van Bestuur. Een schematische weergave van de organisatiestructuur ([organogram](#)) is op bngbank.nl gepubliceerd. De organisatorische inrichting van het risicobeheer wordt beschreven in de risicoparagraaf van het jaarverslag.

SAMENSTELLING EN GEGEVENS VAN DE RAAD VAN BESTUUR⁶

DR. IR. C. VAN EYKELENBURG

Benoemd tot lid 1 januari 2005, benoemd tot voorzitter 15 oktober 2008, herbenoemd tot voorzitter 15 oktober 2012. De benoeming als voorzitter Raad van Bestuur is voor een periode van vier jaar. Deze benoeming kan worden verlengd. In relatie met zijn functie bij BNG Bank is de heer Van Eykelenburg bestuurslid/penningmeester van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). Daarnaast is de heer Van Eykelenburg lid van het bestuur van de Stichting Pensioenfonds ABP, lid van de Commissie Intern Toezicht van het Shell Pensioenfonds, voorzitter van het bestuur van de Vereniging Rijks-gesubsidieerde Musea en voorzitter van het bestuur van het W.F. Hermans Instituut.

PROF. DR. J.J.A. LEENAARS

Benoemd 15 oktober 2002. De benoeming als lid Raad van Bestuur is voor onbepaalde tijd. In relatie met zijn functie bij BNG Bank is de heer Leenaars lid van de Raad van Toezicht van de Stichting Waarborgfonds HBO, bestuurslid van de Stichting Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO), lid van de Raad van Commissarissen van N.V. Trustinstelling Hoevelaken en voorzitter van de raden van commissarissen van de BNG-dochtermaatschappijen Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel BV, BNG Gebiedsont-

wikkeling BV en BNG Vermogensbeheer BV. Daarnaast is de heer Leenaars hoogleraar Bestuurlijke Informatieverzorging aan de Universiteit van Amsterdam, vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen van het Chassé Theater te Breda, lid van de Raad van Commissarissen van Gerrichhauzen & Partners BV, voorzitter van de Raad van Advies van ILFA en bestuurslid van de Stichting NOAD Advendo Combinatie Breda.

DRS. J.C. REICHARDT

Benoemd 15 oktober 2008, herbenoemd 15 oktober 2012. De benoeming als lid Raad van Bestuur is voor een periode van vier jaar. Deze benoeming kan worden verlengd. In relatie met zijn functie bij BNG Bank is de heer Reichardt voorzitter van de Raad van Commissarissen van Data B. Mailservice BV, lid van de Raad van Commissarissen van BOEI BV, lid van de Commissie Toezichtzaken van de NVB en lid van de raden van commissarissen van de BNG-dochtermaatschappijen Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel BV, BNG Gebiedsontwikkeling BV en BNG Vermogensbeheer BV. Daarnaast is de heer Reichardt lid van de Raad van Toezicht en voorzitter van het Audit Committee van de RDW en lid van het Nationaal Renovatie Platform.

⁶ De Raad van Bestuur bestaat uit drie mannen. De Raad van Commissarissen beschouwde hen ten tijde van hun benoeming tot lid en voorzitter van de Raad van Bestuur als de beste kandidaten voor deze functies. Op dit moment is er geen sprake van vacatures in de Raad van Bestuur en op korte termijn is ook geen mutatie of uitbreiding van de Raad van Bestuur aan de orde. Zodra dat wel het geval is, zal een kandidaat worden gezocht die voldoet aan het profiel dat de Raad van Commissarissen voor de Raad van Bestuur heeft opgesteld. Dat [profiel](#) is op bngbank.nl gepubliceerd. Het streven naar diversiteit, onder meer naar geslacht en leeftijd, is opgenomen in dit profiel en zal als dan uitdrukkelijk aandacht krijgen in de procedure. Taken en verantwoordelijkheden van (de leden van) de Raad van Bestuur zijn beschreven in het [reglement van de Raad van Bestuur](#), dat op bngbank.nl is gepubliceerd.

⁷ De Raad van Commissarissen bestaat uit drie vrouwen en zes mannen. Taken en verantwoordelijkheden van (de leden van) de Raad van Commissarissen zijn beschreven in het [reglement van de Raad van Commissarissen](#), dat op [bngbank.nl](#) is gepubliceerd. Commissarissen worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen in overeenstemming met de Nederlandse corporate governance code tweemaal worden herbenoemd. Het [profiel van de Raad van Commissarissen](#) en het rooster van aftreden zijn eveneens op de website van de bank te vinden. Alle commissarissen bij BNG Bank hebben de Nederlandse nationaliteit.

⁸ BNG Bank streeft onafhankelijkheid van haar commissarissen na. Daarbij wordt gelet op de volgende punten. Commissarissen zijn niet werkzaam of werkzaam geweest bij de vennootschap. Commissarissen staan niet in een andere zakelijke relatie tot BNG Bank krachtens welke zij persoonlijk voordeel zouden kunnen behalen. Commissarissen genieten een vaste jaarlijkse honorering, die niet afhankelijk is van de resultaten van de bank in enig jaar. De [beloningsregeling van de Raad van Commissarissen](#) is op [bngbank.nl](#) gepubliceerd. 'Interlocking directorships' tussen commissarissen onderling of tussen commissarissen en bestuurders zijn niet aanwezig. Commissarissen bezitten geen aandelen in de vennootschap.

SAMENSTELLING EN GEGEVENS VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSSEN ^{7, 8, 9}

DR. H.O.C.R. RUDING^{10, 11} [1939]

VOORZITTER

Oud-vicevoorzitter van de Raad van Bestuur van Citicorp/Citibank, New York; oud-minister van Financiën. Benoemd 12 mei 2004, herbenoemd 28 april 2008, tweede maal herbenoemd 23 april 2012, aftredend in 2016.

MEVR. S.M. DEKKER^{10,11,13} [1942]

VICEVOORZITTER (TEVENS SECRETARIS)

Oud-minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Benoemd 24 mei 2007, herbenoemd 26 april 2011, herbenoembaar in 2015. Behalve lid van de Raad van Commissarissen van BNG Bank is mevrouw Dekker lid van de Raad van Commissarissen van Royal Haskoning DHV BV.

DRS. H.H. APOTHEKER¹³ [1950]

Burgemeester van de gemeente Súdwest-Fryslân. Benoemd 16 mei 2002, herbenoemd 17 mei 2006, tweede maal herbenoemd 26 april 2010, aftredend in 2014. Behalve lid van de Raad van Commissarissen van BNG Bank is de heer Apotheker lid van de Raad van Commissarissen van PPG Industries Fiber Glass BV en voorzitter van de Raad van Toezicht van NHL Hogeschool.

MEVR. DRS. H.G.O.M. BERKERS^{12,13} [1955]

Oud-lid van de Raad van Bestuur van het Catharina Ziekenhuis te Eindhoven. Benoemd 27 april 2009, aftredend in 2013.

Behalve lid van de Raad van Commissarissen van BNG Bank is mevrouw Berkers lid van de raden van toezicht van Stichting ORO en Stichting Proteion Thuis.

DRS. T.J.F.M. BOVENS¹³ [1959]

Commissaris van de Koningin in de provincie Limburg. Benoemd 23 april 2012, herbenoembaar in 2016.

DR. W.M. VAN DEN GOORBERGH^{10,11,12} [1948]

Oud-vicevoorzitter van de Raad van Bestuur van Rabobank Nederland. Benoemd 15 mei 2003, herbenoemd 24 mei 2007, tweede maal herbenoemd 26 april 2011, aftredend in 2015. Behalve lid van de Raad van Commissarissen van BNG Bank is de heer Van den Goorbergh voorzitter van de raden van commissarissen van De Welten Groep Holding BV, NIBC Bank NV en DELA, lid van de Raad van Commissarissen van Mediq NV* en lid van het bestuur van de Stichting Katholieke Universiteit Nijmegen.

DRS. J.J. NOOITGEDAGT¹² [1953]

Chief Financial Officer en lid van de Raad van Bestuur van AEGON NV*.

Benoemd 23 april 2012, herbenoembaar in 2016.

MR. R.J.J.M. PANS^{10,11} [1952]

Voorzitter van de directieraad van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Benoemd 15 mei 2003, herbenoemd 24 mei 2007, herbenoemd 26 april 2011, aftredend in 2015.

Behalve lid van de Raad van Commissarissen van BNG Bank is de heer Pans voorzitter van de Raad van Toezicht van de Stichting Coloriet.

MEVR. DRS. M. SINT¹³ [1949]

Voorzitter van de Raad van Bestuur van de Isala-klinieken in Zwolle.

Benoemd 20 augustus 2012, herbenoembaar in 2016.

Behalve lid van de Raad van Commissarissen van BNG Bank is mevrouw Sint voorzitter van de Raad van Commissarissen van NV ROVA.

ONDERNEMINGSRAAD**MEVR. S.P.D. HUIZER** [1968]

VOORZITTER

J.H. BOOM [1951]

SECRETARIS

ING. P.J. VAN EMMERIK [1964]

VICEVOORZITTER

G.J. VAN DUFFELEN [1978]**MEVR. F.N. ELDERHORST-BRUSSEE** [1976]**J.P. KRAUS** [1970]**DRS. R. MOLINA** [1954]**L.H.J.M. TULFER** [1950]**DRS. F.W.A. ZWETSLOOT** [1971]

⁹ Nevenfuncties worden alleen genoemd, indien het bestuurs- en toezichtfuncties betreft bij instellingen die relevant zijn uit hoofde van de Wet Bestuur en Toezicht. Een [register van alle door commissarissen gemelde nevenfuncties](#) is op bngbank.nl gepubliceerd.

Functies en nevenfuncties bij beursgenoteerde instellingen in Nederland zijn voorzien van een asterisk.

¹⁰ Lid van de Selectie- en Benoemingscommissie, commissie als bedoeld in artikel 16 van de statuten.

¹¹ Lid van de Remuneratiecommissie, commissie als bedoeld in artikel 16 van de statuten.

¹² Lid van het Audit & Risk Committee, commissie als bedoeld in artikel 16 van de statuten.

¹³ Lid van de Commissie Marktstrategie, commissie als bedoeld in artikel 16 van de statuten.

Verslag van de Raad van Commissarissen

JAARREKENING EN DIVIDENDVOORSTEL

Het jaarverslag van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, dat hierbij wordt aangeboden, bevat onder meer de jaarrekening en het verslag over het jaar 2012, opge maakt door de Raad van Bestuur. De jaarrekening 2012 is voorzien van een goedkeurende controleverklaring door Ernst & Young Accountants LLP. De onderdelen die betrekking hebben op de maatschappelijke verslaggeving zijn voorzien van een assurancerapport van Ernst & Young Accountants LLP. Wij stellen de aandeelhouders voor de jaarrekening vast te stellen en de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen kwijting te verlenen voor het blijkens de jaarrekening en het jaarverslag door de Raad van Bestuur gevoerde bestuur en voor het door onze raad gehouden toezicht. Bij vaststelling van de jaarrekening en de daarin opge-

nomen winstverdeling, zal over het boekjaar 2012 een dividend van EUR 1,49 per aandeel van nominaal EUR 2,50 worden uitgekeerd (2011: EUR 1,15).

SAMENSTELLING RAAD VAN COMMISSARISSEN

De omvang en het profiel van de raad zijn in het verslagjaar ongewijzigd gebleven. De samenstelling van de raad was overeenkomstig het profiel.

In het verslagjaar zijn de heer drs. R.J.N. Abrahamsen, de heer mr.dr. A.G.J.M. Rombouts en mevrouw mr. Y.C.M.T. van Rooy afgetreden. Zij hebben de raad met hun deskundigheid en ervaring gediend vanaf respectievelijk 2006, 2000 en 2004. De heer Rombouts is voorts lid en voorzitter geweest van de Commissie Marktstrategie en de heer Abrahamsen lid van het Audit & Risk Committee. Mevrouw Van Rooy is vicevoorzitter en secretaris van de raad geweest en lid van de Selectie- en Benoemingscommissie en de Remuneratiecommissie. De raad is hen zeer erkentelijk voor hun bijdragen.

In verband met het aftreden van de heer drs. R.J.N. Abrahamsen, de heer mr.dr. A.G.J.M. Rombouts en mevrouw mr. Y.C.M.T. van Rooy heeft de raad individuele profielschetsen opgesteld, passend binnen de profielschets van de gehele raad. Op basis hiervan zijn de heer drs. T.J.F.M. Bovens, de heer drs. J.J. Nooitgedagt en mevrouw drs. M. Sint voorgedragen voor benoeming in hun plaats. Op 23 april 2012 heeft de Algemene

Vergadering van Aandeelhouders de heren Bovens en Nooitgedagt benoemd en op 20 augustus 2012 mevrouw Sint. De genoemde personen hebben na hun benoeming het door BNG Bank aangeboden introductieprogramma doorlopen.

Aandeelhouders hebben in 2012 tevens kennis genomen van de individuele profielschets die is opgesteld in verband met de aankondiging van het aftreden van mevrouw drs. H.G.O.M. Berkers. Bij de jaarlijkse evaluatie van zijn functioneren heeft de Raad van Commissarissen geconcludeerd dat met de door de raad voor te dragen kandidaat ter vervulling van deze vacature de raad en het Audit & Risk Committee aan het gewenste profiel blijven beantwoorden. De raad beschikt over een voldoende aantal leden om zijn functie, ook in de andere commissies van de raad, goed te kunnen uitoefenen.

De [samenstelling van de Raad van Commissarissen](#) is opgenomen in het hoofdstuk Organisatie. Van iedere commissaris worden in dit hoofdstuk de gegevens vermeld die relevant zijn voor de vervulling van zijn taak als commissaris.

BELONING RAAD VAN COMMISSARISSEN

De [beloningsregeling](#) voor leden van de Raad van Commissarissen is op 26 april 2011 vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en is op bngbank.nl integraal gepubliceerd. De regeling geldt voor de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2016.

PERMANENTE EDUCATIE RAAD VAN COMMISSARISSEN

In 2012 voorzag het programma van [permanente educatie](#) voor de leden van de Raad van Commissarissen gezamenlijk in een onderdeel over Europese regelgeving voor banken. Spreker was de heer K. Lannoo, CEO bij het Centre for European Policy Studies (CEPS). Voor de leden met specifieke deskundigheid en ervaring op het terrein van de financiële sector is een bijeenkomst verzorgd over Asset & Liability Management – theorie en praktijk bij BNG Bank. Sprekers waren de heer G. de Méris (destijds partner bij Ernst & Young Accountants LLP) en de heer J.J.A. Leenaars (lid van de Raad van Bestuur van BNG Bank). Voor de overige leden van de raad hebben de heer M. van der Lof (partner bij Ernst & Young Accountants LLP) en de heer J.C. Reichardt (lid van de Raad van Bestuur van BNG Bank) een inleiding verzorgd over IFRS en accounting bij BNG Bank. Behoudens vijf verhinderingen op onderdelen hebben alle commissarissen het programma van permanente educatie gevolgd. Van de geboden gelegenheid individuele opleidingswensen kenbaar te maken en een toe-

gesneden opleiding te volgen is geen gebruik gemaakt. De effectiviteit van het programma is door de raad geëvalueerd. De raad heeft geconcludeerd dat het programma 2012 aan zijn doel heeft beantwoord en dat de opzet van het programma in 2013 gelijk kan blijven. De raad heeft voorts vastgesteld welke van de in de Code Banken genoemde onderwerpen in 2013 en 2014 aan de orde dienen te komen.

FUNCTIONEREN RAAD VAN COMMISSARISSEN

De raad evalueert jaarlijks zijn functioneren. De evaluatie 2012 is voorbereid met een schriftelijke enquête, aangevuld met mondeling door de secretaris van de raad ingewonnen informatie. Ook de Raad van Bestuur is om inbreng gevraagd. De raad heeft geconcludeerd dat hij adequaat functioneert; van bijzondere aandachtspunten is geen sprake. Wel wil de raad bezien of een compactere informatievoorziening haalbaar en wenselijk is.

PROFIEL RAAD VAN BESTUUR

Het [profiel](#) van de Raad van Bestuur is in het verslagjaar ongewijzigd gebleven. De samenstelling van en de taakverdeling binnen de Raad van Bestuur waren in 2012 overeenkomstig het profiel.

PERMANENTE EDUCATIE RAAD VAN BESTUUR

Alle leden van de Raad van Bestuur hebben deelgenomen aan alle onderdelen van het programma van permanente educatie voor de Raad van Commissarissen. Daarnaast

heeft een lid van de Raad van Bestuur in 2012 twee studiereizen gemaakt, met als thema 'Deense financieringsmodellen' respectievelijk 'Britse aanpak van financiële problemen, inclusief regulering van banken'. Een tweede lid van de Raad van Bestuur heeft deelgenomen aan de conferentie 'The Eurozone break-up, How will it happen and what impact will it have?', georganiseerd door Capital Economics en aan de jaarlijkse 'Central Banker's Conference', georganiseerd door Nomura, en een derde lid heeft deelgenomen aan de 'Risk annual summit 2012', alsmede aan een bijeenkomst over IFRS, georganiseerd door Ernst & Young. De ondernomen educatie-activiteiten zijn gerapporteerd aan de Raad van Commissarissen en de evaluaties ervan zijn besproken in de jaarlijkse beoordelingsgesprekken van de voorzitter en de secretaris van de Raad van Commissarissen met de individuele leden van de Raad van Bestuur. De Raad van Commissarissen heeft geconcludeerd dat de leden van de Raad van Bestuur voldoen aan de Beleidsregel deskundigheid van de AFM en de Nederlandsche Bank.

ACTIVITEITEN AUDIT & RISK COMMITTEE

Het Audit & Risk Committee kwam in het verslagjaar driemaal in vergadering bijeen. Alle vergaderingen van het committee zijn bijgewoond door de interne en externe accountant. Het committee heeft de bespreking door de voltallige Raad van Commissarissen voorbereid inzake de kwartaal- en halfjaarcijfers, het financieel jaarverslag, de managementletters van de interne en externe

accountant inclusief de reactie daarop van de Raad van Bestuur en het maatschappelijk jaarverslag. De interne en externe accountant waren aanwezig bij de bespreking van de jaarstukken in de raad. Ook heeft het comité de besluitvorming door de voltallige raad voorbereid inzake de risk appetite van BNG Bank (inclusief risicobeleid, risicoprofiel, kapitaalallocatie en liquiditeitsbeslag), de rapportage solvabiliteitsplichtige kredietverlening en de rapportage landen- en sectoranalyses. Het comité heeft verder gesproken over het complianceverslag 2011, de incidentenrapportage 2011, het complianceprogramma 2013, het jaarplan IAD 2013, het auditplan van de externe accountant in het kader van de controle van de jaarrekening BNG Bank 2012 en de verslagen van het tripartiete overleg tussen de Nederlandsche Bank, de externe accountant en BNG Bank, alsmede over de waardering van financiële instrumenten. Deze onderwerpen zijn ook in de voltallige raad aan de orde geweest. Voorts is aan het comité gerapporteerd over de opbouw van de liquiditeitsportefeuille. Standaard overlegt het Audit & Risk Committee eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de Raad van Bestuur met de interne en externe accountant. Uit dit overleg zijn in 2012 geen bijzondere punten van aandacht naar voren gekomen.

ACTIVITEITEN REMUNERATIECOMMISSIE

De Remuneratiecommissie kwam in het verslagjaar eenmaal in vergadering bijeen. De commissie heeft de besluitvorming door de voltallige Raad van Commis-

sarissen voorbereid inzake de doelstellingen voor de variabele beloning van de Raad van Bestuur over 2012 en de rapportage Beloningsbeleid 2011. Bij het laatste punt is de voorbereiding gecombineerd met de bespreking in de voltallige Raad van Commissarissen.

ACTIVITEITEN SELECTIE- EN BENOEMINGSCOMMISSIE

De Selectie- en Benoemingscommissie kwam in het verslagjaar vijfmaal in vergadering bijeen. De commissie heeft de besluitvorming door de voltallige Raad van Commissarissen voorbereid inzake de voordracht tot (her)benoeming van commissarissen, de rapportage over de doelstellingen voor de variabele beloning van de Raad van Bestuur over 2011 (leidend tot de vaststelling van de variabele beloning van de Raad van Bestuur), de taakverdeling binnen de Raad van Bestuur, de nevenfuncties van de leden van de Raad van Bestuur en het programma van permanente educatie voor de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur. Tevens heeft de commissie het [profiel](#) van de Raad van Commissarissen geëvalueerd in relatie tot komende vacatures.

ACTIVITEITEN COMMISSIE MARKTSTRATEGIE

De Commissie Marktstrategie kwam in het verslagjaar tweemaal bijeen. De commissie heeft tot taak de relevante ontwikkelingen te bespreken inzake de klantengroepen van BNG Bank en de toereikendheid van de bestaande en potentiële dienstverlening aan deze

klantengroepen. Daartoe is een dialoog georganiseerd tussen de commissie, enkele deskundigen op het terrein van de kernklantsectoren van BNG Bank en de sector-specialisten binnen de bank. Gesproken is over de kritieke succesfactoren voor publiek-private samenwerking, het gewenste verdienmodel voor woningcorporaties en de financierbaarheid van de zorgsector. De conclusies zijn verwerkt in de meerjarenvisie van de bank. Voorts heeft de commissie de bespreking door de voltallige raad van de commerciële onderdelen van het jaarplan 2013 voorbereid. Met name is aandacht besteed aan sectorontwikkelingen, portefeuillesturing en beleid ten aanzien van huisbankierschappen. Ten slotte is de besluitvorming voorbereid over de voor BNG Bank relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.

OVERIGE ACTIVITEITEN RAAD VAN COMMISSARISSEN

In de verslagperiode kwam de raad zesmaal in vergadering bijeen. Naast de hiervoor genoemde punten kwamen de volgende onderwerpen aan de orde: de rapportage beloningsbeleid 2011, waaronder begrepen het beloningsbeleid van de Raad van Bestuur, het beloningsbeleid van het senior management en de beginselen van het beloningsbeleid van de overige medewerkers in onderlinge samenhang, inclusief de hoogste variabele beloningen, het sociaal beleid (als onderdeel van het maatschappelijk jaarverslag), het kapitalisatie- en dividendbeleid, de uitkomst van het Supervisory Review

and Evaluation Process (SREP), het beleid ten aanzien van het verstrekken van derivaten aan klanten, de voorbereiding van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, de bankenbelasting, de nieuwe regels omtrent schatkistbeleggen en de rapportage van de Monitoring Commissie Code Banken en de implicaties daarvan voor BNG Bank. De voltallige raad heeft onder meer zijn goedkeuring gegeven aan de meerjarenvisie, het jaarplan en budget 2013, de risk appetite 2013 en de aanpassing van het reglement RvC in verband met de Regeling Beheerst Beloningsbeleid. De raad heeft ten aanzien van de hoogste variabele beloningen binnen de bank geconcludeerd dat deze passen binnen het vastgestelde beloningsbeleid van BNG Bank.

BELONINGSBELEID LEDEN RAAD VAN BESTUUR

Het [beloningsbeleid](#) leden Raad van Bestuur is op 27 april 2009 vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en is integraal op [bngbank.nl](#) gepubliceerd. Het beloningsbeleid bevindt zich binnen de kaders van het beloningsbeleid van de rijksoverheid ten aanzien van staatsdeelnemingen, de Nederlandse corporate governance code en de Code Banken. Het vaste deel van de beloning is opgebouwd uit 12 keer het maandsalaris plus vakantietoeslag. Voor ieder lid van de Raad van Bestuur bedraagt de variabele beloning per jaar maximaal 35% van de vaste beloning. Met ingang van het boekjaar 2013 bedraagt de variabele beloning maximaal 25% van de vaste beloning. De Raad van

Commissarissen stelt voor de variabele beloning jaarlijks kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen vast. Per doelstelling wordt vastgesteld welk gewicht deze heeft in het totaal. Voor de kwantitatieve doelstellingen geldt dat bij prestaties ‘at target’ 70% van de maximale variabele beloning wordt uitgekeerd. Het vastgestelde beloningsbeleid is integraal van toepassing op na 1 januari 2009 benoemde bestuurders. Voor de eerder benoemde bestuurders worden de bestaande arbeidsovereenkomsten gerespecteerd. De ruimte die deze overeenkomsten bieden om de beloning zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen met het vastgestelde beleid wordt benut. BNG Bank streeft naar marktconforme arbeidsvoorwaarden en beloning van haar Raad van Bestuur. Marktconform wil zeggen: vastgesteld vanuit een vergelijking met wat gebruikelijk is in de voor BNG Bank relevante arbeidsmarkt in Nederland. Voor deze vergelijking is in overleg met aandeelhouders een referentiegroep gedefinieerd van financiële en hiermee vergelijkbare instellingen in zowel de (semi)publieke als de private sector.¹⁴ De Raad van Commissarissen beziet in beginsel tweejaarlijks of ontwikkelingen binnen de referentiegroep aanleiding geven de arbeidsvoorwaarden van de Raad van Bestuur te wijzigen.

REALISATIE VAN DE DOELSTELLINGEN VARIABELE BELONING 2012

Voor de variabele beloning over 2012 golden een markt-aandeelstelling en een margedoelstelling (wegings-

factor elk 10%) voor de kredietverlening aan decentrale overheden, woningcorporaties en zorginstellingen en een productiedoelstelling voor de overige kredietverlening zoals opgenomen in het jaarplan 2012 (wegingsfactor 10%). Daarnaast gold een rendementsdoelstelling (wegingsfactor 40%). De vastgestelde kwalitatieve doelstellingen (wegingsfactor 30%) betroffen onder meer afspraken over kostenbeheersing, het realiseren van de nieuwe rapportageverplichtingen uit hoofde van Basel III/CRD IV (voor zover deze per 1 januari 2013 van kracht worden), de implementatie van een vernieuwde zekerhedenadministratie en handhaving van de classificatie B⁺ voor de maatschappelijke verslaggeving binnen het kader van het Global Reporting Initiative (inclusief certificering door een externe accountant). Op advies van de Selectie- en Benoemingscommissie heeft de Raad van Commissarissen vastgesteld in welke mate de doelstellingen variabele beloning 2012 door elk van de leden van de Raad van Bestuur zijn gehaald en dat daaraan een uitkeringspercentage van 92% wordt verbonden (2011: 93%). De Raad van Commissarissen acht deze uitkomst billijk en heeft geen gebruik gemaakt van zijn discretionaire bevoegdheid de variabele beloning aan te passen. Ook heeft de Raad van Commissarissen in 2012 geen aanleiding gehad om te overwegen van zijn bevoegdheid tot terugvordering van variabele beloning over eerdere jaren gebruik te maken.

¹⁴ De referentiegroep bestond uit: de AFM, Agentschap Financiën, DNB, FMO, IBG, NWB, SVB, UWV, wethouder grote stad, AEGON, APG, Cordares, De Lage Landen, Delta Lloyd Groep, Friesland Bank, ING Group, NIBC, PGGM, Rabobank, Robeco, SNS Reaal, Triodos Bank en Van Lanschot.

UITKOMSTEN BELONINGSBELEID 2012 EN VOORUITZICHTEN KOMENDE JAREN

De zittende bestuurders zijn benoemd vóór 1 januari 2009. De met hen gesloten arbeidsovereenkomsten worden gerespecteerd. Voor een overzicht van de beloning van de leden van de Raad van Bestuur over 2012 wordt verwezen naar [noot 33](#) van de geconsolideerde jaarrekening.

De bestuurders ontvangen ieder een jaarlijkse onkostenvergoeding van EUR 3.900. Er is geen sprake van toegekende aandelen of opties. De hoogte van de variabele beloning over 2012 (i.c. 32%) valt binnen de vooraf vastgestelde bandbreedte van minimaal 0% en maximaal 35% van de vaste beloning.

Met ingang van het boekjaar 2013 wordt de maximale variabele beloning verlaagd tot 25% van de vaste beloning. Hiermee wordt een verhoging van de bankenbelasting met 10% vermeden. De variabele beloning over een boekjaar betreft het uitgekeerde deel en het voorwaardelijk toegekende deel. Uitgekeerde delen over eerdere boekjaren vallen derhalve buiten deze berekening.

VASTGESTELDE DOELSTELLINGEN VARIABELE BELONING 2013

De missie van BNG Bank is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: het behoud van substantiële

marktaandelen in het Nederlandse publieke en semi-publieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. In lijn hiermee zijn voor de variabele beloning over 2013 de volgende doelstellingen vastgesteld. Voor het lopende jaar geldt een marktaandeelstelling en een margedoelstelling (wegingsfactor elk 10%) voor de kredietverlening aan decentrale overheden, woningcorporaties en zorginstellingen en een productiedoelstelling (wegingsfactor 10%) voor de overige kredietverlening zoals opgenomen in het jaarplan 2013. Voorts geldt een rendementsdoelstelling (wegingsfactor 40%). Naast deze kwantitatieve doelstellingen zijn kwalitatieve doelstellingen (wegingsfactor 30%) vastgesteld. Voor 2013 betreffen deze onder meer afspraken over de realisatie en invoering van een geactualiseerd prijsmodel, de voorbereiding en invoering van central clearing en de realisatie en invoering van een andere opzet voor waardering & hedging. De totale kosten dienen uit te komen binnen het voor 2013 vastgestelde budget. De Raad van Commissarissen zal begin 2014 beoordelen in welke mate deze doelstellingen zijn gehaald. Het hieraan te verbinden uitkeringspercentage bedraagt minimaal 0% en maximaal 100%. Bij een uitkeringspercentage van 0% wordt geen variabele beloning uitgekeerd. Bij een uitkeringspercentage van 100% zal de variabele beloning over 2013 op 25% van de vaste beloning uitkomen. De helft van de variabele beloning wordt voorwaardelijk toegekend en drie jaar later uitgekeerd, tenzij is gebleken dat het behalen van de doelstellingen de continuïteit van BNG Bank op

langere termijn heeft geschaad. Aanpassing van vastgestelde – nog niet uitgekeerde – variabele beloning kan ook plaatsvinden naar aanleiding van (onjuiste) financiële informatie, danwel onethisch of ‘non-compliant’ gedrag.

MAATSCHAPPELIJKE ASPECTEN VAN ONDERNEMEN

In het verslagjaar heeft de Raad van Commissarissen, na een voorbereidende bespreking in de Commissie Marktstrategie, met instemming kennis genomen van de beleidsvoornemens van BNG Bank ten behoeve van de financiering van duurzame investeringen. Voorts heeft de Raad zijn goedkeuring gegeven aan het **MVO-beleid** van BNG Bank zoals op bngbank.nl gepubliceerd. Voor de beoordeling van het MVO-beleid van de bank vormen de marktaandelen en het rendement eigen vermogen de belangrijkste indicatoren. In het verslagjaar gold voorts als doelstelling de handhaving van de classificatie B⁺ voor de maatschappelijke verslaggeving binnen het kader van het Global Reporting Initiative, inclusief certificering door een externe accountant (weging 6%). Genoemde doelstellingen zijn in 2012 gerealiseerd.

CONTACTEN MET DE ONDERNEMINGSRAAD

De Raad van Commissarissen was vertegenwoordigd in drie van de zes overlegvergaderingen van de Raad van Bestuur met de ondernemingsraad. Ook in 2012 was er een themabijeenkomst van de Raad van Commissarissen, de Raad van Bestuur en de ondernemingsraad.

De contacten met de ondernemingsraad worden zeer op prijs gesteld.

De Raad van Commissarissen heeft met waardering kennisgenomen van de door de Raad van Bestuur en de medewerkers in 2012 behaalde resultaten. Op goede wijze is invulling gegeven aan de essentiële rol van de bank in het belang van de publieke taak. ■

Namens de Raad van Commissarissen

H.O.C.R. RUDING

VOORZITTER

MEVR. S.M. DEKKER

VICEVOORZITTER (TEVENS SECRETARIS)

Den Haag, 1 maart 2013

Verslag van de Raad van Bestuur

Inleiding	28
Strategie	30
Ontwikkelingen	32
Klantontwikkelingen	38
Producten en diensten	42
Funding	45
Financiële gang van zaken	47
Corporate governance	51
Duurzaamheid	54
Vooruitzichten voor 2013	63

Inleiding

BNG Bank heeft over 2012 een nettowinst behaald van EUR 332 miljoen. Hiermee realiseert de bank een bevredigend rendement voor haar aandeelhouders, ondanks de zeer uitdagende marktomstandigheden. In het verslagjaar zijn wederom zeer hoge marktaandelen gerealiseerd. De solvabiliteitsvrije kredietverlening kwam met EUR 10,0 miljard uit op eenzelfde niveau als vorig jaar. De hoogst mogelijke ratings van de bank zijn door Moody's, Fitch en Standard & Poor's in 2012 herbevestigd en BNG Bank wordt door beleggers als een van de veiligste banken ter wereld beschouwd. Alle reden om tevreden terug te kijken op het verslagjaar. Het renteresultaat nam conform verwachting licht toe tot EUR 473 miljoen. Het resultaat financiële transacties is omgeslagen van EUR 87 miljoen negatief over 2011 naar EUR 88 miljoen positief, hetgeen bijna volledig de verandering

van de totale baten verklaart. Deze omslag is vooral het gevolg van de afgenomen zorgen over de Europese schuldencrisis in de tweede helft van het jaar. Het resultaat 2012 werd negatief beïnvloed door de invoering van de bankenbelasting en een afwaardering op de participatie in Transdev-BNG-Connexion Holding BV. Voorgesteld wordt om evenals vorig jaar 25% van de winst na belasting uit te keren. Het dividend bedraagt EUR 1,49 (2011: EUR 1,15) per aandeel van nominaal EUR 2,50.

BNG Bank is de bank voor het maatschappelijk belang en biedt gespecialiseerde dienstverlening aan tegen zo laag mogelijke kosten. Het streven van de bank is om een betrouwbare partner te zijn, de sterke marktpositie te behouden en de relatie met de klanten te bestendigen en waar mogelijk te verbeteren. De zeer hoge marktaandelen van de bank bevestigen het belang van de rol van BNG Bank. In de solvabiliteitsvrije kredietvraag vanuit de kernsectoren werd dan ook voor meer dan 70% door de bank voorzien. De totale nieuw verstrekte langlopende kredietverlening in 2012 is, in lijn met de lastige economische omstandigheden voor de belangrijkste klantengroepen, met EUR 1,2 miljard afgenomen tot EUR 11,1 miljard. De daling kwam vrijwel volledig voor rekening van de solvabiliteitsplichtige kredietverlening. Ondanks de daling van de nieuwe kredietverlening is de totale portefeuille langlopende uitzettingen aan klanten op basis van hoofdsommen in 2012 toegenomen met EUR 0,9 miljard tot EUR 81,1 miljard.

De **hoogst mogelijke ratings** van BNG Bank zijn door Moody's, Fitch en Standard & Poor's in 2012 herbevestigd. BNG Bank wordt door beleggers als een van de veiligste banken ter wereld beschouwd.

Ten behoeve van herfinanciering en kredietverlening heeft BNG Bank in 2012 EUR 15,2 miljard (2011: EUR 16,4 miljard) langlopende financiering aangetrokken. Door de aanhoudende onzekerheden over de Europese schuldencrisis was er vooral in de eerste helft van 2012 sprake van uitdagende omstandigheden op de internationale kapitaalmarkten. De opslagen voor krediet- en liquiditeitsrisico die de bank in die periode moest betalen voor funding met langere looptijden waren hoog. Door de funding zo flexibel mogelijk af te stemmen op de wensen van de beleggers en de excellente kredietwaardigheid is BNG Bank te allen tijde in staat geweest om tegen relatief aantrekkelijke voorwaarden financiering aan te trekken en het liquiditeitsprofiel op een adequaat niveau te houden.

BNG Bank volgt nauwlettend de ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Hoewel initiële tijdslijnen veelal niet worden gehaald en overhaaste invoering van regelgeving meer dan eens kan worden voorkomen, is er geen sprake van enig afstel van onderdelen. Nagenoeg alle voorstellen brengen direct of indirect lastenverzwaringen mee voor financiële instellingen. Naast de kosten uit hoofde van de implementatie, leiden onderwerpen als de bankenbelasting, het centraal afwickelen van swaptransacties en de forse toename van informatieverplichtingen tot een structurele toename van de kosten. Uiteindelijk heeft dit ook implicaties voor klanten van banken. Niet alleen wordt de kredietverlening duurder, ook neemt de beschikbaarheid van krediet af. De belangrijkste nieuwe wet- en regelgeving voor BNG Bank zijn Basel III/CRD IV en de uitbreiding en toepassing van IFRS. Daarnaast heeft het kabinetsbesluit om decentrale overheden vanaf medio 2013 tot schatkistbeleggen te verplichten op termijn gevolgen voor BNG Vermogensbeheer.

De ontwikkeling van de nettowinst is door de gewijzigde marktomstandigheden en mede door de toepassing van IFRS regelgeving meer dan ooit met onzekerheden omgeven. De bank verwacht over 2013 een geringe toename van het renteresultaat. Gegeven de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de hoogte van de nettowinst. ■

Strategie

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening wil BNG Bank bijdragen aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is zij essentieel voor de publieke taak. De missie is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: het behoud van substantiële marktaandelen in het Nederlandse publieke en semipublieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. Dit zijn eveneens de belangrijkste doelstellingen van het MVO-beleid waarin de economische en sociale waarde van de bank voor de samenleving tot uitdrukking komt. Voorwaarden voor het realiseren van de doelstellingen zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en een zo effectief en

efficiënt mogelijke bedrijfsvoering. Solvabiliteitsvrije kredietverlening blijft de kernactiviteit van de bank, waarbij decentrale overheden, woningcorporaties en instellingen in de zorg en het onderwijs de belangrijkste klantengroepen zijn.

Substantiële marktaandelen wil zeggen dat BNG Bank zich ten doel stelt rendabel te voorzien in meer dan de helft van de totale langlopende solvabiliteitsvrije kredietvraag van decentrale overheden, corporaties en zorginstellingen. Een redelijk rendement voor de aandeelhouder vertaalt zich in een netto rendement op het eigen vermogen van ten minste 8%. Deze doelstellingen zijn in 2012 gerealiseerd. Marktaandelen in de kernsectoren liggen – soms ver – boven de doelstelling door de terughoudende opstelling van concurrenten van de bank. Het renteresultaat ontwikkelt zich gunstig, door het gevoerde beleid zijn rendabele marges in de kredietportefeuille opgebouwd. De hoogst mogelijke ratings zijn in 2012 behouden en BNG Bank wordt als een van de veiligste banken ter wereld beschouwd¹⁵ ondanks de ‘negative outlook’ door ratingbureaus Fitch, Moody's en S&P, in lijn met een mogelijke toekomstige ratingverlaging van de Nederlandse Staat.

¹⁵ Global Finance.

De strategie richt zich op het inspelen op de (veranderende) behoeften van de klant door het volgen van het overheidsbeleid en het bieden van maatwerkoplossingen voor de financiering van **duurzame investeringen**.

BNG Bank wil haar positie van expert in financiering van publieke voorzieningen de komende jaren verder versterken. De strategie is gericht op het inspelen op de (veranderende) behoeften van de klant door het volgen van het overheidsbeleid en het bieden van maatwerkoplossingen voor de financiering van duurzame investeringen. Hoewel de crisis een terugval heeft veroorzaakt houdt BNG Bank op langere termijn rekening met een gedeeltelijke verschuiving naar ongegarandeerde (solvabiliteitsplichtige) kredietverlening op het terrein van publiek-private samenwerking en de eigen verantwoordelijkheid voor huisvesting in de zorg en het onderwijs. De bank investeert in kennis en kunde om bij de publiek-private samenwerking oplossingen te bieden, waardoor nieuwe mogelijkheden voor financiering in dergelijke samenwerkingsverbanden ontstaan.

In 2010 is besloten de nieuwe kredietverlening volledig te richten op de Nederlandse markt en buitenlandse kredietverlening nog slechts in uitzonderlijke gevallen aan te gaan. De kredietverlening aan buitenlandse klanten bedraagt circa 1% van de totale kredietportefeuille. Beleggingen in schuldbewijzen uit landen van de Europese Unie worden aangegaan indien deze binnen het liquiditeitsmanagementbeleid passen. In dit kader bezit BNG Bank een portefeuille – veelal genoteerde – schuldbewijzen uit landen van de Europese Unie. Het beleid is mede naar aanleiding van de nieuwe Baselse richtlijnen in 2011 aangescherpt. Alleen schuldbewijzen die onder deze richtlijnen kwalificeren als (zeer) liquide komen sindsdien in aanmerking als belegging. ■

Ontwikkelingen

ECONOMISCHE ONTWIKKELINGEN

De wereldeconomie groeide in het verslagjaar circa 3,25%, ongeveer 0,5 procentpunt minder dan in 2011. De terugval werd in aanzienlijke mate veroorzaakt door de crisis in de eurozone. De opkomende landen maakten opnieuw de sterkste expansie door. Het bruto binnenlands product (bbp) van deze landen steeg met ruim 5%. In de westerse landen ontwikkelde de economie zich heel wat minder rooskleurig. De economie van de Verenigde Staten groeide in het verslagjaar met ruim 2%. Evenals in 2011 werd de expansie van de bedrijvigheid gedragen door een gestage toename van de private consumptie. Mede dankzij het ruime monetaire beleid wist de woningmarkt zich in 2012 enigszins te herstellen, al bleef de woningbouw in absolute zin op lage niveaus. De uitvoer daarentegen had last van de zwakke wereld-

handel en nam minder sterk toe dan in 2011. De inflatie liep onder invloed van een lagere prijsstijging van energie met 1,0 procentpunt terug naar 2,2%. Voor de eurozone was 2012 in economisch opzicht een moeilijk jaar. De private consumptie daalde in de regio als geheel onder invloed van lastenverzwaringen en uitgavenbeperkingen van overheden. De werkloosheid liep op van 10,7% naar 11,8% van de beroepsbevolking, mede doordat bedrijven terughoudend waren met nieuwe investeringen. De uitvoer nam nog wel toe, maar dat was onvoldoende om een krimp van de bedrijvigheid in het eurogebied te voorkomen. Na een toename van 1,5% in 2011 daalde het bbp het afgelopen jaar met 0,4%. Ondanks de zwakke conjunctuur nam het tempo van de geldontwaarding nauwelijks af. De inflatie bleef mede onder invloed van een verhoging van de indirecte belastingen en andere overheidsmaatregelen vrijwel gelijk op 2,5%. Onder invloed van het restrictieve budgettaire beleid daalde het gezamenlijke overheidstekort van de eurolanden van 4,1% van het bbp in 2011 naar 3,3% van het bbp in 2012. Het tekort kwam daarmee dichtbij de referentiewaarde van 3% van het bbp en bleef aanzienlijk lager dan in de Verenigde Staten en andere westerse landen. De bruto overheidsschuld van de eurozone liep op van 88% naar 93% van het bbp en bleef daarmee duidelijk boven de referentiewaarde van maximaal 60% van het bbp.

De krimp van de bedrijvigheid was het grootst in de zuidelijke eurolanden, waar de overheden relatief omvangrijke bezuinigingen en hervormingen doorvoerden. De binnenlandse vraag stond in deze landen onder druk. De beleidsinspanningen zijn evenwel niet tevergeefs. In verschillende landen heeft het beleid geleid tot een versterking van de concurrentiepositie. Ierland, Spanje en Portugal hebben hun loonkosten ten opzichte van concurrerende landen verlaagd, waardoor de exportvooruitzichten van deze landen zijn verbeterd. De saldi op de lopende rekening zijn als gevolg van het economische beleid sterk verbeterd. In de kernlanden liep de economische groei eveneens terug. Duitsland, dat zich vorig jaar nog goeddeels wist te onttrekken aan de economische malaise, ondervond in de loop van het boekjaar nadrukkelijker de gevolgen van de teruglopende vraag uit zwakkere eurolanden. Het bbp nam daardoor in het grootste euroland met slechts 0,7% toe. In 2011 was dat nog 3,0%. Eenzelfde ontwikkeling vond plaats in Frankrijk, waar het bbp vrijwel niet toenam. In 2011 groeide het Franse bbp nog 1,7%.

De Nederlandse economie kromp in het verslagjaar met 0,8%. In 2011 was nog sprake van een groei van 1,0%. De consumptie daalde in navolging van 2011 met 1,0%. Bezuinigingen van overheidswege en onzekerheid rondom de hervorming van het pensioen- en sociale zekerheidsstelsel leidden tot een daling van het vertrouwen van consumenten. Investeringen in woningen stonden

eveneens onder druk als gevolg van de onzekere economische situatie, maar ook door de voorgenomen plannen voor versoering van de hypotheekrenteaftrek, de aangescherpte voorwaarden voor hypothecaire leningen en terughoudendheid van banken bij het verstrekken van nieuwe leningen. De uitvoer groeide mede door een zwakke vraag vanuit andere eurolanden minder sterk dan in 2011. De inflatie bleef met 2,5% vrijwel stabiel. De verhoging van het hoge BTW-tarief per 1 oktober 2012 had een licht opwaarts effect op de geldontwaarding.

Het Amerikaanse monetaire beleid bleef ook in 2012 zeer ruim. Onder het zogeheten Operation Twist programma verkocht de Federal Reserve kortlopende leningen en belegde de opbrengst in leningen met een langere looptijd. Na beëindiging van dit programma besloot de Amerikaanse centrale bank in december 2012 het aankopen van langlopende effecten voort te zetten totdat de Amerikaanse economie in voldoende mate is hersteld. De Federal Reserve handhaafde de fed fundsrate in 2012 op 0% tot 0,25%.

De Europese Centrale Bank (ECB) voerde eveneens een verdere kwantitatieve monetaire verruiming door. In vervolg op de lening van 22 december 2011 werd per 1 maart een tweede Long Term Refinancing Operation (LTRO) afgekondigd. Met de twee leningen was uiteindelijk een bedrag van ruim EUR 1.000 miljard gemeoid. De liquiditeitsmaatregelen leidden evenwel niet tot het

Het besluit van de ECB om onder strenge voorwaarden opnieuw staatsleningen te gaan aankopen miste zijn effect op de financiële markten niet. Met de aankondiging werd volgens beleggers in feite een soort van bodem onder de koersen van staatsleningen van zwakkere eurolanden gelegd. Hoewel de centrale bank nog geen staatsleningen aankocht, nam het vertrouwen van marktpartijen in de euro toe. De lange rentetarieven in de meeste zwakkere eurolanden daalden aanzienlijk, waardoor de onderlinge renteversillen met de kernlanden afnamen (zie grafiek lange rentetarieven). In de kernlanden daalden de lange rentetarieven onder invloed van afnemende inflatieverwachtingen naar nieuwe historische dieptepunten. Zo daalde het rendement op Nederlandse tienjarige staatsleningen in het verslagjaar van 2,2% naar 1,5%. Het rendement op vergelijkbare Duitse staatsleningen daalde in dezelfde periode van 1,8% naar 1,3%. Een tweede factor die het vertrouwen in de euro versterkte was dat het European Stability Mechanism (ESM) in oktober 2012 operationeel werd. Bovendien werd besloten het tijdelijke noodfonds, de European Financial Stability Facility (EFSF), nog te continueren tot medio 2013. Hierdoor is een aanzienlijk bedrag ter beschikking om indien noodzakelijk leningen te verstrekken aan eurolanden. In de derde plaats boekten de eurolanden in het verslagjaar vooruitgang op het terrein van de sanering van de overheidsfinanciën. Ten slotte werden de voorwaarden van het aanpassingsprogramma van Griekenland versoepeld, waardoor

de overheid zich voorlopig kan blijven financieren en daarmee binnen de eurozone kan blijven.

Aan het einde van 2012 bereikten de eurolanden overeenstemming over een gemeenschappelijk toezicht op de financiële sector, de eerste stap op weg naar een bankenunie. Daarmee werd voldaan aan een belangrijke voorwaarde voor directe herkapitalisatie van banken door het ESM. Dit heeft ten doel de nauwe relatie tussen overheden en banken te doorbreken. Door deze relatie werden ook private partijen in zwakke eurolanden geconfronteerd met hoge rentetarieven. Dit leidde tot een verdere verdieping van de economische recessie in deze landen. In de komende periode wordt verder onderhandeld over de vervolgstappen naar een bankenunie en een geïntegreerd depositogarantiestelsel.

ONTWIKKELINGEN EN GEVOLGEN VAN NIEUWE REGELGEVING

Als uitvloeisel van de crisis worden financiële instellingen geconfronteerd met een opeenstapeling van nieuwe wet- en regelgeving. Hoewel geplande invoeringsdata veelal niet worden gehaald, is er geen sprake van afstel. Nagenoeg alle voorstellen brengen direct of indirect lastenverzwaringen mee voor financiële instellingen. Naast de kosten uit hoofde van de implementatie leiden de bankenbelasting, de verplichting tot het centraal afwikkelen van swaptransacties en de forse toename van informatieverplichtingen tot een structurele toename

van de kosten. Uiteindelijk heeft dit ook implicaties voor de klanten van banken. De kredietverlening wordt duurder en de beschikbaarheid neemt af. De meeste implicaties voor BNG Bank komen voort uit de Basel III/CRD IV voorstellen en de uitbreiding en aanpassing van IFRS. Daarnaast heeft het besluit om decentrale overheden vanaf medio 2013 tot schatkistbeleggen te verplichten op termijn gevolgen voor BNG Vermogensbeheer.

De aanpassing in de IFRS-regelgeving met betrekking tot classificatie en waardering van financiële instrumenten – dat is de vervanging van IAS 39 door IFRS 9 – zal naar verwachting grote gevolgen hebben voor de balansindeling en de boekhoudkundige resultaten van banken. De verwachting is dat banken meer activa tegen marktwaarde dienen te waarderen, met grotere resultaatvolatiliteit als gevolg. Op grond van de laatste aanpassingen in de voorstellen verwacht de bank het overgrote deel van haar activa nog steeds tegen geamortiseerde kostprijs te kunnen waarderen. Daardoor kunnen de gevolgen van dit onderdeel van IFRS 9 voor het jaarresultaat beperkt blijven. De huidige voorstellen van de International Accounting Standards Board (IASB) ten aanzien van de onderdelen bijzondere waardevermindering (impairment) en hedge accounting hebben mogelijk grotere implicaties voor de volatiliteit van het jaarresultaat. Uitstel van de uiterste implementatiedatum van begin 2013 naar begin 2015 was nodig omdat de IASB er nog niet in geslaagd is breed gedragen accep-

tatie voor haar voorstellen te krijgen. Het wordt daarom niet uitgesloten dat mede onder druk van het Europees Parlement de invoeringsdatum van IFRS 9 nog verder zal worden uitgesteld. Desondanks stuurt de bank aan op invoering voor eind 2013 om de beschikbaarheid van vergelijkende cijfers over 2014 zeker te stellen. De uitbreidingen van IFRS, met name IFRS 13 'Fair value measurement', hebben eveneens potentieel grote gevolgen voor de volatiliteit van het jaarresultaat van BNG Bank. IFRS 13 is op 1 januari 2013 ingegaan en leidt tot aanpassing van de waardering van die derivaten waarbij de bank met de tegenpartij een overeenkomst heeft tot het uitwisselen van dagelijkse onderpandsverplichting. Deze swaps, die de bank gebruikt ten behoeve van het indekken van valuta- en renterisico's en daarom in beginsel aanhoudt tot einde looptijd, dienen met ingang van 2013 gewaardeerd te worden op de 'Overnight Index Swapcurve' (OIS), die wordt samengesteld op basis van dagrentetarieven (Eonia). Deze wijziging heeft tevens grote gevolgen voor de resultaten van hedge accounting. De volatiliteit van het jaarresultaat zal naar verwachting structureel toenemen.

In december 2010 heeft het Baselse Comité voor Banktoezicht de richtlijnen van Basel III uitgevaardigd. Inmiddels zijn deze richtlijnen uitgewerkt in Europese verordeningen en richtlijnen (CRD IV), waarvan de besluitvorming nog niet was afgerond per eind 2012. De ingangsdatum is daarom uitgesteld van begin 2013

naar begin 2014. In 2013 blijft derhalve de Basel II regelgeving (en de daarop gebaseerde Europese richtlijnen) van kracht.

BNG Bank voldoet reeds aan de normstelling van de risicogewogen solvabiliteitsratio's en nieuwe liquiditeitsverplichtingen. In tegenstelling tot de meeste banken ligt de focus van BNG Bank vooral bij het Baselse voornemen om de minimumnorm van de leverage ratio vanaf 2018 op 3% vast te stellen. Deze niet-risicogewogen solvabiliteitsratio komt in hoofdlijn neer op het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal en is per definitie ongunstig voor banken met een balans die hoofdzakelijk bestaat uit solvabiliteitsvrije activa, zoals BNG Bank. In de CRD IV regelgeving is nog geen definitieve norm opgenomen voor de leverage ratio. De European Banking Authority – sinds 2011 de toezichthoudende autoriteit voor de bankensector in Europa – is opdracht gegeven om uiterlijk 2016 met een analyse te komen over de te stellen hoogte van de ratio, mede in relatie tot de verschillende bedrijfsmodellen van verschillende banken. Dit biedt de bank de mogelijkheid toezichthouders en belangenorganisaties te (blijven) wijzen op de negatieve effecten van een dergelijke ongeuanceerde kapitaalseis voor gespecialiseerde sectorbanken zoals BNG Bank.

BNG Bank heeft in 2012 een actualisatie van het plan opgesteld om uiterlijk ultimo 2017 te kunnen voldoen aan de minimumnorm van de leverage ratio. Dit plan is ter beschikking gesteld aan de centrale bank. BNG Bank zal de noodzakelijke groei van het eigen vermogen opbrengen door een groter deel van de nettowinst in te houden, eventueel aangevuld met een beperkte uitgifte van hybride schuldbewijzen. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 26 april 2012 is de in dit kader voorgestelde wijziging van het dividendbeleid goedgekeurd. Met ingang van het boekjaar 2011 is het beoogde pay-out percentage verlaagd van 50% naar 25% van de nettowinst. ■

Klantontwikkelingen

PUBLIEKE SECTOR

In januari 2013 hebben VNG, IPO en de Unie van Waterschappen (UvW) een akkoord bereikt met het kabinet. Het betreft een pakket van afspraken over de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Hof), schatkistbeleggen en het behoud van het BTW-compensatiefonds.

De wet Hof heeft tot doel decentrale overheden een bijdrage te laten leveren aan het terugdringen van het EMU-saldotekort van Nederland. De gezamenlijke koepels (VNG, IPO, UvW) hebben eensluidend forse kritiek geuit op eerdere versies van het wetsvoorstel, vooral omdat het de autonomie van de decentrale overheden aantast en noodzakelijke investeringen in de knel komen. Decentrale overheden hebben bij voorbeeld vanwege inflatie en groei van het inwonertal

een bepaalde EMU-saldotekortruimte nodig om hun taken uit te kunnen voeren; hiervoor zijn vervangings- en uitbreidingsinvesteringen noodzakelijk.

De financiële risico's bij gemeenten nemen toe. De huidige omstandigheden en ontwikkelingen stellen de gemeenten voor grote uitdagingen. Door de aanhoudende problemen in de grondexploitaties dreigen opnieuw noodzakelijke afboekingen. In 2010 werd voor EUR 0,9 miljard afgeschreven op grondexploitaties. In 2011 is daar EUR 2 miljard bijgekomen (waarvan EUR 1,5 miljard directe verliezen en EUR 0,5 miljard derving van verwachte toekomstige winsten). Verliezen komen vooral voort uit het temporiseren van projecten en lagere verwachte grondopbrengsten. Het valt op dat er nog in relatief beperkte mate is gesneden in bouwprogramma's. Gelet op de huidige marktsituatie lijkt het in sommige regio's onvermijdelijk dat gronden daadwerkelijk uit de markt zullen moeten worden gehaald. Hierdoor is een additioneel verlies van circa EUR 1,5 miljard te verwachten. Logischerwijs doen deze verliezen zich vooral voor bij gemeenten die een actief grondbeleid voerden. Veel gemeenten hebben inkomsten vanuit de grondexploitatie van oudsher als reguliere inkomsten beschouwd. Door de verliezen op grondexploitaties bestaat de mogelijkheid dat daardoor ook andere beleidsvelden van gemeenten worden getroffen.

Het verplicht schatkistbeleggen wordt ingevoerd. De effecten voor decentrale overheden zijn enigszins beperkt door afroming van relatief kleine bedragen niet verplicht te stellen en door de mogelijkheid te openen voor decentrale overheden om onderling geld aan elkaar te kunnen uitlenen om het negatieve rendementseffect iets te kunnen verlichten.

Het kabinet heeft na overleg met de koepels besloten het voornemen om het BTW-compensatiefonds af te schaffen in te trekken. De invloed van dit voorstel op de investeringsmogelijkheden en kosten van decentrale overheden was hiervoor de belangrijkste reden. Overigens zal vanaf 2015 een jaarlijks maximumbudget worden vastgesteld voor het beroep op het fonds en zal de geplande structurele bezuiniging die het afschaffen met zich mee zou brengen doorgaan via een korting op het gemeente- en provinciefonds.

Het kabinet heeft tevens een aantal ingrijpende maatregelen aangekondigd die niet alleen gevolgen hebben voor het takenpakket, maar ook voor de organisatie van de publieke sector. Een aantal omvangrijke taken wordt de komende jaren overgeheveld naar de gemeenten. Naast de jeugdzorg gaat het daarbij om activiteiten op het gebied van ondersteuning, begeleiding en verzorging die nu nog vanuit de AWBZ worden bekostigd. De daarmee gemoeide budgetbedragen zijn groot. Van de huidige AWBZ die momenteel grofweg EUR

24 miljard omvat, komt uiteindelijk EUR 10 miljard bij gemeenten terecht. Daarbij is op voorhand een forse efficiencykorting ingeboekt. Het kabinet heeft ten slotte een vergaande reorganisatie van de publieke sector aangekondigd. Voorgesteld wordt waterschappen op te heffen en hun taken grotendeels over te hevelen naar de provincies. Provincies dienen te worden hervormd en opgeschaald. Het kabinet stuurt voorts aan op gemeentelijke herindelingen waardoor gemeenten uiterlijk in 2017 ten minste 100.000 inwoners herbergen.

De bank bestudeert de grote hoeveelheid aan voorstellen en maatregelen – waarvan een belangrijk deel nog definitief in wet- en regelgeving moet worden omgezet – op de mogelijke effecten op het verdienmodel en de kansen die het biedt om de dienstverlening aan decentrale overheden verder uit te breiden.

VOLKSHUISVESTING

De kredietverlening aan woningcorporaties lag in 2012 op een hoog niveau. Het betrof grotendeels herfinancieringen. Ondanks de hoge kredietvraag is de leningportefeuille van de woningcorporaties dan ook slechts beperkt toegenomen. Dit is in lijn met eerdere verwachtingen ten aanzien van de investeringen door woningcorporaties.

Discussies in de woningcorporatiesector stonden in 2012 vooral in het teken van financieel beleid, het gebruik van

derivaten daarbinnen en het (financieel) toezicht. Aanleiding waren liquiditeitsproblemen bij één van Nederlands grootste woningcorporaties voortkomend uit onderpandsverplichtingen uit hoofde van de derivatenpositie. De liquiditeitsproblemen bij de betreffende corporatie namen dusdanige vormen aan dat de financiële continuïteit in het geding was. Belangrijk element in de gekozen oplossing was de inzet van saneringssteun door het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV), die door de sector moet worden gedragen. Dit betekent dat het garantiestelsel – door aanspraak op de reserves van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) dan wel obligo van deelnemende corporaties in het WSW – niet is aangesproken. De te verwachten inzet van saneringssteun – ook bij enkele andere corporaties – heeft er wel toe geleid dat de minister de mogelijkheid voor het opleggen van saneringsheffing aan corporaties door het CFV heeft verruimd.

Een en ander heeft de discussie binnen de sector over de governance, het toezicht en de risico's sterk gevoed. Op het gebied van toezicht en governance zijn in het wetsvoorstel van de Herzieningswet Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting al diverse zaken opgenomen. Zowel het WSW als het CFV hebben intussen hun procedures om inzicht te krijgen in de derivatenposities aangescherpt. Verder is per 1 oktober 2012 voor corporaties de beleidsregel financiële derivaten van kracht. Hierin zijn strikte regels ten aanzien van het gebruik van

derivaten benoemd. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft daarnaast de commissie Kaderstelling en Toezicht Woningcorporaties ingesteld die begin 2013 aanbevelingen heeft gedaan op het gebied van financieel beleid van en toezicht op woningcorporaties. Ook de Tweede Kamer heeft een parlementaire enquête aangekondigd naar aanleiding van de ontwikkelingen.

Om inzicht te krijgen in de risico's die gemeenten in de achtervangpositie in het huidige garantiesysteem lopen, heeft een VNG-commissie onderzoek uitgevoerd. Deze commissie pleit voor behoud van het huidige garantiesysteem met daarbij gemeenten in de achtervangpositie. Wel worden diverse aanbevelingen gedaan om de informatievoorziening aan gemeenten in de achtervangpositie te verbeteren en risico's te beperken. Het belang van het huidige financierings- en garantiesysteem voor de financiering van de woningcorporatiesector wordt door dit onderzoek onderstreept, in lijn met de visie van de bank.

BNG Bank is altijd zeer terughoudend geweest met het aangaan van derivatencontracten. De genoemde derivatenregeling heeft tot gevolg dat BNG Bank momenteel geen derivatencontracten meer aangaat met haar klanten in de corporatiesector.

De door het vorige kabinet aangekondigde verhuurdersheffing is in het regeerakkoord verder verhoogd. Daar-

tegenover staat de mogelijkheid tot het doorvoeren van een extra inkomensafhankelijke huurverhoging. De verwachting is dat deze extra huurinkomsten niet voldoende opwegen tegen de verhuurdersheffing, wat negatieve gevolgen kan hebben voor de investeringsmogelijkheden van woningcorporaties.

ZORGSECTOR

Om de gezondheidszorg betaalbaar, toegankelijk en van hoge kwaliteit te houden heeft de overheid in 2012 een groot aantal ingrijpende maatregelen doorgevoerd. De aansturing van de zorgsector is daarbij omgevormd van een aanbod- naar een vraaggestuurd stelsel. Zorginstellingen worden geprikkeld om efficiënter en doelmatiger te werken met een zo hoog mogelijke kwaliteit. Daarbij wordt de rol van zorgverzekeraars cruciaal. Zij lopen een hoger risico bij de zorginkoop waardoor zij scherper gaan inkopen op prijs en kwaliteit. Als stok achter de deur heeft de overheid het macrobeheersinstrument (MBI). Hiermee kan de overschrijding van de zorguitgaven buiten het daarvoor gestelde budgettaire kader bij de ziekenhuizen achteraf in rekening worden gebracht.

In de ziekenhuiszorg is per 1 januari 2012 een nieuw bekostigingsstelsel ingevoerd. De functionele budget-bekostiging maakt plaats voor prestatiebekostiging. Het zogenaamde B-segment, zorgactiviteiten waarover ziekenhuis en zorgverzekeraar moeten onderhandelen over prijs en kwaliteit, is verhoogd naar 70% van de

totale productie. Voor specifieke zorgfuncties die niet geschikt zijn voor prestatiebekostiging geldt een vaste beschikbaarheidsvergoeding.

Het nieuwe kabinet wil circa EUR 5 miljard bezuinigen in de gezondheidszorg. Dit betreft naast pakketverkleining en hogere eigen bijdragen vooral maatregelen in de langdurige verzorging en verpleging. Wat de ziekenhuiszorg betreft wordt het vigerende overheidsbeleid op hoofdlijnen voortgezet. De gesloten convenanten ter beheersing van de groei van de zorguitgaven blijven gehandhaafd. Het nieuwe kabinet heeft het wetsvoorstel voor het onder voorwaarden toelaten van privaat kapitaal met winstuitkering in de ziekenhuiszorg overgenomen. Daarnaast wil het nieuwe kabinet zorgverzekeraars de mogelijkheid geven een minderheidsbelang te verwerven in ziekenhuizen.

Ook in de langdurige zorg en verpleging wordt het bestaande beleid op hoofdlijnen voortgezet. De AWBZ wordt omgevormd tot een nieuwe landelijke voorziening voor gehandicapten en ouderen, die wordt beperkt tot de relatief zwaardere zorgzwaartes. De inkrimping van de AWBZ wordt gerealiseerd door de overheveling van de relatief lichtere zorgzwaartes naar de Zorgverzekeringswet en de gemeentelijke Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het kabinet hoopt met de hervorming van de AWBZ een bezuiniging te realiseren van EUR 4 miljard. ■

Producten en diensten

Kredietverlening is en blijft de kernactiviteit van de bank. BNG Bank biedt daarnaast producten aan op het gebied van betalingsverkeer, het verstrekken van advies, participaties in gebiedsontwikkeling en duurzaam en Fido-proof beleggen. De belangrijkste producten en diensten van de bank zijn beschreven in de corporate brochure, die gepubliceerd is op de website van de bank.

KREDIETVERLENING

Eén van de strategische doelstellingen van BNG Bank is het te allen tijde kunnen voorzien in de kredietvraag van overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Ondanks de sinds enkele jaren lastige economische omstandigheden en de druk die dat geeft op de beschikbaarheid van geld is de bank erin geslaagd de kredietverlening ongestoord te continueren. Mede door

de terughoudendheid van concurrenten van de bank sinds het ontstaan van de huidige crisis zijn de marktaandeelen van BNG Bank in alle sectoren de laatste jaren stabiel op zeer hoge niveaus.

De nieuw verstrekte langlopende kredietverlening in 2012 is met EUR 11,1 miljard iets hoger dan begroot uitgekomen. De daling van EUR 1,2 miljard ten opzichte van 2011 komt nagenoeg volledig voor rekening van de sector decentrale overheden. De teruglopende kredietvraag in deze sector wordt vooral veroorzaakt door de combinatie van aangekondigde bezuinigingen en de tegenvallende inkomsten als gevolg van de verslechterde economische omstandigheden. Na de piek in 2010, naar aanleiding van de onzekerheden over de invulling van nieuwe regelgeving inzake borgingsmogelijkheden, en de terugval in 2011 is de vraag vanuit de corporatiesector in 2012 teruggekeerd op een meer gebruikelijk niveau. De vraag naar nieuwe kredietverlening vanuit de zorgsector was in 2012 qua omvang vergelijkbaar met 2011. Gezien de toegenomen risico's heeft de bank in 2012 met terughoudendheid invulling moeten geven aan, vooral de solvabiliteitsplichtige, vraag vanuit deze sector. Mede naar aanleiding van de toenemende marktwerking zijn de kredietrisico's opgelopen. Daarnaast hebben de hoge omzetten van de afgelopen jaren bijgedragen aan een toegenomen concentratierisico in deze portefeuille van de bank. In lijn met deze afweging is de omvang van de solvabiliteitsplichtige kredietverlening in 2012 ten

opzichte van 2011 met EUR 0,9 miljard afgenomen tot EUR 1,1 miljard. Onder invloed van de verslechterde economische omstandigheden en vooruitzichten bij decentrale overheden en woningcorporaties is de vraag naar solvabiliteitsplichtige kredietverlening vanuit deze sectoren in 2012 zeer sterk afgenomen. De relatief sterk gestegen kredietopslagen voor dergelijke kredietverlening hebben deze ontwikkeling versterkt.

De totale portefeuille langlopende uitzettingen aan klanten op basis van hoofdsommen is in 2012 toegenomen met EUR 0,9 miljard tot EUR 81,1 miljard. Ondanks de relatief lage nieuwe kredietverlening aan decentrale overheden is deze stijging nagenoeg volledig veroorzaakt door de groei van de portefeuille in deze sector. De uitbetaling in 2012 van de in eerdere jaren reeds gecontracteerde leningen is hiervan de oorzaak. De overige sectoren bleven nagenoeg stabiel. Het gemiddelde van kortlopende uitzettingen aan klanten is ten opzichte van 2011 afgenomen met EUR 0,1 miljard tot EUR 5,0 miljard. Onder invloed van de extreem lage rentetarieven in het korte segment is de consolidatie van korte termijn schulden van de laatste jaren enigszins gestagneerd.

ADVIES

BNG Advies begeleidt klanten van BNG Bank bij het maken van strategische investeringsafwegingen. In een complexer wordende omgeving zien publieke organisaties zich steeds vaker geconfronteerd met vraagstukken

waarin meerdere belangen met elkaar verenigd moeten worden en risico's toenemen. In een groeiende schaarste aan middelen moet met minder geld meer worden gerealiseerd. Dit vraagt om innovatieve oplossingen en weloverwogen besluiten. BNG Advies ondersteunt klanten bij het vinden van die oplossingen. Voor bestuurders organiseert BNG Advies jaarlijks masterclasses over actuele onderwerpen.

GEBIEDSONTWIKKELING

BNG Gebiedsontwikkeling realiseert ruimtelijke plannen door daarin risicodragend deel te nemen en operationele planmanagementcapaciteit in te zetten. Dit geschiedt in hechte samenwerking met de betrokken overheidspartijen en rekening houdend met publieke belangen. Verdeling en begrenzing van de risico's worden zodanig ingericht dat de zeggenschap van de betrokken (semi) publieke organisatie niet wordt aangetast. BNG Gebiedsontwikkeling participeert per einde 2012 in 24 samenwerkingsconstructies. In 2012 zijn vier participaties afgebouwd en is een nieuwe participatie aangegaan. BNG Gebiedsontwikkeling ondervindt gevolgen van de economische crisis. Dit manifesteert zich in het stilvallen van verkopen en lagere grondprijzen in met name woningbouwplannen. In het verslagjaar zijn in enkele bedrijfsterreinen in ontwikkeling toch nog significante verkopen gerealiseerd. Door de huidige economische omstandigheden, maar ook door wijzigende wetgeving en andere inzichten bij partners is vooralsnog onduide-

lijk hoe de markt zich de komende jaren zal ontwikkelen. Vanwege deze onzekerheden en de huidige situatie wordt het zeer terughoudende beleid ten aanzien van het aangaan van nieuwe participaties gehandhaafd.

VERMOGENSBEHEER

BNG Vermogensbeheer richt zich op vermogensbeheer voor instellingen met een maatschappelijk belang. Het beheerde vermogen is in 2012 gestegen van EUR 5,9 miljard tot EUR 6,4 miljard. BNG Vermogensbeheer belegt met name in investment grade obligaties binnen Europa, zowel voor individueel samengestelde beleggingsportefeuilles als voor beleggingsfondsen. Duurzame beleggingen en duurzame portefeuilles leiden tot bevredigende oplossingen voor de klant, ook als het gaat om rendementen. Om duurzaam te kunnen beleggen wordt samengewerkt met gespecialiseerde instituten.

BETALINGSVERKEER EN E-BANKING

BNG Bank levert producten en diensten waarmee klanten eenvoudig hun betalingsverkeer en liquiditeitsmanagement kunnen organiseren. Centraal in die dienstverlening staat de webportal 'Mijn BNG Bank'. Belangrijk onderdeel is de module voor elektronisch bankieren 'BNG Betalingsverkeer' waarmee klanten hun betalingen snel en veilig via het internet kunnen verrichten. De module 'BNG Treasury' ondersteunt de klanten in hun treasury management.

In 2012 zijn verdere stappen gezet in de ontwikkeling naar de Europese betaalmarkt, de Single Euro Payments Area (SEPA). BNG Bank heeft haar producten hierop aangepast. Uiterlijk 1 februari 2014 zullen de huidige Nederlandse overschrijvingen en incasso's conform de SEPA richtlijnen verwerkt moeten worden. BNG Bank ondersteunt haar klanten om hier tijdig gereed voor te zijn. BNG Bank wist haar sterke positie op het gebied van betalingsverkeer in het verslagjaar te behouden. De verwerking van de geldstromen tussen de rijksoverheid en lagere overheden (de zogenoemde Rijksverrekening) werd ook het afgelopen jaar probleemloos door BNG Bank uitgevoerd. ■

Funding

De langlopende financiering van BNG Bank vindt voor het grootste gedeelte plaats door middel van obligatieleningen onder het gestandaardiseerde Debt Issuance Programme van EUR 90 miljard. De bank neemt leningen op in diverse valuta, die naar looptijd en voorwaarden op maat kunnen worden gesneden voor zowel institutionele als particuliere beleggers. Door de funding zo flexibel mogelijk af te stemmen op de wensen van de beleggers in combinatie met de excellente kredietwaardigheid is BNG Bank in staat om de benodigde middelen tegen scherpe voorwaarden in te kopen.

Door de aanhoudende onzekerheden over de Europese schulden crisis was er vooral in de eerste helft van 2012 sprake van uitdagende omstandigheden op de internationale kapitaalmarkten. De opslagen voor krediet-

en liquiditeitsrisico die de bank in die periode moest betalen voor funding met langere looptijden waren hoog. Pas na de uitspraken van de president van de ECB medio 2012 over de houdbaarheid van de euro nam de onrust op de internationale kapitaalmarkten langzaam maar zeker af. Mede naar aanleiding van de lastige omstandigheden heeft de bank meer relatief kleine maar langlopende maatwerkleningen in diverse valuta uitgegeven aan beleggers. Door deze ontwikkelingen is de bank in staat geweest voldoende langlopende funding aan te trekken en het liquiditeitsprofiel in 2012 op een adequaat niveau te houden. Om tijdelijke schokken in beschikbaarheid of prijsvorming van langlopende funding op te kunnen vangen heeft de bank uit voorzorg de maximale omvang van het ECP-programma begin 2012 verhoogd met EUR 5 miljard tot EUR 20 miljard. Ook in 2012 werd BNG Bank gezien als 'safe haven', met als gevolg dat partijen hun tijdelijke overtollige middelen graag bij de bank onderbrachten. Hierdoor kon de bank tegen zeer aantrekkelijke voorwaarden in haar korte termijn financieringsbehoefte voorzien.

Ten behoeve van herfinanciering en kredietverlening heeft BNG Bank in 2012 EUR 15,2 miljard (2011: EUR 16,4 miljard) langlopende financiering aangetrokken. De gewogen gemiddelde looptijd van de totale langlopende financiering is ten opzichte van 2011 nagenoeg gelijk gebleven op 6,5 jaar. In 2012 emitteerde de bank in 13 verschillende valuta's. De valuta- en renterisico's van deze emissies

worden volledig afgedekt. Het aandeel van in euro luidende emissies in 2012 bedroeg 46%, obligaties zijn daarnaast vooral uitgegeven in Amerikaanse dollar (28%).

De bank emitteert jaarlijks een aantal benchmarkleningen waardoor BNG-yieldcurves in euro en Amerikaanse dollar beschikbaar zijn en blijven voor institutionele beleggers. BNG Bank heeft in 2012 5 benchmarkleningen in euro's en Amerikaanse dollars geëmitteerd met een in omvang variërend volume van 1,0 tot 2,5 miljard. De tegenwaarde van het totaal aan uitgegeven benchmarkleningen bedraagt EUR 8,9 miljard (2011: EUR 9,3 miljard). ■

Financiële gang van zaken

RESULTATEN

BNG Bank heeft over 2012 een nettowinst behaald van EUR 332 miljoen, een stijging van EUR 76 miljoen ten opzichte van 2011. Het resultaat financiële transacties is omgeslagen van EUR 87 miljoen negatief in 2011 naar EUR 88 miljoen positief over 2012, hetgeen bijna volledig de verandering van de totale baten verklaart. Deze omslag is vooral het gevolg van de afgenomen zorgen over Europese schuldencrisis in de tweede helft van de verslagperiode. Het resultaat in 2012 is negatief beïnvloed door de invoering van de bankenbelasting in 2012 (EUR 32 miljoen) en een afwaardering op de participatie in Transdev-BNG-Connexion Holding BV (EUR 21 miljoen). Per saldo is de winst voor belastingen ten opzichte van 2011 toegenomen met 35% tot EUR 460 miljoen. De belas-

tinglast, exclusief de bankenbelasting, neemt toe met EUR 45 miljoen tot EUR 128 miljoen.

Het renteresultaat 2012 is ten opzichte van 2011 met EUR 11 miljoen toegenomen tot EUR 473 miljoen. Deze toename wordt veroorzaakt door de toegenomen omvang van de langlopende portefeuille. De aanhoudend steile rentecurve heeft het renteresultaat ook in de verslagperiode positief beïnvloed. Het rendement op de portefeuille is in 2012 enigszins achtergebleven bij de verwachtingen als gevolg van de relatief hoge opslagen die de bank vooral het eerste halfjaar moest betalen voor nieuwe langlopende funding ten behoeve van herfinanciering van de portefeuille.

Het resultaat financiële transacties is in de verslagperiode uitgekomen op EUR 88 miljoen positief (2011: 87 miljoen negatief). Het langzaam toenemende vertrouwen in de eurozone en de euro hebben in de tweede helft van 2012 geleid tot dalende krediet- en liquiditeitsopslagen op uitzettingen in de financieel zwakkere landen in Europa. Als gevolg van deze ontwikkeling heeft BNG Bank op rentedragende waardepapieren en leningen in de balanspost financiële activa tegen reële waarde via het resultaat per saldo EUR 40 miljoen aan ongerealiseerde positieve herwaardering verantwoord (2011: EUR 114 miljoen negatief). Het kredietrisico in derivatentransacties met klanten is in 2012 toegenomen. Dit heeft geleid tot een ongerealiseerd negatief resultaat van

EUR 11 miljoen (2011: nihil). Daarnaast bestaat het resultaat financiële transacties uit ongerealiseerde marktwaardeveranderingen van transacties betrokken in hedge accounting. In 2012 bedraagt dit resultaat EUR 27 miljoen positief (2011: EUR 11 miljoen positief). Ondanks dat de hedge accounting van de bank in hoge mate effectief is, veroorzaken de huidige turbulente marktomstandigheden meer dan gewoonlijke resultaatvolatiliteit. De positieve en negatieve resultaten van hedge accounting heffen elkaar op langere termijn op. Het restant van het resultaat financiële transacties komt uit op EUR 32 miljoen positief (2010: EUR 16 miljoen positief) en is voornamelijk het gevolg van de positieve herwaardering van derivaten die niet zijn betrokken in hedge accounting en de gerealiseerde resultaten uit de verkoop van rentedragende waardepapieren uit de balanspost financiële activa voor verkoop beschikbaar.

Het provisieresultaat 2012 is in vergelijking met het voorgaande jaar EUR 2 miljoen lager uitgekomen op EUR 25 miljoen. Deze daling wordt nagenoeg volledig veroorzaakt door lagere provisiebaten uit afgesloten kredietfaciliteiten. De bijdrage aan het provisieresultaat vanuit BNG Vermogensbeheer bedraagt net als in 2011 bijna EUR 7 miljoen.

De aanhoudende crisis heeft nog steeds relatief beperkte gevolgen voor de kwalitatief hoogwaardige kredietportefeuille van BNG Bank. Desondanks moest in de

eerste helft van 2012 een vordering van iets minder dan EUR 1 miljoen afgewikkeld worden ten laste van de debiteurenvoorziening. Daarnaast zijn de toegenomen risico's in de kredietportefeuille aanleiding voor een aanvulling van de debiteurenvoorziening met EUR 8 miljoen tot EUR 39 miljoen. De negatieve economische ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de resultaten van de participaties van BNG Gebiedsontwikkeling. Het resultaat uit deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures is in 2012 uitgekomen op EUR 2 miljoen negatief door lagere resultaatverwachtingen in de participaties. Het ingebrachte eigen vermogen in enkele andere participaties is, met EUR 3 miljoen, deels of volledig afgewaardeerd. Mede naar aanleiding van het verlies van een aantal concessies door Connexxion in het tweede halfjaar van 2012 en de sterk verslechterde vooruitzichten van deze participatie heeft BNG Bank tevens besloten de in 2007 betaalde goodwill van EUR 21 miljoen volledig af te schrijven. De verwachtingen die de bank in 2007 mocht hebben ten aanzien van bij voorbeeld de liberalisering van de openbaar vervoermarkt in Nederland, zijn in de praktijk niet uitgekomen. Mede hierdoor heeft Connexxion niet de ontwikkeling door kunnen maken die in de waardering van het aandeel ten tijde van de aankoop was verwerkt. Het totaal van de bijzondere waardeverminderingen in het verslagjaar komt hierdoor incidenteel hoog uit op EUR 32 miljoen. De introductie van de bankenbelasting heeft geleid tot een niet gebudgetteerde en fiscaal niet aftrekbare last van EUR 32 miljoen.

De geconsolideerde bedrijfslasten zijn ten opzichte van 2011 conform verwachting met EUR 4 miljoen toegenomen tot EUR 64 miljoen. Onder invloed van de voorziening voor een noodzakelijk geworden reorganisatie bij BNG Gebiedsontwikkeling en de hogere premies voor sociale lasten en pensioenen zijn de personeelskosten in de verslagperiode EUR 3 miljoen hoger uitgekomen dan vorig jaar. Door investeringen in nieuwe systemen zijn tevens de kosten voor informatie-technologie hoger uitgekomen dan over 2011.

DE BALANS

Het balanstotaal is in 2012 toegenomen met EUR 5,8 miljard tot EUR 142,2 miljard. De post kredieten is in het verslagjaar gedaald met EUR 0,1 miljard tot EUR 90,7 miljard. De post financiële activa voor verkoop beschikbaar is met EUR 2,1 miljard toegenomen tot EUR 9,0 miljard vooral als gevolg van de – door Basel III regelgeving vereiste – uitbreiding van de liquiditeitsportefeuille. De belangrijkste oorzaak van de stijging van het balanstotaal valt buiten de invloedssfeer van de bank. De historisch lage lange rentetarieven hebben grote – boekhoudkundige – gevolgen. De waardeveranderingen van de ten behoeve van het elimineren van valuta- en renterisico's afgesloten swaptransacties en de daarmee samenhangende onderpandsverplichtingen worden opgenomen in de balans. De verwerking komt met name tot uitdrukking in de sterke stijging van de actiefpost bankiers (toename onderpandsverplichtingen) en de

posten overige financiële activa en overige financiële passiva. De boekhoudkundige effecten zullen afnemen naarmate het algemene renteniveau toeneemt of – op langere termijn – de lopende swaps hun einddatum bereiken. De economische effecten daarentegen zijn zoals aangegeven zeer beperkt omdat BNG Bank met deze swaps valutarisico's volledig en renterisico's in overwegende mate afdekt. Mede als gevolg van de toename van de onderpandsverplichtingen van de bank is de actiefpost kas en tegoeden bij de centrale bank gedaald met EUR 2,3 miljard tot EUR 2,8 miljard.

Het eigen vermogen van de bank is in de verslagperiode met circa EUR 0,9 miljard toegenomen tot bijna EUR 2,8 miljard. Deze toename is de resultante van de nettowinst over de verslagperiode, de dividenduitkering over 2011 en de verbetering van zowel de herwaarderingsreserve als de cashflow hedge reserve. De herwaarderingsreserve neemt met EUR 374 miljoen toe tot EUR 103 miljoen positief door de ongerealiseerde waardestijging van de rentedragende waardepapieren in de post financiële activa voor verkoop beschikbaar. Deze waardestijging is vooral het gevolg van het herstel van de in eerdere jaren toegenomen opslagen voor krediet- en liquiditeitsrisico's van rentedragende waardepapieren vanuit de perifere Eurolanden en de verdere daling van de lange rente. De zich in de verslagperiode herstellende beschikbaarheid van andere valuta dan de euro voor Europese financiële instellingen is de oorzaak van het

EUR 213 miljoen minder negatief worden van de cashflow hedge reserve. Met name de verandering in de zogeheten USD-EUR basisvalutaspread draagt fors bij aan deze ontwikkeling van de cashflow hedge reserve.

De sterke solvabiliteitspositie van BNG Bank komt tot uitdrukking in de hoge BIS tier 1 ratio, die in de verslagperiode is gestegen tot 22,0%. Onder de – in 2013 nog actuele – Basel II regelgeving komt de leverage ratio uit op 2,0% (2011: 1,8%). De nieuwe Basel III regelgeving schrijft vanaf 2018 een leverage ratio voor van minimaal 3%. Ondanks de stijging van het balanstotaal is deze ratio gestegen van 1,5% naar 2,0%. Onder de Basel III regelgeving wordt, in afwijking van de huidige regelgeving, in de berekening van de leverage ratio de hoogte van de herwaarderingsreserve meegenomen. De cashflow hedge reserve blijft buiten de berekeningen. Voor beide reserves geldt dat ze ongerealiseerde waardeveranderingen vertegenwoordigen die in beginsel geen invloed zullen hebben op het nettoresultaat van de bank.

VOORGESTELDE WINSTVERDELING

Over het jaar 2012 is een nettowinst van EUR 332 miljoen (2011: EUR 256 miljoen) beschikbaar voor uitkering van dividend en toevoeging aan reserves. Voorgesteld wordt om 25% (2011: 25%) van de winst na belasting uit te keren. Dit komt neer op een dividendbedrag van EUR 83 miljoen (2011: EUR 64 miljoen). Het restant wordt toege-

voegd aan de reserves. Het dividend bedraagt EUR 1,49 (2011: EUR 1,15) per aandeel van nominaal EUR 2,50. ■

Corporate governance

In de Nederlandse corporate governance code zijn principes en best practice-bepalingen voor deugdelijk ondernemingsbestuur geformuleerd. Met inachtneming van de bepalingen van het structuurregime, die aan de corporate governance structuur van een vennootschap raken, volgt de bank de in de code geformuleerde beginselen. De binnen BNG Bank bestaande reglementen, codes, regelingen en rapportages zijn hiermee in overeenstemming. Op bngbank.nl is een apart hoofdstuk aan corporate governance gewijd, waarin deze documenten zijn terug te vinden.

Op één punt wijkt de bank af van de Nederlandse corporate governance code. De aanbeveling die in de code wordt gedaan met betrekking tot het 'stemmen op afstand' wordt door BNG Bank niet gevolgd. Gelet op

het karakter van de bank en de herkomst van haar aandeelhouders acht de bank dit niet noodzakelijk. De bank hecht grote waarde aan het directe contact met de aandeelhouders. In de afgelopen jaren vertegenwoordigden representanten van de aandeelhouders in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders gemiddeld ongeveer 60% van het aandelenkapitaal van de bank. Omdat aandeelhouders tegelijkertijd ook klanten zijn, is er sowieso veelvuldig contact tussen de bank en representanten van aandeelhouders. Bij de bank is sprake van evenredigheid tussen kapitaalbreng en zeggenschap in de vergadering van aandeelhouders. Medewerking door de bank aan certificering van aandelen is statutair uitgesloten.

CODE BANKEN

De Code Banken bevat principes die in het verlengde liggen van de Nederlandse corporate governance code. BNG Bank voldoet aan de Code Banken. Op bngbank.nl verantwoordt BNG Bank hoe zij de principes uit de Code Banken heeft geïmplementeerd. De reglementen, codes, regelingen en rapportages waarnaar in deze verantwoording wordt verwezen zijn eveneens gepubliceerd op de website. Dat geldt ook voor het integrale beloningsbeleid voor de leden Raad van Bestuur, het senior management en de overige medewerkers van de bank. De verantwoordingsinformatie op de website betreft de opzet en het bestaan van de getroffen maatregelen. Over de werking wordt gerapporteerd op verschillende plaatsen in dit jaarverslag; zie de verwijstabel in bijlage B.

Op twee punten wijkt de bank af van de Code Banken. Het betreft de principes 6.4.3 (variabele beloning op basis van individuele prestaties) en 6.4.4 (correctie van financiële prestaties voor risico's en kosten van kapitaal). Voor de vervulling van de taken van de Raad van Bestuur dragen bij BNG Bank de bestuursleden gezamenlijk verantwoordelijkheid. Elk lid is aanspreekbaar op de invulling van deze verantwoordelijkheid. BNG Bank heeft voorts een gematigd beloningsbeleid, zoals elders in dit jaarverslag toegelicht. Gelet op de omvang van BNG Bank en het maximum voor de variabele beloning bij de bank ten opzichte van het maximum volgens de Code Banken, acht de Raad van Commissarissen het vooralsnog onnodig om een beleid te ontwikkelen dat voorziet in beoordeling van de prestaties van de bedrijfsonderdelen van de individuele bestuursleden.

REGELING BEHEERST BELONINGSBELEID

Per 1 januari 2011 is de Regeling beheerst beloningsbeleid Wft 2011 in werking getreden. De regeling heeft betrekking op de vaststelling en toepassing door financiële ondernemingen van het beloningsbeleid voor medewerkers wier werkzaamheden het risicoprofiel van de financiële onderneming materieel beïnvloeden. BNG Bank heeft de regeling in haar beloningsbeleid geïmplementeerd op een wijze en in een mate die aansluit bij haar omvang, haar interne organisatie en bij de aard, reikwijdte en complexiteit van haar activiteiten en legt daarover op bngbank.nl verantwoording af. In 2012

heeft de bank de invoering van de regeling geëvalueerd en geconcludeerd dat de naleving van de regeling op een aantal aanvullende punten kon worden verbeterd.

IN CONTROL STATEMENT

De diverse risico's waarmee de bank bij de uitoefening van haar activiteiten wordt geconfronteerd, worden jaarlijks in het jaarverslag van BNG Bank aan de orde gesteld. De interne risicobeheer- en controlesystemen van BNG Bank vormen een belangrijk punt van aandacht binnen de bank. De inrichting hiervan is gebaseerd op de regelgeving uit hoofde van internationale richtlijnen in het kader van het internationaal kapitaalakkoord Basel II. De inrichting is beschreven in een intern risk control framework dat van toepassing is op alle door BNG Bank onderkende risico's. Door de toevoeging van een formele 'Risk Appetite' aan het interne risk control framework zijn de risico's die de bank wenst te accepteren om haar doelstellingen te realiseren nadrukkelijker omschreven. In de In control statements hebben de opstellers verplicht aandacht besteed aan de beheersing van de risico's in relatie tot de risicobereidheid van de bank. In de jaarplannen voor 2013 is tevens aangegeven hoe afdelingshoofden en directeurs inhoud zullen geven aan hun verantwoordelijkheid om te voldoen aan de risicobereidheid. Het totale raamwerk heeft een nauwe relatie met het Kapitaalbeheersbeleid. Dit beleid wordt periodiek herzien en met de Nederlandsche Bank besproken.

Audits door de Interne Accountantsdienst zijn erop gericht de goede werking van de interne risicobeheer- en controlesystemen onafhankelijk te kunnen vaststellen. De risicobeheer- en controlesystemen van de bank hebben in het verslagjaar naar behoren gewerkt en geven een redelijke mate van zekerheid dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat. Deze systemen kunnen op zichzelf uiteraard geen absolute zekerheid bieden voor het realiseren van de ondernemingsdoelstellingen en niet alle onjuistheden, fraudes en overtreding van wetten en regels voorkomen. Er zijn geen indicaties dat de risicobeheer- en controlesystemen in 2013 niet naar behoren zullen functioneren. De interne risicobeheersing van banken staat nog steeds in de belangstelling en de nieuwe wet- en regelgeving krijgt steeds meer vorm. BNG Bank heeft in 2012 stappen gezet ter voorbereiding op de invoering van deze regels. Het in 2011 gestarte programma ter verbetering van het risicobewustzijn heeft in 2012 een vervolg gekregen.

De externe accountant controleert de jaarrekening en evalueert de kwaliteit en effectiviteit van het functioneren van de governance, het risicobeheer en de beheersprocessen binnen de bank voor zover van belang in het kader van de controle van de jaarrekening. De bevindingen worden gerapporteerd in het accountantsverslag en de management letter aan de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen. De interne en externe

accountant zijn aanwezig in de vergadering van het Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen en in de vergadering van de voltallige Raad van Commissarissen waarin de jaarrekening wordt besproken. ■

Duurzaamheid

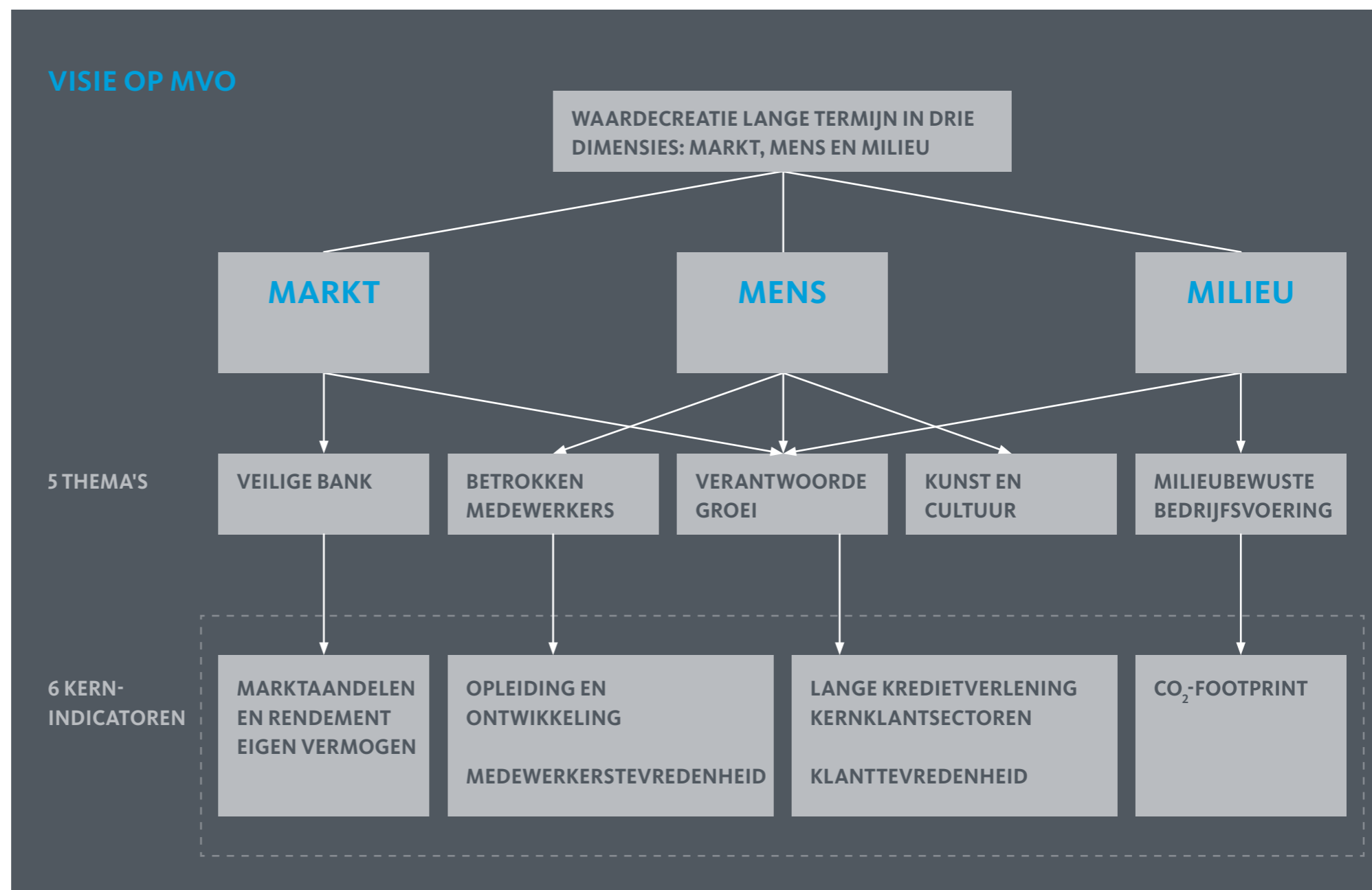
Aangezien de bank voor haar funding is aangewezen op de internationale kapitaalmarkten zijn scherpe inkoop-prijzen op deze markten voor haar van groot belang. Deze worden mogelijk gemaakt door de hoge krediet-waardigheid in termen van AAA-creditratings van Moody's, Standard & Poors en Fitch. Die topratings zijn gebaseerd op de strakke beheersing van financiële risico's en een stevig eigen vermogen in verhouding tot de risico's. De bank hanteert hoge integriteitsstandaarden. Soliditeit ligt daarmee aan de basis van het bedrijfsmodel. Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is voor de bank aldus een belangrijke bestaansvoorwaarde.

Een en ander is ingebed in de missie, strategische doelstellingen en de keuze van de MVO-thema's en de daarbij behorende kernindicatoren. De scores op klant-

tevredenheid, medewerkerstevredenheid en de klassering in de Transparantiebenchmark van het ministerie van Economische Zaken passen bij deze solide reputatie. Deelname aan de Transparantiebenchmark en verslaggeving overeenkomstig de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI) sluit aan op het beleid met betrekking tot de staatsdeelnemingen.

BNG Bank wil aansluiten op duurzaamheidsdoelstellingen van stakeholders en deze ondersteunen. Voor de bank vormt het belangrijkste aanknopingspunt de kredietverlening aan kernklanten ten behoeve van investeringen waaraan duurzaamheidsdoelstellingen zijn verbonden. De toegevoegde waarde voor BNG Bank ligt in dit verband in het bijzonder bij de proactieve rol die zij hierbij vervult.

Het [MVO-beleid](#) BNG Bank en de [GRI-index](#) vormen onlosmakelijke onderdelen van dit jaarverslag en zijn terug te vinden op de website van de bank. De samenhang tussen de visie op MVO en de thema's is afgebeeld in de figuur op pagina 55.

Overeenkomstig de richtlijnen wordt in de GRI-index over de indicatoren gerapporteerd. Nadere informatie over de visie op MVO, de waardeketen en ketenverantwoordelijkheid van de bank, de stakeholders en de stakeholderdialoog, de managementbenadering van MVO alsmede de wijze waarop de relevantie van MVO tot

uitdrukking komt in de maatschappelijke verslaggeving, is opgenomen in het MVO-beleid. De MVO-doelstellingen 2012 en 2013 en de realisaties zijn opgenomen in de samenvatting voorin dit jaarverslag.

VEILIGE BANK

Door de crisis en de daarmee verband houdende onrust op de financiële markten is veilig bankieren een nog belangrijker onderwerp in onze samenleving geworden. BNG Bank staat te boek als betrouwbare bank. Het jaar op jaar voldoen aan de strategische doelstellingen – ook in economisch moeilijke tijden – bevestigt haar toegevoegde waarde voor de Nederlandse samenleving. Deze doelstellingen worden ook voor de komende drie tot vijf jaar als richtinggevend beschouwd. Continuïteit van het vertrouwen van de financiële markten is daarvoor voorwaarde.

Teneinde lage tarieven voor kredieten te kunnen realiseren streeft de bank naar een redelijk rendement op het eigen vermogen, niet naar een maximaal rendement. De bank zoekt naar een goed evenwicht in de belangen: in verband met nieuwe internationale regelgeving voor banken uit hoofde van Basel III en CRD IV is een hoger rendement dan het minimum noodzakelijk om met ingang van 2018 te kunnen voldoen aan de leverage ratio. Aan de liquiditeitseisen uit hoofde van de nieuwe regelgeving voldoet de bank reeds.

Met de toenemende afhankelijkheid van IT en internet neemt ook het belang van de beheersing van de veiligheidsrisico's op deze terreinen toe. BNG Bank geeft hieraan de vereiste aandacht in haar bedrijfsvoering. Specifieke aandacht is er daarbij voor de mogelijke

gevolgen van cybercrime voor het betalingsverkeer dat BNG Bank voor haar klanten verzorgt. BNG Bank neemt met het oog hierop ook deel aan samenwerkingsverbanden van banken en overheid met betrekking tot veilig betalingsverkeer.

Als gevolg van de financiële crisis hebben financiële instellingen te maken gekregen met meer regelgeving en is er meer aandacht voor een integere bedrijfscultuur. BNG Bank heeft begin 2012 een geactualiseerde bedrijfscode ingevoerd. De verschillende onderdelen van het integriteitsbeleid zijn hierin vastgesteld. De [bedrijfscode](#) en bijbehorende interne voorschriften en procedures – waaronder een klachtenregeling – zijn op bngbank.nl gepubliceerd.

De bank acht het van belang haar rol voor de samenleving aan een breed publiek toe te lichten. Met het realiseren van de doelstelling voor 2012, namelijk de financiële en maatschappelijke onderdelen te integreren in dit jaarverslag 2012 met GRI-applicatie A⁺, wordt dit streven onderlijnd. Tevens is de nagestreefde hogere absolute score op de Transparantiebenchmark gerealiseerd. Voor 2013 zijn als doelstellingen geformuleerd te rapporteren overeenkomstig de vernieuwde richtlijnen van het Global Reporting Initiative alsmede een plaats in de hoogste categorie van de Transparantiebenchmark van het ministerie van Economische Zaken.

VERANTWOORDE GROEI

De toegevoegde waarde van de lage tarieven voor kredieten op de financiële positie van een overheid of instelling is niet specifiek te meten. Iedere instelling voert immers vanuit de eigen financiële situatie een toegesneden beleid. Zolang de bank hoge marktaandelen realiseert bij haar kernklanten, wordt die toegevoegde waarde bewezen. Een verantwoorde groei houdt overeenkomstig de missie in dat de bank zich met haar dienstverlening eerst en vooral blijft concentreren op haar kernklanten. Het bedrag aan langlopende leningen bij de kernklanten bedroeg ultimo 2012 EUR 76,5 miljard (circa 13% van het bbp). Het aandeel van de kredietverlening aan deze klantsectoren is groter dan 85% van de langlopende kredietportefeuille van BNG Bank. Daarmee is deze doelstelling in 2012 gerealiseerd. Deze realisatie valt eveneens binnen op de langetermijndoelstelling hiervoor.

Een **verantwoorde groei** houdt overeenkomstig de missie in dat de bank zich met haar dienstverlening eerst en vooral blijft concentreren op haar kernklanten.

Een belangrijke vraag voor BNG Bank was op welke wijze haar productenportfolio beter zou kunnen worden ingezet op het thema duurzaamheid. Over mogelijkheden voor vormen van projectfinanciering is van gedachten gewisseld met klanten en medewerkers. Naar aanleiding hiervan is in 2011 een beleid geformuleerd, waarbij de inzet van de productenportefeuille van de bank op het thema duurzaamheid aan de volgende drie uitgangspunten moet voldoen:

- creëren van een ‘win-win’-situatie voor klant en bank;
- een positieve stimulans vormen voor duurzame investeringen van klanten;
- aansluiten op de strategie en bedrijfsactiviteiten.

Nadere bestudering leidde in 2012 tot een selectie van mogelijkheden. Initiatieven dienen te passen binnen de statutaire mogelijkheden en het maximale kredietrisico dat de bank bereid is te lopen. Uit de selectie kwamen projecten gericht op een lager energieverbruik als kansrijk naar voren, waarbij mede acht is geslagen op de bevindingen die werden gepresenteerd tijdens een bijeenkomst met aandeelhouders en klanten met betrekking tot mogelijkheden voor duurzame investeringen. In 2013 wordt onderzocht of deze projecten uitgevoerd kunnen gaan worden.

Op basis van voortschrijdend inzicht is er voor gekozen voor 2013 – in afwijking van 2011 en 2012 – niet opnieuw de eigen ontwikkeling van modellen voorop te stellen, maar de kredietverlening ten behoeve van duurzame investeringen zelf als vertrekpunt te kiezen. Kortom, niet zozeer het zoeken naar nieuwe financieringsvormen die wellicht creatief en innovatief zijn, maar een verdere benutting van de beschikbare mogelijkheden voorop te stellen. De (kleine) schaal van de initiatieven is daarbij meegewogen.

Het accent is aldus verlegd naar het benadrukken van mogelijkheden voor financiering tegen scherpe tarieven voor langere looptijden. Indien financiering niet plaatsvindt in de vorm van een publiek-private samenwerking, dan kan dat ook uitstekend met traditionele producten. Voor de klant kan het een voordeel opleveren voor de respectievelijke business cases, hetgeen in tal van gevallen een doorslaggevende factor vormt. BNG Bank staat de klant bij wat betreft de specifieke financieringsstructuur. Voor de bank past het in haar beleid om financieringen simpel en transparant te houden en complexe, minder goed uit te leggen structuren te vermijden.

De belangrijkste begrenzings die BNG Bank hanteert bij het financieren van bedrijfseconomisch verantwoorde duurzame investeringen zijn: kredietverlening voor duurzame investeringen is primair gericht op kernklanten, eenvoud en transparantie dienen in een

financieringsarrangement voorop te staan (zorgplicht) en ingeval van kredietverlening zonder garantie van de overheid dient er financieel en inhoudelijk een sterk commitment van de klant te zijn.

Naast de traditionele kredietverlening ten behoeve van duurzame investeringen zijn voor kredietverlening in de vorm van publiek-private samenwerking drie opties geselecteerd voor verdere uitrol c.q. verkenning en uitwerking in 2013:

- financiering in Energy Service Company-verband ten behoeve van decentrale overheden. BNG Bank heeft reeds in 2011 modellen gereed gemaakt voor toepassing van duurzame investeringen in accommodaties en LED-straatverlichting ten behoeve van gemeenten;
- de financiering van zonnepanelen ten behoeve van woningcorporaties in samenwerking met een private partij;
- initiatieven die tot doel hebben kleinschalige projecten te bundelen waardoor financiering door de bank qua omvang beter past bij de uitgangspunten die zij zichzelf heeft gesteld.

Momenteel is BNG Bank over de verschillende opties in gesprek met decentrale overheden, woningcorporaties en private partijen. Bij de invoering hiervan bestaan enige dilemma's.

Bij decentrale overheden wordt beduchtheid geconstateerd voor het realiseren van duurzame investeringen in publiek-private samenwerking. Belangrijk element daarbij is de omvang van de individuele gemeente: 300 van de 400 gemeenten hebben minder dan 40.000 inwoners. Er zijn robuuste gemeenten nodig om goed tegenwicht te kunnen geven aan de private tegenspelers. De forse bezuinigingen op de overheidsfinanciën en de huidige conjunctuur zetten daarnaast momenteel grote druk op de exploitatie. De andere genoemde opties – financiering van zonnepanelen en initiatieven voor het bundelen van kleinschalige projecten – dienen nog vorm te krijgen in voor de bank acceptabele business cases.

De vertaling van de gesignaleerde mogelijkheden in concrete omzetdoelstellingen is dan ook nog te prematuur, omdat er nog geen voldoende inzicht bestaat in de omvang en al zeker niet in de stabiliteit van de marktvraag. Het risico van een trage invoering is reëel. Vanwege dit dilemma worden thans geen kwantitatieve doelstellingen voor 2013 en volgende jaren geformuleerd. Het gaat de bank in 2013 daarom eerst en vooral om een aanzet tot kredietverlening ten behoeve van de uitrol van zonnepanelen op corporatiewoningen en voor het verduurzamen van accommodaties.

Een belangrijk thema binnen de financiële sector is 'klant(belang) centraal'. Kern hiervan is dat producten en diensten in het belang van de klant zijn en dat bij het afwegen van de diverse belangen van stakeholders het belang van de klant terdege wordt meegewogen. Deze klantgerichtheid is bij BNG Bank onlosmakelijk verbonden met haar op het publieke belang gerichte missie. In vervolg op de bankbrede uitwisselingsbijeenkomsten over klantbelang centraal in het vorige verslagjaar is in 2012 met medewerkers van gedachten gewisseld over een gezamenlijke definitie hiervoor. De gekozen definitie luidt: 'Ik stel mijn klanten centraal als ik met mijn producten en diensten toegevoegde waarde voor hen bied'. Ook is in 2012 uitvoering gegeven aan het productgoedkeuringsproces, waarbij de aandacht voor zorgvuldige dienstverlening een belangrijk item is.

In tal van bijeenkomsten met klanten en vertegenwoordigers van de overheid is stilgestaan bij actuele dossiers, zoals de voornemens tot schatkistbeleggen en de financiering van de zorg en volkshuisvesting. Dit heeft de visie op de respectievelijke belangen van stakeholders aangescherpt. Mede onder invloed van de maatschappelijke discussie rond afgeleide financiële instrumenten (derivaten) heeft de bank besloten zeer terughoudend om te gaan met het verstrekken van derivaten aan klanten.

In het beleggingsproces van BNG Vermogensbeheer is de aandacht voor duurzaamheid geïntegreerd door samenwerking met het onderzoeksbureau Sustainalytics, dat de duurzaamheidsprestaties van het vermogensbeheer beoordeelt. Vrijwel alle rentedragende waardepapieren die gehouden worden in de duurzame beleggingsfondsen van BNG Vermogensbeheer zijn afkomstig van instellingen die de Global Compact Principles hebben ondertekend.

Een onderwerp dat de afgelopen tijd veel aandacht heeft getrokken, is het beloningsbeleid binnen de financiële sector. Inmiddels is wettelijk vastgelegd dat het beloningsbeleid van financiële instellingen niet mag leiden tot onverantwoorde risico's of onzorgvuldige behandeling van klanten. Het BNG-beleid ter zake is terug te vinden op de website van de bank. BNG Bank heeft een gematigd beloningsbeleid dat past bij het risicoprofiel van de bank.

In 2012 is opnieuw een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd, waaruit naar voren is gekomen dat de bank onder klanten een hoge waardering geniet. De opzet van het onderzoek is ten opzichte van voorgaande jaren gewijzigd teneinde een beter zicht te krijgen op de verbeterpunten, waarbij prioriteiten kunnen worden aangebracht afhankelijk van het belang dat de klanten aan onderdelen van de dienstverlening hechten. Naar voren is gekomen dat de klachtenprocedure verbetering behoeft. Inmiddels wordt deze procedure aangepast.

BETROKKEN MEDEWERKERS

De ontwikkelingen in de financiële sector en bij klanten vragen om ervaren en kundige medewerkers. Naast het behoud daarvan is het essentieel om goed en gemotiveerd personeel aan te trekken. Opleiding en ontwikkeling ten behoeve van de professionaliteit zijn speerpunten in het personeelsbeleid, niet alleen vakinhoudelijk maar ook in het kader van de persoonlijke ontplooiing. Daarnaast wordt een goed niveau van tevredenheid onder de medewerkers van belang geacht. Deze beide doelstellingen worden ook voor de komende drie tot vijf jaar als richtinggevend beschouwd.

In lijn met de doelstellingen zijn de inspanningen gericht geweest op organisatiebrede kennisdeling. Medewerkers zijn in 2012 tijdens interne bijeenkomsten nader geïnformeerd over actuele aangelegenheden, zoals de schulden-crisis, de risk appetite en MVO en discussieerden onder meer over de geactualiseerde bedrijfscode en de financiering van duurzame investeringen. Ook de activiteiten van diverse afdelingen zelf kwamen aan bod. Standaard wordt daarnaast voor de medewerkers elk kwartaal een toelichting op de financiële cijfers van de bank verzorgd. De voorzitter van de Raad van Bestuur licht – indien dat aan de orde is – actuele zaken toe in bankbrede bijeenkomsten. Hierbij kwamen in 2012 onder meer de invoering van de bankenbelasting en de voornemens met betrekking tot schatkistbeleggen aan de orde. Bestending van de ontwikkelingstrajecten ter

verbreding en verdieping van relevante kennis bij medewerkers vormt ook in 2013 een belangrijk aandachtspunt, met name het stimuleren van kennisoverdracht door middel van interne bijeenkomsten.

In 2012 stond wederom het verhogen van het risicobewustzijn onder BNG'ers centraal in het kader van de permanente educatie. Uit de evaluatie in 2011 is gebleken dat medewerkers van de bank uitleg hierover op prijs stellen. Het betrof algemene uitleg en toelichting op de 'risk appetite' van de bank in de praktijk. Naast individuele opleidingen en trainingen van medewerkers hebben vrijwel alle BNG'ers die betrokken zijn bij het kredietproces in 2012 een training gevolgd waardoor zij mogelijke valkuilen in de kredietverlening beter kunnen onderkennen.

Teneinde het risico op mogelijk onvoldoende duurzame inzetbaarheid te beperken is gekeken naar de verwachte ontwikkelingen van zowel BNG Bank als de medewerker en de verloopprognose. Om duurzaam inzetbaar te zijn is het nodig dat medewerkers beschikken over een goed werkvermogen, een grote inzetbaarheid en een hoge vitaliteit. Uit het onderzoek van het huidige personeelsbestand blijkt dat voor het merendeel van de medewerkers op te gaan en is het doel dat ook te behouden en waar nodig te versterken. In 2013 zullen concrete vervolgacties worden genomen. Waar van toepassing zal bij de activiteiten worden gestreefd naar reductie van complexiteit.

Gezamenlijk maken medewerker en leidinggevende jaarlijks een persoonlijk ontwikkelingsplan dat als leidraad dient voor de persoonlijke ontwikkeling. In 2012 heeft een groot deel van de BNG'ers een training of opleiding gevolgd. De gemiddelde opleidingskosten per medewerker bedragen EUR 1.784 (2011: EUR 1.840).

De doelstelling met betrekking tot medewerkerstevredenheid is gerealiseerd. Uit het onderzoek kwam de grote betrokkenheid van medewerkers bij de bank naar voren. De uitkomsten van het onderzoek zijn besproken in afdelings- en managementoverleg. Aanvullende vragen en voorstellen hieruit zijn meegenomen in de verbetervoorstellen voor de gehele bank. De hieruit voortvloeiende acties zijn toegespitst op verbetering van de efficiëntie en samenwerking tussen afdelingen. Het beleid dat in 2012 in het verlengde van een en ander is geformuleerd, zal in 2013 worden uitgewerkt.

Nadere informatie over onder meer organisatie en bezetting, arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden en personeelsontwikkeling is opgenomen in de [GRI-index](#) op de website van de bank (bngbank.nl).

MILIEUBEWUSTE BEDRIJFSVOERING

In onze maatschappij wordt gezocht naar mogelijkheden voor het minder belasten van het milieu. Initiatieven richten zich op energiebesparing en het daarmee verlagen van de uitstoot van CO₂.

Financiële dienstverlening wordt op zichzelf gezien als een weinig milieubelastende branche. Gezien de beperkte kantoorruimte zijn de te behalen voordelen relatief klein en derhalve voor de bank niet materieel te noemen. MVO is echter niet geloofwaardig zonder een eigen milieubewuste bedrijfsvoering. Tegen de geschetste achtergrond is ervan afgezien milieuprestaties in de afgelopen periode af te zetten tegen ontwikkelingen op mondiaal, regionaal of lokaal niveau. Het beleid voor milieubewuste bedrijfsvoering is de komende drie tot vijf jaar gericht op het verkleinen van de CO₂-voetafdruk, het versterken van het milieubewustzijn van de medewerkers en het vergroten van de duurzame inkoop.

De doelstellingen voor 2012 waren hierop afgestemd. Na de forse vermindering van de CO₂-uitstoot in 2011 bleef deze in 2012 stabiel. Hierin klinkt onder meer zwaar door het aantal kilometers dat per vliegtuig werd afgelegd vanwege bedrijfsbelang, een stijging van ruim 20% en een groter aantal koude dagen dan in 2011. De papierinkoop is licht gedaald, minder dan voorzien als gevolg van vertraging van de invoering van vernieuwde kantoorautomatisering. Als gevolg van een strengere classificatie met betrekking tot duurzame inkoop kan thans 50% van de inkoop als duurzaam worden betiteld.

BIJDRAGEN AAN KUNST EN CULTUUR

BNG Bank hecht waarde aan het stimuleren van activiteiten op het gebied van kunst en cultuur die van bete-

kenis zijn voor gemeenten. Reeds in 1964 is daartoe het BNG Cultuurfonds opgericht. Nu ook de kunst- en cultuursector in Nederland kampt met overheidsbezuinigingen, kan het fonds veel betekenen. Hiermee en met de medewerking van een groot aantal medewerkers aan diverse sociale projecten geeft BNG Bank ook uitdrukking aan maatschappelijk betrokken ondernemen. De activiteiten van het [BNG Cultuurfonds](#) zijn op [bngbank.nl](#) terug te vinden. ■

De activiteiten van het [BNG Cultuurfonds](#) zijn op [bngbank.nl](#) terug te vinden.

Vooruitzichten voor 2013

De vooruitzichten zijn met meer dan normale onzekerheden omgeven. De nieuwe langlopende kredietverlening in 2013 zal naar verwachting op een met 2012 vergelijkbaar niveau uitkomen maar zal vooral herfinanciering van bestaande leningen betreffen. De vooruitzichten voor de kernklantsectoren van de bank zijn weinig positief met terughoudendheid ten aanzien van nieuwe investeringen als gevolg. Zo worden decentrale overheden geconfronteerd met verregaande bezuinigingen, hebben woningcorporaties te maken met lastenverzwaringen en worden zorginstellingen voor budgettaire uitdagingen gesteld. BNG Bank blijft ook in 2013 de bank voor het maatschappelijk belang. Ongeacht de marktomstandigheden blijft het loket voor solvabiliteitsvrije kredietverlening open. De negatieve economische omstandigheden en de oplopende kredietrisico's nopen

de bank om in het komende jaar een nog prudentere invulling te geven aan de solvabiliteitsplichtige kredietvraag van klanten.

De langlopende fundingbehoefte van BNG Bank in 2013 ligt naar verwachting op het niveau van 2012. De bank wil haar sterke liquiditeitsprofiel continueren door het aantrekken van funding met relatief lange looptijden. De ontwikkelingen op de internationale kapitaalmarkten blijven voorlopig uitdagend. Onverwacht hogere opslagen voor krediet- en liquiditeitsrisico's ten behoeve van herfinanciering van schuldposities van de bank kunnen een drukkend effect hebben op het renteresultaat.

Het renteresultaat van de bank staat bovendien onder druk door de historisch lage lange rentetarieven. Het rendement op de eigen middelen wordt hierdoor negatief beïnvloed. Niettemin verwacht de bank dat het renteresultaat 2013 gering hoger zal uitkomen dan over 2012 door de gerealiseerde groei van de totale portefeuille van de bank, de licht hogere gerealiseerde rendementen in de lange portefeuille en de naar verwachting aanhoudend steile rentecurve. Het resultaat financiële transacties zal ook in 2013 zeer gevoelig zijn voor de ontwikkelingen van de Europese schuldencrisis. Daarnaast zal de overstap naar waardering van derivaten tegen de OIS-curve naar verwachting de effectiviteit van hedge accounting in 2013 verminderen met toenemende resultaatvolatiliteit als gevolg.

De ontwikkelingen op de
internationale kapitaalmarkten
blijven voorlopig uitdagend.

In het licht van de economische vooruitzichten kan niet uitgesloten worden dat enkele debiteuren niet langer kunnen voldoen aan de betalingsverplichtingen. Met name de ontwikkelingen in Portugal en Spanje blijven zorgwekkend. Een verdere aanvulling van de debiteurenvoorziening of een bijzondere waardevermindering kan daardoor noodzakelijk zijn. Het kostenniveau van de bank loopt naar verwachting verder op onder invloed van de grote hoeveelheid nieuwe regelgeving die in de systemen en processen van de bank moet worden geïmplementeerd. Geconsolideerd wordt in 2013 EUR 66 miljoen aan bedrijfslasten voorzien.

Gezien alle onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de nettowinst 2013.

VERANTWOORDELIJKHEIDSVERKLARING

Naar het oordeel van de Raad van Bestuur geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van BNG Bank en de in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen. Het jaarverslag geeft een getrouw beeld van de toestand op de balansdatum en de gang van zaken gedurende het boekjaar van BNG Bank en de geconsolideerde dochterondernemingen waarvan de gegevens in de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen. In het jaarverslag worden de wezenlijke risico's beschreven waarmee BNG Bank wordt geconfronteerd. ■

Den Haag, 1 maart 2013

Raad van Bestuur

C. VAN EYKELENBURG
VOORZITTER

J.J.A. LEENAARS

J.C. REICHARDT

Geconsoli- deerde

jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2012	66
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening 2012	67
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten 2012	68
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2012	69
Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen 2012	71
Grondslagen geconsolideerde jaarrekening	72
Toelichting geconsolideerde jaarrekening	91
Risicoparagraaf	118

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2012

In miljoenen euro's

ACTIVA

Kas en tegoeden bij de centrale banken ¹
Bankiers ²
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat ³
Overige financiële activa ⁴
Financiële activa voor verkoop beschikbaar ⁵
Kredieten ²
Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures ⁶
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen ⁷
Overige activa ^{8,9}

TOTAAL ACTIVA

PASSIVA

Bankiers ¹⁰
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat ¹¹
Overige financiële passiva ¹²
Schuldbewijzen ¹³
Toevertrouwde middelen ¹⁰
Achtergestelde schulden ¹⁰
Overige passiva ^{8,9}
Totaal verplichtingen

Eigen vermogen ¹⁴

TOTAAL PASSIVA

31-12-2012

31-12-2011

2.834	5.149
10.171	8.448
3.476	3.322
25.824	21.519
9.018	6.919
90.725	90.775
89	108
18	19
73	201

142.228

136.460

6.223	7.469
2.730	628
18.692	14.367
99.424	100.907
12.139	10.944
33	93
235	155

139.476

134.563

2.752

1.897

142.228

136.460

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de Toelichting geconsolideerde jaarrekening.

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING 2012

In miljoenen euro's

– Rentebaten ¹⁵

– Rentelasten ¹⁶

Renteresultaat

Resultaten uit deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures ¹⁷

– Provisiebatens ¹⁸

– Provisielasten ¹⁹

Provisieresultaat

Resultaat financiële transacties ²⁰

Overige resultaten ²¹

TOTAAL BATEN

– Personeelskosten ²²

– Andere beheerskosten ²³

Personeels- en andere beheerskosten

Afschrijvingen ²⁴

BEDRIJFSLASTEN

Bijzondere waardeverminderingen ²⁵

Bankenbelasting ²⁶

WINST VOOR BELASTINGEN

Belastingen ⁹

NETTOWINST

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de Toelichting geconsolideerde jaarrekening.

	2012	2011
	2.115	2.327
	1.642	1.865
	473	462
	-2	0
	31	33
	6	6
	25	27
	88	-87
	4	4
	588	406
	38	35
	25	23
	63	58
	1	2
	64	60
	32	7
	32	-
	460	339
	-128	-83
	332	256

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN ONGEREALISEERDE RESULTATEN 2012

In miljoenen euro's

NETTOWINST

Mutatie reserve valuta omrekenverschillen

Mutatie overige reserves

Mutatie cashflow hedge reserve na belastingen

Mutatie herwaarderingsreserve

– ongerealiseerde waardeverandering

– gerealiseerde waardeverandering overgeheveld naar winst-en-verliesrekening

– mutatie belastingen

RESULTATEN RECHTSTREEKS VERWERKT IN HET EIGEN VERMOGEN (NA BELASTINGEN)

TOTAAL

	2012	2011
NETTOWINST	332	256
Mutatie reserve valuta omrekenverschillen	–	5
Mutatie overige reserves	–	–4
Mutatie cashflow hedge reserve na belastingen	213	–282
Mutatie herwaarderingsreserve		
– ongerealiseerde waardeverandering	509	–242
– gerealiseerde waardeverandering overgeheveld naar winst-en-verliesrekening	–11	–10
– mutatie belastingen	–124	43
	374	–209
RESULTATEN RECHTSTREEKS VERWERKT IN HET EIGEN VERMOGEN (NA BELASTINGEN)	587	–490
TOTAAL	919	–234

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT 2012

In miljoenen euro's

blad 1/2

KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN

Winst voor belastingen

Aanpassingen voor:

- Afschrijvingen
- Bijzondere waardeverminderingen
- Ongerealiseerde resultaten via de winst-en-verliesrekening

Kasstroom uit bedrijfsoperaties

Mutatie bankiers (niet direct opeisbaar)

Mutatie kredieten

Mutatie toevertrouwde middelen

Mutatie derivaten

Betaalde vennootschapsbelasting

Betaalde bankenbelastingen

Overige mutaties uit operationele activiteiten

TOTAAL KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN *

KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN

Investerings en aankopen:

- Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar
- Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures

Desinvesteringen, aflossingen en verkopen:

- Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar
- Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

TOTAAL KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN

* De ontvangen rente is EUR 5.813 miljoen (2011: EUR 5.809 miljoen), de betaalde rente is EUR 5.296 miljoen (2011: EUR 5.261 miljoen).

	2012	2011
Winst voor belastingen	460	339
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	1	2
- Bijzondere waardeverminderingen	32	7
- Ongerealiseerde resultaten via de winst-en-verliesrekening	-75	101
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	418	449
Mutatie bankiers (niet direct opeisbaar)	-2.791	429
Mutatie kredieten	2.668	-1.333
Mutatie toevertrouwde middelen	619	2.676
Mutatie derivaten	-990	-322
Betaalde vennootschapsbelasting	-28	-104
Betaalde bankenbelastingen	-32	-
Overige mutaties uit operationele activiteiten	-534	-495
TOTAAL KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN *	-1.088	851
	-670	1.300
Investerings en aankopen:		
- Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar	-2.142	-2.527
- Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	-2	-5
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.144	-2.532
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen:		
- Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar	2.005	3.364
- Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	2.005	3.364
TOTAAL KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	-139	832

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT 2012

In miljoenen euro's

blad 2/2

KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN

Ontvangsten uit schuldbewijzen	
Aflossingen op schuldbewijzen	
Aflossingen op financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	
Achtergestelde schulden	
Betaald dividend	

TOTAAL KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN

NETTOTOENAME IN GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN

Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 januari

GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN PER 31 DECEMBER

De geldmiddelen en kasequivalenten zijn als volgt opgebouwd per 31 december

- Kas en tegoeden bij de centrale banken
- Kasequivalenten onder de actiefpost bankiers
- Kasequivalenten onder de passiefpost bankiers

	2012	2011
	25.359	27.353
	-26.554	-25.406
	-56	-
	-65	-4
	-64	-128
	-1.380	1.815
	-2.189	3.947
	5.022	1.075
	2.833	5.022
	2.834	5.149
	2	4
	-3	-131
	2.833	5.022

GECONSOLIDEERD MUTATIE- OVERZICHT EIGEN VERMOGEN 2012

In miljoenen euro's

BEGINSTAND

Gerealiseerde resultaten
Ongerealiseerde resultaten
Dividenduitkering
Toevoeging uit winstinhouding voorgaand boekjaar

EINDSTAND

2012

KAPITAAL	AGIO- RESERVE	HERWAAR- DERINGS- RESERVE	CASH- FLOW HEDGE RESERVE	RESERVE VALUTA OM- REKENVER- SCHILLEN	OVERIGE RESERVES	ONVER- DEELDE WINST	TOTAAL
139	6	-271	-282	-	2.049	256	1.897
		374	213			332	332
					-64		-64
					256	-256	-
139	6	103	-69	-	2.241	332	2.752

BEGINSTAND

Gerealiseerde resultaten
Ongerealiseerde resultaten
Dividenduitkering
Toevoeging uit winstinhouding voorgaand boekjaar

EINDSTAND

2011

139	6	-62	-	-5	1.924	257	2.259
						256	256
		-209	-282	5	-4		-490
					-128		-128
					257	-257	-
139	6	-271	-282	-	2.049	256	1.897

Grondslagen geconsolideerde jaarrekening

ALGEMENE BEDRIJFSINFORMATIE

De jaarrekening is door de Raad van Bestuur op 1 maart 2013 opgemaakt en vrijgegeven voor publicatie en wordt op 22 april 2013 aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders ter vaststelling voorgelegd. BNG Bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. BNG Bank is gevestigd te Den Haag in Nederland en heeft geen nevenvestigingen.

BELANGRIJKSTE GEHANTEERDE GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van het going concern principe. De balansposten zijn gewaardeerd op basis van geamortiseerde kostprijs met

uitzondering van de jaarrekeningposten Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat, Financiële activa voor verkoop beschikbaar, Overige financiële activa, Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat, en Overige financiële passiva. Deze jaarrekeningposten worden gewaardeerd tegen reële waarde. De balanspost Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures is gewaardeerd volgens de equity-methode. De balanspost Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen is gewaardeerd tegen historische kostprijs minus afschrijvingen. In de geconsolideerde jaarrekening worden alle bedragen gepresenteerd in miljoenen euro's tenzij anders vermeld. De euro is de functionele valuta en rapporteringsvaluta van BNG Bank. Baten worden verantwoord voor zover het waarschijnlijk is dat de economische voordelen ten goede vallen aan BNG Bank en de baten betrouwbaar kunnen worden bepaald. Lasten worden zoveel mogelijk toegerekend aan de periode waarin de diensten zijn geleverd of aan de gerelateerde baten waar deze tegenover staan.

VERKLARING TOEGEPASTE WET- EN REGELGEVING

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 BW2.

BNG Bank heeft in de jaarrekening over 2012 de hieronder weergegeven nieuwe door de IASB uitgegeven en door de EU aanvaarde IFRS standaarden, aanpassingen en interpretaties toegepast die vanaf 1 januari 2012 verplicht van kracht zijn. De toepassing van deze standaarden heeft een beperkte invloed gehad op de jaarrekening over 2012. Het betreft hier de volgende standaarden, wijzigingen en interpretaties:

- IFRS 7 Amendment Disclosures – Transfer of Financial Assets.

De volgende nieuwe door de IASB uitgegeven IFRS standaarden, aanpassingen en interpretaties die effectief zijn per 1 januari 2012, maar door de EU niet zijn aanvaard zijn niet toegepast in de jaarrekening 2012. De aanvaarding en toepassing van deze standaarden zou geen invloed gehad hebben op de jaarrekening over 2012. Het betreft hier de volgende standaarden, wijzigingen en interpretaties:

- IFRS 1 Amendment – Severe Hyperinflation and Removal of Fixed Dates for First-time Adopters;
- IAS 12 Amendments – Deferred Tax Recovery of Underlying Assets.

BNG Bank maakt geen gebruik van de mogelijkheid om door de IASB uitgegeven – al dan niet door de EU aanvaarde – nieuwe of aangepaste standaarden en interpretaties, waarbij toepassing hiervan verplicht is in boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2013,

vroegtijdig toe te passen. Vervroegde toepassing van deze nieuwe standaarden en interpretaties zou significante gevolgen kunnen hebben voor de jaarrekening over 2012. BNG Bank onderzoekt momenteel de mogelijke gevolgen. Het betreft de volgende voor BNG Bank relevante standaarden:

AANVAARD DOOR DE EU:

- IAS 1 Amendment – Presentation of Items of Other Comprehensive Income;
- IAS 19 Revised – Employee Benefits;
- IAS 32 Amendment – Financial Instruments: Offsetting Financial Assets and Liabilities;
- IFRS 7 Amendment – Financial Instruments: Disclosures – Offsetting Financial Assets and Liabilities;
- IFRS 10 Consolidated Financial Statements (vervangt deels IAS 27 en volledig SIC-12);
- IFRS 11 Joint Arrangements (vervangt IAS 31 Joint Ventures);
- IFRS 12 Disclosure of Interests in Other Entities;
- IFRS 13 Fair Value Measurement;
- IAS 27 Revised – Separate Statements;
- IAS 28 Revised – Investments in Associates and Joint Ventures;
- IFRIC 20 – Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine.

IFRS 13 is op 1 januari 2013 ingegaan en leidt tot aanpassing van de waardering van die derivaten waarbij de bank met de tegenpartij een overeenkomst heeft tot het uitwisselen van dagelijkse onderpandsverplichtingen. Deze swaps, die de bank gebruikt ten behoeve van het indekken van valuta- en renterisico's en daarom in beginsel aanhoudt tot einde looptijd, dienen met ingang van 2013 gewaardeerd te worden op de 'Overnight Index Swapcurve' (OIS), die wordt samengesteld op basis van dagrentetarieven (Eonia). Deze wijziging heeft tevens grote gevolgen voor de resultaten van hedge accounting. De volatiliteit van het jaarresultaat zal naar verwachting structureel toenemen.

NOG NIET AANVAARD DOOR DE EU:

- IFRS 1 Amendment – Government Loans with a below market rate interest when transitioning to IFRSs;
- Transition Guide: Amendments IFRS 10, 11 and 12;
- Investment entities: Amendments to IFRS 10, 12 and IAS 27;
- Improvements to IFRSs 2009-2011 cycle (mei 2012);
- IFRS 1: Repeated application, Borrowing cost;
- IAS 1: Clarification of the requirements for comparative information;
- IAS 16: Classification of servicing equipment;
- IAS 32: Tax effect of distribution to holders of equity instruments;

- IAS 34: Interim financial reporting and segment information for total assets and liabilities;
- IFRS 9 Financial Instruments (2009, 2010);
- IFRS 9 en 7 Amendments – Disclosures: Mandatory effective date and transition disclosure.

De IASB heeft het IFRS 9 Financial Instruments project, welke IAS 39 op termijn zal vervangen, in drie delen ingedeeld. In november 2009 is het eerste deel van de standaard IFRS 9: Financial Instruments: Classification and Measurement uitgebracht met de scope op financiële activa. In oktober 2010 volgde het tweede deel van de standaard met de aanvulling voor financiële passiva. Ten aanzien van het tweede deel van IFRS 9 is het aanvullende document Financiële instrumenten: Bijzondere waardevermindering gepubliceerd in januari 2011. De commentaar periode is afgesloten op 1 april 2011, maar de discussies binnen de IASB zijn nog gaande. Op 7 september 2012 heeft de IASB ten aanzien van het derde deel van IFRS 9 een review draft gepubliceerd over General Hedge Accounting welke als doel heeft om hedge accounting nauwer aan te sluiten op het risicomanagement van de bank. De volledige IFRS 9 standaard zal IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement volledig gaan vervangen. De IFRS 9 standaard zou vanaf 1 januari 2013 effectief worden. De EU heeft het IASB voorstel van 19 december 2011 om de effectieve datum uit te stellen naar 1 januari 2015 aanvaard. Het uitstel maakt het mogelijk om alle fasen van

de IFRS 9 standaard tegelijk in te voeren. De standaard IFRS 9 is nog niet aanvaard door de Europese Unie. BNG Bank onderzoekt het effect van deze nieuwe standaard en sluit niet uit dat de toepassing van deze standaard zal leiden tot een significante impact op het eigen vermogen, het resultaat en op de toelichtingen.

GESEGMENTEERDE INFORMATIE

IFRS 8 Operating segments schrijft voor dat segmentering afhankelijk is van de wijze van sturing van de organisatie. Beoordeeld dient te worden of door de leiding voor haar interne performancemeting onderscheid gemaakt wordt naar segmenten. Bij de analyse en besluitvorming ter zake van de performancemeting wordt door de Raad van Bestuur van BNG Bank geen onderscheid gemaakt naar dergelijke segmenten. In de jaarrekening is dan ook geen gesegmenteerde informatie opgenomen.

GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE

Jaarlijks stelt BNG Bank een geconsolideerde jaarrekening op, waarin opgenomen de moedermaatschappij en haar dochterondernemingen. De jaarrekeningen van de moedermaatschappij en haar dochterondernemingen die worden gebruikt voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening zijn opgesteld per dezelfde verslagdatum en gebaseerd op uniforme grondslagen. Alle intragroeptransacties en -saldi, waaronder baten, lasten en dividenden zijn in de geconsolideerde jaarrekening volledig geëlimineerd. De geconsolideerde

jaarrekening omvat alle dochterondernemingen waarin BNG Bank een zeggenschap heeft. Er is sprake van zeggenschap indien BNG Bank de mogelijkheid heeft om, direct of indirect, het financiële en het operationeel beleid van een entiteit te bepalen, teneinde economische voordelen te verkrijgen uit de activiteiten van de entiteiten. Zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien BNG Bank, direct of indirect via groepsmaatschappijen, meer dan de helft van de stemrechten bezit dan wel op andere wijze een zeggenschap heeft. Groepsmaatschappijen worden vanaf de datum dat zeggenschap is verkregen volledig geconsolideerd totdat geen sprake meer is van zeggenschap of alle verbonden risico's en voordelen zijn overgedragen aan derden. Voor belangen in beleggingsfondsen is, bij het bepalen of BNG Bank zeggenschap heeft, rekening gehouden met het financiële belang van BNG Bank voor eigen rekening als participant en de rol van BNG Bank of haar dochterondernemingen als fondsbeheerder. De rapportageperiodes van in de consolidatie betrokken dochtermaatschappijen zijn gelijk aan die van BNG Bank. Een overzicht van de geconsolideerde dochtermaatschappijen van BNG Bank is opgenomen in bijlage A. een volledige lijst met dochtermaatschappijen is gedeponeerd bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel te Den Haag.

GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

Waar nodig liggen aan de bedragen zoals vermeld in dit rapport, schattingen en veronderstellingen van het management ten grondslag. De belangrijkste schattingen hebben betrekking op de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten waarvoor een actieve markt ontbreekt. Daarnaast worden schattingen gebruikt ten behoeve van de bijzondere waardeverminderingen, latente belastingen en de voorziening personeelsbeloningen. BNG Bank hanteert waarderingmodellen ter bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten waarvoor een actieve markt ontbreekt. De uitkomsten van deze modellen zijn gebaseerd op verschillende veronderstellingen, waaronder de disconteringsvoet en verwachte toekomstige kasstromen. Afwijkingen in de gehanteerde veronderstellingen hebben mogelijk een effect op de gerapporteerde waarden. BNG Bank evalueert periodiek de gehanteerde schattingen en veronderstellingen. Eventuele herzieningen worden gerapporteerd in het jaar waarin de schatting is herzien en tevens verwerkt in toekomstige jaren.

REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

De reële waarden vertegenwoordigen de bedragen waarvoor de financiële instrumenten op balansdatum op een reële economische basis tussen goed geïnformeerde en bereidwillige partijen 'at arm's length' hadden kunnen worden verhandeld (transactieprijs) of afgewikkeld (settlementprijs). De reële waarde is gebaseerd op

gequoteerde marktprijzen in actieve markten of, indien deze niet beschikbaar zijn, gemodelleerde waarderingstechnieken. Waarderingstechnieken worden over het algemeen gebruikt om de reële waarde te bepalen van niet beursgenoteerde activa en passiva en OTC-derivaten. Het betreft methoden en technieken die algemeen aanvaard zijn zoals modellen voor optieprijsen, discounted cashflows, forward pricing, creditspreads en liquiditeitsopslagen. Hierbij wordt rekening gehouden met contractuele bepalingen en wordt gebruikt gemaakt van beschikbare objectieve marktgegevens zoals yieldcurves, correlaties, volatiliteiten, creditspreads en andere factoren, schattingen en veronderstellingen die marktpartijen zouden gebruiken om de prijs te bepalen. Voor level 3 waarderingen wordt mede gebruik gemaakt van veronderstellingen die niet door marktgegevens worden ondersteund. Voor een gedetailleerde beschrijving van de reële waarde wordt verwezen naar [noot 31](#) van de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Onder de bijzondere waardeverminderingen worden de waardeverminderingen van financiële en niet-financiële vaste activa verantwoord. BNG Bank verwerkt derhalve de mutaties in de voorzieningen voor oninbaarheid (Bankiers en Kredieten), de waardeverminderingen voor instrumenten onder Financiële activa voor verkoop beschikbaar, de waardeverminderingen in de Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures

verantwoord en niet-financiële vaste activa onder de post Bijzondere waardeverminderingen. Bijzondere waardeverminderingen worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord indien de boekwaarde van een (niet-)financieel actief of de kasstroom genererende eenheid waartoe het (niet-)financieel actief behoort, hoger is dan de geschatte realiseerbare waarde. Indien het (niet-)financieel actief verstrekt is tegen onderpand, wordt bij de berekening van toekomstige kasstromen rekening gehouden met de opbrengsten minus kosten uit verkoop van dat onderpand. Indien oninbare (niet-)financiële activa na het afboeken toch kasstromen genereren, worden deze rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN FINANCIËLE ACTIVA

Per balansdatum wordt voor alle financiële activa beoordeeld of er objectieve indicatoren zijn die duiden op een bijzondere waardevermindering. Er is sprake van een bijzondere waardevermindering van een financieel actief indien er objectieve aanwijzingen zijn dat één of meerdere gebeurtenissen na de eerste opname een betrouwbaar in te schatten negatief effect hebben gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief. Objectieve indicatoren worden bij BNG Bank vastgesteld bij sterk gewijzigde marktomstandigheden in bijvoorbeeld beurs- en valutakoersen, rentestanden, mate van liquiditeit van de markt, de kredietwaardigheid

van tegenpartijen en de kans op default (in de hoogte en tijdigheid) van de te ontvangen kasstromen. De bijzondere waardeverminderingen op de financiële activa van BNG Bank kan in twee groepen worden verdeeld:

- financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs;
- financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met waardemutaties via het eigen vermogen (herwaarderingsreserve uit hoofde van de Financiële activa voor verkoop beschikbaar).

Financiële en niet-financiële activa, die aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zijn geweest, worden op iedere balansdatum beoordeeld op indicaties dat de bijzondere waardevermindering afgenomen is of niet langer bestaat. Indien, in een opvolgende periode, het bedrag van de bijzondere waardevermindering afneemt en de afname kan objectief toegeschreven worden aan een gebeurtenis nadat de bijzondere waardevermindering heeft voorgedaan, wordt de voorheen verwerkte bijzondere waardevermindering bij alle financiële activa, behalve bij de beleggingen in eigenvermogensinstrumenten, teruggedraaid en het bedrag verwerkt in de winst-en-verliesrekening via de post Bijzondere waardeverminderingen. Bij een eigenvermogensinstrument wordt deze afname als een (nieuwe) herwaardering behandeld en verantwoord ten gunste van het eigen vermogen (herwaarderingsreserve Financiële activa voor verkoop beschikbaar).

FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS

Bij uitstaande leningen en vorderingen op Bankiers en Kredieten gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs vormt BNG Bank ten laste van de winst-en-verliesrekening een voorziening voor oninbaarheid. Bij de bepaling van bijzondere waardeverminderingen wordt onderscheid gemaakt naar leningen en vorderingen waarbij sprake is van een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering en leningen en vorderingen waarvoor geen objectieve aanwijzing voor bijzondere waardeverminderingen aanwezig is. Indien een actief definitief oninbaar is, wordt deze afgeboekt ten laste van de reeds gevormde voorziening voor bijzondere waardevermindering en een eventueel verschil wordt ten laste of ten gunste van de winst-en-verliesrekening onder de post Bijzondere waardeverminderingen verwerkt.

BNG Bank bepaalt eerst of er aanwijzingen zijn van bijzondere waardeverminderingen van individuele kredieten voor het vormen van de voorziening, rekening houdend met de bedragen die naar verwachting na afboeking daadwerkelijk zullen worden ontvangen. Voor alle posten waarbij sprake is van een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering wordt op individuele tegenpartij niveau een inschatting gemaakt van de toekomstige kasstromen die op basis van de Discounted Cashflowmethode (DCF-methode)

contant worden gemaakt. Veronderstellingen die onder andere hierbij gebruikt worden, zijn de inschatting van de (executie)waarde van zekerheden, inschatting van nog te ontvangen betalingen, de inschatting van de timing van deze betalingen en de disconteringsvoet. Onder IFRS mag geen rekening worden gehouden met onzekere toekomstige loss events. De mate van waarschijnlijkheid speelt dan ook geen rol in de bepaling van de individuele waardeverminderingen anders dan in de verwachtingen ten aanzien van kasstromen.

Kredieten waarvoor geen objectieve aanwijzing voor bijzondere waardevermindering aanwezig is, worden meegenomen in de collectieve assessment van de zogenaamde Incurred But Not Identified loss model (IBNI). In deze portfolio methode worden naast de kredietexposures ook de off-balance exposures meegenomen. Belangrijke parameters bij de berekening van de IBNI zijn de EAD (Exposure at Default), PD (Probability of Default), LGD (Loss Given Default). In 2011 is de methodiek ter bepaling van de hoogte van de IBNI voorziening voor oninbaarheid gewijzigd. In de nieuwe methodiek is aansluiting gezocht bij de uitkomsten van de interne ratingmodellen en de bijbehorende kans op een verlies. Hierdoor is de bank bij de bepaling van de hoogte van deze voorziening in belangrijke mate minder afhankelijk van managementinschattingen.

FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE VIA HET EIGEN VERMOGEN

De bijzondere waardeverminderingen op de financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via het eigen vermogen van BNG Bank kan in twee groepen worden verdeeld:

- Beleggingen in eigenvermogensinstrumenten;
- Beleggingen in vreemdvermogensinstrumenten.

Naast de objectieve indicatoren voor bijzondere waardeverminderingen is bij voor verkoop beschikbare beleggingen in eigenvermogensinstrumenten, zoals participaties, ook sprake van objectieve aanwijzingen op een bijzondere waardevermindering indien de kostprijs de realiseerbare waarde duurzaam overtreft, dat wil zeggen dat de reële waarde langdurig of significant lager is dan de kostprijs. Indien voor beleggingen voor verkoop beschikbaar objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bestaan, wordt het verschil tussen de kostprijs en de huidige reële waarde, vermindert met eventueel eerder verantwoorde bijzondere waardeverminderingen, eerst uit het eigen vermogen (herwaarderingsreserve uit hoofde van de Financiële activa voor verkoop beschikbaar) gehaald en verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder de post Bijzondere waardeverminderingen.

Beleggingen in vreemd vermogensinstrumenten, zoals rentedragende waardepapieren, worden getoetst op bijzondere waardeverminderingen indien objectieve aanwijzingen bestaan voor financiële problemen bij de tegenpartij, het wegvallen van een markt of andere aanwijzingen. Bij voor verkoop beschikbare beleggingen wordt een eventuele bijzondere waardevermindering in het eigen vermogen (herwaarderingsreserve uit hoofde van de Financiële activa voor verkoop beschikbaar) eerst afgeboekt naar de winst-en-verliesrekening in de post Bijzondere waardeverminderingen.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN NIET-FINANCIËLE ACTIVA

De boekwaarde van de niet-financiële activa van BNG Bank (onroerende zaken en bedrijfsmiddelen, belangen in deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures), uitgezonderd de uitgestelde belastingvoordelingen, wordt tweemaal per jaar beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen zijn voor een bijzondere waardevermindering. Om bijzondere waardeverminderingen te kunnen bepalen, wordt een schatting van de realiseerbare waarde gemaakt en worden individuele activa in groepen ingedeeld op het laagste niveau waarop verwachte toekomstige kasstromen te identificeren zijn (kasstroom genererende eenheden). De in een deelneming inbegrepen goodwill wordt voor de toetsing op bijzondere waardeverminderingen niet separaat getoetst, maar wordt meegenomen in de totale boek-

waarde. Voor een actief of een kasstroom genererende eenheid is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de bedrijfswaarde of de reële waarde minus verkoopkosten. Bij het bepalen van de bedrijfswaarde wordt de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen berekend met behulp van een discontovoet vóór belasting die een afspiegeling is van zowel de actuele markttaxaties van de tijdswaarde van geld als van de specifieke risico's met betrekking tot het actief. Bijzondere waardeverminderingen opgenomen met betrekking tot kasstroom genererende eenheden worden eerst in mindering gebracht op de boekwaarde van eventueel aan de eenheden toegerekende goodwill, en vervolgens naar rato in mindering gebracht op de boekwaarde van de overige activa van de eenheid (of groep van eenheden). Een bijzonder waardevermindering van niet-financiële activa, met uitzondering van in de niet-financiële activa besloten goodwill, wordt via de winst-en-verliesrekening (post Bijzondere waardevermindering) teruggedraaid als de indicatie voor bijzondere waardeverminderingen zijn veranderd aan de hand waarvan de realiseerbare waarde was bepaald. Een bijzondere waardevermindering wordt uitsluitend teruggedraaid voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde, na aftrek van afschrijvingen of amortisatie, die zou zijn bepaald als geen bijzondere waardevermindering was opgenomen.

SALDERING

Gesaldeerde verwerking van activa en passiva vindt uitsluitend plaats indien en voor zover de gesaldeerde en simultane afwikkeling van de vordering en de schuld deugdelijk juridisch afdwingbaar is en ook het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

VREEMDE VALUTA

De euro is de functionele valuta en rapporteringsvaluta van BNG Bank inclusief haar groepsmaatschappijen. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's. Transacties in vreemde valuta worden bij de eerste verwerking omgerekend naar de functionele valuta tegen de koers die geldt op de transactiedatum en de koersresultaten worden geboekt ten laste of ten gunste van het valutaresultaat. Per balansdatum worden de vreemde valuta posten, waaronder ook eigen- en vreemdvermogensinstrumenten die onder de post Financiële activa voor verkoop beschikbaar zijn opgenomen, geherwaardeerd naar de functionele valuta tegen de slotkoers. Niet-monetaire vreemde valuta posten die tegen kostprijs worden gewaardeerd, worden op balansdatum niet geherwaardeerd, tenzij deze posten als een afdekkingsinstrument in een fair value hedgerelatie zijn aangewezen. De koersresultaten van monetaire items als gevolg van koers- en omrekenverschillen worden per balansdatum in de winst-en-verliesrekening verwerkt onder de post Resultaat financiële transacties, met uitzondering van:

- het effectieve deel van de vreemde valuta posten die in een cashflow hedgerelatie zijn aangewezen. Deze valutaverschillen worden in de cashflow hedge reserve verantwoord;
- niet-monetaire vreemde valuta posten waarbij reële-waardemutaties via het eigen vermogen worden verantwoord, waaronder de eigenvermogensinstrumenten onder de post Financiële activa voor verkoop beschikbaar post. Deze koersverschillen worden in de herwaarderingsreserve van het eigen vermogen verwerkt.

OPNAME EN VERWERKING VAN FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA

Financiële activa en passiva worden opgenomen op transactiebasis. Dit betekent dat transacties worden verwerkt vanaf het tijdstip dat de bank recht heeft op de voordelen respectievelijk gebonden is aan verplichtingen voortkomend uit de contractuele bepalingen van het financieel instrument. Hieronder vallen zowel de traditionele financiële instrumenten (leningen, waardepapieren en schulden) als ook afgeleide financiële instrumenten (derivaten). De financiële activa en passiva worden bij eerste opname in de balans gewaardeerd tegen reële waarde, vermeerderd met de transactiekosten die direct toe te wijzen zijn aan de verwerving of uitgifte van het financieel actief of het financieel passief, met uitzondering van de transacties met waardering tegen reële waarde en verwerking van de resultaten via de winst-en-verliesrekening. De in deze balansposten

opgenomen transacties worden gewaardeerd tegen reële waarde zonder vermeerdering met transactiekosten. Na eerste opname worden de financiële activa en passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs of reële waarde, afhankelijk van de classificatie van de transactie. De geamortiseerde kostprijs (amortisatiewaarde) bestaat naast de hoofdsom uit opgelopen rente, verrekenende transactiekosten en/of (dis)agio dat volgens de effectieve rentemethode wordt verdeeld over de rentetypische looptijd van de transactie. Financiële derivaten zijn op contractniveau opgenomen onder de activa bij een netto positieve reële waarde of passiva bij een netto negatieve reële waarde. De waardeveranderingen van financiële derivaten worden volledig verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

NIET LANGER OPNEMEN IN DE BALANS VAN FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA

Een financieel actief wordt niet langer op de balans opgenomen indien:

- er geen recht meer is op de kasstromen uit het actief; of
- BNG Bank het recht heeft behouden om de kasstromen uit dit actief te ontvangen maar een verplichting is aangegaan om deze volledig zonder belangrijke vertraging te betalen aan een derde als gevolg van een bijzondere afspraak; of
- de rechten op de kasstromen uit het actief en nagenoeg alle risico's en voordelen van dit actief zijn overgedragen, ofwel de zeggenschap over dit actief is overgedragen.

Een financieel passief wordt niet langer op de balans opgenomen zodra aan de prestatie als gevolg van de verplichting is voldaan, deze is opgeheven of verlopen. Indien een bestaand financieel actief of passief contractueel wordt vervangen door een andere van dezelfde tegenpartij tegen nagenoeg dezelfde voorwaarden, dan wordt het nieuwe actief of passief behandeld als een voortzetting van het bestaande actief of passief tegen dezelfde balanswaarde. Er worden dan geen vervreemdingsresultaten genomen. Ten aanzien van vervreemding van financiële activa en passiva past BNG Bank het principe First In, First Out (FIFO) toe. Alsdan wordt het verschil tussen de opbrengst van de overdracht en de boekwaarde van het actief of passief onmiddellijk en volledig in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

OVERDRACHT VAN FINANCIËLE ACTIVA

BNG Bank houdt overgedragen financiële activa op haar balans indien alle of vrijwel alle risico's en voordelen van de overgedragen (delen van de) financiële activa behouden blijven. Inbreng van financiële activa met behoud van alle of vrijwel alle risico's en voordelen vindt bijvoorbeeld plaats bij repo-transacties. Transacties waarbij financiële activa worden verkocht aan een derde partij met een total return swap op de overgedragen financiële activa, worden vergelijkbaar verwerkt als repo-transacties aangezien BNG Bank alle of nagenoeg alle risico's en voordelen van eigendom van dergelijke activa behoudt.

OPNAME EN VERWERKING VAN DERIVATEN

Vanaf de eerste verwerking worden derivaten gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij mutaties hierin worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening, onder de post Resultaat financiële transacties. Derivaten met een positieve marktwaarde worden op de balans gepresenteerd als activa, waarbij derivaten die niet in een hedgerelatie zijn betrokken onder de post Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat worden gepresenteerd en derivaten die wel in een hedgerelatie zijn betrokken onder de post Overige financiële activa. Derivaten met een negatieve marktwaarde worden op de balans gepresenteerd als passiva, waarbij derivaten die niet in een hedgerelatie zijn betrokken onder de post Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat worden gepresenteerd en derivaten die wel in een hedgerelatie zijn betrokken onder de post Overige financiële passiva.

IN CONTRACT BESLOTEN DERIVATEN

In contracten besloten derivaten worden als een apart derivaat gewaardeerd indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- er bestaat geen nauw verband tussen de economische kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat en die van het basiscontract;
- en het basiscontract wordt niet tegen reële waarde
 - met waardemutaties via het resultaat – gewaardeerd;
- en een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat.

Derivaten welke voldoen aan deze voorwaarden worden gewaardeerd tegen reële waarde op het moment dat het contract wordt aangegaan, waarbij waardemutaties worden verwerkt in het resultaat onder de post Resultaat financiële transacties. Contracten worden alleen dan opnieuw beoordeeld indien een wijziging in de contractvoorwaarden heeft plaatsgevonden, welke de verwachte kasstromen aanzienlijk beïnvloedt.

HEDGE ACCOUNTING

De bank dekt aan financiële activa of passiva verbonden renterisico's en de variabiliteit in kasstromen veelal af met behulp van financiële instrumenten. In marktwaardetermen vindt een compensatie plaats van waardeveranderingen als gevolg van rentemutaties en valutaschommelingen. Door hedge accounting toe te passen verwerkt de bank de in beginsel verschillende boekhoudkundige resultaatneming tussen afdekkingsinstrument en de afgedekte positie toch resultaatneutraal voor zover de hedgerelatie effectief is. BNG Bank past zowel fair value als cashflow hedge accounting toe. BNG Bank gebruikt alleen derivaten als afdekkingsinstrument. Deze worden verplicht tegen reële waarde op de balans opgenomen. De tegenhanger van het afdekkingsinstrument is de afgedekte positie, die in beginsel veelal op amortisatiewaarde in de boeken staat. Op de datum dat een derivatentransactie wordt afgesloten, bestemt de bank deze al dan niet als een hedge van het op de balans opgenomen actief of passief. Hedge accounting wordt

enkel toegepast indien er formele documentatie aanwezig is over het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie, de relatie hiertussen en het doel van de hedge. Uit deze hedge documentatie blijkt dat verwacht kan worden dat de hedge effectief is en hoe de effectiviteit wordt vastgesteld. Effectiviteit wil zeggen dat er gedurende de rapportageperiode sprake is van tegengestelde risico's uit hoofde van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie, binnen de door IAS 39 gestelde bandbreedte (80%-125%). Daarnaast wordt aangetoond dat de hedge effectief zal blijven gedurende de resterende looptijd. Het ineffectieve gedeelte van een afdekkingsrelatie wordt altijd rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt onder de post Resultaat financiële transacties.

Zodra de hedge niet langer voldoet aan de bovenstaande voorwaarden voor hedge accounting of indien de afgedekte positie dan wel het afdekkingsinstrument afloopt of wordt verkocht, wordt de hedgerelatie verbroken. Het verschil tussen de voorgaande balanswaardering en de amortisatiewaarde van de afgedekte positie wordt over de resterende looptijd van de afgedekte positie afgeschreven.

FAIR VALUE HEDGE ACCOUNTING

BNG Bank past twee vormen van fair value hedge accounting toe, micro en portfolio hedging. Micro hedging heeft betrekking op individuele transacties die voor wat betreft renterisico in een economische hedge-

relatie zijn betrokken. Er is in geval van micro hedging een een-op-een relatie tussen de afgedekte positie en het afdekkingsinstrument. BNG Bank past voornamelijk micro hedging toe op (een groot deel van) de financiële verplichtingen die onder andere onder de Toevertrouwde middelen en Schuldbewijzen staan. Portfolio hedging heeft betrekking op een groep transacties die voor het renterisico door meerdere derivaten wordt afgedekt. BNG Bank past portfolio hedging toe op een groot gedeelte van de uitgezette Kredieten en Financiële activa voor verkoop beschikbaar. Hierbij is er geen relatie tussen afgedekte posities en afdekkingsinstrumenten op individueel niveau maar wordt op portefeuilleniveau aangetoond dat de betrokken derivaten de reëlewaardemutaties als gevolg van rentebewegingen van de betrokken activa compenseren. Door het ontbreken van een directe relatie tussen de activa en de gebruikte derivaten als afdekkingsinstrument is, in afwijking van micro hedging, de reëlewaardecorrectie opgenomen onder de balanspost Overige financiële activa.

CASHFLOW HEDGE ACCOUNTING

Bij cashflow hedging wordt een mogelijke variabiliteit in toekomstige kasstromen die ontstaan als gevolg van wijzigingen uit hoofde van valutaverschillen, afgedekt. Cashflow hedge accounting wordt bij BNG Bank toegepast op in de micro hedging opgenomen vreemde valuta financiële verplichtingen die voornamelijk onder de Toevertrouwde middelen en Schuldbewijzen staan.

De verandering in de reële waarde van het derivaat (afdekkingsinstrument) als gevolg van de mutatie in de valutakoersen wordt, voor zover effectief, niet in de winst-en-verliesrekening (Resultaat financiële transacties) maar in de Cashflow hedge reserve binnen het Eigen vermogen verwerkt. De gecumuleerde reëlewaardemutaties uit hoofde van cashflow hedge worden naar de winst-en-verliesrekening (Resultaat financiële transacties) overgeheveld wanneer de afgedekte cashflows de winst-en-verliesrekening raakt. Op het moment dat het afdekkingsinstrument is verlopen, is verkocht, beëindigd, uitgeoefend of de hedgerelatie is verbroken, blijven de gecumuleerde reëlewaardemutaties in het eigen vermogen totdat de verwachte toekomstige transactie in de winst-en-verliesrekening wordt opgenomen. Als de verwachte toekomstige transactie niet langer waarschijnlijk is, worden de gecumuleerde reëlewaardemutaties direct ten laste of ten gunste van het resultaat (Resultaat financiële transacties) gebracht.

KAS EN TEGOEDEN BIJ DE CENTRALE BANKEN

Onder deze post zijn alle wettige betaalmiddelen opgenomen alsmede direct en niet direct opeisbare tegoeden bij de Nederlandsche Bank en de Europese Centrale Bank.

BANKIERS EN KREDIETEN

Onder deze actiefposten zijn de vorderingen op bankiers en leningen aan klanten (waaronder reverse repo's) gerubriceerd die niet voor handelsdoeleinden worden

aangehouden en zijn gewaardeerd tegen amortisatie-waarde. Daarnaast is een deel van de rentedragende waardepapieren (MTN's en obligaties) onder deze posten gerubriceerd, voor zover deze niet op een actieve markt worden verhandeld. De balansposten Bankiers en Kredieten zijn opgenomen onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voor de grondslagen voor voorziening voor oninbaarheid wordt verwezen naar 'Bijzondere waardeverminderingen'.

In 2008 is een deel van de Financiële activa beschikbaar voor verkoop geherclassificeerd naar Bankiers en Kredieten. Deze activa zijn na herclassificatie initieel gewaardeerd tegen de reële waarde per 1 juli 2008. Het verschil tussen de reële waarde per 1 juli 2008 en de aflossingswaarde wordt gedurende de resterende looptijd van de individuele contracten geamortiseerd.

FINANCIËLE ACTIVA EN FINANCIËLE PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT

In deze balansposten zijn derivatentransacties opgenomen die niet kwalificeren voor de toepassing van fair value hedge accounting op basis van de voorwaarden die IAS 39 stelt. BNG Bank maakt incidenteel gebruik van deze mogelijkheid om individuele activa en passiva zoals leningen en waardepapieren op reële waarde te waarderen met volledige resultaatneming via de winst-en-verliesrekening. Aanmerking van transacties tegen reële waarde vindt in een aantal specifieke

gevallen plaats indien:

- het tot doel heeft om een accounting mismatch uit te sluiten;
- een portefeuille op basis van reële waarde wordt beheerd en geëvalueerd;
- het een instrument betreft met een daarin besloten derivaat (embedded derivative) dat niet gesepareerd wordt.

Ten slotte bevatten de balansposten transacties die vrijwillig aangemerkt zijn als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (fair value designation). Deze onherroepelijke aanmerking van transacties tegen reële waarde vindt altijd plaats op het moment van afsluiting.

OVERIGE FINANCIËLE ACTIVA EN OVERIGE FINANCIËLE PASSIVA

In deze balansposten worden de marktwaarden van de derivaten die in een boekhoudkundige hedgerelatie zijn betrokken opgenomen (zowel voor wat betreft hedges van rente- als valutarisico). Daarnaast worden onder de Overige financiële activa de waardecorrecties opgenomen uit hoofde van portfolio fair value hedging. Deze waardecorrecties betreffen de effectieve delen van de marktwaardeveranderingen uit hoofde van het gehedgede renterisico van activa die op portefeuilleniveau zijn afgedekt.

FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR

De rentedragende waardepapieren waarvoor bij aankoop een actieve markt bestaat en eigenvermogensinstrumenten zoals participaties die beide aangehouden worden voor onbepaalde duur en verkocht kunnen worden wanneer liquiditeiten nodig zijn – voor zover niet opgenomen onder de Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat – gerubriceerd onder de post Financiële activa voor verkoop beschikbaar, met waardering tegen reële waarde waarbij waardeveranderingen, na aftrek van belastingen, via het eigen vermogen worden verantwoord. Voor de bepaling van de reële waarde van de participaties, waarvoor geen marktnotering beschikbaar is, wordt gebruikt gemaakt van waarderingmethodieken, zoals de netto contante waarde methode of zichtbare intrinsieke waarde methode, waaruit de aandeelhouderswaarde volgt. Indien eigenvermogensinstrumenten geen marktnotering in een actieve markt hebben en de reële waarde niet betrouwbaar bepaald kan worden, is het toegestaan om tegen kostprijs te waarderen. Indien de rentedragende waardepapieren zijn betrokken in een fair value hedgerelatie, dan wordt het effectieve deel van de afdekking verwerkt in het resultaat in plaats van in het eigen vermogen. Het op basis van de effectieve interestmethode geamortiseerde renteresultaat (rente en (dis)agio) en de eventuele valutaherwaardering worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Bij verkoop of een

bijzondere waardevermindering van rentedragende waardepapieren en participaties wordt het verkoopresultaat en de betreffende cumulatieve reëlewaarde-mutatie teruggenomen uit het eigen vermogen en vervolgens alsnog in de winst-en-verliesrekening onder de post Resultaat financiële transacties verantwoord. Voor de grondslagen voor bijzondere waardeverminderingen wordt verwezen naar ‘Bijzondere waardeverminderingen’.

DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS EN JOINT VENTURES

Belangen in deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures worden voor het evenredig aandeel verantwoord op basis van de equity-methode. Deelnemingen met invloed van betekenis zijn die ondernemingen waarin BNG Bank invloed van betekenis heeft op het operationele en financiële beleid, maar geen zeggenschap heeft. Over het algemeen wordt invloed van betekenis verondersteld wanneer BNG Bank tussen de 20% en de 50% van de aandelen of stemrechten bezit. Joint ventures zijn contractuele afspraken waarbij BNG Bank en andere partijen een economische activiteit aangaan waarover zij gezamenlijk en evenredige zeggenschap hebben. Voor de grondslagen voor bijzondere waardeverminderingen wordt verwezen naar ‘Bijzondere waardeverminderingen’.

ONROERENDE ZAKEN EN BEDRIJFSMIDDELEN

Alle onroerende en roerende zaken in eigendom, zoals gebouwen en duurzame installaties, zijn gewaardeerd tegen kostprijs waarop de cumulatieve afschrijving in mindering is gebracht, waarbij rekening gehouden wordt met eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijn wordt bepaald aan de hand van de economische levensduur. De economische levensduur en de restwaarde worden jaarlijks getoetst. Afschrijvingen worden berekend op basis van de lineaire methode en ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Op grond wordt niet afgeschreven. Bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voor de grondslagen voor bijzondere waardeverminderingen wordt verwezen naar 'Bijzondere waardeverminderingen'.

BANKIERS, SCHULDBEWIJZEN, TOEVERTROUWDE MIDDELEN EN ACHTERGESTELDE SCHULDEN

Opgenomen gelden (waaronder repo's) en schuldbewijzen worden tegen geamortiseerde kostprijs in de balans verwerkt. Voor transacties in Schuldbewijzen en Toevertrouwde middelen die in een micro fair value hedging betrokken zijn, wordt de geamortiseerde kostprijs aangepast voor het effectieve deel van de marktwaardeveranderingen uit hoofde van renterisico. Teruggekochte verplichtingen worden van de balans verwijderd waarbij het verschil tussen de boekwaarde en de transactie-waarde in het resultaat wordt genomen.

PERSONEELSBELONINGEN

PENSIOENEN

De bank behandelt haar pensioenverplichtingen als zijnde een toegezegde-bijdragenpensioenregeling aangezien de pensioenen zijn ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds zonder een afgescheiden pensioenvermogen of een gesepareerd depot. Het bedrijfstakpensioenfonds is niet in staat om de benodigde informatie aan te leveren om een adequate pensioen-voorziening te berekenen. Het werkgeversdeel van de premie wordt in het jaar waarop het betrekking heeft ten laste van het resultaat gebracht. Voor zover supplementaire bedragen benodigd zijn, worden deze eveneens direct ten laste van het resultaat gebracht.

OVERIGE PERSONEELSBELONINGEN

De overige personeelsbeloningen worden behandeld als toegezegd-pensioenregelingen waarvoor afzonderlijke voorzieningen zijn gevormd. BNG Bank past hierbij de 'corridor'-methode toe, waarbij actuariële verschillen binnen een gedefinieerde bandbreedte niet geboekt worden. Indien de actuariële verschillen buiten de corridor vallen, worden deze ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening in de personeelskosten geboekt over de resterende arbeidsjaren van de deelnemers. Deze overige personeelsbeloningen betreffen de voortzetting van het verstrekken van hypotheek-rentekorting aan zowel actieve als gepensioneerde

medewerkers. De voorziening wordt door onafhankelijke deskundigen om de twee jaren volgens de 'Projected Unit Credit Method (PUCM)' berekend op basis waarvan de hoogte van de voorziening is vastgesteld. De verplichting uit hoofde van de hypotheekrentekorting is opgenomen onder de balanspost Overige passiva. De lasten die betrekking hebben op de personeelsbeloningen worden in de winst-en-verliesrekening onder de personeelskosten verantwoord.

BELASTINGEN

Het belastingbedrag wordt berekend op basis van de bij wet vastgestelde tarieven en geldende belastingwetgeving. Voor tijdelijke verschillen tussen de commerciële boekwaarde en fiscale waarde worden belastinglatenties opgenomen. De belastinglatenties worden berekend met behulp van geldende belastingpercentages die betrekking hebben op de perioden waarin deze naar verwachting zullen worden gerealiseerd. Verschil in belastinglatenties als gevolg van wijziging in belastingpercentages worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Actieve belastinglatenties worden alleen opgenomen indien verwacht wordt dat in de nabije toekomst fiscale winsten worden gerealiseerd ter compensatie van deze tijdelijke verschillen. Zowel latente belastingvorderingen als latente belastingverplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Alle latente belastingvorderingen en belastingverplichtingen worden bij het hoofd van de fiscale eenheid opgenomen. Actie-

ve en passieve belastingposities, zowel bij acute als latente, worden gesaldeerd wanneer zij betrekking hebben op dezelfde belastingautoriteit, zelfde soort belasting en het wettelijk toegestaan is om deze vorderingen en verplichtingen te salderen. Groepsmaatschappijen die onderdeel zijn van de fiscale eenheid passen het vastgestelde tarief toe.

EIGEN VERMOGEN

De balans wordt opgesteld voor resultaatbestemming. Dit betekent dat het volledige resultaat van het boekjaar als onderdeel van het eigen vermogen is gepresenteerd. Het eigen vermogen bevat een herwaarderingsreserve waarin de ongerealiseerde reëlewaardemutatie uit hoofde van de balanspost Financiële activa voor verkoop beschikbaar, na belastingen, wordt verwerkt. Daarnaast bestaat deze herwaarderingsreserve uit de tot 1 juli 2008 verantwoorde reëlewaardemutaties na belastingen, betreffende de in 2008 van Financiële activa voor verkoop beschikbaar naar Bankiers en Kredieten geherclassificeerde activa. Dit deel van de herwaarderingsreserve zal gedurende de resterende looptijd van de geherclassificeerde activa worden geamortiseerd naar de winst-en-verliesrekening onder het Renteresultaat. Bij eventuele verkoop komen deze cumulatieve herwaarderingsresultaten ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening (First In, First Out (FIFO)). Voor de in hedge accounting betrokken transacties wordt het effectieve deel van de marktwaardeverande-

ringen ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht gedurende de periode dat de transacties in een boekhoudkundige hedgerelatie zijn betrokken. Het eigen vermogen bevat tevens een cashflow hedge reserve waarin de ongerealiseerde waardemutaties van derivaten, na belastingen, als gevolg van de mutatie in de vreemde valuta basisspread zijn opgenomen. De herwaarderingsreserve uit hoofde van Financiële activa voor verkoop beschikbaar en cashflow hedge reserve wordt gecorrigeerd met een belastinglatentie die gebaseerd is op de verwachte fiscale afhandeling als de betreffende activa direct op balansdatum zouden worden verkocht.

RENTEBATEN EN RENTELASTEN

Rentebaten en rentelasten worden voor alle op de balans opgenomen rentedragende instrumenten bepaald aan de hand van de amortisatiewaarde. Bij het bepalen van de amortisatiewaarde wordt de effectieve rentemethode toegepast. Bij verkoop van transacties die gewaardeerd staan op amortisatiewaarde wordt het verschil tussen de boekwaarde en de verkoopwaarde eveneens verantwoord onder rentebaten respectievelijk rentelasten.

RESULTATEN UIT DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS EN JOINT VENTURES

Hieronder zijn de resultaten van de op equity methode gewaardeerde uit deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures opgenomen.

PROVISIEBATEN EN PROVISIELASTEN

Hieronder zijn de betaalde dan wel ontvangen commissies en provisies geheel verantwoord in de winst-en-verliesrekening in de periode waarin de diensten zijn geleverd.

RESULTAAT FINANCIËLE TRANSACTIES

Hieronder worden opgenomen de marktwaardeveranderingen van derivaten, van transacties die aangemerkt zijn als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening, de marktwaardeaanpassingen voor rentederivaten met cliënten uit hoofde van tegenpartij kredietrisico (Credit Valuation Adjustment), de effectieve marktwaardeaanpassingen uit hoofde van het gehedgede renterisico van afgedekte items betrokken in een boekhoudkundige fair value hedgerelatie, alsmede het ineffectieve deel van het gehedgede risico bij cashflow hedge accounting. Ook worden de verkoopresultaten van Financiële activa voor verkoop beschikbaar hier vermeld. Deze verkoopresultaten bestaan uit een vrijval van de in het eigen vermogen opgebouwde herwaarderingsreserve en het verschil tussen de boekwaarde en de verkoopwaarde. Verder worden in deze post de valutaresultaten van financiële transacties opgenomen. Ten slotte worden hier de rendementen verantwoord uit hoofde van de participaties (eigenvermogensinstrumenten) die onder de Financiële activa voor verkoop beschikbaar zijn opgenomen.

OVERIGE RESULTATEN

Onder de overige resultaten worden resultaten verantwoord die niet met de operationele kernactiviteiten van BNG Bank samenhangen.

AFSCHRIJVINGEN

Zie onder 'Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen'.

BANKENBELASTING

Per 1 oktober 2012 is de Wet Bankenbelasting in werking getreden. Banken zijn jaarlijks in oktober de bankenbelasting verschuldigd. Het betaalde bedrag komt in deze maand in één keer ten laste van het resultaat.

OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN ONGEREALISEERDE RESULTATEN

Het overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten geeft het nettoresultaat van de verslagperiode en de directe vermogensmutaties, eventueel na aftrek van belastingen, gecombineerd weer.

KASTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De kasstromen worden gesplitst naar operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

Als geldmiddelen worden aangemerkt de aanwezige kasmiddelen, de per saldo direct opeisbare tegoeden bij (centrale) banken en bancaire daggeld. Deze middelen hebben een oorspronkelijke looptijd van drie maanden

of korter, zijn eenvoudig converteerbaar in vaststaande geldbedragen en zijn onderhevig aan een verwaarloosbaar risico op waardeveranderingen. De mutaties in kredieten, toevertrouwde middelen, derivaten en vorderingen en verplichtingen op banken zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Investeringsactiviteiten omvatten de aan- en verkopen en aflossingen in de beleggingsportefeuille, alsmede de aan- en verkopen van deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures en onroerende zaken en bedrijfsmiddelen. De opname of aflossing van achtergestelde schulden en obligatieleningen en uitbetaald dividend worden als financieringsactiviteit gepresenteerd.

MUTATIEOVERZICHT EIGEN VERMOGEN

Het mutatieoverzicht eigen vermogen geeft het verloop weer van de onder het Eigen vermogen verantwoorde posten.

GRONDSLAGEN EN PRESENTATIE VERGELIJKENDE CIJFERS

De grondslagen van de vergelijkende cijfers wijken niet af van de grondslagen die van toepassing zijn op de jaarrekening van 2011, behoudens de toepassing van nieuwe IFRS standaarden en interpretaties. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn, daar waar nodig, de vergelijkende cijfers aangepast. Dit is bij de betreffende post toegelicht. ■

Toelichting geconsolideerde jaarrekening

In miljoenen euro's

1

KAS EN TEGOEDEN BIJ DE CENTRALE BANKEN

Onder deze post zijn alle wettige betaalmiddelen opgenomen, alsmede direct en niet direct opeisbare tegoeden bij de Nederlandsche Bank en de Europese Centrale Bank.

	31-12-2012	31-12-2011
Direct opeisbare tegoeden bij centrale banken	834	299
Callgeldleningen aan centrale banken	–	2.600
Kasgeldleningen aan centrale banken	2.000	2.250
TOTAAL	2.834	5.149

[Keer terug naar pagina 66.](#)

[Keer terug naar pagina 230.](#)

2

BANKIERS EN KREDIETEN

Deze post omvat alle vorderingen op bankiers en de verstrekte kredieten voor zover deze tegen geamortiseerde kostprijs zijn gewaardeerd, alsmede rentedragende waardepapieren voor zover niet op een actieve markt verhandeld.

	BANKIERS		KREDIETEN		TOTAAL	
	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011
Kortgeld en rekening-courant	2	4	5.687	5.884	5.689	5.888
Reverse repo's	2.235	2.797	501	502	2.736	3.299
Cash collateral	6.839	4.029	–	–	6.839	4.029
Langlopende kredietverlening	28	35	81.201	80.059	81.229	80.094
Rentedragende waardepapieren	151	147	674	1.009	825	1.156
Medium Term Notes	459	963	98	134	557	1.097
Geherclassificeerde AFS-transacties	457	473	2.603	3.219	3.060	3.692
Voorziening voor oninbaarheid	–	–	–39	–32	–39	–32
TOTAAL	10.171	8.448	90.725	90.775	100.896	99.223

	31-12-2012	31-12-2011
HET VERLOOP VAN DE VOORZIENING VOOR ONINBAARHEID		
Beginstand	32	31
Dotatie boekjaar	8	1
Onttrekking boekjaar	–1	–
EINDSTAND	39	32

[Keer terug naar pagina 66.](#)

[Keer terug naar pagina 112.](#)

3

FINANCIËLE ACTIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT

Hieronder zijn activa opgenomen die specifiek zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met waarde-mutaties via het resultaat en de derivaten die niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie zijn betrokken.

	31-12-2012	31-12-2011
Derivaten	873	1.090
Kredieten	973	911
Waardepapieren	1.630	1.321
TOTAAL	3.476	3.322

De aflossingswaarde van de kredieten en waardepapieren ultimo 2012 is EUR 2.161 miljoen (2011: EUR 2.175 miljoen).

4

OVERIGE FINANCIËLE ACTIVA

Onder deze balanspost zijn opgenomen de reële waarde van de derivaten die in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie zijn betrokken en de waardecorrecties betreffende het effectieve deel van de marktwaardeveranderingen uit hoofde van het gehedgede renterisico van activa die op portefeuilleniveau zijn afgedekt.

	31-12-2012	31-12-2011
Derivaten betrokken in een boekhoudkundige portfolio afdekkingsrelatie	4.651	3.886
Derivaten betrokken in een boekhoudkundige micro afdekkingsrelatie	9.823	9.571
Marktwaardecorrectie van activa die op portefeuilleniveau zijn afgedekt	11.350	8.062
TOTAAL	25.824	21.519

5

FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR

Hieronder worden opgenomen geëmitteerde obligaties met een vaste of variabele rente en andere rentedragende waardepapieren en participaties, voor zover niet opgenomen onder de Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat.

	31-12-2012	31-12-2011
Overheid	5.507	3.743
Supranationale instellingen	812	439
Bankiers	1.430	1.190
Overige financiële instellingen	659	790
Niet-financiële instellingen	531	707
Investerings in participaties	79	50
TOTAAL	9.018	6.919

In [noot 30 Risicoparagraaf](#) zijn additionele toelichtingen opgenomen voor overdracht van Financiële activa voor verkoop beschikbaar zonder derecognition in combinatie met total return swaps en repo transacties.

6

DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS EN JOINT VENTURES

	BELANG		EQUITY METHODE WAARDE	
	2012	2011	31-12-2012	31-12-2011
DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS				
– Dataland BV, Rotterdam	30%	30%	0	0
– Data B Mailservice Holding BV, Leek	45%	45%	1	1
– NV Trustinstelling Hoevelaken, Den Haag	40%	40%	0	0
– Transdev-BNG-Connexion Holding BV, Den Haag (TBCH)*	25%	25%	32	53
	SUBTOTAAL		33	54
JOINT VENTURES				
BNG Gebiedsontwikkeling BV, diversen	zie noot 40		56	54
	TOTAAL		89	108

De daling van de waarde van de deelneming TBCH wordt veroorzaakt door de afboeking van de inbegrepen goodwill van EUR 21 miljoen vanwege het verliezen van belangrijke Public Transport concessies. Voor een beschrijving van de deelnemingen met invloed van betekenis en de joint ventures wordt verwezen naar [noot 40](#).

* Deze vennootschap houdt 66,67% van de aandelen Connexion Holding NV aan.

7

ONROERENDE ZAKEN EN BEDRIJFSMIDDELEN

Het verloop van deze balanspost is als volgt:

HISTORISCHE AANSCHAFWAARDE	
Waarde begin van het boekjaar	
Investerings	
Desinvestering	
Waarde eind van het boekjaar	
AFSCHRIJVINGEN	
Cumulatieven begin van het boekjaar	
Afschrijvingen gedurende het jaar	
Cumulatieven eind van het boekjaar	
BOEKWAARDE EIND VAN HET BOEKJAAR	

ONROERENDE ZAKEN		BEDRIJFSMIDDELEN		TOTAAL	
2012	2011	2012	2011	2012	2011
47	47	12	12	59	59
-	-	0	-	0	-
-	-	0	-	0	-
47	47	12	12	59	59
30	29	10	9	40	38
1	1	0	1	1	2
31	30	10	10	41	40
16	17	2	2	18	19

GESCHATTE LEVENSDUUR	
Gebouwen	
Technische installaties	
Machines en inventaris	
Hard- en software	

maximaal 33 ¹ / ₃ jaar
15 jaar
5 jaar
3 jaar

[Keer terug naar pagina 66.](#)

[Keer terug naar pagina 111.](#)

8

OVERIGE ACTIVA EN OVERIGE PASSIVA

	31-12-2012	31-12-2011
OVERIGE ACTIVA		
Latente belastingvordering	–	97
Acute belastingvordering	–	46
Overige vorderingen	73	58
TOTAAL OVERIGE ACTIVA	73	201
OVERIGE PASSIVA		
Acute belastingverplichting	111	–
Latente belastingverplichting	39	–
Voorziening personeelsbeloningen	3	2
Overige schulden	82	153
TOTAAL OVERIGE PASSIVA	235	155

Voor de latente belastingposities wordt verwezen naar [noot 9](#). De overige vorderingen bestaan met name uit nog te ontvangen bedragen uit hoofde van kredieten aan klanten. De overige schulden bestaan met name uit nog te betalen bedragen uit hoofde van derivaten en kredietverlening aan klanten. De voorziening personeelsbeloningen betreft een voorziening voor hypotheekrentekorting voor zowel actieve als gepensioneerde medewerkers. Deze voorziening heeft een langlopend karakter. Daarnaast is in de voorziening personeelsbeloningen een voorziening voor organisatieaanpassingen opgenomen.

De mutaties in de contante waarde van de netto verplichting uit hoofde van de toegezegde rechten voor de hypotheekrentekorting en de voorziening uit hoofde van organisatieaanpassingen zijn als volgt:

	2012	2011
VOORZIENING PERSONEELSBELONINGEN		
Stand netto verplichting per 1 januari	2	2
Mutatie voorziening	1	0
STAND NETTO VERPLICHTING PER 31 DECEMBER	3	2

9

BELASTINGEN

BNG Bank heeft op initiatief van de Belastingdienst een tweetal vaststellingsovereenkomsten afgesloten voor de aangifte vennootschapsbelasting over de perioden 2005 – 2009 en 2010 – 2012. BNG Bank heeft deze afspraken met de Belastingdienst geëvalueerd. De Belastingdienst heeft met BNG Bank de afspraken gecontinueerd en een vaststellingsovereenkomst voor de periode 2013 – 2014 afgesloten. De vaststellingsovereenkomsten zijn van toepassing op de fiscale eenheid van BNG Bank. De inhoud van de overeenkomsten heeft tot gevolg dat alle financiële instrumenten zowel commercieel als fiscaal conform IFRS-waarderingsgrondslagen verwerkt worden. De uitzondering hierop zijn transacties die geclassificeerd zijn als Financiële activa voor verkoop beschikbaar. Fiscaal wordt het geheel van de transacties binnen deze categorie gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde. Het fiscale resultaat wijkt af van het commerciële resultaat indien per saldo ongerealiseerde verliezen zijn ontstaan. Bij toename van de herwaarderingsreserve wordt het positieve bedrag ten gunste van de fiscale jaarwinst gebracht tot het niveau van de oorspronkelijke kostprijs. De aansluiting tussen het effectieve en het nominale belastingpercentage is als volgt:

	2012	2011
Winst voor belastingen	460	339
Belastingbedrag tegen nominaal belastingpercentage	-115	-85
Aanpassing inzake belasting van voorgaande jaren	-	3
Overige vrijgestelde resultaten	-	-1
Deelnemingsvrijstelling (afboeking goodwill Transdev-BNG-Connexion Holding BV)	-5	-
Fiscaal niet-aftrekbare kosten (bankenbelasting)	-8	-
EFFECTIEF GECONSOLIDEERD BELASTINGBEDRAG	-128	-83
Nominaal belastingpercentage	25,0%	25,0%
Effectief belastingpercentage	27,8%	24,5%

[Keer terug naar pagina 66.](#)

[Keer terug naar pagina 97.](#)

VERLOOP IN LATENTE BELASTINGEN	
Vrijgesteld inzake openingsbalans	
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	
Cashflow hedge reserve	
TOTAAL	

2012			
BEGINSTAND	MUTATIES VIA HET EIGEN VERMOGEN	MUTATIES VIA HET RESULTAAT	EINDSTAND
3		-1	2
0	-64		-64
94	-71		23
97	-135	-1	-39

VERLOOP IN LATENTE BELASTINGEN	
Vrijgesteld inzake openingsbalans	
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	
Netto investering in een buitenlandse eenheid	
Cashflow hedge reserve	
TOTAAL	

2011			
BEGINSTAND	MUTATIES VIA HET EIGEN VERMOGEN	MUTATIES VIA HET RESULTAAT	EINDSTAND
3			3
-1	1		0
-13		13	-
0	94		94
-11	95	13	97

10**BANKIERS, TOEVERTROUWDE MIDDELEN EN ACHTERGESTELDE SCHULDEN**

Hieronder worden opgenomen schulden aan bankiers, toevertrouwde middelen en achtergestelde schulden voor zover niet belichaamd in schuldbewijzen.

	31-12-2012	31-12-2011
Rekening-courant	2.127	2.487
Deposito's van banken	3.589	4.379
Overige deposito's	2.345	3.317
Cash collateral	1.427	2.231
Onderhandse geldleningen o/g	7.662	5.119
Total return swaps	651	654
Repo transacties	561	226
Achtergestelde schulden	33	93
TOTAAL	18.395	18.506

11**FINANCIËLE PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT**

Hieronder zijn passiva opgenomen die specifiek zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met waarde-mutaties via het resultaat en de derivaten die niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie zijn betrokken.

	31-12-2012	31-12-2011
Derivaten	1.422	628
Schuldbewijzen	1.308	–
TOTAAL	2.730	628

[Keer terug naar pagina 66.](#)

[Keer terug naar pagina 142.](#)

[Keer terug naar pagina 143.](#)

De aflossingswaarde van de schuldbewijzen ultimo 2012 is EUR 1.054 miljoen (2011: EUR 0 miljoen). Deze rentedragende waardepapieren waren voorheen opgenomen onder de post Schuldbewijzen. De classificatie is in 2012 gecorrigeerd.

12**OVERIGE FINANCIËLE PASSIVA**

Deze balanspost betreft de reële waarde van derivaten die zijn betrokken in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie.

	31-12-2012	31-12-2011
Derivaten betrokken in een boekhoudkundige portfolio afdekkingsrelatie	18.074	13.364
Derivaten betrokken in een boekhoudkundige micro afdekkingsrelatie	618	1.003
TOTAAL	18.692	14.367

13**SCHULDBEWIJZEN**

Hieronder worden opgenomen obligaties en andere geëmitteerde verhandelbare schuldbewijzen met een vaste of variabele rente. Bij een emissie worden niet-geplaatste obligaties in mindering gebracht op de desbetreffende obligatielening.

	31-12-2012	31-12-2011
Obligatieleningen en euronotes	89.308	88.897
European Commercial Paper	10.116	12.010
TOTAAL	99.424	100.907

14

EIGEN VERMOGEN

Omdat BNG Bank na consolidatie geen minderheidsbelangen heeft, die verwerkt worden in het geconsolideerde vermogen, kan het geheel worden toegerekend aan de aandeelhouders. De onder het geconsolideerde eigen vermogen verantwoorde posten worden onderstaand toegelicht.

KAPITAAL

Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 100 miljoen aandelen van EUR 2,50 nominaal, waarvan 55.690.720 aandelen zijn geplaatst en volgestort. Er hebben zich geen mutaties voorgedaan in het aantal in omloop zijnde aandelen gedurende het boekjaar. Er is geen sprake van uitgegeven niet-volgestorte aandelen. BNG Bank en de dochtermaatschappijen hebben geen eigen aandelen in beheer. Op geen van de aandelen rusten voorkeursrechten dan wel beperkingen. Er zijn geen opties die recht geven op uitgifte van aandelen bij uitoefening.

AGIORESERVE

Er hebben zich in 2012 geen mutaties voorgedaan.

HERWAARDERINGSRESERVE

Het eigen vermogen bevat een herwaarderingsreserve waarin de ongerealiseerde reëlewaardemutatie uit hoofde van de balanspost Financiële activa voor verkoop beschikbaar wordt verwerkt. Deze post wordt gecorrigeerd voor belastingen. Bij verkoop van desbetreffende activa wordt het daarop betrekking hebbende cumulatieve resultaat, dat in het eigen vermogen is verwerkt, alsnog overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

CASHFLOW HEDGE RESERVE

Onder de cashflow hedge reserve worden de waardeveranderingen van derivaten verantwoord die het gevolg zijn van de mutatie van de vreemde valuta basisspread. Deze post wordt gecorrigeerd voor belastingen. De cashflow hedge reserve heeft betrekking op een groot aantal derivaten en afgedekte posities met verschillende looptijden. De maximale resterende looptijd bedraagt 30 jaar, met de grootste concentraties in resterende looptijden van 1 tot 10 jaar.

OVERIGE RESERVES

Nadat de statutair voorgeschreven delen ten laste van de voor uitkering beschikbare winst zijn vastgesteld, bepaalt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders welk deel toegevoegd wordt aan de reserves.

ONVERDEELDE WINST

De balans is opgemaakt voor winstverdeling. De post representeert het behaalde resultaat na aftrek van de verplichting uit hoofde van de vennootschapsbelasting.

	31-12-2012	31-12-2011
Kapitaal	139	139
Agioreserve	6	6
Herwaarderingsreserve	103	-271
Cashflow hedge reserve	-69	-282
Overige reserves	2.241	2.049
Onverdeelde winst	332	256
TOTAAL	2.752	1.897

	2012	2011
Aantal uitstaande aandelen	55.690.720	55.690.720
Voorgesteld dividend per aandeel in euro	1,49	1,15
VOORGESTELD DIVIDEND		
– Primair statutair dividend	7	7
– Voorgesteld boven primair statutair dividend	76	57
TOTAAL	83	64

15

RENTEBATEN

Hieronder zijn de rentebaten opgenomen uit hoofde van de kredietverlening, de uitzettingen en beleggingen, alsmede de renteresultaten uit financiële instrumenten die ter dekking van het renterisico respectievelijk valutarisico zijn afgesloten. Daarnaast zijn onder deze post de ontvangen overige kredietgerelateerde baten verantwoord.

	2012	2011
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	70	70
Derivaten niet betrokken in hedge accounting	171	58
Derivaten betrokken in portfolio fair value hedge accounting	-1.722	-1.511
Financiële activa voor verkoop beschikbaar niet betrokken in hedge accounting	21	39
Financiële activa betrokken in hedge accounting	3.303	3.219
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	281	402
Overig	-9	50
TOTAAL	2.115	2.327

16**RENTELASTEN**

Hieronder zijn opgenomen de lasten voortvloeiend uit het lenen van gelden en daarmee samenhangende transacties, alsmede andere lasten die het karakter hebben van rente.

	2012	2011
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	52	-
Derivaten niet betrokken in hedge accounting	-34	122
Derivaten betrokken in hedge accounting	-1.714	-1.466
Financiële passiva betrokken in hedge accounting	2.638	2.584
Financiële passiva tegen geamortiseerde kostprijs	681	601
Overig	19	24
TOTAAL	1.642	1.865

17**RESULTATEN UIT DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS EN JOINT VENTURES**

Hieronder zijn de resultaten uit deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures opgenomen.

	2012	2011
Deelnemingen met invloed van betekenis	0	1
Joint ventures	-2	-1
TOTAAL	-2	0

Voor een beschrijving van de deelnemingen met invloed van betekenis en de joint ventures wordt verwezen naar [noot 40](#).

18**PROVISIEBATEN**

Onder deze post worden de baten verantwoord uit hoofde van ontvangen respectievelijk nog te ontvangen vergoedingen van voor derden verrichte diensten.

	2012	2011
- Baten uit hoofde van kredieten en faciliteiten	14	16
- Baten uit hoofde van betalingsverkeer	9	9
- Baten uit hoofde van fiduciaire activiteiten	8	8
TOTAAL	31	33

19**PROVISIELASTEN**

Onder deze post worden de lasten verantwoord uit hoofde van betaalde respectievelijk nog te betalen vergoedingen voor door derden verrichte diensten, uit hoofde van kredieten en faciliteiten.

20

RESULTAAT FINANCIËLE TRANSACTIES

Hieronder zijn (on)gerealiseerde resultaten uit hoofde van waardeveranderingen van financiële instrumenten verantwoord, die zijn gewaardeerd tegen reële waarde met mutaties via het resultaat. Deze worden vrijwel geheel gecompenseerd door marktwaardebewegingen van de derivaten die daartegenover zijn afgesloten. Tevens zijn de verkoopresultaten van financiële activa voor verkoop beschikbaar onder deze post opgenomen. De mutaties in de marktwaardeaanpassingen uit hoofde van tegenpartij kredietrisico (Credit Valuation Adjustment) voor interest rate swaps met klanten zijn ook onder deze post verantwoord. In 2012 zijn de (zeer beperkte) valutaresultaten opgenomen in de verschillende onderdelen van deze post. In 2011 waren deze valutaresultaten separaat onder post 21 Overige resultaten verantwoord.

	2012	2011
MARKTWAARDEVERANDERINGEN FINANCIËLE ACTIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT ALS GEVOLG VAN VERANDERINGEN IN KREDIET- EN LIQUIDITEITSOPSLAGEN WAARVAN		
– Beleggingen	31	-66
– Derivaten met klanten	-11	-
– Gestructureerde leningen	9	-48
	29	-114
RESULTAAT HEDGE ACCOUNTING		
– Financiële activa betrokken in fair value hedge accounting	3.731	5.123
– Financiële passiva betrokken in micro fair value hedge accounting	-1.139	-2.169
– Derivaten betrokken in hedge accounting	-2.565	-2.943
	27	11
VERKOOPRESULTATEN FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR	11	12
OVERIGE MARKTWAARDEVERANDERINGEN	21	4
TOTAAL	88	-87

21**OVERIGE RESULTATEN**

	2012	2011
DE OVERIGE RESULTATEN BESTAAN UIT		
– Opbrengst advieswerkzaamheden	4	4
TOTAAL	4	4

22**PERSONEELSKOSTEN**

	2012	2011
DE PERSONEELSKOSTEN BESTAAN UIT		
– Lonen en salarissen	25	23
– Pensioenlasten	4	4
– Sociale lasten	2	2
– Toevoeging aan voorzieningen	1	0
– Overige personeelslasten	6	6
TOTAAL	38	35

23**ANDERE BEHEERSKOSTEN**

Onder deze post zijn onder meer opgenomen de kosten inzake uitbesteding, huur en onderhoud van onroerende zaken en bedrijfsmiddelen, drukwerk, opleiding en reclame.

24**AFSCHRIJVINGEN**

Voor een specificatie van deze post wordt verwezen naar de mutatieoverzichten van de onroerende zaken en bedrijfsmiddelen (noot 7).

25**BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN**

De bijzondere waardeverminderingen bedragen in 2012 EUR 32 miljoen (2011: EUR 7 miljoen). Deze post (in 2011 genaamd Dotatie aan voorziening voor oninbaarheid) is in 2012 niet meer als onderdeel van de baten gepresenteerd, maar als aparte post na Bedrijfslasten en voor Winst voor belastingen. In 2011 was in de post 21 Overige resultaten een bijzondere waardevermindering uit hoofde van Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures van EUR 6 miljoen opgenomen. In 2012 is dit bedrag gepresenteerd onder deze post 25 Bijzondere waardeverminderingen. De vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast.

	2012	2011
DE BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN BESTAAN UIT		
– Dotatie aan voorziening voor oninbaarheid bankiers en kredieten	8	1
– Bijzondere waardevermindering financiële activa voor verkoop beschikbaar	–	–
– Bijzondere waardevermindering deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	24	6
TOTAAL	32	7

De voorziening voor oninbaarheid van kredieten is opgenomen in de balanspost Kredieten ([noot 2](#)). De bijzondere waardevermindering op Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures van EUR 24 miljoen betreft de afboeking van de goodwill van de deelneming Transdev-BNG-Connexxion Holding BV (TBCH) met EUR 21 miljoen vanwege het verliezen van belangrijke openbaar vervoer concessies en EUR 3 miljoen aan bijzondere waardeverminderingen op de joint ventures van BNG Gebiedsontwikkeling.

26**BANKENBELASTING**

Per 1 oktober 2012 is de Wet Bankenbelasting in werking getreden. Banken zijn jaarlijks per 1 oktober in één keer een bankenbelasting verschuldigd, voor 2012 bedraagt dit EUR 32 miljoen. Aangezien de wet vanaf 1 oktober 2012 in werking is getreden, zijn er geen vergelijkende cijfers te rapporteren. Voor 2013 wordt op basis van dezelfde in de wet opgenomen methodiek en uitgangspunten een verschuldigde bankenbelasting verwacht van EUR 33 miljoen.

	2012
DE VERSCHULDIGDE BANKENBELASTING IS ALS VOLGT BEREKEND	
Balanstotaal	136.460
Minus: Toetsingsvermogen (Basel II)	2.431
Minus: Deposito's die vallen onder het depositogarantiestelsel	45
Minus: Passiva die samenhangen met het verzekeringsbedrijf	–
BELASTBARE SOM	133.984
Minus: Doelmatigheidsvrijstelling	20.000
BELASTBAAR BEDRAG	113.984
Totaal schulden met een looptijd van minder dan 1 jaar, volgens balans	35.784
Totaal alle schulden, volgens balans	134.563
Bankenbelasting deel kortlopende schulden (0,044% van belastbaar bedrag)	13
Bankenbelasting deel langlopende schulden (0,022% van belastbaar bedrag)	19
TOTAAL	32

27**VERGOEDING EXTERNE ACCOUNTANT**

De vergoedingen aan de externe accountant zijn gerubriceerd onder Andere beheerskosten. In overeenstemming met artikel 382a Titel 9 Boek 2 BW is onder [noot 27](#) in de vennootschappelijke jaarrekening een nadere detaillering weergegeven van de kosten en vergoedingen aan de externe accountant, gerubriceerd naar controle- en (niet-)controlegerelateerde diensten.

28

ONDERVERDELING BALANSWAARDE NAAR RESTERENDE CONTRACTUELE LOOPTIJD

Onderstaande overzichten tonen de onderverdeling van de balanswaarde naar resterende contractuele looptijd van alle financiële instrumenten, exclusief derivaten.

	31-12-2012				TOTAAL
	TOT 3 MAANDEN	3 - 12 MAANDEN	1 - 5 JAAR	LANGER DAN 5 JAAR	
Kas en tegoeden bij de centrale banken	2.834	–	–	–	2.834
Bankiers	7.189	379	2.354	249	10.171
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat (exclusief derivaten)	78	67	660	1.798	2.603
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	820	671	2.164	5.363	9.018
Kredieten	8.470	11.171	36.142	34.942	90.725
TOTAAL ACTIVA	19.391	12.288	41.320	42.352	115.351
Bankiers	4.033	1.089	1.101	–	6.223
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat (exclusief derivaten)	54	301	301	652	1.308
Schuldbewijzen	10.285	17.671	49.097	22.371	99.424
Toevertrouwde middelen	4.121	842	1.983	5.193	12.139
Achtergestelde schulden	1	1	8	23	33
TOTAAL PASSIVA	18.494	19.904	52.490	28.239	119.127

	31-12-2011				
	TOT 3 MAANDEN	3 - 12 MAANDEN	1 - 5 JAAR	LANGER DAN 5 JAAR	TOTAAL
Kas en tegoeden bij de centrale banken	5.149	–	–	–	5.149
Bankiers	4.714	791	2.570	373	8.448
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat (exclusief derivaten)	34	61	656	1.481	2.232
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	124	304	2.944	3.547	6.919
Kredieten	8.610	11.280	37.877	33.008	90.775
TOTAAL ACTIVA	18.631	12.436	44.047	38.409	113.523
Bankiers	4.869	849	1.751	–	7.469
Schuldbewijzen	12.257	13.435	52.344	22.871	100.907
Toevertrouwde middelen	5.426	792	978	3.748	10.944
Achtergestelde schulden	1	3	13	76	93
TOTAAL PASSIVA	22.553	15.079	55.086	26.695	119.413

29

HERCLASSIFICATIE FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR

Op 15 oktober 2008 heeft de EU een aantal wijzigingen in IAS 39 en IFRS 7 (amendments to IAS 39: Financial Instruments: Recognition and Measurement and IFRS 7 Financial Instruments: Disclosure) aanvaard, welke het mogelijk maken in bepaalde situaties, zoals illiquide markten, financiële instrumenten te herclassificeren. BNG Bank heeft, gebruikmakende van deze wijzigingen, een deel van de Financiële activa voor verkoop beschikbaar geherclassificeerd naar de balansposten Bankiers en Kredieten. De intentie is om deze posten voor onbepaalde termijn (foreseeable future) aan te houden. Wanneer handel in (delen van) de portefeuille weer op gang komt, wordt gedeeltelijke verkoop niet uitgesloten. De herclassificatie heeft geen invloed op de gerealiseerde resultaten.

De effectieve rentevoet, vanaf het moment van herclassificatie, van deze geherclassificeerde activa bedraagt gewogen gemiddeld 5,1% en bevindt zich in een bandbreedte van 2,8% tot 6,3%. Omdat op de onderliggende activa geen bijzondere waardeverminderingen is toegepast is bij de berekening van de effectieve rentevoet uitgegaan van de oorspronkelijke kasstromen.

BALANSWAARDE PER 31-12-2012	MET HERCLASSIFICATIE	ZONDER HERCLASSIFICATIE	EFFECT HERCLASSIFICATIE
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	9.018	11.870	-2.852
Bankiers	10.171	9.714	457
Kredieten	90.725	88.122	2.603
Eigen vermogen	2.752	2.545	207
– waarvan herwaarderingsreserve	103	-104	207

BALANSWAARDE PER 31-12-2011	MET HERCLASSIFICATIE	ZONDER HERCLASSIFICATIE	EFFECT HERCLASSIFICATIE
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	6.919	10.321	-3.402
Bankiers	8.448	7.975	473
Kredieten	90.775	87.556	3.219
Eigen vermogen	1.897	1.607	290
– waarvan herwaarderingsreserve	-271	-561	290

GEHERCLASSIFICEERDE ACTIVA	
Balanswaarde	
Reële waarde	
Stand ongerealiseerde marktwaardeverandering in het eigen vermogen	
Ongerealiseerde marktwaardeverandering overgeboekt naar het eigen vermogen	

	31-12-2012		31-12-2011	
	MET HERCLASSI- FICATIE	ZONDER HERCLASSI- FICATIE	MET HERCLASSI- FICATIE	ZONDER HERCLASSI- FICATIE
	3.060	2.852	3.692	3.402
	2.852	2.852	3.402	3.402
	-134	-342	-158	-448
	24	106	24	-86

Risicoparagraaf

30

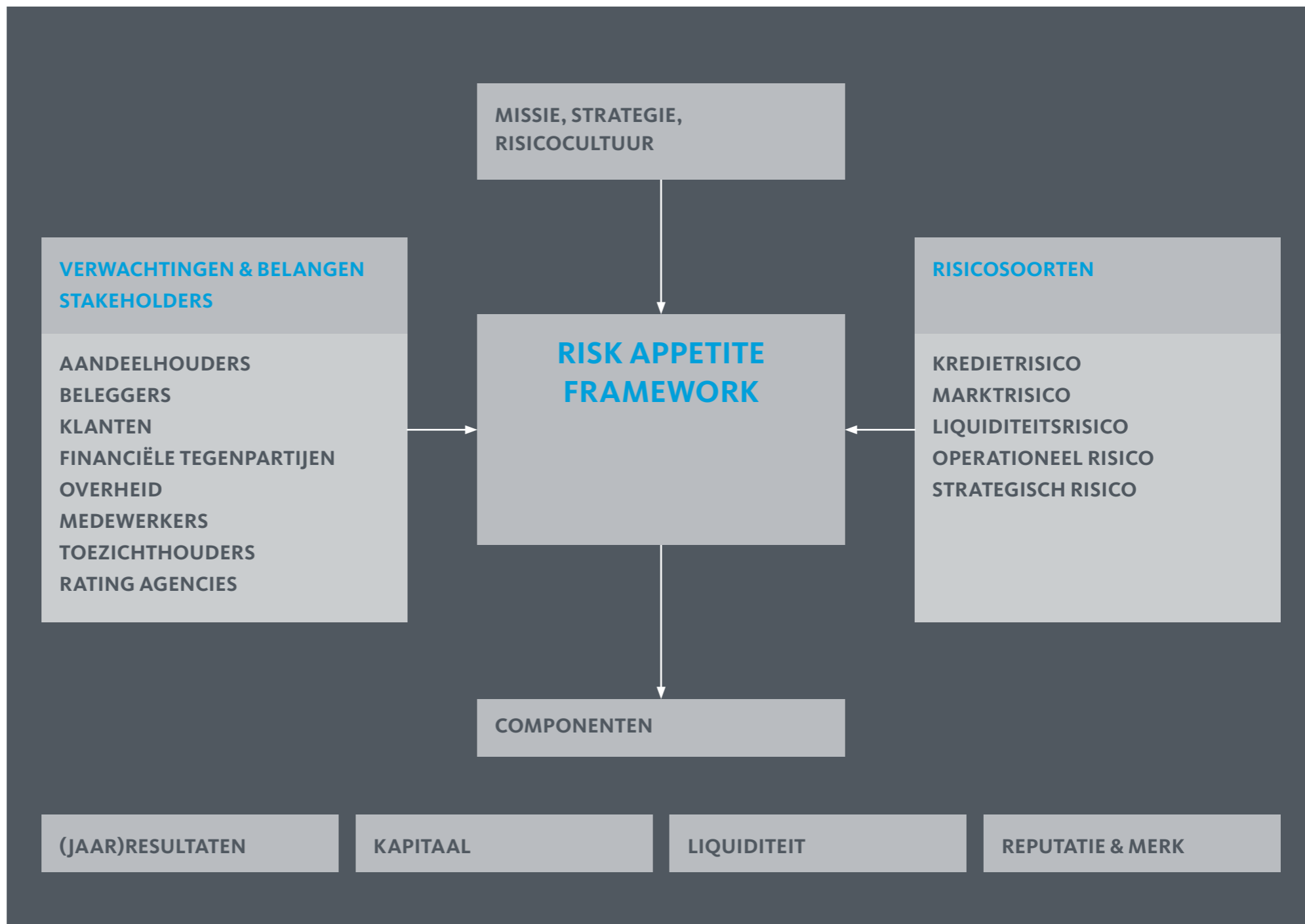
RISICOPARAGRAAF

ALGEMEEN

Het aangaan en beheersen van risico's is inherent aan de bedrijfsvoering van een bank. Zonder het accepteren van een bepaalde mate van krediet-, markt-, liquiditeits- en operationeel risico is het voeren van een kredietbedrijf niet mogelijk. Hoewel individuele risico's, zoals marktrisico, zijn af te dekken, leidt afdekking op zich veelal weer tot andere risico's. In het geval van het afdekken van marktrisico kan dit een risico op financiële tegenpartijen opleveren.

Het risicobeheer van de bank is erop gericht om een redelijk rendement voor de aandeelhouders te combineren met het behouden van een excellente kredietwaardigheid. De manier waarop de bank naar haar risico's kijkt en deze beheerst, sluit aan bij de indelingen die worden gebruikt in de regelgeving die bekend staat als Basel II, Basel III en daarvan afgeleide Europese regelgeving.

De risicobereidheid van de bank is vastgelegd in een Risk appetite statement. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd en door de Raad van Commissarissen vastgesteld. De risk appetite is uitgewerkt naar de risicobereidheid per risicosoort. Per risicocategorie is een beleidskader opgesteld dat is vertaald naar limieten, procedures en verschillende soorten indicatoren en informatiegetallen.

Het risicobeheer is omgeven met een stelsel van rapportages die in eerste instantie gericht zijn op het interne risico-beheer. Waar nuttig en mogelijk wordt aangesloten op de externe rapportageverplichting. Voor het rapporteren van kredietrisico aan de centrale bank wordt gebruikgemaakt van de 'Standardized Approach' en voor operationeel risico van de 'Basic Indicator Approach'. Daarnaast draagt de bank er zorg voor dat rapportages voldoen aan toenemende eisen met betrekking tot onder andere kapitaal (ICAAP) en liquiditeit (ILAAP).

ONTWIKKELINGEN IN 2012

FINANCIËLE MARKTEN

Onrust op financiële markten is de laatste jaren eerder regel dan uitzondering gebleken. In de zomer van 2011 keerde de eurocrisis in volle hevigheid terug en in 2012 hield deze aan. Door de problemen in de Zuid-Europese landen daalden de rentetarieven in de Noord-Europese landen tot zeer lage niveaus. Markten bleven verstoord en het vertrouwen tussen banken onderling was ook eind 2012 nog altijd gering. Desalniettemin kon de bank het hele jaar goed terecht op de kapitaalmarkt voor haar langlopende funding, zij het tegen opslagen die nog altijd hoger liggen dan voor de crisis. Voor kortlopende funding werd BNG Bank onveranderd als een 'safe haven' beschouwd waardoor geld kon worden aangetrokken tegen zeer gunstige condities.

Ook de afzetmarkten waarop BNG Bank actief is zijn verstoord. Er is slechts een beperkt aantal aanbieders van krediet beschikbaar voor grote delen van de publieke sector. Dit heeft enerzijds te maken met het gegeven dat veel banken door regelgeving gedwongen worden prioriteit te geven aan het verhogen van hun kapitaalbuffers onder toch al moeilijke marktomstandigheden. Anderzijds wordt het verstrekken van krediet aan de publieke sector minder aantrekkelijk door de problemen in de sector zelf. Financiële problemen haalden regelmatig de pers en leidden in een aantal gevallen tot schandalen. Zo brachten problemen die ontstonden als gevolg van het gebruik van derivaten een aantal woningcorporaties in serieuze financiële problemen. Om verdere risico's voor woningcorporaties te beperken zijn eind 2012 nieuwe regels ingesteld die onder meer het gebruik van derivaten met een looptijd langer dan tien jaar verbieden.

Veel banken tonen zich vooral terughoudend bij het verstrekken van langlopende kredietverlening. Deze is juist essentieel voor de klanten van BNG Bank, die veelal een lange investeringshorizon hebben (zoals in het geval van woningbouw door woningcorporaties of nieuwbouw door ziekenhuizen). De sterke liquiditeitspositie van de bank stelde haar in staat de klanten te blijven bedienen, maar de bank was wel door marktomstandigheden gedwongen een hogere vergoeding voor krediet- en liquiditeitsrisico te vragen. De solvabiliteitsplichtige kredietverlening was lager dan in voorgaande jaren. Bezuinigingen en lastenverzwaringen vanuit de overheid leidden tot verminderde investeringen in de publieke sector. Daarnaast is de bank, ter beheersing van het concentratierisico, zelf ook terughoudender geweest in het aangaan van nieuwe kredietrisico's.

RISK APPETITE

De bank beschikt over een risk appetite statement. Daarin staat beschreven hoeveel risico de bank wenst te accepteren om haar doelstellingen te realiseren op basis van de belangen van de verschillende stakeholders. De risk appetite wordt jaarlijks vastgesteld door de Raad van Commissarissen en fungeert als brug naar risicotolerantie voor verschillende soorten risico's en bijbehorende beheersingskaders en limietstellingen. Na de introductie in 2011 is het risk appetite statement vertaald naar individuele risico's en de beheersing daarvan. Het kader van limieten, indicatoren en informatiegetallen is hiermee in lijn gebracht. In een enkel geval heeft een beleidsaanpassing plaatsgevonden om de praktijk in lijn te brengen met de risk appetite. Volgend op deze uitwerking is ook de periodieke monitoring ingericht. Per kwartaal wordt per aandachtsgebied gerapporteerd of de bank binnen haar risk appetite blijft. Op deze wijze is de risk appetite in de organisatie verankerd en de praktische toepasbaarheid vergoot. Zowel veranderende omstandigheden als leereffecten hebben geleid tot aanpassingen in het risk appetite statement voor 2013. Net als in 2011 heeft in 2012 een aantal themasessies plaatsgevonden waarin risicobeheer en risk appetite zijn behandeld en bediscussieerd. De afdelingen hebben voor 2013 in hun jaarplannen aangegeven hoe zij vanuit hun verantwoordelijkheid zorg dragen voor het voldoen aan de risk appetite. Daarnaast wordt aan de risk appetite aandacht besteed in de 'In control statements' van de directoraten en afdelingen. In 2012 is de bank vrijwel geheel binnen haar risk appetite gebleven.

Een opvallende afwijking van de risk appetite was het rendement van de bank, dat hoger was dan passend wordt geacht bij het risicoprofiel. Een belangrijke oorzaak hiervoor is de gunstige positie van BNG Bank als veilige bank op de geldmarkt. Deze leverde ook dit jaar voordeel op. Daarnaast is het rendement onderhevig aan de effecten van

marktfluctuaties op grond van de IFRS boekhoudregels. Over 2012 had dit een sterk positief effect. Een andere afwijking van de risk appetite is de omvang van de solvabiliteitsplichtige uitzettingen bij een individuele klant. In de risk appetite 2013 is een beperking geformuleerd die strikter was dan voorheen. Voor bestaande uitzettingen wordt het hogere bedrag aan uitzettingen voorshands gedoogd. Bij toekomstige kredietverlening wordt de uit de risk appetite voortvloeiende nieuwe norm gerespecteerd.

In het risk appetite statement 2013 is een aantal elementen met betrekking tot reputatie en merk toegevoegd. Deze hangen samen met de toenemende complexiteit van marktomgeving en regelgeving die een forse uitdaging zijn voor een qua omvang kleine speler als BNG Bank. Kwantificering en monitoring van dit soort moeilijker grijpbare factoren is niet eenvoudig. De mogelijkheden hiertoe worden in 2013 verder onderzocht.

BASEL III

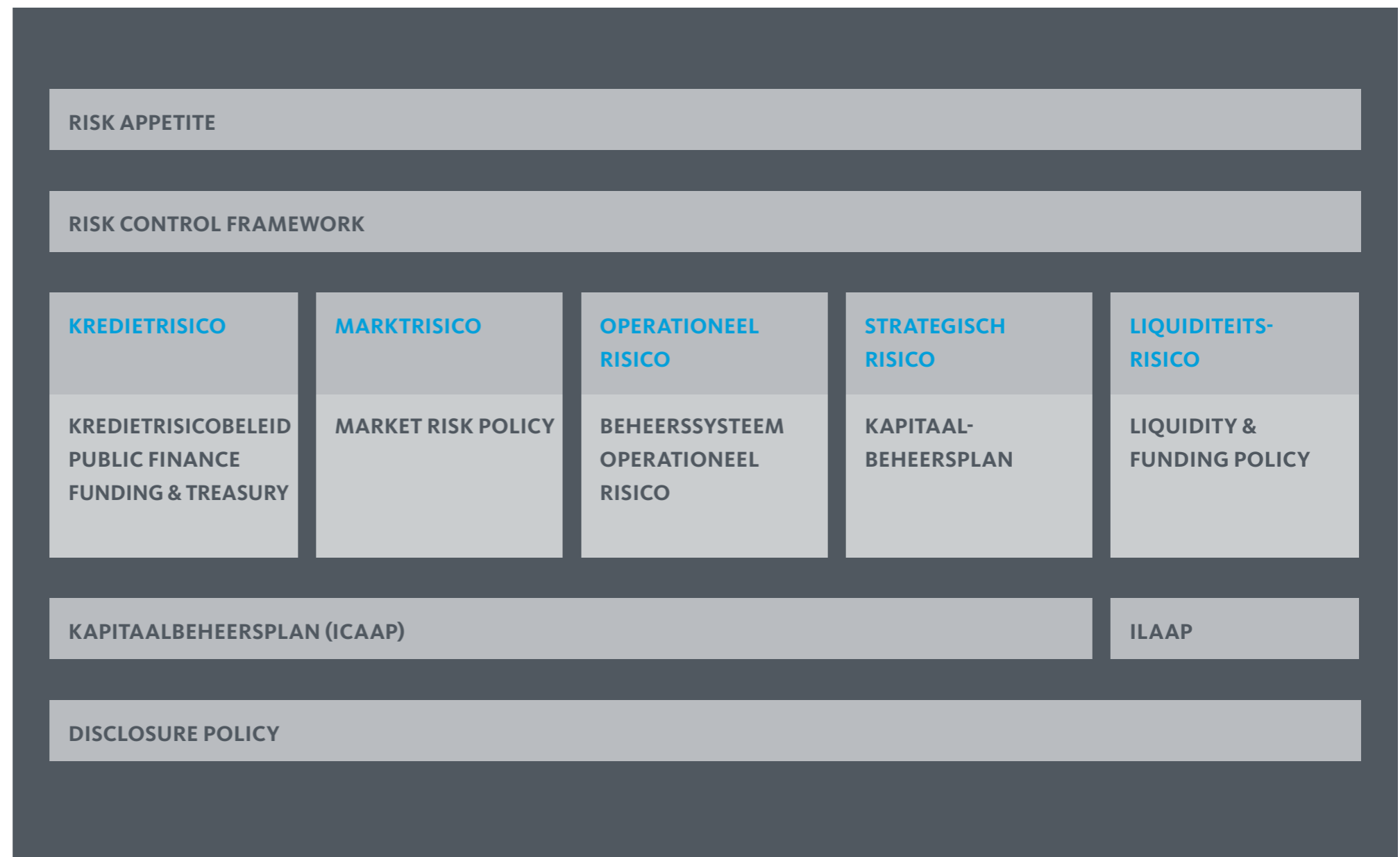
De regelgeving die bekend staat als Basel III en de uitwerking daarvan in de Europese regelgeving (CRD IV) wordt tussen nu en 2019 gefaseerd ingevoerd. De voor BNG Bank belangrijkste onderdelen hiervan zijn verhoogde kapitaaleisen – met name de introductie van de zogeheten leverage ratio – en verhoogde eisen aan liquiditeit. Ook andere maatregelen, zoals central clearing van derivaten (EMIR) en de los van Basel staande bankenbelasting hebben impact op het bedrijfsmodel van de bank. Niet alleen leiden al deze factoren vanuit hun aard tot hogere kosten, ook de invoering is een kostbare aangelegenheid. De monitoring trajecten die door de toezichthouder zijn ingesteld vergen veel menskracht, mede omdat het ongewenst is om systemen in te richten op basis van regelgeving die nog aan verandering onderhevig is.

De leverage ratio is relatief nadelig voor BNG Bank vanwege haar grote hoeveelheid solvabiliteitsvrije kredieten. De uiteindelijke hoogte van de leverage ratio – en de manier waarop hiervoor kapitaal moet worden aangehouden – zal pas later vastgesteld worden. De vooralsnog gestelde waarde van 3% heeft de bank ertoe gedwongen om al in 2012 te beginnen met het vergroten van het kapitaal. Teneinde dit te bereiken is het dividendbeleid aangepast door het uitkeringspercentage van 50% naar 25% van de netto winst te verlagen. Tevens wordt overwogen om op termijn en in beperkte mate hybride kapitaal aan te trekken. Met betrekking tot de risicogewogen solvabiliteitsratio geldt dat BNG Bank aan alle eisen voldoet omdat de bank intern een minimale waarde voor het kernvermogen hanteert van 18%. Bij andere banken nemen de risicogewogen solvabiliteitsratio's momenteel snel toe, om gehoor te geven

aan de verwachtingen van de markt in combinatie met Basel III en additionele eisen van (nationale) toezichthouders. Om de gunstige fundingpositie te behouden streeft de bank ook in de toekomst naar een solvabiliteitsratio die relatief hoog blijft ten opzichte van andere banken en daarom hoger zal zijn dan de genoemde 18%. Op het gebied van liquiditeit zijn twee nieuwe ratio's geïntroduceerd, de Liquidity Coverage Ratio en de Net Stable Funding Ratio. BNG Bank voldoet reeds aan de nu bekende minimumeisen van deze ratio's, die naar verwachting de komende jaren worden ingevoerd.

ORGANISATORISCHE INRICHTING VAN HET RISICOBEBEER

De bank kent twee verbijzonderde bestuursvergaderingen waarin de leden van de Raad van Bestuur en de verantwoordelijke directeuren zitting hebben. Iedere vergadering adresseert een specifiek risicogebied. Het Asset & Liability Committee is gericht op het markt- en liquiditeitsrisico. Het beleid ten aanzien van het kredietrisico en het operationeel risico komt aan de orde in het Directieoverleg. In beide vergaderingen hebben de RvB-leden het stemrecht.

De bank beschikt over een risk control framework waarin onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende soorten risico's, de verantwoordelijkheden die ermee samenhangen en de verschillende beleidsdocumenten waarin het aangaan en het beheersen van deze risico's wordt beschreven. Van dit framework maakt ook het Kapitaalbeheersbeleid deel uit. Dit wordt gezien als overkoepelend over alle soorten risico's – waarvoor al dan niet kapitaal moet worden aangehouden – en is belegd bij het Directieoverleg omdat daar de belangrijkste beslissingen worden genomen die de kapitaalallocatie beïnvloeden.

Beslissingen omtrent het daadwerkelijk aangaan van kredietrisico's in de vorm van het verstrekken van individuele kredieten of het doen van andere uitzettingen worden genomen door drie onafhankelijke commissies. Dit betreft de Kredietcommissie, de Commissie Financiële Tegenpartijen en het Investment Committee. Alle worden voorgezeten door leden van de Raad van Bestuur. Beheersing van het zogeheten strategisch risico valt rechtstreeks onder de Raad van Bestuur.

De afdeling Risk Control kwalificeert, kwantificeert en monitort de risico's en rapporteert deze aan de verantwoordelijke commissies. Het betreft hier marktrisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico en overige risico's. De afdeling Kredietrisicobeoordeling doet beleidsvoorstellen op het gebied van kredietrisico en zorgt daarnaast in het kredietverleningsproces onafhankelijk van de commercie voor beoordeling van en advisering over de risico's in krediet- en revisievoorstellen van klanten en financiële tegenpartijen. De afdeling is vertegenwoordigd in de Kredietcommissie, de Commissie Financiële Tegenpartijen en het Investment Committee van de bank. De bijzonder beheeractiviteiten van de bank betreffende de begeleiding, het beheer en de afwikkeling van probleemfinancieringen, vallen ook onder verantwoordelijkheid van deze afdeling. De Interne Accountantsdienst (IAD) voert periodiek operational audits uit om de inrichting en werking van de risicobeheersingssystemen te toetsen en de naleving van de relevante wet- en regelgeving te beoordelen. De IAD heeft een onafhankelijke positie binnen de bank. Daarnaast heeft de bank een onafhankelijke Compliance Officer die toeziet op de naleving van relevante wet- en regelgeving. De taken, positie en bevoegdheden van de compliancefunctie zijn vastgelegd in het BNG Bank Compliance Statuut. De Raad van Bestuur bespreekt de inrichting en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen periodiek met de Raad van Commissarissen en het Audit & Risk Committee.

KREDIETRISICO

DEFINITIES

Kredietrisico betreft het risico dat een tegenpartij niet aan de (financiële) verplichtingen voldoet en omvat (mede) het tegenpartijrisico, het settlementrisico en het concentratierisico.

- Tegenpartijrisico: het risico dat een partij in gebreke blijft bij betalingen die voortvloeien uit een financiële transactie op het moment dat die betalingen moeten worden uitgevoerd.
- Settlementrisico: het risico dat een partij in gebreke blijft bij het naleven van de condities van een contract (of een groep van contracten) op het tijdstip van afhandeling.
- Concentratierisico: de mate van spreiding van de blootstelling van een bank over het aantal debiteuren en de mate waarin die debiteuren qua kenmerken van elkaar verschillen.

ALGEMEEN

Ten behoeve van de beheersing van de kredietrisico's heeft BNG Bank een interne beheersorganisatie. Deze is afgestemd op de diversiteit en complexiteit van de kredietverlening en kent de volgende structuur:

- De kaders voor de kredietverlening worden vastgesteld door de Raad van Bestuur.
- De Kredietcommissie beslist over de solvabiliteitsplichtige kredietverlening aan klanten. In bepaalde gevallen is deze bevoegdheid gedelegeerd.
- De Commissie Financiële Tegenpartijen neemt besluiten over limieten op financiële instellingen.
- Het Investment Committee beslist over beleggingsvoorstellen in rentedragende waardepapieren.

De afdelingen Kredietrisicobeoordeling (voor individuele solvabiliteitsplichtige transacties) en Risk Control (op portefeuilleniveau) verzorgen de beoordeling, kwantificering en rapportage van het kredietrisico. Deze afdelingen zijn in de organisatie onafhankelijk gepositioneerd van de directoraten Public Finance en Treasury, die de kredietrisico's aangaan.

TEGENPARTIJRISICO

De bank loopt kredietrisico op haar debiteuren, die zijn onderverdeeld naar statutaire marktpartijen en financiële tegenpartijen.

STATUTAIRE MARKTPARTIJEN

De statuten staan uitsluitend kredietverlening toe aan klanten waarbij sprake is van overheidsbetrokkenheid. Dientengevolge betreft het overgrote deel van de kredietportefeuille aan de overheid verstrekte kredieten en/of door de overheid gegarandeerde kredieten. Vanwege het nagenoeg ontbreken van kredietrisico binnen deze portefeuille is het proces van kredietbeoordeling en -verlening aan deze klanten op een straight-through basis vormgegeven. De overige kredietverlening wordt voorafgegaan door een kredietwaardigheidsanalyse. Deze resulteert in de vaststelling van het risico en de toekenning van een bijbehorende interne rating. Op basis van rating en omvang van het krediet wordt de zwaarte van de besluitvormingsprocedure bepaald en de hoogte van het maximale kredietrisico dat de bank wil lopen. BNG Bank kent daarnaast voor alle solvabiliteitsplichtige kredietverlening een revisieproces waarin – afhankelijk van de interne rating van de klant en het karakter van de kredietverlening – minimaal een keer per jaar een beoordeling van de kredietwaardigheid plaatsvindt en de interne rating wordt geactualiseerd.

FINANCIËLE TEGENPARTIJEN

Voor financiële tegenpartijen wordt op basis van een kredietwaardigheidsanalyse een limiet vastgesteld. De bank doet uitsluitend zaken met financiële tegenpartijen die beschikken over externe ratings. Tevens wordt voor deze partijen een interne rating bepaald. Op basis van de totaal beschikbare informatie wordt een limiet vastgesteld. Ter verlaging van het kredietrisico op financiële tegenpartijen maakt BNG Bank zo veel mogelijk gebruik van nettingovereenkomsten. Bovendien zijn met vrijwel alle financiële tegenpartijen bilaterale collateral-overeenkomsten afgesloten.

KREDIETMODELLEN

Sinds 2010 wordt gebruik gemaakt van intern ontwikkelde ratingmodellen voor het bepalen van kredietwaardigheid. Deze hebben de kwaliteit van het interne kredietbeoordelingsproces verbeterd, doordat hierdoor op basis van meer objectief waarneembare criteria wordt geoordeeld.

In 2012 waren alle partijen die daarvoor in aanmerking kwamen voorzien van een rating. Alle modellen zijn inmiddels door een externe partij gevalideerd. Hierbij is vastgesteld dat de modellen bruikbaar zijn voor het doel dat ze dienen. Wel werden aanbevelingen gedaan met betrekking tot documentatie en werking. Een aantal van deze aanbevelingen is nog in 2012 opgepakt, verdere aanbevelingen zullen in 2013 worden opgevolgd. Intern vindt monitoring van zowel modellen als procesgang plaats en ook dit leidt tot verbeteringen in de modellen.

Een bijkomende doelstelling van de modellen was de eventuele mogelijkheid om solvabiliteit te rapporteren aan de toezichthouder op basis van de 'Foundation Internal Rating Based approach' (FIRB) onder de Basel II regelgeving. Sinds de crisis wordt er anders gekeken naar interne modellen van banken en mede gezien de aard van de modellen (expertmodellen) en de portefeuille van de bank (low default) alsmede de forse kosten waarmee een aanvraag voor toepassing gepaard gaat, wordt een dergelijke overgang thans niet overwogen.

PROJECTPARTICIPATIES IN GEBIEDSONTWIKKELING

BNG Bank neemt incidenteel en op bescheiden schaal met risicodragend vermogen deel in projecten voor gebiedsontwikkeling. Dit is een middel om ook als kredietverlener bij die projecten betrokken te worden. Gezien de marktomstandigheden in de sector is vanaf medio 2010 een pas op de plaats gemaakt en zijn sindsdien vrijwel geen nieuwe vermogensparticipaties in projecten aangegaan. Een aantal van deze projecten loopt niet naar verwachting. De gevolgen voor de winst-en-verliesrekening zijn evenwel voor 2012 beperkt gebleven: er moest EUR 3 miljoen aan risicodragend vermogen worden verantwoord als bijzondere waardevermindering.

SETTLEMENTRISICO

Settlementrisico's doen zich voornamelijk voor bij de transacties met financiële tegenpartijen. De hiervoor genoemde netting- en collateralovereenkomsten dienen niet alleen ter afdekking van het tegenpartijrisico, maar ook ter beperking van het settlementrisico omdat betalingen over en weer gesaldeerd worden uitgevoerd. Verdere mitigatie van settlementrisico vindt plaats door beheersmaatregelen in het operationele proces.

CONCENTRATIERISICO

Een mate van concentratierisico in de kredietverlening is inherent aan de missie van de bank: het financieren van de Nederlandse publieke sector. Daarnaast is een aanzienlijk deel van het exposure vatbaar voor de waardeontwikkelingen van onroerend goed in de publieke sector. Dit risico wordt veelal gemitigeerd door garanties van overheden op verstrekte kredieten en door de waarborgfondsen WSW in de sector Volkshuisvesting en WfZ in de sector Zorg. De solvabiliteitsplichtige kredietverlening is onderhevig aan sectorgebonden verstrekingsbeleid en aan limietstelling om het concentratierisico te beperken.

De financiële tegenpartijen van de bank vormen eveneens een concentratierisico. Met deze partijen worden vooral rente- en valutaswaps afgesloten om marktrisico's te mitigeren. BNG Bank stelt eisen aan de minimum ratings van de financiële tegenpartijen waarmee zaken worden gedaan. Dit beperkt het aantal beschikbare partijen en het aantal transacties met deze partijen is dan ook groot. Met behulp van de dagelijkse uitwisseling van collateral wordt het kredietrisico op deze partijen in termen van marktwaarde gemitigeerd. Er resteert echter een soort uitvoeringsrisico wanneer alle contracten met een probleempartij moeten worden vervangen door contracten met andere partijen. Dit kan significante kosten met zich meebrengen.

Een andere vorm van concentratierisico is het landenrisico. BNG Bank beperkt zich tot kredietverlening aan landen binnen de EU en kent een algemene buitenlandlimiet op langlopende uitzettingen ter grootte van 15% van het balans-totaal. Daarnaast gelden individuele limieten op landen die mede op basis van de externe landenratings worden vastgesteld. In veel gevallen kennen de buitenlandse kredieten directe of indirecte garanties van de betreffende overheden. De verslechtering van de kredietwaardigheid van de landen die deel uitmaken van de eurozone heeft een negatieve invloed op het landenrisico. Dit heeft geleid tot de verlaging van interne limieten. De bank brengt haar landenrisico geleidelijk aan terug. Dit gebeurt voornamelijk door het uit laten lopen van bestaande uitzettingen en deze niet te vervangen door nieuwe. Het totale buitenland exposure in balanswaarde was EUR 17,7 miljard per eind 2012 (2011: EUR 14,6 miljard), waarvan EUR 11,1 miljard langlopend. Dit is 7,8% van het balanstotaal (2011: 7,4%).

ONTWIKKELINGEN KREDIETRISICO

In 2012 is de publieke sector regelmatig opgeschrikt door instellingen die in de problemen kwamen. Het meest opvallend waren daarbij de dreigende liquiditeitstekorten die zich manifesteerden bij een aantal woningcorporaties als gevolg van het moeten voldoen aan onderpandverplichtingen uit hoofde van derivaten. Geconstateerd is dat in deze gevallen het vangnet van de corporatiewereld functioneerde (het WSW, CFV en het onderlinge bijspringen van corporaties); de achtervang van het Rijk en de gemeenten hoefde niet te worden ingezet. BNG Bank leed geen kredietverliezen als gevolg van derivatenposities van klanten. De bank volgt de ontwikkelingen rond de Europese schuldenproblematiek nauwlettend. Niet alleen vanwege de invloed daarvan op de Nederlandse publieke sector, maar ook vanwege het risico dat onder bepaalde scenario's de solvabiliteitsvrije status van sommige Europese landen in de toekomst ter discussie kan worden gesteld, hetgeen kan leiden tot een hogere solvabiliteitsweging.

PORTEFEUILLE RENTEDRAGENDE WAARDEPAPIEREN (RWP)

De portefeuille RWP van BNG Bank wordt aangehouden ten behoeve van liquiditeitsmanagement en bestaat uit hoogwaardige obligaties, die grotendeels beleenbaar zijn bij de centrale bank. Tevens dient deze portefeuille voor het behalen van een aanvullend rendement op het eigen vermogen. In het onderstaande overzicht zijn de activa opgenomen op basis van uitstaande hoofdsommen en gerubriceerd naar soort en ratingniveau. De activa zijn afkomstig uit de balansposten Bankiers, Kredieten, Financiële activa voor verkoop beschikbaar en Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat.

De onder 'Rentedragende waardepapieren met overheidsgarantie' gerapporteerde uitzettingen hebben alle betrekking op uitzettingen aan lagere overheden of publiekrechtelijke organisaties. Deze uitzettingen worden geclassificeerd op basis van 'ultimate rating'. Dit betekent dat deze uitzettingen onder de rating van de garant getoond worden.

	31-12-2012					
	AAA	AA	A	BBB	NON- INVEST- MENT GRADE	TOTAAL
BINNENLAND						
Staatsobligaties	1.000					1.000
RWP met overheidsgarantie	88					88
RWP met Nationale Hypotheek Garantie	677	244	338			1.259
Covered Bonds	385	75				460
Bouwfonds			450			450
Medium Term Notes			77			77
ABS/MBS	427	12	4			443
Diversen		151	171			322
	2.577	482	1.040	-	-	4.099
BUITENLAND						
Staatsobligaties	1.543	355	843	50		2.791
Supranationaal	417	306				723
Europese Investeringsbank	535					535
RWP met overheidsgarantie	1.088	71	146	24	209	1.538
Covered Bonds	125	41	477	657		1.300
Medium Term Notes		62			60	122
ABS/MBS	32	227	785	395	109	1.548
Diversen		253	123	167		543
	3.740	1.315	2.374	1.293	378	9.100
TOTAAL	6.317	1.797	3.414	1.293	378	13.199

	31-12-2011					
	AAA	AA	A	BBB	NON- INVEST- MENT GRADE	TOTAAL
BINNENLAND						
Staatsobligaties	425					425
RWP met overheidsgarantie	91					91
RWP met Nationale Hypotheek Garantie	1.118	56	368			1.542
Covered Bonds	360	75				435
Bouwfonds		687	250			937
Medium Term Notes			140			140
ABS/MBS	781	24	6			811
Diversen		147	296			443
	2.775	989	1.060	-	-	4.824
BUITENLAND						
Staatsobligaties	1.205	381	838			2.424
Supranationaal	425					425
RWP met overheidsgarantie	1.038	216	74	32	137	1.497
Covered Bonds	388	688	324	25		1.425
Medium Term Notes	60			80		140
ABS/MBS	597	681	403	115	63	1.859
Diversen	342	252	120	167		881
	4.055	2.218	1.759	419	200	8.651
TOTAAL	6.830	3.207	2.819	419	200	13.475

LANGLOPENDE UITZETTINGEN OP GIIPS-LANDEN

BNG Bank heeft langlopende uitzettingen op de zogenaamde GIIPS-landen. BNG Bank doet geen nieuwe investeringen in langlopende uitzettingen (met onderliggende activa) in deze landen. Ten behoeve van liquiditeitsmanagement zijn kortlopende (bancaire) uitzettingen wel mogelijk. In onderstaande tabellen zijn de langlopende uitzettingen weergegeven in uitstaande hoofdsommen en gerangschikt naar land van herkomst en ratingniveau. Het betreft hier ook, in tegenstelling tot het overzicht rentedragende waardepapieren, langlopende onderhandse kredietverlening.

De langlopende uitzettingen op GIIPS-landen betreffen staatspapier, covered bonds, Medium Term Notes, kredietverlening aan statutaire marktpartijen en investeringen in de veiligste delen van asset backed securities (ABS) en mortgage backed securities (MBS). De reële waarde van het totaal aan nog uitstaande langlopende uitzettingen in de GIIPS-landen per einde 2012 is ten opzichte van ultimo 2011 met EUR 63 miljoen toegenomen tot EUR 3.752 miljoen. Deze toename betreft positieve herwaarderingen van vooral Spaanse en Portugese uitzettingen.

Het Ierse exposure betreft securitisaties van vorderingen in Duitsland, Spanje en Portugal. De onder Kredietverlening en Rentedragende waardepapieren met overheidsgarantie gerapporteerde uitzettingen hebben alle betrekking op uitzettingen aan lagere overheden of publiekrechtelijke organisaties. Deze uitzettingen worden geclassificeerd op basis van 'ultimate rating'. Dit betekent dat deze uitzettingen onder de rating van de garant getoond worden. De overheidsgaranties betreffen garanties van centrale of decentrale overheden.

BNG Bank volgt de ontwikkelingen in de financieel zwakkere landen aandachtig. Mede onder druk van de verlaging van de rating van het land van vestiging zijn ook in 2012 veel ratings van debiteuren en rentedragende waardepapieren verlaagd. Hierdoor is een duidelijke verschuiving naar lagere ratingniveaus zichtbaar. Vooral de economische situatie in Portugal en Spanje is zorgwekkend. De opslagen voor krediet- en liquiditeitsrisico voor de Portugese overheid maakt het aantrekken van nieuwe funding op de kapitaalmarkten nagenoeg onmogelijk. Een belangrijk verschil met Griekenland is echter dat in geval van Portugal niet gesproken wordt over herstructurering van de overheidsschulden. Begin juli 2012 heeft een Portugese geldnemer niet voldaan aan de reguliere rente- en een aflossingsverplichting. De bank is met andere betrokken banken in onderhandeling gegaan met de garantieggever over de ontstane situatie. Dit heeft eind 2012 geresulteerd in betaling van alle openstaande vorderingen inclusief een extra aflossing op de uitstaande hoofdsom. De restant hoofdsom van EUR 11 miljoen wordt volgens de nieuwe afspraken in de komende

drie jaar afgelost. In Spanje is een concessiehouder van twee rondwegen rond Madrid in het vierde kwartaal van 2012 failliet gegaan. BNG Bank heeft samen met de andere betrokken banken de aandeelhouders aangesproken voor de openstaande vorderingen. Wanneer de aandeelhouders niet in staat zijn aan de verplichtingen te voldoen, heeft BNG bank uiteindelijk een vordering op de Spaanse staat. Uiterlijk twee jaar na het uitspreken van het faillissement zal de bank naar verwachting het geheel aan openstaande vorderingen ontvangen. Voor alle overige buitenlandse uitzettingen geldt dat in 2012 en in 2011 alle kasstromen tijdig en volledig zijn ontvangen en dat de bank tot op heden geen individuele reserveringen heeft hoeven doen met betrekking tot toekomstige kasstromen.

IERLAND	
ABS/MBS	
ITALIË	
Staatspapier	
ABS/MBS	
RWP met overheidsgarantie	
Vervolg zie volgende pagina	

31-12-2012					
AAA	AA	A	BBB	NON- INVEST- MENT GRADE	TOTAAL
	22	228	92	7	349
	22	228	92	7	349
		843			843
	78	88	74		240
			24	28	52
	78	931	98	28	1.135

Vervolg van vorige pagina

PORTUGAL	
ABS/MBS	
Kredietverlening	
Covered bonds	
RWP met overheidsgarantie	
SPANJE	
Staatspapier	
ABS/MBS	
Kredietverlening	
Covered bonds	
RWP met overheidsgarantie	
Medium Term Notes	
TOTAAL EXPOSURE GIIPS-LANDEN	

31-12-2012					
AAA	AA	A	BBB	NON- INVEST- MENT GRADE	TOTAAL
		74			74
				132	132
			25		25
				134	134
		74	25	266	365
			50		50
	115	395	229	102	841
			102	20	122
		477	632		1.109
	2	21		46	69
				60	60
	117	893	1.013	228	2.251
	217	2.126	1.228	529	4.100

IERLAND	
ABS/MBS	
ITALIË	
Staatspapier	
ABS/MBS	
RWP met overheidsgarantie	
PORTUGAL	
ABS/MBS	
Kredietverlening	
Covered bonds	
RWP met overheidsgarantie	
Vervolg zie volgende pagina	

31-12-2011					
AAA	AA	A	BBB	NON- INVEST- MENT GRADE	TOTAAL
	254	80	46		380
	254	80	46		380
		838			838
147	39	11	69		266
		28	32		60
147	39	877	101		1.164
		78			78
				184	184
			25		25
				137	137
		78	25	321	424

Vervolg van vorige pagina

SPANJE	
Staatspapier	
ABS/MBS	
Kredietverlening	
Covered bonds	
RWP met overheidsgarantie	
Medium Term Notes	
TOTAAL EXPOSURE GIIPS-LANDEN	

31-12-2011					
AAA	AA	A	BBB	NON- INVEST- MENT GRADE	TOTAAL
	50				50
259	372	233		63	927
	56	50		9	115
192	688	324			1.204
34	12	46			92
			80		80
485	1.178	653	80	72	2.468
632	1.471	1.688	252	393	4.436

KREDIETRISICO FINANCIËLE ACTIVA

In de volgende opstellingen wordt een kwantitatief inzicht gegeven in het kredietrisico per einde 2012.

	31-12-2012	31-12-2011
	BALANSWAARDE	BALANSWAARDE
FINANCIËLE ACTIVA		
Bankiers en Kredieten	100.896	99.223
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat*	3.476	3.322
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	9.018	6.919
Overige financiële activa*	25.824	21.519
	139.214	130.983
* Waarvan derivaten en marktwaardecorrecties hedge accounting	-26.697	-22.609
TOTAAL	112.517	108.374

	31-12-2012		31-12-2011	
	BALANS- WAARDE	IN %	BALANS- WAARDE	IN %
VERDELING NAAR MARKTSEGMENTEN				
Publieke sector	35.872	32%	33.128	31%
Volkshuisvesting	42.812	38%	42.920	40%
Energie, Water en Telecom	2.054	2%	2.083	2%
Gezondheidszorg	7.956	7%	7.747	7%
Transport, Logistiek en Milieu	1.921	2%	1.914	2%
Onderwijs	1.152	1%	1.144	1%
Overige klanten	2.357	2%	2.265	2%
SUBTOTAAL	94.124	84%	91.201	85%
Kredietinstellingen	11.310	10%	8.978	8%
Overige financiële instellingen	6.165	5%	7.683	7%
Overige	918	1%	512	0%
TOTAAL	112.517	100%	108.374	100%

Vervolg zie volgende pagina

Vervolg van vorige pagina	31-12-2012		31-12-2011	
	BALANS- WAARDE	IN %	BALANS- WAARDE	IN %
WAARVAN SOLVABILITEITSPLICHTIG				
Publieke sector	522	3%	682	3%
Volkshuisvesting	1.023	6%	1.195	6%
Energie, Water en Telecom	2.010	11%	2.033	10%
Gezondheidszorg	2.319	13%	2.292	11%
Transport, Logistiek en Milieu	880	5%	948	4%
Onderwijs	1.022	5%	1.002	5%
Overige klanten	1.631	9%	1.586	8%
SUBTOTAAL	9.407	52%	9.738	47%
Kredietinstellingen	3.876	21%	4.947	24%
Overige financiële instellingen	4.982	27%	6.016	29%
Overige	82	0%	58	0%
TOTAAL	18.347	100%	20.759	100%

De grootste risicoconcentraties doen zich voor in de marktsegmenten met solvabiliteitsplichtige uitzettingen. Voor nagenoeg alle solvabiliteitsplichtige uitzettingen zijn onderpanden en zekerheden verstrekt door tegenpartijen. De solvabiliteitsplichtige uitzettingen aan kredietinstellingen hebben betrekking op een beperkt aantal banken, hoofdzakelijk in verband met onderpandsverplichtingen. Onder de solvabiliteitsplichtige uitzettingen zijn tevens 11 (2011: 18) tegenpartijen opgenomen die een uitzetting vertegenwoordigen van meer dan 10% van het BIS-toetsingsvermogen.

MAXIMAAL KREDIETRISICO

Deze opstelling geeft inzicht in het maximale kredietrisico van alle financiële activa zonder de waarde (fair value) van enig onderpand of zekerheid daarin te betrekken, indien de tegenpartij niet aan haar verplichting kan voldoen. Deze financiële activa zijn opgenomen tegen balanswaarden, met uitzondering van de voorwaardelijke schulden en de onherroepelijke faciliteiten. Deze zijn opgenomen tegen nominale waarden.

	31-12-2012	31-12-2011
Kas en tegoeden bij de centrale banken	2.834	5.149
Derivaten	15.346	14.547
Bankiers en Kredieten	100.896	99.223
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat (excl. derivaten)	2.603	2.232
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	9.018	6.919
Voorwaardelijke schulden	289	482
Onherroepelijke faciliteiten	7.370	8.412
TOTAAL	138.356	136.964

De derivaten betreffen vrijwel uitsluitend interest rate swaps en cross currency interest rate swaps. Hiervoor geldt dat deze contracten alleen worden aangegaan met financiële tegenpartijen met een hoge kredietwaardigheid. Daarnaast is met netting- en onderpandovereenkomsten het kredietrisico verder beperkt.

OVERDRACHT VAN FINANCIËLE ACTIVA ZONDER DERECOGNITION

Onderstaande tabel geeft de balanswaarden weer tussen de overgedragen, maar niet van de balans verwijderde financiële activa en de gerelateerde financiële passiva. De tegenpartij van de financiële passiva heeft geen verhaalrecht op de betreffende financiële activa.

ACTIVA
Financiële activa voor verkoop beschikbaar
TOTAAL

	2012	2012
	RENTEDRAGENDE WAARDEPAPIEREN VERKOCHT MET TOTAL RETURN SWAPS	RENTEDRAGENDE WAARDEPAPIEREN VERKOCHT MET REPO TRANSACTIES
NOOT 5	671	567
	671	567

PASSIVA
Bankiers
TOTAAL

	2012	2012
	TOTAL RETURN SWAPS	REPURCHASE TRANSACTIES
NOOT 10	651	561
	651	561

Eind 2012 zijn ter grootte van EUR 671 miljoen (2011: EUR 660 miljoen) obligatieleningen, die in de Financiële activa voor verkoop beschikbaar portefeuille zijn opgenomen, verkocht en tegelijkertijd zijn total return swaps afgesloten met een waarde van EUR 651 miljoen (2011: EUR 654 miljoen) waarmee de rechten op de cashflows en de risico's behouden blijven voor BNG Bank. Dientengevolge zijn deze obligatieleningen niet verwijderd van de balans. Er zijn in 2012 (evenals in 2011) geen nieuwe transacties afgesloten. In de balanswaarde per 31 december 2012 zijn voor EUR 567 miljoen (2011: EUR 229 miljoen) rentedragende waardepapieren begrepen die zijn verkocht met overeenkomst tot terugkoop (repo transacties) ten bedrage van EUR 561 miljoen (2011: EUR 226 miljoen). Zowel de total return swaps als de repo transacties zijn onder [noot 10](#) Bankiers opgenomen.

BNG Bank heeft geen financiële activa in haar portefeuille die zijn overgedragen en verwijderd van de balans, maar waar BNG Bank nog een doorlopende betrokkenheid bij heeft.

KREDIETEQUIVALENTEN VAN DERIVATEN DIE ACTIEF OP DE BALANS STAAN

Het kredietrisico van derivaten is relatief klein ondanks dat de omvang van de hoofdsommen per einde 2012 EUR 229 miljard groot is (2011: EUR 224 miljard). Deze contractuele hoofdsommen dienen, behalve in het geval van valutaderivaten, slechts als rekengrootte en geven geen indicatie van de omvang van de kasstromen of het aan de derivaten verbonden risico. Hiervoor is het kredietequivalent van de derivatenportefeuille een betere indicator. Het kredietrisico wordt uitgedrukt in termen van kredietequivalenten op basis van voorschriften van de centrale bank. Het kredietequivalent bestaat uit de marktwaarde inclusief een opslag voor toekomstig kredietrisico. De contracten met een positieve waarde – de contracten waarbij de bank winst zou derven bij niet nakoming van het contract door de tegenpartij – zijn in dit geval relevant. Daarnaast worden de hoofdsommen vermenigvuldigd met bepaalde looptijd- en productafhankelijke percentages. De som van deze twee waarden (kredietequivalent) geeft een indicatie voor het kredietrisico. Het risicogewogen kredietequivalent van de derivatenportefeuille bedroeg ultimo 2012 EUR 1.067 miljoen (2011: EUR 1.052 miljoen).

	31-12-2012	31-12-2011
KREDIETEQUIVALENTEN		
Rentecontracten	1.568	1.600
Valutacontracten	1.474	2.726
TOTAAL	3.042	4.326
Minus: Cash collateral ontvangen	1.260	2.086
TOTAAL NA AFTREK CASH COLLATERAL	1.782	2.240

In deze cijfers is het effect van netting van positieve en negatieve marktwaarden van de contracten per tegenpartij verwerkt.

OUDERDOMSANALYSE REEDS VERVALLEN ACTIVA ZONDER INDIVIDUELE BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING

	31-12-2012	31-12-2011
Minder dan 31 dagen	1	2
31 tot en met 60 dagen	0	2
61 tot en met 90 dagen	0	0
Meer dan 90 dagen	27	3
TOTAAL	28	7

Vervallen activa hebben nagenoeg volledig betrekking op de post Kredieten. De stijging in de vervallen activa ouder dan 90 dagen wordt veroorzaakt door openstaande vorderingen op twee tegenpartijen die failliet zijn. BNG Bank is momenteel bezig met het uitwinnen van de garanties en verwacht dat alle vorderingen worden terugbetaald.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN INGEDEELD NAAR CATEGORIEËN	31-12-2012						TOTAAL
	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT	DERIVATEN	DERIVATEN BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR NIET BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS	
Kas en tegoeden bij de centrale banken						2.834	2.834
Bankiers					946	9.225	10.171
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	2.603	873					3.476
Overige financiële activa			14.474		11.350		25.824
Financiële activa voor verkoop beschikbaar				1.006	8.012		9.018
Kredieten					72.280	18.445	90.725
TOTAAL ACTIVA	2.603	873	14.474	1.006	92.588	30.504	142.048

Vervolg zie volgende pagina

Vervolg van vorige pagina	31-12-2012					
FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT	DERIVATEN	DERIVATEN BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR NIET BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA TEGEN GEAMORTI- SEERDE KOSTPRIJS	TOTAAL
Bankiers					6.223	6.223
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	1.308	1.422				2.730
Overige financiële passiva			18.692			18.692
Schuldbewijzen				79.104	20.320	99.424
Toevertrouwde middelen				5.748	6.391	12.139
Achtergestelde schulden					33	33
TOTAAL PASSIVA	1.308	1.422	18.692	–	84.852	139.241

FINANCIËLE INSTRUMENTEN INGEDEELD NAAR CATEGORIEËN	31-12-2011						
	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT	DERIVATEN	DERIVATEN BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR NIET BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS	TOTAAL
Kas en tegoeden bij de centrale banken						5.149	5.149
Bankiers					1.450	6.998	8.448
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	2.232	1.090					3.322
Overige financiële activa			13.457		8.062		21.519
Financiële activa voor verkoop beschikbaar				1.190	5.729		6.919
Kredieten					70.624	20.151	90.775
TOTAAL ACTIVA	2.232	1.090	13.457	1.190	85.865	32.298	136.132

Vervolg zie volgende pagina

Vervolg van vorige pagina	31-12-2011					
FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT	DERIVATEN	DERIVATEN BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR NIET BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA BETROKKEN IN HEDGE ACCOUNTING	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA TEGEN GEAMORTI- SEERDE KOSTPRIJS	TOTAAL
Bankiers					7.469	7.469
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	628					628
Overige financiële passiva		14.367				14.367
Schuldbewijzen				79.553	21.354	100.907
Toevertrouwde middelen				3.380	7.564	10.944
Achtergestelde schulden					93	93
TOTAAL PASSIVA	-	14.367	-	82.933	36.480	134.408

FINANCIËLE ACTIVA EN FINANCIËLE PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT

In de marktwaarden van financiële activa en financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat is een opslag voor kredietrisico verwerkt. Waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in kredietrisico worden afgeleid van veranderingen in deze opslagen. Periodiek wordt het risicoprofiel van individuele klanten en financiële instrumenten beoordeeld. Indien noodzakelijk wordt de opslag voor kredietrisico aangepast.

De mutatie van de marktwaarden van financiële activa tegen reële waarde via het resultaat als gevolg van gewijzigde kredietrisico-opslag bedraagt cumulatief EUR 195 miljoen negatief (2011: EUR 241 miljoen negatief) en over 2012 EUR 46 miljoen positief (2011: EUR 119 miljoen negatief). Bij een toename van de kredietrisico-opslag van +20 basispunten per einde 2012 daalt de marktwaarde van de rentedragende waardepapieren binnen de financiële activa tegen reële waarde via het resultaat met circa EUR 54 miljoen.

De (cumulatieve) mutatie van de marktwaarden van financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat als gevolg van gewijzigde kredietrisico-opslag in de afgelopen jaren is bij benadering nihil. Bij een toename van de kredietrisico-opslag met +20 basispunten per einde 2012 stijgt de marktwaarde van de schuldbewijzen binnen de financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat met circa EUR 12 miljoen.

MARKTRISICO

DEFINITIES

Marktrisico is de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de instelling als gevolg van bewegingen in marktprijzen. Marktrisico kent verschillende verschijningsvormen, waarbij BNG Bank onderscheid maakt naar renterisico, valutarisico en fluctuaties in krediet- en liquiditeitsopslagen.

- Renterisico is het risico voor jaarresultaat en kapitaal dat voortkomt uit nadelige bewegingen van marktrentetarieven.
- Valutarisico is het risico voor jaarresultaat en kapitaal dat voortkomt uit nadelige bewegingen van valutakoersen.
- Opslagrisico is het risico voor jaarresultaat en kapitaal dat voortkomt uit nadelige bewegingen in opslagen voor kredietrisico en opslagen voor liquiditeit.

RENTERISICO

BNG Bank voert een actief rentepositiebeleid en beoogt daarmee een additioneel rendement op het vermogen te behalen door te anticiperen op veranderingen in rentetarieven. De uitvoering van dit beleid is belegd bij het Asset & Liability Committee (ALCO) waarin alle leden van de Raad van Bestuur deelnemen en het stemrecht hebben. Naast de Raad van Bestuur zijn in ALCO de directeuren verantwoordelijk voor Treasury, Public Finance en Economisch Onderzoek vertegenwoordigd, evenals het hoofd Risk Control. Op basis van marktvisies van Treasury en Economisch Onderzoek stelt ALCO periodiek de rentevisie van de bank vast en, binnen de daarvoor geformuleerde vaste kaders, de limieten waarbinnen Treasury opereert.

Risk Control is verantwoordelijk voor het onafhankelijk monitoren van het marktrisico alsmede voor advisering ten aanzien van de inrichting van het marktrisicomangement. De afdeling zorgt voor rapportage naar ALCO en Treasury en kan gevraagd en ongevraagd risico's signaleren of adviezen geven. De dagelijkse uitvoering van het renterisicobeheer is belegd bij het directoraat Treasury. Dit directoraat draagt zorg voor de hedgingactiviteiten met betrekking tot de marktrisico's die ontstaan als gevolg van de commerciële activiteiten en stuurt tevens de rentepositie van de bank. Vanuit het oogpunt van functiescheiding wordt het verzamelen van marktinformatie en de feitelijke herwaardering van financiële instrumenten uitgevoerd binnen het directoraat Processing. Risk Control dient wijzigingen met betrekking tot de gehanteerde systematiek en de gebruikte marktinformatie goed te keuren, evenals waarderingsvoorstellen voor nieuwe transacties die niet onder een voorgeschreven standaard vallen. BNG Bank gebruikt een scala aan risicomaatstaven en -beheersystemen om renterisico's te beheersen. Hierbij worden technieken gebruikt die gelden als best practices. Indien noodzakelijk worden eigen begrippenkaders, modellen en systemen ontwikkeld. De belangrijkste risicomaatstaven die bij BNG Bank worden gehanteerd zijn duration, rentegevoeligheid per tijdsinterval (delta) en Value at Risk (VaR). Deze renterisicomaatstaven vullen elkaar aan en vormen in combinatie met enkele andere indicatoren een basis om risico's inzichtelijk en beheersbaar te maken. Hiervoor worden rapportages voor verschillende doelgroepen op verschillende detailniveaus en met verschillende tijdfrequenties opgesteld.

Verder worden in beperkte mate technieken als scenarioanalyse en stress testing ingezet om inzicht te krijgen in de marktwaardeverandering bij forse renteschokken. De uitkomsten vormen een aanvulling op de maatstaven die geschikt zijn om risico's in te schatten onder 'normale' marktomstandigheden. Scenarioanalyse en stress testing worden door BNG Bank vooral gebruikt om additioneel inzicht te verkrijgen in de verbanden tussen rentebewegingen

en marktwaarde. Een gangbaar scenario om inzicht te krijgen in de risico's die optreden onder extreme omstandigheden is een instantane parallelle renteschok van plus of min 200 basispunten. Het scenario van plus of min 200 basispunten is ook voorgeschreven in de regelgeving onder Basel II om de maximale verhouding tussen marktrisico en eigen vermogen uit te drukken. Dit staat bekend als het outlier criterium. Als het outlier criterium wordt overschreden stelt de toezichthouder een onderzoek in. De bank kent een interne grenswaarde die als early warning dient. In het marktrisicobeleid van de bank is daarnaast bepaald dat de duration van het eigen vermogen nooit hoger dan 10 mag zijn. In onderstaande tabel wordt het effect van een instantane verandering van de rente per einde 2012 weergegeven. Getoond wordt de marktwaardeverandering die hierdoor optreedt. Deze wordt vervolgens uitgesplitst naar de wijze waarin deze uiteindelijk in het resultaat van de bank terechtkomt. De rechterkolom geeft tot slot het geschatte effect van de marktwaardeverandering weer op het renteresultaat van de bank in de jaren na 2013.

Het effect voor belasting van een instantane renteschok op de marktwaarde per 31 december 2012.

	TOTALE MARKTWAARDE- VERANDERING		EFFECT OP DE WINST- EN-VERLIESREKENING		EFFECT OP HET EIGEN VERMOGEN		LANGETERMIJNEFFECT OP TOEKOMSTIGE WINST-EN-VERLIES- REKENING	
	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011
RENTESCHOK								
+200 basispunten	-263	-224	+27	+30	-3	-5	-287	-249
-200 basispunten	+121	+70	-43	-49	+3	+5	+161	+114
BOEKHOUDKUNDIGE CLASSIFICATIE			REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT		REËLE WAARDE VIA HET VERMOGEN		GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS	

Slechts een beperkt deel van de marktwaardeveranderingen komt direct tot uitdrukking in de winst-en-verliesrekening en/of het eigen vermogen. In het voorbeeld van het scenario van 200 basispunten rentestijging komt EUR 27 miljoen positief direct in het jaarresultaat terecht en EUR 290 miljoen negatief in toekomstige jaren. Van dit bedrag komt evenwel EUR 3 miljoen negatief direct in het eigen vermogen terecht. Deze getallen staan bekend als Earnings at Risk. Uit de tabel blijkt dat een relatief grote schok in de marktwaarde als gevolg van renteveranderingen slechts een relatief kleine impact heeft op het jaarresultaat van de bank. Dit komt doordat het renteresultaat van de bank voor het overgrote deel op amortized cost basis wordt bepaald en winsten en verliezen als gevolg van veranderingen in de rente daardoor gespreid over een veel langere termijn in het resultaat terechtkomen. Dit is het gevolg van de gekozen hedgingstrategie van de bank. Complexe maatwerkproducten lenen zich minder voor dergelijke hedge accounting, waardoor de waardeverandering van een deel van de activa via de reële waarde in het resultaat wordt verwerkt.

VALUTARISICO

Omdat de bank een groot deel van haar funding in vreemde valuta betreft is er sprake van grote potentiële valuta-posities. De bank heeft als beleid om het valutarisico geheel af te dekken. In voorkomende gevallen kunnen kleine valutaexposures bestaan, wanneer het niet kostenefficiënt is om deze af te dekken.

KREDIETOPSLAGEN, LIQUIDITEITSPREMIES EN RENTERISICOBEBEER

De rentepositie van BNG Bank wordt bepaald over de gehele portefeuille van activa en passiva. De rentepositie wordt gewaardeerd met behulp van een rentecurve die is opgebouwd uit swaptarieven uit de markt plus op- en afslagen voor krediet- en liquiditeitsrisico. De rentedragende waardepapieren die BNG Bank op de balans heeft, kenden als gevolg van het relatief veilige karakter traditioneel zeer beperkte opslagen voor krediet- of liquiditeitsrisico ten opzichte van deze swapcurve. Onder invloed van de crisis zijn deze opslagen opgelopen, hetgeen het sturen van de rentepositie compliceert. Met behulp van additionele informatie analyseert de bank de rentepositie daarom nu met en zonder deze risico-opslagen. Limitering vindt onveranderd plaats op basis van marktprijzen inclusief genoemde op- en afslagen.

ONTWIKKELINGEN MARKTRISICO

De onrustige marktomstandigheden, het in absolute zin lage renteniveau en de verwachting omtrent de toekomstige ontwikkeling van de rente hebben ertoe geleid dat de bank in 2012 het hele jaar een relatief lage rentepositie in termen van duration kende. In de huidige onrustige markt kunnen onverwachte gebeurtenissen tot forse marktverstoringen en daarmee extra risico leiden. In 2012 zijn de hierboven aangehaalde Earnings at Risk berekeningen geïntegreerd in de reguliere rapportagelijnen. Het verder uitbouwen van stress testing moest worden getemporeerd als gevolg van prioriteitstelling voor implementatie van Basel III regelgeving. In 2013 zal stress testing verder worden vormgegeven.

LIQUIDITEITS- EN FUNDINGRISICO

DEFINITIES

Liquiditeitsrisico is de bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen en resultaat van de instelling als gevolg van de mogelijkheid dat zij op enig moment niet in staat zal zijn aan haar betalingsverplichtingen te voldoen zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

- Het liquiditeitsrisico voor de korte termijn is het risico dat de bank op korte termijn niet genoeg geld kan aantrekken om aan haar betalingsverplichtingen te voldoen.
- Het herfinancieringsrisico of het lange termijn liquiditeitsrisico is het risico dat de bank geen of onvoldoende geld kan aantrekken tegen prijzen waarmee de continuïteit van de onderneming gewaarborgd blijft.

ALGEMEEN

Liquiditeitsrisico geldt als de grootste bedreiging voor banken en gedurende de crisis is wederom gebleken dat dit zeer onverwachts kan optreden en een bank snel te gronde kan richten. Waar vanuit de regelgeving een trend bestond richting kwalitatieve eisen (principes en best practices) wordt de laatste jaren gezocht naar kwantitatieve maatstaven, zoals liquiditeitsratio's.

Om de liquiditeitspositie te monitoren beschikt de bank over een dagelijks geactualiseerde liquiditeitsvervalkalender en worden wekelijks meerjarige liquiditeitsprognoses opgesteld. Op de liquiditeitspositie is een stelsel van limieten van toepassing.

De liquiditeitskracht van BNG Bank is mede groot omdat haar balans voor het grootste deel uit activa bestaat die als onderpand kunnen dienen bij de centrale bank. Op basis van het daadwerkelijk gedeponeerde onderpand beschikt de bank over een ruime leencapaciteit. Daarnaast wordt een toegenomen gedeelte van de activa op de balans expliciet voor liquiditeitsdoeleinden aangehouden, de zogeheten liquiditeitsportfeuille.

De bank heeft door haar kredietwaardigheid en goede naam ook in moeilijke marktomstandigheden meer dan voldoende toegang tot de internationale financiële markten kunnen behouden. De liquiditeitspositie van BNG Bank voldoet ruimschoots aan de normen van de centrale bank. Naast het doel om op korte termijn aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen, is het liquiditeitsbeleid ook gericht op het behoud van de excellente kredietwaardigheid. Hiertoe wordt onder meer de liquiditeitsbehoefte op langere termijn gemonitord. De meerjarige liquiditeitspositie wordt bepaald op basis van toekomstige kasstromen. De fundingtekorten per jaarultimo vallen binnen de limieten van de bank.

Het operationele liquiditeitsmanagement is belegd bij het directoraat Treasury. Over het gebruik van de vastgestelde limieten wordt door Risk Control onafhankelijk gerapporteerd aan ALCO.

ONTWIKKELINGEN

Na de slechte situatie op de geld- en kapitaalmarkten van 2011 trad in 2012 enige verbetering op, hoewel ook in 2012 nog sprake was van verstoorde markten die van tijd tot tijd in de ban van de eurocrisis belandden. Pas na de vergaande uitspraken van de ECB, waaruit de vastberadenheid bleek om de euro en de eurozone in tact te houden was er sprake van een min of meer aanhoudende verbetering van de marktomstandigheden. De rentetarieven op de Europese swapmarkt bleven extreem laag, evenals de rentes op Nederlands en Duits staatspapier. In deze markt was langlopende funding voor BNG Bank in ruim voldoende mate aanwezig, maar moest ook in 2012 een significant hogere opslag worden betaald, dan de bank voor de crisis gewend was. In de loop van 2012 nam de hoogte van deze spreads wel fors af. Kortlopende financiering was net als in de afgelopen jaren in ruime mate voorhanden

tegen zeer aantrekkelijke prijzen. De bank werd wederom gezien als veilige haven om middelen onder te brengen. Het liquiditeitsprofiel was in 2012 adequaat en de interne liquiditeitslimieten zijn gerespecteerd. In 2012 heeft de bank een Internal Liquidity Adequacy Assessment Plan (ILAAP) aan DNB aangeleverd. Dit geeft een kwantitatief en een kwalitatief inzicht over de liquiditeitssituatie van de bank onder verschillende omstandigheden en over de wijze waarop BNG Bank met liquiditeit omgaat.

De hogere prijs voor liquiditeit is noodgedwongen doorberekend in de prijs voor de kredietverlening. De hele markt heeft hiermee te maken en de concurrentiepositie van BNG Bank werd hierdoor dan ook niet aangetast. Eerder is het tegendeel waar: veel banken zijn terughoudend met het verstrekken van kredieten met lange looptijden, zelfs aan de kredietwaardige klantengroepen die de bank bedient. Haar liquiditeitsprofiel stelde BNG Bank in staat deze klanten wel te blijven bedienen.

LOOPTIJDANALYSE FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA OP BASIS VAN RESTERENDE CONTRACTUELE LOOPTIJD

De getoonde bedragen betreffen alle niet gediscoteerde toekomstige cashflows van de financiële activa en passiva. Voor de looptijdanalyse van de verstrekte garanties en onherroepelijke verplichtingen wordt verwezen naar [noten 34 en 35](#).

	31-12-2012				
	TOT 3 MAANDEN	3 - 12 MAANDEN	1 - 5 JAAR	LANGER DAN 5 JAAR	TOTAAL
Kas en tegoeden bij de centrale banken	2.834	-	-	-	2.834
Bankiers	7.188	407	2.435	617	10.647
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat (excl. derivaten)	66	76	727	2.829	3.698
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	789	654	2.128	7.105	10.676
Kredieten	8.480	11.426	39.795	58.585	118.286
Overige activa	15	-	-	-	15
TOTAAL ACTIVA	19.372	12.563	45.085	69.136	146.156
Bankiers	-4.034	-1.090	-1.104	-	-6.228
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat (excl. derivaten)	-48	-293	-293	-910	-1.544
Schuldbewijzen	-10.154	-17.281	-50.664	-29.126	-107.225
Toevertrouwde middelen	-4.098	-841	-2.017	-10.703	-17.659
Achtergestelde schulden	-1	-2	-9	-47	-59
Overige Passiva	-75	-	-	-	-75
TOTAAL PASSIVA	-18.410	-19.507	-54.087	-40.786	-132.790

Vervolg zie volgende pagina

Vervolg van vorige pagina

BRUTO GESALDEERDE DERIVATEN
Te ontvangen bedragen activa
Te betalen bedragen activa
ACTIVA
Te ontvangen bedragen passiva
Te betalen bedragen passiva
PASSIVA
TOTAAL DERIVATEN
TOTAAL GENERAAL

31-12-2012				
TOT 3 MAANDEN	3 - 12 MAANDEN	1 - 5 JAAR	LANGER DAN 5 JAAR	TOTAAL
4.120	10.359	30.913	23.858	69.250
-3.143	-7.603	-21.804	-17.711	-50.261
977	2.756	9.109	6.147	18.989
9.049	4.676	9.219	27.510	50.454
-10.026	-7.123	-18.722	-35.589	-71.460
-977	-2.447	-9.503	-8.079	-21.006
0	309	-394	-1.932	-2.017
962	-6.635	-9.396	26.418	11.349

	31-12-2011				
	TOT 3 MAANDEN	3 - 12 MAANDEN	1 - 5 JAAR	LANGER DAN 5 JAAR	TOTAAL
Kas en tegoeden bij de centrale banken	5.149	-	-	-	5.149
Bankiers	4.715	851	2.728	771	9.065
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat (excl. derivaten)	31	80	752	2.957	3.820
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	111	318	3.119	5.368	8.916
Kredieten	8.631	11.708	41.927	56.710	118.976
Overige activa	14	-	-	-	14
TOTAAL ACTIVA	18.651	12.957	48.526	65.806	145.940
Bankiers	-4.870	-860	-1.781	-	-7.511
Schuldbewijzen	-12.200	-13.442	-54.938	-30.197	-110.777
Toevertrouwde middelen	-5.363	-796	-1.041	-7.651	-14.851
Achtergestelde schulden	-1	-3	-16	-158	-178
Overige Passiva	-129	-	-	-	-129
TOTAAL PASSIVA	-22.563	-15.101	-57.776	-38.006	-133.446

Vervolg zie volgende pagina

31-12-2011					
	TOT 3 MAANDEN	3 - 12 MAANDEN	1 - 5 JAAR	LANGER DAN 5 JAAR	TOTAAL
Vervolg van vorige pagina					
BRUTO GESALDEERDE DERIVATEN					
Te ontvangen bedragen activa	10.980	11.915	35.826	25.896	84.617
Te betalen bedragen activa	-9.862	-10.072	-27.476	-19.411	-66.821
ACTIVA	1.118	1.843	8.350	6.485	17.796
Te ontvangen bedragen passiva	2.300	2.169	8.093	23.982	36.544
Te betalen bedragen passiva	-3.279	-3.611	-15.404	-31.772	-54.066
PASSIVA	-979	-1.442	-7.311	-7.790	-17.522
TOTAAL DERIVATEN	139	401	1.039	-1.305	274
TOTAAL GENERAAL	-3.773	-1.743	-8.211	26.495	12.768

LIQUIDITEITSPORTEFEUILLE

Het doel van de liquiditeitsportefeuille is om op korte termijn onder gestreste omstandigheden over cash te kunnen beschikken zonder gebruik te maken van de naam van BNG Bank. Primair komt deze wens voort uit prudentieel liquiditeitsbeleid en secundair uit de verplichting om te kunnen voldoen aan de regulatorische vereisten. Eind 2012 was de Liquidity Coverage Ratio (LCR)-marktwaarde EUR 7,6 miljard (2011: EUR 6,9 miljard).

LCR-CLASS
Level I – Overheid
Level I – Supranationaal
Level II – Covered Bonds
Level II – Corporates
Level II – Overheid/ Supranationaal
TOTAAL

31-12-2012		
RESTANT HOOFDSOM	MARKTWAARDE	LCR-MARKT- WAARDE
3.575	4.114	4.114
2.007	2.278	2.278
1.076	1.190	1.012
73	76	65
204	176	150
6.935	7.834	7.619

LCR-CLASS
Level I – Overheid
Level I – Supranationaal
Level II – Covered Bonds
Level II – Corporates
Level II – Overheid/ Supranationaal
TOTAAL

31-12-2011		
RESTANT HOOFDSOM	MARKTWAARDE	LCR-MARKT- WAARDE
2.497	2.857	2.857
1.357	1.489	1.489
2.448	2.451	2.083
328	360	306
211	189	161
6.841	7.346	6.896

TOELICHTING:

- LCR-class: activagroep binnen de liquiditeitsportfeuille, waarbinnen de verdeling tussen Level I (zeer liquide) financiële activa en Level II (liquide) financiële activa is gemaakt gebaseerd op de Liquidity Coverage Ratio klasse;
- Restant hoofdsom: naar EUR omgerekende bedragen aan uitstaande hoofdsommen;
- Marktwaaarde: marktwaaarde van het niet bezwaarde deel van de liquiditeitsportfeuille;
- LCR-marktwaaarde: LCR-liquiditeitswaarde van het onbezwaarde deel van de portefeuille.

De liquiditeitsportefeuille kan ingezet worden voor een actief liquiditeitsmanagement in de vorm van repo-transacties dan wel als invulling van collateral verplichtingen onder CSA's. BNG Bank heeft nominaal voor EUR 400 miljoen (2011: EUR 200 miljoen) aan LCR-positie ingezet als onderpand in repo-transacties. Er zijn, net als in 2011, geen LCR posities als collateral geplaatst.

OPERATIONEEL RISICO**DEFINITIES**

- Operationeel risico is het risico van verliezen als gevolg van tekortkomingen van interne processen, mensen en systemen, of als gevolg van externe gebeurtenissen. Operationeel risico omvat onder meer de volgende risico's.
- IT-risico is het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd, worden ondersteund door informatietechnologie.
 - Uitbestedingsrisico is het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de aan derden uitbestede werkzaamheden dan wel door deze derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel wordt geschaad.
 - Integriteitsrisico is het risico dat de integriteit van de instelling wordt geschaad als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie dan wel haar medewerkers in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door de instelling opgestelde normen.
 - Juridisch risico is het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van haar rechtspositie, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn.

ALGEMEEN

Het lijnmanagement is als 'first line of defense' primair verantwoordelijk voor risk management in de dagelijkse bedrijfsvoering, conform beleid en afspraken. Het wordt daarbij ondersteund door gespecialiseerde afdelingen, zoals Interne Controle. Operationele risico's kunnen en hoeven niet volledig te worden gemitigeerd. Deze risico's moeten wel inzichtelijk en beheersbaar worden gemaakt. Risk Control is de 'second line of defense' en zorgt voor overzicht en inzicht in risico's en voor richtlijnen voor beheersing. Ze ondersteunt en adviseert het lijnmanagement door het faciliteren van periodieke 'risk self assessments' en door de analyse van operationele risico's. De geïdentificeerde risico's, beheersmaatregelen en restrisico's worden vastgelegd. De self assessments krijgen meer richting doordat in- en externe omgevingsanalyses worden uitgevoerd. Waar nodig doet Risk Control voorstellen voor aanvullende beheersmaatregelen en houdt zij toezicht op de tijdige invoering ervan. Restrisico's worden voorgelegd aan de verantwoordelijke directeur. Deze adviseert de Raad van Bestuur over de eventuele acceptatie van de restrisico's. Onafhankelijk van de risicoanalyses en de risk self assessments door Risk Control en de activiteiten van Interne Controle voert de IAD audits uit naar de opzet, het bestaan en de werking van beheersmaatregelen. Zij vormen de 'third line of defense' en rapporteren aan de Raad van Bestuur. Jaarlijks geven de directeuren en een aantal afdelingshoofden aan de RvB aan of zij in control zijn voor de processen en risico's waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Verder wordt vanuit de compliancefunctie periodiek een integriteitsanalyse gemaakt.

BNG Bank registreert operationele incidenten vanaf een bepaalde omvang. Hiertoe melden de medewerkers in het operationele proces de incidenten bij Risk Control. Naast registratie beziet Risk Control in overleg met de afdelingen of het proces, systemen of werkwijzen moeten worden aangepast om incidenten in de toekomst te voorkomen. Elk kwartaal vindt rapportage plaats aan de Raad van Bestuur, directie en afdelingshoofden. Jaarlijks vindt rapportage plaats over de incidenten met een (mogelijke) impact van meer dan EUR 100.000 aan de Raad van Bestuur en het Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen. De incidentenrapportage over 2012 bevatte 2 incidenten (2011: 4). Het effect van deze incidenten op het jaarresultaat van de bank was beperkt.

IT-RISICO

De uitgangspunten van het informatiebeleid zijn zorgdragen voor een ongestoorde en controleerbare werking van de informatievoorziening en het beperken van de complexiteit van de IT-omgeving. Preventieve maatregelen prevaleren bij het beheersen van het IT-risico. Deze maatregelen zijn erop gericht (potentiële) incidenten te voorkomen dan wel zo snel mogelijk te detecteren en de mogelijk voortkomende schade te beperken dan wel zo snel mogelijk te herstellen. In de jaarlijkse uitwijktest werd ook in 2012 vastgesteld dat de dienstverlening in geval van een calamiteit kan worden voortgezet op uitwijksystemen.

Als gevolg van de toegenomen diversiteit en complexiteit van financiële instrumenten waren de grenzen van de beheersfunctionaliteit in de financiële systemen en de organisatie daaromheen bereikt. Daarnaast maakt de aanhoudende financiële crisis het noodzakelijk dat de kredietportefeuille scherper en pro-actiever bewaakt wordt dan voorheen. Na de invoering in 2011 van een nieuw systeem om complexe kredietfaciliteiten te administreren en bijbehorende limieten adequaat te bewaken is in 2012 een nieuwe module in gebruik genomen om zekerheden fijnmaziger te administreren en de bewaking van convenanten en overige voorwaarden grotendeels geautomatiseerd uit te voeren. Deze hulpmiddelen bieden belangrijke ondersteuning bij het beperken van de operationele risico's rond het beheer van de portefeuille.

De komende jaren zal meer nadruk liggen op de risicoinformatie. Zowel de interne als de externe eisen hieraan zijn sterk toegenomen. Het zal een grote inspanning vergen om kwalitatief goede en samenhangende risicoinformatie te blijven produceren voor met name de gebieden marktrisico en liquiditeitsrisico. Een deel van de interne risicosystemen is zowel technisch als functioneel aan modernisering toe. Hiermee zal in 2013 worden gestart. Aandachtspunt voor de toekomstige informatiearchitectuur is de sterk toegenomen samenhang tussen accountinginformatie en risicoinformatie.

De interne IT-afdeling, die met name de applicatieontwikkeling voor haar rekening neemt, zal in 2013 tijdelijk groeien om in de grotere vraag te kunnen voorzien.

UITBESTEDINGSRISICO

BNG Bank heeft aan Centric FSS een groot deel van de IT-activiteiten uitbesteed. De activiteiten betreffen betalingsverkeer en de rekening-courantadministratie, het rekencentrum en het werkplekbeheer. Via service level agreements en een binnen de bank ingerichte demand organisatie zijn de door Centric FSS uitgevoerde activiteiten met die van BNG Bank verbonden. Centric FSS voerde ook in 2012 de operationele dienstverlening naar tevredenheid uit.

Projecten voor het opwaarderen van het platform voor betalingsverkeer en het herinrichten van de werkplek op basis van nieuwe softwareversies konden in 2012 nog niet worden afgerond en lopen door in 2013. Bij de inrichting voor het platform voor betalingsverkeer beperkten softwareproblemen de gewenste functionaliteit nog. De nieuwe werkplek is voor een pilotgroep in gebruik genomen. Onvolkomenheden in de samenwerking tussen verschillende software-onderdelen gaven nog niet de kwaliteit die BNG Bank vereist voor een integrale ingebruikname. De verwachting is dat beide projecten begin 2013 worden voltooid.

IT-ondersteuning is voor een bank cruciaal. Daarom zorgt de bank voor een goede monitoring en evaluatie van de dienstverlening van de dienstverlener. Onderdeel daarvan is de IAES 3402 verklaring die Centric FSS jaarlijks afgeeft.

INTEGRITEITSRISICO

Integriteit is een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering. De BNG Bank Bedrijfscode is leidend voor het handelen van de bank en haar medewerkers. De bank laat integer en betrouwbaar handelen prevaleren boven het uitsluitend behalen van financieel gewin. De BNG Bank Bedrijfscode is gepubliceerd op de website van de bank. Als gevolg van de financiële crisis is de norm voor integere bedrijfsvoering nader ingevuld door de Code Banken en nieuwe wet- en regelgeving op het gebied van beloningsbeleid. Nieuwe werknemers, zowel interne als externe, worden getoetst op integriteit bij indiensttreding.

De bank eist ook van haar klanten en leveranciers integer handelen. Zij heeft hiervoor regels opgesteld omtrent de acceptatie, identificatie en monitoring van klanten en transacties, in het kader van Customer Due Diligence.

JURIDISCH RISICO

De bank werkt toe naar een betere en geautomatiseerde administratie van contractuele bepalingen in overeenkomsten met klanten. Hierbij wordt gestreefd naar standaardisering van voorwaarden en bepalingen. Hiervoor wordt de interne (contract)modellenbibliotheek doorontwikkeld. In 2012 is een aantal stappen in dit proces gezet en in 2013 wordt dit voortgezet. Het op peil houden van de beheersing is onder meer essentieel voor de afdwingbaarheid van de contractuele overeenkomsten met klanten. Daarnaast is het van belang voor de efficiency van het kredietverleningsbedrijf dat het operationele proces zo min mogelijk handmatige werkzaamheden bevat en dat de noodzaak van uitzoekwerk voor individuele contracten zoveel als mogelijk wordt voorkomen.

Met betrekking tot juridisch maatwerk op gebieden waarin de interne juridische afdeling weinig ervaring heeft, schakelt de bank externe juristen in voor een tweede opinie alvorens goedkeuring vanuit juridisch perspectief wordt verleend.

ONTWIKKELINGEN OPERATIONEEL RISICO

De bank heeft een beperkte personele bezetting. Dit maakt haar relatief kwetsbaar in tijden dat veel veranderingen in korte tijd optreden. Enkele voorbeelden van veranderingen die nu spelen zijn:

- Nieuwe eisen aan dienstverlening aan klanten. Dit betreft bijvoorbeeld veranderende zorgplicht rond woningcorporaties (die niet langer als professionele beleggers mogen worden aangemerkt) en maatwerkconstructies om bijvoorbeeld derivatenportefeuilles van klanten te consolideren.
- Ontwikkelingen in de financiële markten dwingen BNG Bank tot aanpassingen in waarderingsmethoden van transacties en tot aanpassingen in complexe boekhoudkundige hedgingprocessen.
- Een aanhoudende stroom aan nieuwe regelgeving die geïnterpreteerd en geïmplementeerd moet worden in combinatie met meer additionele informatievragen van toezichthouders dan voorheen.

Vanuit de bestaande bezetting en, waar nodig, met hulp van externe inhuur worden deze ontwikkelingen gevolgd en worden de benodigde aanpassingen in systemen en processen doorgevoerd. Dit zorgt er in voorkomende gevallen voor dat reguliere werkzaamheden en al ingeplande projecten vertraging oplopen. Als veranderingen structureel blijken breidt de bank de bezetting uit. Omdat BNG Bank een technisch en kennisintensief bedrijf is, waar de activiteiten van medewerkers vaak meerdere aandachtsgebieden bestrijken, kost het inwerken van nieuwe medewerkers tijd. Conclusie is dat er ook de komende jaren een groot beroep zal worden gedaan op management en medewerkers om de noodzakelijke veranderingen op de door de bank gewenste gecontroleerde wijze door te voeren.

STRATEGISCH RISICO

DEFINITIES

Strategisch risico is het risico dat strategische beslissingen tot verliezen kunnen leiden en/of het risico als gevolg van buiten de bank komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat. Strategisch risico bestaat uit de volgende onderdelen.

- Concurrentierisico is het risico dat de concurrentie- en marktpositie van de bank wordt beïnvloed als gevolg van activiteiten, acties en/of besluiten van (nieuwe) concurrenten.
- Afhankelijkheidsrisico is het risico dat de invloed van en ontwikkelingen bij stakeholders resulteren in conflicterende belangen met de bank en/of beïnvloeding van de financiële positie van de instelling.
- Reputatierisico is het risico dat de marktpositie van de bank verslechtert als gevolg van negatieve perceptie van het imago van de instelling door stakeholders.
- Risico uit hoofde van ondernemingsklimaat is het risico als gevolg van veranderingen in de omgeving op het gebied van economie, beursklimaat, loon- en/of koopkrachtontwikkelingen, maatschappij, politiek en technologie.

CONCURRENTIERISICO, AFHANKELIJKHEIDSRISICO EN ONDERNEMINGSKLIMAAT

Toetreden tot de markt die BNG Bank bedient is niet eenvoudig, vooral omdat de te realiseren marges op de kredietverlening relatief laag zijn. Hierdoor zijn schaalgrootte en efficiency voorwaarden voor een winstgevend bedrijfsmodel. Partijen die streven naar winstmaximalisatie zullen deze markt slechts beperkt willen betreden. Het concurrentierisico is daarom traditioneel beperkt. In tijden als deze, waarin kapitaalkosten sterk toenemen en veel banken hun balansen verkleinen, neemt de concurrentie gewoonlijk niet toe. Eerder kan een gebrek aan concurrentie dreigen.

Dit is als zodanig geen probleem zo lang er geen sprake is van onredelijk handelen, zoals bijvoorbeeld het rekenen van te hoge prijzen voor kredietverlening. BNG Bank streeft dan ook nadrukkelijk naar een redelijk rendement voor de aandeelhouder en niet naar winstmaximalisatie. Uiteraard is de bank gedwongen de ook voor haar hogere inkoopkosten in het algemeen en die van liquiditeit in het bijzonder door te berekenen aan haar klanten. Dit laatste is mede noodzakelijk vanwege de herfinancieringsrisico's voor met name langere looptijden. Tot slot moet ook BNG Bank haar kapitaalbuffers verhogen en heeft daarvoor inkomsten uit kredietverlening nodig.

Het afhankelijkheidsrisico is hoog waar het gaat om ontwikkelingen bij de overheid. Ontwikkelingen hier zijn:

- Het besluit tot invoering van verplicht schatkistbeleggen. De bank is hier geen voorstander van en heeft betrokkenen gewezen op de nadelen daarvan voor klant en voor bank. De bank werkt vanzelfsprekend loyaal mee aan de uitvoering van door de overheid besloten beleid.
- De bezuinigingen in de publieke sector zullen naar verwachting leiden tot een (tijdelijke) daling in het investeringsniveau en tot mogelijke vermindering van de kredietvraag op termijn. Hoewel groei is te prefereren voor de algehele dynamiek van een bedrijf, wordt het anderzijds voor de bank eenvoudiger om de doelstelling voor de leverage ratio onder Basel III naar het gewenste niveau te brengen.

Het ondernemingsklimaat blijft zorgelijk met het oog op de schuldenproblemen in Europa en de aangetaste positie van de Nederlandse bancaire sector. De zeer hoge kredietwaardigheid van de Nederlandse Staat is essentieel voor BNG Bank omdat de rating van de bank nu eenmaal niet boven die van de Staat uit kan komen. Het streven van de bank is om haar rating gelijk te houden aan die van de Nederlandse Staat. BNG Bank heeft bij de rating agencies haar hoge ratings vooral te danken aan haar eigen financiële kracht, haar rol binnen de publieke sector, de kwaliteit van de activa en de aandeelhoudersstructuur. Ook de mening van de raters over de Nederlandse bancaire sector in het algemeen speelt een rol. Mocht deze verder afgewaardeerd worden dan kan dat de rating van BNG Bank mogelijk beïnvloeden, zonder dat er iets aan de kredietwaardigheid van de bank zelf verandert. Het risico dat het vertrouwen in de hele eurozone bij beleggers dusdanig afneemt dat BNG Bank zich niet meer tegen acceptabele kosten kan financieren op de kapitaalmarkt lijkt in 2012 te zijn afgenomen. De inmiddels afgenomen financieringskosten van de GIIPS-landen zijn een indicator voor het afnemen van de onrust op de financiële markten. De crisis is mogelijk over haar hoogtepunt heen, maar nog geenszins voorbij. Een ander punt van zorg is de inmiddels ingevoerde bankenbelasting. Bij de bepaling van de hoogte daarvan zijn de tegoeden van klanten die onder het depositogarantiestelsel

vallen een aftrekpost ten opzichte van de omvang van de balans. Doordat de bank geen retail klanten bedient, wordt ze relatief zwaarder belast dan vele andere banken. De bankenbelasting komt in 2012 neer op circa 10% van de nettowinst in een tijd dat de bank juist gedwongen is de kapitaalbuffers te verhogen om in de toekomst aan de in de regelgeving aangekondigde leverage ratio te kunnen voldoen.

REPUTATIERISICO

BNG Bank zoekt steeds naar oplossingen die in het belang zijn van de klant. Dit acht zij van het grootste belang voor haar reputatie als bank van en voor de publieke sector. Dit werd in 2012 bijvoorbeeld duidelijk in de ontwikkelingen rond woningcorporaties.

BNG Bank mocht haar klanten tot voor kort in verreweg de meeste gevallen beschouwen als professionele partijen. Natuurlijk was de bank zich altijd al terdege bewust van haar zorgplicht richting klanten. Deze kreeg echter eind 2012 een andere lading toen woningcorporaties door het Ministerie van Binnenlandse Zaken tot niet-professionele partijen werden verklaard. Aanleiding hiervoor waren vooral de liquiditeitsproblemen bij een aantal corporaties die ontstonden door collateralverplichtingen uit hoofde van marktwaardeveranderingen van derivaten. Wanneer klanten vragen om financieringsconstructies (met of zonder derivaten) die naar de mening van de bank niet geschikt zijn voor de betreffende relatie, worden deze hierop gewezen. Dit geldt vooral wanneer het kleinere organisaties betreft, waarvan de bank veronderstelt dat intern niet de expertise aanwezig is om bijvoorbeeld de waardeontwikkeling van financiële instrumenten onder stressvolle marktomstandigheden te kunnen inschatten. In het interne productgoedkeuringsproces van de bank wordt hiermee rekening gehouden.

BNG Bank heeft om genoemde reden nooit het gebruik van derivaten bij klanten aangemoedigd, maar heeft deze in voorkomende gevallen wel verstrekt. In 2012 heeft BNG Bank voor een aantal woningcorporaties actief meegewerkt aan het omzetten van renteswaps in een leningproduct. Hierdoor werden voor deze corporaties potentiële liquiditeitsproblemen als gevolg van onderpandsverplichtingen weggenomen.

Reputatierisico geldt uiteraard ook met betrekking tot de andere stakeholders, waaronder de beleggers en de aandeelhouders. Het ontstaat vaak als gevolgrisico als andere risico's niet goed beheerst worden. Het maakt dan ook impliciet deel uit van alle elementen van risicobeleid. Door de verschillende risico's te mitigeren wordt indirect de reputatie van de bank beschermd.

KAPITAAL EN SOLVABILITEIT

KAPITAALBEHEERSINGSBELEID

In het kapitaalbeheersingsbeleid van de bank is vastgelegd hoe zij omgaat met de relatie tussen het kwantificeren van verwachte en onverwachte risico's en het bepalen van het benodigde economische kapitaal om die risico's te kunnen dragen. Het doel van het kapitaalbeheersingsbeleid is waarborgen dat de bank, zelfs onder uiterst ongunstige omstandigheden, zonder oponthoud aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe vindt identificatie van risico's plaats, gevolgd door kwantificering van die risico's, berekening van kapitaalvereisten en beoordeling van kapitaaltoereikendheid. Voor marktrisico, kredietrisico en operationeel risico zijn kapitaallimieten vastgesteld, de zogeheten triggerratio's. Dit zijn grenswaardes die in geval van overschrijding zullen leiden tot maatregelen, zoals het terugbrengen van het risico, het aantrekken van extra kapitaal of het aanpassen van de kapitaaldoelstelling. De triggerratio's voor economisch kapitaal zijn in 2012 niet doorbroken. Het kapitaalbeheersingsbeleid is geformaliseerd door middel van een kapitaalbeheersplan. Over het kapitaalbeheersingsbeleid vindt een dialoog plaats met de toezichthouder (het supervisory review process). Het kapitaalbeheersplan van 2012 is opgesteld volgens de richtlijnen die gelden onder de regelgeving van Basel II. De nieuwe Basel III regelgeving werpt echter al een schaduw vooruit.

SOLVABILITEIT

BASEL II

De minimaal vereiste percentages voor totaal vermogen en kernvermogen bedragen 8% respectievelijk 4% procent van de naar risico gewogen activa. Teneinde haar missie te kunnen realiseren is het beleid van de bank gericht op behoud van lage inkoopkosten. Handhaving van de hoge ratings is daarvoor een voorwaarde. In dat licht is binnen het kapitalisatie- en dividendbeleid van de bank een minimumgrens gesteld aan de BIS tier 1-ratio (ofwel het kernvermogen) van 18%. BNG Bank werkt al jaren met deze zelfopgelegde Tier 1-kapitaalratio van 18%, die ook ruim genoeg is om aan de eisen van Basel III te voldoen. Omdat het positieve verschil ten opzichte van andere banken af zal nemen, heeft de bank het voornemen om de zelfopgelegde minimumwaarde voor deze ratio te verhogen.

	31-12-2012		31-12-2011	
	MINIMAAL EXTERN VEREIST	AANWEZIG	MINIMAAL EXTERN VEREIST	AANWEZIG
BASEL II UITGANGSPUNTEN				
Totaal vermogen	938	2.576	932	2.431
BIS-ratio totaal vermogen	8%	22%	8%	21%
Kernvermogen (Tier 1-vermogen)	469	2.576	466	2.356
BIS-ratio kernvermogen (Tier 1-ratio)	4%	22%	4%	20%
Risico gewogen activa	NVT	11.729	NVT	11.647
Leverage ratio (LR)	NVT	2,0%	NVT	1,8%

KAPITAALVEREISTEN EN RISICOGEWOGEN ACTIVA

	31-12-2012		31-12-2011	
	RISICO- GEWOGEN BEDRAG	KAPITAAL- VEREISTEN	RISICO- GEWOGEN BEDRAG	KAPITAAL- VEREISTEN
KREDIETRISICO				
Standaardbenadering (onderverdeeld in categorieën)				
Decentrale overheden	405	32	437	35
Instellingen	599	48	829	66
Ondernemingen	7.273	582	7.257	581
Verenigingen, stichtingen etc.	673	54	748	60
Gedekte obligaties	439	35	220	18
Securitisaties	1.205	96	1.167	93
Participatie in beleggingsfondsen	107	9	68	5
Overig	137	11	165	13
TOTAAL KREDIETRISICO	10.838	867	10.891	871
MARKTRISICO				
Standaardbenadering	23	2	–	–
OPERATIONEEL RISICO				
Basisindicator benadering	868	69	756	61
TOTAAL	11.729	938	11.647	932

BASEL II VERMOGEN

	31-12-2012	31-12-2011
Aandelenkapitaal	139	139
Agioreserve	6	6
Wettelijke en statutaire reserves	571	553
Overige reserves	1.670	1.496
Winst lopend boekjaar	332	256
Verwachte dividenduitkering	-83	-64
Aftrekposten	-59	-20
Negatieve herwaardering AFS eigenvermogensinstrumenten	-	-10
TIER-1 VERMOGEN	2.576	2.356
Positieve herwaardering AFS eigenvermogensinstrumenten	10	1
Achtergestelde schulden	33	93
Aftrekposten	-43	-19
AANVULLEND VERMOGEN	-	75
TOETSINGSVERMOGEN	2.576	2.431

BASEL III

Onder Basel III zullen ook een aantal nieuwe liquiditeitsratio's geïntroduceerd worden. Naast de leverage ratio zal BNG Bank ook de Liquidity Coverage Ratio (LCR) en de Net Stable Funding Ratio (NSFR) rapporteren. De LCR geeft aan in hoeverre BNG Bank in staat is om met een afdoende buffer van liquide assets een gestresste netto uitgaande kasstroom over een 30-daagse periode te kunnen opvangen. De NSFR is een ratio voor liquiditeit voor de periode van een jaar. Deze ratio wordt berekend door de beschikbare stabiele funding te delen op de vereiste stabiele funding. Zowel de LCR als de NSFR zijn onderworpen aan een minimumeis van 100%. BNG Bank voldoet aan deze minimumvereisten. Een grotere uitdaging is de leverage ratio van 3% die voor 2018 in Basel III is voorzien. Deze is een vol

procent hoger dan de 2% die de bank tot op heden hanteert. De wijze waarop de leverage ratio in Basel III wordt geïmplementeerd is nog met onzekerheden omgeven. De European Banking Authority is verzocht een monitoringsprocedure uit te voeren waaruit moet blijken wat het effect van deze ratio is op de bancaire sector. Niet eerder dan eind 2015 zal naar verwachting definitief besloten worden over de vormgeving en invoering ervan. Omdat alle kredieten ongeacht hun kredietwaardigheid voor 100% worden meegenomen in deze ratio wordt de bank hard geraakt door deze ratio. De kredietverlening bestaat tenslotte grotendeels uit kredietrisicoloze uitzettingen bij of onder garantie van Nederlandse (decentrale) overheden. In het zogeheten Migratieplan Basel III is beschreven hoe de bank aan deze ratio wil gaan voldoen. Dit heeft ertoe geleid dat in 2012 is besloten het dividend te verlagen tot een pay-outpercentage van 25%. Ook de mogelijkheid tot het aantrekken van hybride kapitaal dat kwalificeert als Tier-1 vermogen maakt deel uit van het migratieplan. Met deze maatregelen wil de bank voorkomen dat de kredietverstrekking aan haar klanten in gevaar komt als gevolg van knellende kapitaalratio's. ■

31

REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld (transactieprijs) of een verplichting kan worden afgewikkeld (settlementprijs) tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn. Bij de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten die tegen reële waarde op de balans worden opgenomen, wordt gebruik gemaakt van gequoteerde marktprijzen voor zover het financiële instrumenten betreft die op een actieve markt worden verhandeld. Een financieel instrument wordt beschouwd als genoteerd in een actieve markt als de genoteerde prijs regelmatig beschikbaar is en als deze prijzen de actuele en regelmatig voorkomende ‘at arm’s length’ markttransacties weergeven. Gequoteerde marktprijzen voor financiële activa zijn gebaseerd op biedkoersen en voor financiële passiva op laatkoersen. Het is toegestaan om middenkoersen te hanteren indien het marktrisico van de financiële activa en passiva geoffset wordt. Financiële instrumenten die niet op een actieve markt worden verhandeld of waarvoor geen markt wordt onderhouden of waarvoor geen gequoteerde marktprijs in een actieve markt bestaat, worden gewaardeerd op basis van gequoteerde prijzen van vergelijkbare instrumenten (level 1). Als er geen gequoteerde prijzen van vergelijkbare instrumenten beschikbaar zijn, wordt de reële waarde bepaald op basis van in de financiële sector gebruikelijke waarderingmodellen en technieken, veelal modellen gebaseerd op netto-contante waardeberekening en optie-prijsmodellen (level 2 en 3). Input voor deze modellen is gebaseerd op objectief waarneembare marktprijzen, forward pricing, markt yieldcurves, correlaties, volatiliteiten, creditspreads (afgeleid van de prijzen van kredietderivaten (Credit Default Swaps)), kredietwaardigheid tegenpartijen en andere factoren, schattingen en veronderstellingen die marktpartijen zouden gebruiken om de prijs te bepalen (level 2) of grotendeels gebaseerd op niet in de markt openbaar waarneembare data (level 3).

Ten behoeve van de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten, waarbij sprake is van krediet- en liquiditeitsrisico en theoretische waardering noodzakelijk is, maakt de bank gebruik van zogeheten spreadcurves. Deze spreadcurves worden geconstrueerd op basis van de swapcurve en een opslag voor krediet- en liquiditeitsrisico. De kredietopslag is afhankelijk van de kredietwaardigheid van de debiteur, rekening houdend met verkregen zekerheden, garantiestellingen en looptijden. Voor interest rate swaps met klanten wordt voor het tegenpartij kredietrisico een Credit Valuation Adjustment (‘CVA’) meegenomen als marktwaardeaanpassing. De liquiditeitsopslag is afhankelijk van de mate van verhandelbaarheid van het instrument op de markt. In bijna alle gevallen is de bank bij haar debiteuren aangewezen op theoretische waardering. De bank heeft haar debiteuren gegroepeerd op basis van vergelijkbaarheid ten aanzien van kredietrisico en aan elke groep een opslag toegekend waarin het risico

wordt gereflecteerd. De opslag is bovendien afhankelijk van de looptijd van een financieel instrument. Voor zover financiële instrumenten het karakter hebben van een termijncontract, wordt gebruik gemaakt van officiële termijnprijzen waaronder forward-rentecurves en termijnvalutakoersen. In het geval van complexe instrumenten worden de samenstellende delen van het instrument separaat gewaardeerd op basis van de hiervoor genoemde technieken en modellen. De reële waarde van het gehele instrument wordt bepaald als de som van de reële waardes van de samenstellende delen.

	31-12-2012		31-12-2011	
	BALANS- WAARDE	REËLE WAARDE	BALANS- WAARDE	REËLE WAARDE
Kas en tegoeden bij de centrale banken	2.834	2.834	5.149	5.149
Bankiers en Kredieten	100.896	113.806	99.223	108.592
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	3.476	3.476	3.322	3.322
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	9.018	9.018	6.919	6.919
Overige financiële activa*	25.824	14.474	21.519	13.457
TOTAAL FINANCIËLE ACTIVA	142.048	143.608	136.132	137.439
Bankiers en Toevertrouwde middelen	18.362	18.636	18.413	18.554
Achtergestelde schulden	33	49	93	137
Schuldbewijzen	99.424	100.376	100.907	101.369
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	2.730	2.730	628	628
Overige financiële passiva	18.692	18.692	14.367	14.367
TOTAAL FINANCIËLE PASSIVA	139.241	140.483	134.408	135.055

* In de Overige financiële activa is voor een bedrag van EUR 11.350 miljoen positief (2011: EUR 8.062 miljoen positief) de marktwaarde-correctie opgenomen uit hoofde van portfolio fair value hedging, die vrijwel geheel betrekking heeft op Bankiers en Kredieten. Dit bedrag betreft de boekhoudkundige verwerking van de effectieve delen van de gehedgede marktwaarde-veranderingen. Zie ook [noot 32](#) voor een beschrijving van de wijze waarop met derivaten de markt-risico's worden afgedekt.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de wijze waarop de reële waarde wordt bepaald van transacties die op reële waarde zijn gewaardeerd in de balans op basis van onderstaande indeling:

- **LEVEL 1:** waardering op basis van gequoteerde marktprijzen in een actieve markt.
- **LEVEL 2:** waardering op basis van een waarderingstechniek met in de markt openbaar waarneembare data, niet zijnde gequoteerde marktprijzen zoals bij level 1.
- **LEVEL 3:** waardering op basis van een waarderingstechniek met niet in de markt openbaar waarneembare data.

Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat
Financiële activa voor verkoop beschikbaar
Overige financiële activa
TOTAAL ACTIVA
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat
Overige financiële passiva
TOTAAL PASSIVA

31-12-2012			
LEVEL 1	LEVEL 2	LEVEL 3	TOTAAL
–	2.353	1.123	3.476
3.752	4.634	632	9.018
–	14.474	–	14.474
3.752	21.461	1.755	26.968
–	2.470	260	2.730
–	18.692	–	18.692
–	21.162	260	21.422

Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat
Financiële activa voor verkoop beschikbaar
Overige financiële activa
TOTAAL ACTIVA
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat
Overige financiële passiva
TOTAAL PASSIVA

31-12-2011			
LEVEL 1	LEVEL 2	LEVEL 3	TOTAAL
–	2.439	883	3.322
2.307	3.996	616	6.919
–	13.457	–	13.457
2.307	19.892	1.499	23.698
–	626	2	628
–	14.367	–	14.367
–	14.993	2	14.995

VERLOOPOVERZICHT LEVEL 3 ACTIVA EN PASSIVA

In 2012 zijn er geen investeringen gedaan in level 3 posten. Tevens zijn er in het verslagjaar geen posten overgeheveld van level 2 naar level 3, of omgekeerd. De level 3 posten betreffen voornamelijk rentedragende waardepapieren met NHG-hypotheken als onderpand en met een zogeheten monoliner garantie. Door het ontbreken van handel in deze rentedragende waardepapieren is de in de markt openbaar beschikbare data voor soortgelijk papier niet representatief voor de huidige reële waarde. De reële waarde van level 3 transacties is bepaald op basis openbare data aangepast met behulp van managementveronderstellingen omtrent opslagen voor krediet- en liquiditeitsrisico's.

	2012	
	FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT	FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR
BEGINSTAND	881	616
Resultaten:		
– Via winst-en-verliesrekening	44	10
– Ongerealiseerde waardeverandering	–	31
Investeringen	–	–
Kasstroom	–62	–25
Naar Level 2	–	–
Van Level 2	–	–
EINDSTAND	863	632

BEGINSTAND
Resultaten:
– Via winst-en-verliesrekening
– Ongerealiseerde waardeverandering
Investerings
Kasstroom
Naar Level 2
Van Level 2
EINDSTAND

		2011
FINANCIËLE ACTIVA EN PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT		FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR
	571	562
	-10	10
	–	-18
	–	–
	-86	-37
	–	–
	406	99
	881	616

SENSITIVITEIT VAN DE BALANSWAARDE VAN LEVEL 3 ACTIVA BIJ EEN PARALLELE RENTEBEWEGING

Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat
Financiële activa voor verkoop beschikbaar
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat
TOTAAL

31-12-2012				
EFFECT BALANSWAARDE BIJ EEN RENTEBEWEGING VAN				
BALANS- WAARDE	+10 BP	-10 BP	+100 BP	-100 BP
1.123	-3	3	-28	32
632	-1	1	-11	12
-260	-5	5	-42	54
1.495	-9	9	-81	98

Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat
Financiële activa voor verkoop beschikbaar
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat
TOTAAL

31-12-2011				
EFFECT BALANSWAARDE BIJ EEN RENTEBEWEGING VAN				
BALANS- WAARDE	+10 BP	-10 BP	+100 BP	-100 BP
883	-8	8	-70	86
616	-1	1	-10	11
-2	0	0	0	0
1.497	-9	9	-80	97

AFDEKKING VAN RISICO'S MET DERIVATEN

BNG Bank past in economisch opzicht hedging toe uit hoofde van risicobeheer met het doel om valutarisico's te mitigeren en renterisico's op een gewenst niveau te houden. Hiertoe heeft de bank een stelsel van limieten en richtlijnen dat strikt wordt nageleefd en waarop dagelijks controle wordt uitgeoefend. Valuta- en renterisico worden voornamelijk afgedekt met behulp van derivaten. De verwerking van derivaten en afgedekte posities in de balans en winst-en-verliesrekening vindt zodanig plaats dat deze zoveel als mogelijk in lijn wordt gebracht met de feitelijke economische afdekking. BNG Bank verwerkt boekhoudkundig deze afdekkingsrelatie onder IFRS middels micro en portfolio fair value hedging alsmede cashflow hedging. In de paragraaf van de grondslagen zijn de voorwaarden opgenomen die worden gesteld voordat deze vormen van hedge accounting kunnen worden toegepast.

Micro fair value hedging (MH) wordt toegepast op individuele transacties die voor wat betreft renterisico in een economische hedgerelatie zijn betrokken. Deze vorm van hedging wordt toegepast op nagenoeg alle uitgegeven schuldbewijzen, waaronder de emissies onder het gestandaardiseerde Debt Issuance Programme. Door middel van derivaten, hoofdzakelijk (cross currency) interest rate swaps, worden zowel het valuta- als het renterisico afgedekt. De emissies worden gespiegeld in het derivaat, waardoor de vaste couponnen van de emissies per saldo worden getransformeerd naar variabele rentebedragen in euro. Zowel de emissie als de bijbehorende derivaten kunnen structuren bevatten, zoals optionaliteiten, die eveneens gespiegeld zijn. De herwaarderingseffecten van afgedekte MH-transacties met betrekking tot fair value hedging worden in dezelfde balanspost verantwoord als de afgedekte transacties.

Vanaf 1 juli 2011 past BNG Bank ook cashflow hedge accounting toe op nagenoeg alle langlopende transacties in vreemde valuta om het resultaat van de bank te beschermen tegen de mogelijke variabiliteit in toekomstige kasstromen uit hoofde van wisselkoersveranderingen. Als gevolg van de grote onzekerheden in de geld- en kapitaalmarkt, hoofdzakelijk gerelateerd aan de Europese schuldencrisis, is in de loop van 2011 een gebrek aan funding in vooral Amerikaanse dollars ontstaan voor Europese financiële instellingen. Deze partijen werden daardoor gedwongen de voor hun balansbeheer noodzakelijke Amerikaanse dollars aan te trekken via de valutaswapmarkt. Deze ontwikkeling vertaalde zich in een sterk toenemende dollar-euro basisswapsread. De basisswapsread is een belangrijke bouwsteen van de waarde van een cross currency (interest rate) swap. De reële waarde van deze swaps wordt, als separaat financieel instrument bezien, dan ook beïnvloed door de mutatie van de basisswapsread.

Deze verandering heeft echter geen economisch effect voor de bank en zal dat in beginsel nooit hebben. De cashflows in Amerikaanse dollar in het contract blijven gebaseerd op de basisswapsread op het moment van afsluiten en zijn, zoals beschreven, een exacte kopie van de Amerikaanse dollar cashflows in de obligatielening waarvoor de swap als hedging instrument geldt. Behalve in het geval van vrijwillig vervroegde aflossing van funding in vreemde valuta of onmiddellijke en volledige beëindiging van het bankbedrijf zijn er geen omstandigheden mogelijk waardoor de mutatie van de basisswapsread kan materialiseren in een gerealiseerd resultaat. Desondanks is de bank onder IFRS verplicht de verandering van de reële waarde van het instrument in de cijfers te verantwoorden. De effecten van deze accounting mismatch moeten onder IFRS als waardeverandering van derivaten in de winst-en-verliesrekening worden meegenomen. Door de toepassing van cashflow hedge accounting vanaf 1 juli 2011 wordt het effectieve deel van de cashflow hedge verantwoord in een cashflow hedge reserve binnen het eigen vermogen. De resultaten uit rentestromen van zowel het afdekkingsinstrument als het afgedekte instrument worden in dezelfde periode in de winst-en-verliesrekening verantwoord. BNG Bank heeft ultimo 2012 EUR 69 miljoen negatief (2011: EUR 282 miljoen negatief) als effectieve waardeverandering van de afdekkingsinstrumenten in het eigen vermogen opgenomen uit hoofde van cashflow hedging.

Bij Portfolio fair value hedging (PH) wordt het renterisico van een groep van transacties afgedekt door middel van een groep van derivaten. De hedgerelatie wordt op totaalniveau geconstrueerd en beheerst, waardoor er geen relatie met individuele transacties mogelijk is. De effectiviteit van PH is evenals die van MH bij BNG Bank in de afgelopen jaren nagenoeg perfect. Om zowel hogere complexiteit als additionele kosten te voorkomen is er beleidsmatig voor gekozen om cashflows met een looptijd korter dan één jaar niet in PH te betrekken. De hieruit voortvloeiende resultaten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Voor zover er ineffectiviteit is, komt dit eveneens tot uitdrukking in de winst-en-verliesrekening. De herwaarderingen van afgedekte PH-posities worden in de balans verantwoord onder de post Overige financiële activa. De betreffende derivaten worden bij beide vormen van boekhoudkundige hedging gewaardeerd tegen reële waarde en zijn opgenomen onder de posten Overige financiële activa en Overige financiële passiva.

Hoewel BNG Bank derivaten gebruikt ten behoeve van economische hedging is het niet in alle gevallen mogelijk om deze ook te betrekken in een boekhoudkundige, door IFRS toegestane, hedgerelatie. De reële waarde van derivaten die niet worden betrokken in een boekhoudkundige hedgerelatie worden in de balans opgenomen onder de post

Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat indien de waarde positief is of onder de post Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat als de waarde negatief is. Bij de enkele derivaten waarbij dit het geval is, is tevens de economische gehedgede positie aangewezen als zijnde gewaardeerd tegen reële waarde met waarde-mutaties via het resultaat, zodat per saldo de volatiliteit van het resultaat (uit hoofde van rente- en valutarisico's) wordt beperkt.

De derivaten zijn opgenomen onder verschillende balansposten, afhankelijk van de accounting behandeling onder IFRS. Derivaten zijn altijd op de balans gewaardeerd tegen reële waarde. Derivatencontracten die een positieve reële waarde hebben, staan aan de actiefzijde van de balans, derivaten met een negatieve waarde staan aan de passiefzijde van de balans.

	31-12-2012	31-12-2011
DERIVATEN BETROKKEN IN EEN BOEKHOUDKUNDIGE AFDEKKINGSRELATIE		
Overige financiële activa	14.474	13.457
Overige financiële passiva	-18.692	-14.367
DERIVATEN NIET BETROKKEN IN EEN BOEKHOUDKUNDIGE AFDEKKINGSRELATIE		
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	873	1.090
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	-1.422	-628

De notional amounts van de derivaten zijn hieronder opgenomen, gesplitst per balanspost en type derivaat.

	31-12-2012		31-12-2011	
	NOTIONAL AMOUNT	REËLE WAARDE	NOTIONAL AMOUNT	REËLE WAARDE
OVERIGE FINANCIËLE ACTIVA				
Swaps	96.896	14.474	99.910	13.457
OVERIGE FINANCIËLE PASSIVA				
Swaps	105.411	-18.692	98.896	-14.367
FINANCIËLE ACTIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT				
Swaps	8.308	814	6.636	334
Forwards	3.017	16	13.632	674
Opties	389	43	802	82
	11.714	873	21.070	1.090
FINANCIËLE PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT				
Swaps	3.294	-888	2.121	-520
Forwards	10.685	-271	568	-14
Opties	835	-263	1.068	-93
	14.814	-1.422	3.757	-627

Uit hoofde van kredietrisico van derivaten ontvangt BNG Bank zekerheden van tegenpartijen. Per 31 december 2012 bedroegen deze zekerheden EUR 1.427 miljoen (2011: EUR 2.231 miljoen).

VERBONDEN PARTIJEN

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

De Staat der Nederlanden bezit 50% van de uitstaande aandelen van BNG Bank. Transacties met de Staat betreffen onder meer obligaties die worden verhandeld op openbare markten. BNG Bank verstrekt tevens kredieten onder garantie van de Staat. Gezien de aard van deze transacties worden deze niet gezien als transacties met verbonden partijen. BNG Bank heeft in 2007 een belang van 25% genomen in Transdev-BNG-Connexxion Holding BV. Deze vennootschap heeft 2/3 deel van de aandelen van Connexxion Holding NV overgenomen van de Staat. Aan de heer C. van Eykelenburg is in 2008 een financiering verstrekt. Het uitstaande bedrag per jaarultimo bedraagt EUR 707.964 (2011: EUR 709.977). De gemiddelde rentevoet bedraagt 4,3% (2011: 4,3%). De lening is verstrekt tegen standaard personeelscondities van BNG Bank.

BELANGRIJKSTE BESLUITVORMINGSORGANEN VAN BNG BANK

De belangrijkste besluiten en beheersdaden worden uitgevoerd door de Raad van Bestuur. Het gevoerde beleid wordt getoetst en gecontroleerd door de Raad van Commissarissen.

BELONING RAAD VAN BESTUUR

De beloning van de Raad van Bestuur is gebaseerd op grondslagen die zijn verwoord in het Beloningsbeleid waarvan de hoofdlijn is opgenomen in het Verslag van de Raad van Commissarissen. Het integrale Beloningsbeleid is op bngbank.nl gepubliceerd. De beloning van de Raad van Bestuur kent een vaste en een variabele component. De vaste beloning is sinds 2002 slechts aangepast met de percentages zoals deze voortvloeien uit de Algemene Bank-CAO. Bestuurders en personeel bezitten geen aandelen of opties BNG Bank en ontvangen geen additionele beloning via dochtermaatschappijen van de bank.

BELONING TOEGEKEND AAN LEDEN RAAD VAN BESTUUR (BEDRAGEN IN DUIZENDEN EURO'S)

	VASTE BELONING		VARIABELE BELONING*		TOTAAL KORTE TERMIJN BELONING		BIJDRAGEN PENSIOEN	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
	C. van Eykelenburg	448	446	72	72	520	518	146
J.J.A. Leenaars	372	366	54	54	426	420	123	116
J.C. Reichardt	356	354	57	57	413	411	64	58
TOTAAL	1.176	1.166	183	183	1.360	1.349	333	312

	2012	2011	2010
UITGESTELDE VARIABELE BELONING			
C. van Eykelenburg	72	72	75
J.J.A. Leenaars	54	54	56
J.C. Reichardt	57	57	53
TOTAAL	183	183	184

* Dit betreft de helft van de variabele beloning. De andere helft van de variabele beloning is voorwaardelijk toegekend en wordt na drie jaar uitgekeerd, tenzij is gebleken dat het behalen van de doelstellingen de continuïteit van BNG Bank op langere termijn heeft geschaad. Aanpassing van vastgestelde – nog niet uitgekeerde – variabele beloning kan ook plaatsvinden naar aanleiding van (onjuiste) financiële informatie, danwel onethisch of 'non-compliant' gedrag.

In de winst-en-verliesrekening is in 2012 EUR 2 miljoen (2011: EUR 2 miljoen) aan beloningen en pensioenlasten opgenomen. Er is geen sprake van toegekende aandelen of opties.

De variabele beloning is vastgesteld op maximaal 35% van de gedefinieerde componenten van de vaste beloning. De toekenning van de variabele beloning is afhankelijk van de mate waarin de door de Raad van Commissarissen gestelde doelstellingen zijn behaald. Gedetailleerde informatie hierover is opgenomen in het verslag van de Raad van Commissarissen aan aandeelhouders. De realisatie van de doelstellingen voor de variabele beloning over 2012 heeft geleid tot toekenning van 92% van de maximale variabele beloning (2011: 93%). De leden van de Raad van

Bestuur hebben in 2012 een vergoeding voor representatiekosten ontvangen van EUR 3.900 (2011: EUR 3.900). In 2013 vindt geen aanpassing van deze vergoeding plaats. De heren Leenaars (EUR 6.451) en Reichardt (EUR 27.383) hebben in 2012 een gratificatie ontvangen, respectievelijk naar aanleiding van een 10-jarig en een 20-jarig dienstjubileum.

BELONING RAAD VAN COMMISSARISSEN

De beloning van de Raad van Commissarissen is in 2011 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders aangepast met ingang van 1 januari 2012. Het beleid ter zake is gericht op een marktconforme beloning, die onafhankelijk is van het resultaat van de vennootschap. Daarbij wordt rekening gehouden met het karakter van de vennootschap, de beoogde kwaliteit van commissarissen, de benodigde beschikbaarheid voor de taak alsmede het tijdsbeslag en daarnaast aspecten van verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid. Commissarissen bezitten geen aandelen of opties BNG Bank en ontvangen geen beloningen via dochtermaatschappijen van de bank.

De vergoeding voor de leden van de Raad van Commissarissen vond ingeval van benoeming of aftreden pro rata parte van de zittingsperiode gedurende het boekjaar plaats. Leden die deel uitmaakten van het Audit & Risk Committee, de Selectie- en Benoemingscommissie, de Remuneratiecommissie of de Commissie Marktstrategie ontvingen daarvoor een additionele toelage. Daarnaast ontving de voorzitter van de Raad van Commissarissen een toelage naast de basisvergoeding. Deze toelagen zijn verwerkt in het overzicht Beloning leden Raad van Commissarissen. De leden van de Raad van Commissarissen ontvingen een onkostenvergoeding van EUR 1.000 (2011: EUR 1.000). Leden die deel uitmaakten van één of meerdere commissies ontvingen per commissie daarenboven een onkostenvergoeding van EUR 500 (Audit & Risk Committee, Commissie Marktstrategie), respectievelijk EUR 250 (Remuneratiecommissie, Selectie- en Benoemingscommissie). Gewezen commissarissen ontvingen geen beloning.

BELONING LEDEN RAAD VAN COMMISSARISSEN

(bedragen in duizenden euro's)*

	2012	2011
H.O.C.R. Ruding, voorzitter	36	31
Mevr. S.M. Dekker, vicevoorzitter en secretaris	31	23
Mevr. Y.C.M.T. van Rooy, afgetreden vicevoorzitter en secretaris	9	23
R.J.N. Abrahamsen	10	23
H.H. Apotheker	26	23
Mevr. H.G.O.M. Berkers	35	29
T.J.F.M. Bovens	20	–
W.M. van den Goorbergh	35	29
J.J. Nooitgedagt	22	–
R.J.J.M. Pans	26	23
A.G.J.M. Rombouts	9	23
Mevr. M. Sint	11	–
TOTAAL	270	227

* Inclusief additionele toelagen, exclusief onkostenvergoeding en BTW.

34**VOORWAARDELIJKE SCHULDEN**

Hieronder zijn alle verplichtingen opgenomen die voortvloeien uit transacties waarbij de bank zich garant heeft gesteld voor een derde. Deze garanties worden voor een klein deel gedekt door een contragarantie van de overheid. Het betreft overwegend Letters of Credit met een resterende contractuele looptijd van meer dan vijf jaar, die de bank heeft afgegeven ten behoeve van klanten in de nutssector. BNG Bank neemt de verplichtingen op tegen het maximale boekhoudkundige verlies dat bij in gebreke blijven van de contractpartijen vergoed zou moeten worden.

	31-12-2012	31-12-2011
Voorwaardelijke schulden	289	482

35**ONHERROEPELIJKE FACILITEITEN**

Dit betreft het geheel van verplichtingen uit hoofde van onherroepelijke toezeggingen die kunnen leiden tot kredietverlening en is als volgt op te splitsen.

	31-12-2012	31-12-2011
Raamovereenkomsten, betreffende het ongebruikte deel van kredietfaciliteiten	4.502	4.418
Gecontracteerde kredietverlening met verstrekking in de toekomst	2.868	3.994
TOTAAL	7.370	8.412

Verstrekking van deze gecontracteerde kredietverlening vindt volgens contract als volgt plaats:

	31-12-2012	31-12-2011
Tot drie maanden	1.190	1.290
3 – 12 maanden	1.146	1.612
1 – 5 jaar	532	1.092
TOTAAL	2.868	3.994

Vrijwel al deze kredietverlening kent een contractuele looptijd van langer dan vijf jaar. Het gemiddelde rentepercentage is 2,6% (2011: 3,1%). Deze verplichtingen worden betrokken in het renterisicobeheer van de gehele portefeuille.

36

VERBONDEN ACTIVA

In verband met verstrekte zekerheidsstelling in het kader van transacties op de geldmarkt en uitleentransacties zijn delen van de activa niet ter vrije beschikking.

	31-12-2012	31-12-2011
Onderpanden verstrekt aan de centrale bank	14.144	12.929
Onderpanden verstrekt aan overige financiële instellingen	15	15
TOTAAL	14.159	12.944

37

AANSPRAKELIJKHEID BESTUURDERS EN COMMISSARISSEN

Bestuurders en commissarissen van de vennootschap zijn door de vennootschap gevrijwaard ter zake van mogelijke persoonlijke aansprakelijkheid, behoudens in geval van opzet of grove schuld. Daarnaast heeft de vennootschap een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering gesloten die ook dekking geeft aan bestuurders en medewerkers die namens de vennootschap optreden als bestuurder of commissaris bij één of meer deelnemingen van de vennootschap.

38

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die toelichting op of aanpassing van de cijfers in de jaarrekening vereisen.

Eind januari 2013 heeft de Nederlandse Staat door het uitoefenen van een putoptie het restant van haar aandelen in Connexion Holding NV verkocht aan Transdev-BNG-Connexion Holding BV (TBCH). BNG Bank heeft op grond van haar in 2007 bedongen recht besloten niet deel te nemen in de aankoop van deze aandelen. Hierdoor verwatert het aandelenbelang van de bank in TBCH van 25% naar ongeveer 13%. Dit heeft ook als consequentie dat de classificatie van deze participatie in de balans zal wijzigen van de post Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures naar de post Financiële activa voor verkoop beschikbaar. De bank houdt er rekening mee dat in 2013 een additioneel verlies genomen moet worden op deze participatie.

De nationalisatie van SNS Reaal op 1 februari 2013 heeft geen materiële directe gevolgen voor BNG Bank. De totale bijdrage vanuit de Nederlandse banken is door de minister van Financiën op EUR 1 miljard gesteld. De bank leidt uit de berichtgeving af dat dit op basis van de criteria geldend voor het depositogarantiestelsel in rekening zal worden gebracht. De bank verwacht op grond hiervan maximaal EUR 150.000 bij te moeten dragen aan deze extra bankenheffing in 2014.

MEERJARIG KAPITALISATIE- EN DIVIDENDBELEID

In 2006 heeft een heroverweging plaatsgevonden van de gewenste en noodzakelijke kapitalisatie van BNG Bank, mede tegen de achtergrond van de invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor de bank vanaf 2005. Dit heeft geresulteerd in een meerjarig beleid waarin is opgenomen een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen en minimum streefwaarden van de BIS tier 1-ratio en de leverage ratio van 18,0% respectievelijk 2,0%. Indien de ratio's dit toelaten kan tot een extra uitkering – met een minimum van EUR 200 miljoen en een maximum van EUR 500 miljoen – ten laste van de vrije reserves worden overgegaan, mits uit overleg met de rating agencies duidelijk is geworden dat een extra uitkering de ratings van de bank niet nadelig zal beïnvloeden en een verklaring van geen bezwaar is ontvangen van de Nederlandsche Bank (DNB). BNG Bank dient op grond van artikel 3:96 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) een extra dividenduitkering voor te leggen aan DNB en mag alleen extra dividend uitkeren na toestemming.

Het kapitalisatie- en dividendbeleid moet inmiddels bezien worden in het licht van de aanstaande wijzigingen in de Baselse regelgeving die banken er onder meer toe nopen meer vermogen aan te houden. De nieuwe regelgeving – en overigens ook de huidige kapitalisatie in relatie tot de afgesproken minimumnormen binnen het beleid – heeft ertoe geleid dat met ingang van het dividend over het boekjaar 2011 het reguliere pay-out percentage is verlaagd naar 25%. Bovendien zullen geen extra uitkeringen ten laste van de reserves meer worden gedaan. De verlaging van het reguliere pay-out percentage geldt in beginsel voor de gehele overgangperiode tot 2018, maar zal worden heroverwogen zodra duidelijkheid wordt verkregen over de definitieve vorm en hoogte van de leverage ratio, alsmede bij het onverhoopt niet uitkomen van verwachtingen ten aanzien van groei en/of resultaatontwikkeling. BNG Bank onderzoekt momenteel diverse andere mogelijkheden om op termijn te kunnen voldoen aan de minimale eis van 3% voor de leverage ratio.

DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS EN JOINT VENTURES

	31-12-2012	31-12-2011
DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS		
<p>Transdev-BNG-Connexxion Holding BV, Den Haag</p> <p>Het deelnemen in en financieren van ondernemingen in de breedste zin van het woord.</p> <p>Deze vennootschap houdt 2/3 deel van de aandelen van Connexxion Holding NV</p>	25%	25%
<p>Dataland BV, Rotterdam</p> <p>Een gemeentelijk non-profit initiatief met activiteiten die leiden tot het breed toegankelijk maken van alle mogelijke gegevens betreffende registergoederen uit het informatiedomein van gemeenten en/of andere publieke lichamen.</p>	30%	30%
<p>Data B Mailservice Holding BV, Leek</p> <p>Verzorgen van print- en mailservices tot diensten m.b.t. betalingsverkeer, direct marketing en berichtenverkeer o.a. aan overheidsinstellingen.</p>	45%	45%
<p>NV Trustinstelling Hoevelaken, Den Haag</p> <p>Het aanvaarden en beheren van pandrechten en andere zekerheden.</p>	40%	40%
<p>Vervolg zie volgende pagina</p>		

[Keer terug naar pagina 95.](#)

[Keer terug naar pagina 106.](#)

[Keer terug naar pagina 214.](#)

Vervolg van vorige pagina	31-12-2012	31-12-2011
<p>JOINT VENTURES AANGEGAAN DOOR BNG GEBIEDSONTWIKKELING BV Samen met overheden voor eigen rekening en risico ontwikkelen en uitgeven van gebied/grond. De betrokken partijen in de participaties hebben gelijke stemrechten waardoor geen enkele partij overheersende zeggenschap heeft.</p>		
Ontwikkelingsmaatschappij Jachthaven Drimmelen CV te Drimmelen	50%	50%
Ontwikkelingsmaatschappij Jachthaven Drimmelen Beheer BV te Drimmelen Grondontwikkeling en -uitgifte van woningbouw	50%	50%
Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Pannenweg CV te Nederweert	50%	50%
Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Pannenweg Beheer BV te Nederweert Grondontwikkeling en -uitgifte van bedrijventerrein	50%	50%
CV Ontwikkelingsmaatschappij Zenkeldamshoek te Goor	80%	80%
Zenkeldamshoek Beheer BV te Goor Grondontwikkeling en -uitgifte van bedrijventerrein	50%	50%
Ontwikkelingsmaatschappij De Drieslag Ommen CV te Ommen	–	80%
Ontwikkelingsmaatschappij De Drieslag Ommen Beheer BV te Ommen Grondontwikkeling en -uitgifte van bedrijventerrein en woningbouw	–	50%
De Bulders Woningbouw CV	50%	–
De Bulders Woningbouw BV Grondontwikkeling en -uitgifte woningbouw	50%	–
Vervolg zie volgende pagina		

Vervolg van vorige pagina	31-12-2012	31-12-2011
JOINT VENTURES AANGEGAAN DOOR BNG GEBIEDSONTWIKKELING BV		
Ontwikkelingsmaatschappij Westergo CV te Harlingen	41%	41%
Ontwikkelingsmaatschappij Westergo BV te Harlingen	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte bedrijventerrein		
Haventerrein Westzaan CV te Zaanstad	30%	30%
Bedrijventerrein Westzaan Noord CV te Zaanstad	40%	40%
Ontwikkelingsbedrijf Haventerrein Westzaan BV te Zaanstad	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte bedrijventerrein		
Ruimte voor Ruimte CV I te 's-Hertogenbosch	24%	24%
Ruimte voor Ruimte CV II te 's-Hertogenbosch	24%	24%
Ruimte voor Ruimte Beheer BV te 's-Hertogenbosch	24%	24%
Grondontwikkeling en -uitgifte t.b.v. woningbouw		
Ontwikkelingsmaatschappij 'Het Nieuwe Westland' CV te Den Haag	50%	50%
Ontwikkelingsmaatschappij 'Het Nieuwe Westland' BV te Den Haag	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte t.b.v. woningbouw		
Ontwikkelingsmaatschappij ROM-S CV (Schelluinen) te Den Haag	50%	50%
ROM-S Beheer BV (Schelluinen) te Den Haag	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte bedrijventerrein/parkeerlocaties		
Project Suijssenwaerde CV te Den Haag	80%	80%
Project Suijssenwaerde Beheer BV te Den Haag	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte woningbouw, recreatiewoningen		
Vervolg zie volgende pagina		

Vervolg van vorige pagina	31-12-2012	31-12-2011
JOINT VENTURES AANGEGAAN DOOR BNG GEBIEDSONTWIKKELING BV		
CV Bedrijvenpark Oostflakkee te Den Haag	80%	80%
Bedrijvenpark Oostflakkee Beheer BV te Den Haag	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte bedrijventerrein		
Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland CV te Den Haag	50%	50%
Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Beheer BV te Den Haag	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte t.b.v. glastuinbouwlocaties		
Glastuinbouwontwikkelingsmaatschappij Overbuurtse Polder CV te Bleiswijk	–	33%
Glastuinbouwontwikkelingsmaatschappij Overbuurtse Polder Beheer BV te Bleiswijk	33%	33%
Grondontwikkeling en -uitgifte t.b.v. glastuinbouwlocaties		
Ontwikkelmaatschappij Meerburg CV te Zoeterwoude	50%	50%
Ontwikkelmaatschappij Meerburg Beheer BV te Zoeterwoude	50%	50%
Grondontwikkeling en -uitgifte sportterreinen, woningbouw, kantoren		
ROM-D CV te Den Haag	29%	29%
ROM-D Beheer NV te Den Haag	25%	25%
Grondontwikkeling en -uitgifte woningbouw, bedrijventerrein		
Ontwikkelcombinatie De Bongerd CV te Amsterdam	14%	14%
Ontwikkelcombinatie De Bongerd BV te Amsterdam	14%	14%
Vastgoedontwikkeling t.b.v. woningbouw en parkeervoorziening		
Vervolg zie volgende pagina		

Vervolg van vorige pagina	31-12-2012	31-12-2011
JOINT VENTURES AANGEGAAN DOOR BNG GEBIEDSONTWIKKELING BV		
Sportstad Heerenveen Grondexploitatie CV te Heerenveen	50%	50%
Sportstad Heerenveen Grondexploitatie BV te Heerenveen Grondontwikkeling, -uitgifte en exploitatie sportterreinen	50%	50%
Regionaal bedrijvenpark Laarakker CV te Cuijk	50%	50%
Regionaal bedrijvenpark Laarakker BV te Cuijk Grondontwikkeling en -uitgifte van bedrijventerrein	50%	50%
Wonen Werken Waterman BV te Rijsbergen	50%	50%
Wonen Werken Waterman CV te Rijsbergen Grondontwikkeling en -uitgifte van woningbouwlocaties/bedrijventerrein	50%	50%
Waalwaardwonen CV te Zaltbommel	50%	50%
Waalwaardwonen BV te Zaltbommel Grondontwikkeling en -uitgifte van woningbouwlocaties/bedrijventerrein	50%	50%
De Jonge Voorn BV te Guisveld (Zaandam)	80%	80%
De Jonge Voorn CV te Guisveld(Zaandam) Grondontwikkeling en -uitgifte t.b.v. woningbouwlocaties	80%	80%
Centrumplan Den Burg BV te Den Burg (Texel)	–	50%
OPP Texel Projecten BV Grondontwikkeling en -uitgifte van woningbouwlocaties	50%	50%
Vervolg zie volgende pagina		

Vervolg van vorige pagina	31-12-2012	31-12-2011
JOINT VENTURES AANGEGAAN DOOR BNG GEBIEDSONTWIKKELING BV		
Nieuw Overstad BV te Alkmaar	–	13%
Stadover Markt Beheer BV te Alkmaar	–	25%
Stadover Markt CV te Alkmaar	–	25%
Gem Nieuw Overstad CV te Alkmaar	–	13%
Grondontwikkeling en -uitgifte van woningbouwlocaties/bedrijventerrein		
BiesboschMarinaDrimmelen Vastgoedontwikkeling CV te Drimmelen	50%	50%
BiesboschMarinaDrimmelen Vastgoedontwikkeling Beheer BV te Drimmelen	50%	50%
Bouw recreatiewoningen		
Vastgoedontwikkeling Handelskade OudeTonge VOF te Oude Tonge	50%	50%
Bouw recreatiewoningen en winkelruimte		

SAMENGEVATTE FINANCIËLE INFORMATIE VAN DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS		
TRANSDEV-BNG-CONNEXION HOLDING BV, DEN HAAG		
BALANS		
	31-12-2012	31-12-2011
Totaal activa	32	53
Totaal verplichtingen	0	0
WINST-EN-VERLIESREKENING		
	2012	2011
Baten	-21	1
Resultaat boekjaar	0	1
OVERIGE DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS		
BALANS		
	31-12-2012	31-12-2011
Totaal activa	5	4
Totaal verplichtingen	3	3
WINST-EN-VERLIESREKENING		
	2012	2011
Baten	4	8
Resultaat boekjaar	1	-

SAMENGEVATTE FINANCIËLE INFORMATIE VAN JOINT VENTURES BNG GEBIEDSONTWIKKELING PARTICIPATIES		
BALANS	31-12-2012	31-12-2011
Vaste activa	1	-
Vlottende activa	161	154
TOTAAL ACTIVA	162	154
Eigen Vermogen	63	54
Langlopende verplichtingen	1	1
Kortlopende verplichtingen	98	99
TOTAAL PASSIVA	162	154
WINST-EN-VERLIESREKENING	2012	2011
Baten	9	3
Lasten	11	11
RESULTAAT BOEKJAAR	-2	-8

Den Haag, 1 maart 2013

RAAD VAN BESTUUR

C. VAN EYKELENBURG, VOORZITTER

J.J.A. LEENAARS

J.C. REICHARDT

RAAD VAN COMMISSARISSEN

H.O.C.R. RUDING, VOORZITTER

MEVR. S.M. DEKKER, VICEVOORZITTER (TEVENS SECRETARIS)

H.H. APOTHEKER

MEVR. H.G.O.M. BERKERS

T.J.F.M. BOVENS

W.M. VAN DEN GOORBERGH

J.J. NOOITGEDAGT

R.J.J.M. PANS

MEVR. M. SINT

Vennoot- schappelijke jaarrekening

Vennootschappelijke balans per 31 december 2012	203
Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening 2012	204
Vennootschappelijk overzicht van gerealiseerde en onerealiseerde resultaten 2012	205
Vennootschappelijk kasstroomoverzicht 2012	206
Vennootschappelijk mutatieoverzicht eigen vermogen 2012	208
Grondslagen vennootschappelijke jaarrekening	209
Toelichting vennootschappelijke jaarrekening	210

VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS PER 31 DECEMBER 2012

In miljoenen euro's

ACTIVA

Kas en tegoeden bij de centrale banken ¹
Bankiers ²
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat ³
Overige financiële activa ⁴
Financiële activa voor verkoop beschikbaar ⁵
Kredieten ²
Deelnemingen ⁶
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen ⁷
Overige activa ^{8,9}

TOTAAL ACTIVA

PASSIVA

Bankiers ¹⁰
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat ¹¹
Overige financiële passiva ¹²
Schuldbewijzen ¹³
Toevertrouwde middelen ¹⁰
Achtergestelde schulden ¹⁰
Overige passiva ^{8,9}
Totaal verplichtingen

Eigen vermogen ¹⁴

TOTAAL PASSIVA

31-12-2012

31-12-2011

2.834	5.149
10.171	8.448
3.476	3.322
25.824	21.519
9.004	6.908
90.699	90.752
97	113
18	19
71	199

142.194

136.429

6.223	7.469
2.730	628
18.692	14.367
99.424	100.907
12.124	10.934
33	93
227	148

139.453

134.546

2.741

1.883

142.194

136.429

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de Toelichting vennootschappelijke jaarrekening.

VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST-EN-VERLIESREKENING 2012

In miljoenen euro's

– Rentebaten ¹⁵

– Rentelasten ¹⁶

Renteresultaat

Resultaten uit deelnemingen ¹⁷

– Provisiebatens ¹⁸

– Provisielasten ¹⁹

Provisieresultaat

Resultaat financiële transacties ²⁰

Overige resultaten ²¹

TOTAAL BATEN

– Personeelskosten ²²

– Andere beheerskosten ²³

Personeels- en andere beheerskosten

Afschrijvingen ²⁴

BEDRIJFSLASTEN

Bijzondere waardeverminderingen ²⁵

Bankenbelasting ²⁶

WINST VOOR BELASTINGEN

Belastingen ⁹

NETTOWINST

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de Toelichting vennootschappelijke jaarrekening.

	2012	2011
	2.112	2.313
	1.641	1.862
	471	451
	2	105
	23	25
	4	5
	19	20
	87	-28
	0	0
	579	548
	31	29
	23	20
	54	49
	1	2
	55	51
	29	0
	32	-
	463	497
	-129	-82
	334	415

VENNOOTSCHAPPELIJK OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN ONGEREALISEERDE RESULTATEN 2012

In miljoenen euro's

NETTOWINST

Mutatie reserve valuta omrekenverschillen
Mutatie cashflow hedge reserve na belastingen

Mutatie herwaarderingsreserve

- ongerealiseerde waardeverandering
- gerealiseerde waardeverandering overgeheveld naar winst-en-verliesrekening
- mutatie belastingen

RESULTATEN RECHTSTREEKS VERWERKT IN HET EIGEN VERMOGEN (NA BELASTINGEN)

TOTAAL

	2012	2011
	334	415
	-	-132
	213	-282
	510	-243
	-11	-10
	-124	43
	375	-210
	588	-624
	922	-209

VENNOOTSCHAPPELIJK KASSTROOMOVERZICHT 2012

In miljoenen euro's

blad 1/2

KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN

Winst voor belastingen

Aanpassingen voor:

- Afschrijvingen
- Bijzondere waardeverminderingen
- Ongerealiseerde resultaten via de winst-en-verliesrekening

Kasstroom uit bedrijfsoperaties

Mutatie bankiers (niet direct opeisbaar)

Mutatie kredieten

Mutatie toevertrouwde middelen

Mutatie derivaten

Betaalde vennootschapsbelasting

Betaalde belastingen

Overige mutaties uit operationele activiteiten

TOTAAL KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN *

KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN

Investerings en aankopen:

- Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar
- Deelnemingen

Desinvesteringen, aflossingen en verkopen:

- Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar
- Deelnemingen

TOTAAL KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN

* De ontvangen rente is EUR 5.811 miljoen (2011: EUR 5.799 miljoen), de betaalde rente is EUR 5.295 miljoen (2011: EUR 5.261 miljoen).

	2012	2011
Winst voor belastingen	463	497
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	1	2
- Bijzondere waardeverminderingen	29	-
- Ongerealiseerde resultaten via de winst-en-verliesrekening	-75	45
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	418	544
Mutatie bankiers (niet direct opeisbaar)	-2.791	-380
Mutatie kredieten	2.672	-1.333
Mutatie toevertrouwde middelen	613	2.676
Mutatie derivaten	-990	-322
Betaalde vennootschapsbelasting	-28	-104
Betaalde belastingen	-32	-
Overige mutaties uit operationele activiteiten	-531	-497
TOTAAL KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN *	-1.087	40
	-669	584
Investerings en aankopen:		
- Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar	-2.140	-2.525
- Deelnemingen	-5	-5
	-2.145	-2.530
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen:		
- Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar	2.005	3.364
- Deelnemingen	-	714
	2.005	4.078
TOTAAL KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	-140	1.548

VENNOOTSCHAPPELIJK KASSTROOMOVERZICHT 2012

In miljoenen euro's

blad 2/2

KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN

Ontvangsten uit schuldbewijzen	
Aflossingen op schuldbewijzen	
Aflossingen op financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	
Achtergestelde schulden	
Betaald dividend	

TOTAAL KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN

NETTOTOENAME IN GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN

Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 januari

GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN PER 31 DECEMBER

De geldmiddelen en kasequivalenten zijn als volgt opgebouwd per 31 december

- Kas en tegoeden bij de centrale banken
- Kasequivalenten onder de actiefpost bankiers
- Kasequivalenten onder de passiefpost bankiers

	2012	2011
	25.359	27.353
	-26.554	-25.406
	-56	-
	-65	-4
	-64	-128
	-1.380	1.815
	-2.189	3.947
	5.022	1.075
	2.833	5.022
	2.834	5.149
	2	4
	-3	-131
	2.833	5.022

VENNOOTSCHAPPELIJK MUTATIE- OVERZICHT EIGEN VERMOGEN 2012

In miljoenen euro's

BEGINSTAND

Gerealiseerde resultaten
Ongerealiseerde resultaten
Overboeking Reserve reëlewaardevermeerderingen
Dividenduitkering
Toevoeging uit winstinhouding voorgaand boekjaar

EINDSTAND

2012

KAPITAAL	AGIO-RESERVE	HERWAARDERINGS-RESERVE	CASH-FLOW HEDGE RESERVE	RESERVE VALUTA OMREKENVER-SCHILLEN	RESERVE REËLE-WAARDE-VERMEER-DERINGEN	OVERIGE RESER-VES	ONVER-DEELDE WINST	TOTAAL
139	6	-272	-282	-	0	1.877	415	1.883
		375	213		208	-208	334	334
						-64		-64
						415	-415	-
139	6	103	-69	-	208	2.020	334	2.741

BEGINSTAND

Gerealiseerde resultaten
Ongerealiseerde resultaten
Dividenduitkering
Toevoeging uit winstinhouding voorgaand boekjaar

EINDSTAND

2011

139	6	-62	-	132	0	1.777	228	2.220
		-210	-282	-132			415	415
						-128		-128
						228	-228	-
139	6	-272	-282	-	0	1.877	415	1.883

Grondslagen vennootschappelijke jaarrekening

De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 BW². Voor de grondslagen van de financiële verslaggeving wordt, met uitzondering van de grondslagen hieronder vermeld, verwezen naar de toelichting op de grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening.

DEELNEMINGEN

De deelnemingen worden in de vennootschappelijke jaarrekening verantwoord op basis van kostprijs. Dit leidt tot een verschil in het eigen vermogen ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening. Bovendien is er een verschil ten opzichte van de verantwoording van dividenden. Deze worden op het moment van ontvangst

verantwoord in de winst-en-verliesrekening in de post Resultaten uit deelnemingen.

WETTELIJKE RESERVE REËLEWAARDEVERMEERDERINGEN

Op grond van artikel 2:390 lid 1 BW dient ten behoeve van kapitaalbescherming een wettelijke reserve ten laste van de vrij uitkeerbare reserves (overige reserves) of vrij uitkeerbare winst (onverdeelde winst) gehouden te worden uit hoofde van reëlewaardeverminderingen van op de actiefzijde van de balans financiële instrumenten waarvoor geen frequente marktnotering bestaan.

VREEMDE VALUTA

De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld in (miljoenen) euro's, tenzij anders weergegeven. De euro fungeert als de functionele valuta en rapporteringsvaluta van BNG Bank.

Voor vergelijkingsdoeleinden zijn, daar waar nodig, de vergelijkende cijfers aangepast. Dit is bij de betreffende post toegelicht. ■

Toelichting vennootschappelijke jaarrekening

In miljoenen euro's

1

KAS EN TEGOEDEN BIJ DE CENTRALE BANKEN

Onder deze post zijn alle wettige betaalmiddelen opgenomen, alsmede direct en niet direct opeisbare tegoeden bij de Nederlandsche Bank en de Europese Centrale Bank.

	31-12-2012	31-12-2011
Direct opeisbare tegoeden bij centrale banken	834	299
Callgeldleningen aan centrale banken	–	2.600
Kasgeldleningen aan centrale banken	2.000	2.250
	2.834	5.149

2

BANKIERS EN KREDIETEN

Deze post omvat alle vorderingen op bankiers en de verstrekte kredieten voor zover deze tegen geamortiseerde kostprijs zijn gewaardeerd, alsmede rentedragende waardepapieren voorzover niet op een actieve markt verhandeld.

	BANKIERS		KREDIETEN		TOTAAL	
	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011
Kortgeld en rekening-courant	2	4	5.687	5.884	5.689	5.888
Reverse repo's	2.235	2.797	501	502	2.736	3.299
Cash collateral	6.839	4.029	–	–	6.839	4.029
Langlopende kredietverlening	28	35	81.174	80.035	81.202	80.070
Rentedragende waardepapieren	151	147	674	1.009	825	1.156
Medium Term Notes	459	963	98	134	557	1.097
Geherclassificeerde AFS-transacties	457	473	2.603	3.219	3.060	3.692
Voorziening voor oninbaarheid	–	–	–38	–31	–38	–31
TOTAAL	10.171	8.448	90.699	90.752	100.870	99.200

	31-12-2012	31-12-2011
HET VERLOOP VAN DE VOORZIENING VOOR ONINBAARHEID		
Beginstand	31	31
Dotatie boekjaar	8	0
Onttrekking boekjaar	–1	–
TOTAAL	38	31

[Keer terug naar pagina 203.](#)

[Keer terug naar pagina 229.](#)

3

FINANCIËLE ACTIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT

Hieronder zijn activa opgenomen die specifiek zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met waarde-mutaties via het resultaat en de derivaten die niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie zijn betrokken.

	31-12-2012	31-12-2011
Derivaten	873	1.090
Kredieten	973	911
Waardepapieren	1.630	1.321
TOTAAL	3.476	3.322

De aflossingswaarde van de kredieten en waardepapieren ultimo 2012 is EUR 2.161 miljoen (2011: EUR 2.175 miljoen).

4

OVERIGE FINANCIËLE ACTIVA

Onder deze balanspost zijn opgenomen de reële waarde van de derivaten die in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie zijn betrokken en de waardecorrecties betreffende het effectieve deel van de marktwaardeveranderingen uit hoofde van het gehedgede renterisico van activa die op portefeuilleniveau zijn afgedekt.

	31-12-2012	31-12-2011
Derivaten betrokken in een boekhoudkundige portfolio afdekkingsrelatie	4.651	3.886
Derivaten betrokken in een boekhoudkundige micro afdekkingsrelatie	9.823	9.571
Marktwaardecorrectie van activa die op portefeuilleniveau zijn afgedekt	11.350	8.062
TOTAAL	25.824	21.519

5

FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR

Hieronder worden opgenomen door publiekrechtelijke lichamen en door anderen geëmitteerde obligaties met een vaste of variabele rente en andere rentedragende waardepapieren en participaties, voor zover niet opgenomen onder de Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat.

	31-12-2012	31-12-2011
Overheid	5.507	3.743
Supranationale instellingen	812	439
Bankiers	1.429	1.190
Overige financiële instellingen	659	790
Niet-financiële instellingen	531	707
Investerings in participaties	66	39
TOTAAL	9.004	6.908

OVERDRACHT ZONDER DERECOGNITION

Eind 2012 zijn ter grootte van EUR 671 miljoen (2011: EUR 660 miljoen) obligatieleningen verkocht en tegelijkertijd zijn total return swaps afgesloten met een waarde van EUR 651 miljoen (2011: EUR 654 miljoen) waarmee de rechten op de cashflows en de risico's behouden blijven voor BNG Bank. Dientengevolge zijn deze obligatieleningen niet verwijderd van de balans. Er zijn in 2012 (evenals in 2011) geen nieuwe transacties afgesloten. In de balanswaarde per 31 december 2012 zijn ook voor EUR 567 miljoen (2011: EUR 229 miljoen) rentedragende waardepapieren begrepen die zijn verkocht met overeenkomst tot terugkoop (repurchase transacties) ten bedrage van EUR 561 miljoen (2011: EUR 226 miljoen).

6

DEELNEMINGEN

DOCHTERMAATSCHAPPIJEN	
–	BNG Vermogensbeheer BV, Den Haag
–	BNG Gebiedsontwikkeling BV, Den Haag
–	Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel BV, Den Haag
DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS	
–	Dataland BV, Rotterdam
–	Data B Mailservice Holding BV, Leek
–	NV Trustinstelling Hoevelaken, Den Haag
–	Transdev-BNG-Connexxion Holding BV, Den Haag (TBCH)*
TOTAAL DOCHTERMAATSCHAPPIJEN EN DEELNEMINGEN MET INVLOED VAN BETEKENIS	

	BELANG	KOSTPRIJS	
	2011	31-12-2012	31-12-2011
2012			
100%	100%	2	2
100%	100%	61	56
100%	100%	1	1
	SUBTOTAAL	64	59
30%	30%	0	0
45%	45%	1	1
40%	40%	0	0
25%	25%	32	53
	SUBTOTAAL	33	54
	TOTAAL	97	113

De daling van de waarde van de deelneming TBCH wordt veroorzaakt door de afboeking van de inbegrepen goodwill van EUR 21 miljoen vanwege het verliezen van belangrijke Public Transport concessies. Voor een beschrijving van de deelnemingen met invloed van betekenis wordt verwezen naar [noot 40](#) van de geconsolideerde jaarrekening.

* Deze vennootschap houdt 66,67% van de aandelen Connexxion Holding NV aan.

[Keer terug naar pagina 203.](#)

[Keer terug naar pagina 225.](#)

7

ONROERENDE ZAKEN EN BEDRIJFSMIDDELEN

HISTORISCHE AANSCHAFWAARDE	
Waarde begin van het boekjaar	
Investerings	
Desinvestering	
Waarde eind van het boekjaar	
AFSCHRIJVINGEN	
Cumulatieven begin van het boekjaar	
Afschrijvingen gedurende het jaar	
Cumulatieven eind van het boekjaar	
BOEKWAARDE EIND VAN HET BOEKJAAR	

ONROERENDE ZAKEN		BEDRIJFSMIDDELEN		TOTAAL	
2012	2011	2012	2011	2012	2011
47	47	12	12	59	59
-	-	0	-	0	-
-	-	0	-	0	-
47	47	12	12	59	59
30	29	10	9	40	38
1	1	0	1	1	2
31	30	10	10	41	40
16	17	2	2	18	19

GESCHATTE LEVENSDUUR

Gebouwen
 Technische installaties
 Machines en inventaris
 Hard- en software

maximaal 33¹/₃ jaar

15 jaar

5 jaar

3 jaar

[Keer terug naar pagina 203.](#)

[Keer terug naar pagina 229.](#)

8

OVERIGE ACTIVA EN OVERIGE PASSIVA

	31-12-2012	31-12-2011
OVERIGE ACTIVA		
Latente belastingvordering	–	97
Acute belastingvordering	–	46
Overige vorderingen	71	56
TOTAAL OVERIGE ACTIVA	71	199
OVERIGE PASSIVA		
Acute belastingverplichting	111	–
Latente belastingverplichting	39	–
Voorziening personeelsbeloningen	2	2
Overige schulden	75	146
TOTAAL OVERIGE PASSIVA	227	148

Voor de latente belastingposities wordt verwezen naar [noot 9](#). De overige vorderingen bestaan met name uit nog te ontvangen bedragen uit hoofde van kredieten aan klanten. De overige schulden bestaan met name uit nog te betalen bedragen uit hoofde van derivaten en kredietverlening aan klanten. De voorziening personeelsbeloningen betreft een voorziening voor hypotheekrentekorting voor zowel actieve als gepensioneerde medewerkers. Deze voorziening heeft een langlopend karakter.

De mutaties in de contante waarde van de nettoverplichting uit hoofde van de toegezegde rechten voor de hypotheekrentekorting:

	2012	2011
VOORZIENING PERSONEELSBELONINGEN		
Stand nettoverplichting per 1 januari	2	2
Mutatie voorziening	0	0
STAND NETTOVERPLICHTING PER 31 DECEMBER	2	2

9

BELASTINGEN

BNG Bank heeft op initiatief van de Belastingdienst een tweetal vaststellingsovereenkomsten afgesloten voor de aangifte vennootschapsbelasting over de perioden 2005 – 2009 en 2010 – 2012. BNG Bank heeft deze afspraken met de Belastingdienst geëvalueerd. De Belastingdienst heeft met BNG Bank de afspraken gecontinueerd en een vaststellingsovereenkomst voor de periode 2013 – 2014 afgesloten. De vaststellingsovereenkomsten zijn van toepassing op de fiscale eenheid van BNG Bank. De inhoud van de overeenkomsten heeft tot gevolg dat alle financiële instrumenten zowel commercieel als fiscaal conform IFRS-waarderingsgrondslagen verwerkt worden. De uitzondering hierop zijn transacties die geclassificeerd zijn als Financiële activa voor verkoop beschikbaar. Fiscaal wordt het geheel van de transacties binnen deze categorie gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde. Het fiscale resultaat wijkt af van het commerciële resultaat indien per saldo ongerealiseerde verliezen zijn ontstaan. Bij toename van de herwaarderingsreserve wordt het positieve bedrag ten gunste van de fiscale jaarwinst gebracht tot het niveau van de oorspronkelijke kostprijs.

De aansluiting tussen het effectieve en het nominale belastingpercentage is als volgt:

	2012	2011
Winst voor belastingen	464	497
Belastingbedrag tegen nominaal belastingpercentage	-116	-124
Aanpassing inzake belasting van voorgaande jaren	-	2
Deelnemingsvrijstelling	-5	26
Fiscaal niet-aftrekbare kosten (bankenbelasting)	-8	-
Overige vrijgestelde resultaten	-	14
EFFECTIEF GECONSOLIDEERD BELASTINGBEDRAG	-129	-82
Nominaal belastingpercentage	25,0%	25,0%
Effectief belastingpercentage	27,8%	16,5%

[Keer terug naar pagina 203.](#)

[Keer terug naar pagina 216.](#)

VERLOOP IN LATENTE BELASTINGEN	
Vrijgesteld inzake openingsbalans	
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	
Cashflow hedge reserve	
TOTAAL	

VERLOOP IN LATENTE BELASTINGEN	
Vrijgesteld inzake openingsbalans	
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	
Netto investering in een buitenlandse eenheid	
Cashflow hedge reserve	
TOTAAL	

2012			
BEGINSTAND	MUTATIES VIA HET EIGEN VERMOGEN	MUTATIES VIA HET RESULTAAT	EINDSTAND
3		-1	2
0	-64		-64
94	-71		23
97	-135	-1	-39

2011			
BEGINSTAND	MUTATIES VIA HET EIGEN VERMOGEN	MUTATIES VIA HET RESULTAAT	EINDSTAND
3			3
-1	1		0
-13		13	0
0	94		94
-11	95	13	97

10**BANKIERS, TOEVERTROUWDE MIDDELEN EN ACHTERGESTELDE SCHULDEN**

Hieronder worden opgenomen schulden aan bankiers, toevertrouwde middelen en achtergestelde schulden voor zover niet belichaamd in schuldbewijzen.

	31-12-2012	31-12-2011
Rekening-courant	2.131	2.495
Deposito's van banken	3.589	4.379
Overige deposito's	2.345	3.317
Cash collateral	1.427	2.231
Onderhandse geldleningen o/g	7.643	5.101
Total return swaps	651	654
Repo's	561	226
Achtergestelde schulden	33	93
TOTAAL	18.380	18.496

11**FINANCIËLE PASSIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT**

Hieronder zijn passiva opgenomen die specifiek zijn aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met waarde-mutaties via het resultaat en de derivaten die niet in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie zijn betrokken.

	31-12-2012	31-12-2011
Derivaten	1.422	628
Schuldbewijzen	1.308	–
TOTAAL	2.730	628

De aflossingswaarde van de schuldbewijzen ultimo 2012 is EUR 1.054 miljoen (2011: EUR 0 miljoen).

12**OVERIGE FINANCIËLE PASSIVA**

Deze balanspost betreft de reële waarde van derivaten die zijn betrokken in een boekhoudkundige afdekkingsrelatie.

	31-12-2012	31-12-2011
Derivaten betrokken in een boekhoudkundige portfolio afdekkingsrelatie	18.074	13.364
Derivaten betrokken in een boekhoudkundige micro afdekkingsrelatie	618	1.003
TOTAAL	18.692	14.367

13**SCHULDBEWIJZEN**

Hieronder worden opgenomen obligaties en andere geëmitteerde verhandelbare schuldbewijzen met een vaste of variabele rente. Bij een emissie worden niet-geplaatste obligaties in mindering gebracht op de desbetreffende obligatielening.

	31-12-2012	31-12-2011
Obligatieleningen en euronotes	89.308	88.897
European Commercial Paper	10.116	12.010
TOTAAL	99.424	100.907

14

EIGEN VERMOGEN

Omdat BNG Bank geen minderheidsbelangen heeft, kan het geheel worden toegerekend aan de aandeelhouders. De onder het vennootschappelijke eigen vermogen verantwoorde posten worden onderstaand toegelicht.

KAPITAAL

Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 100 miljoen aandelen van EUR 2,50 nominaal, waarvan 55.690.720 aandelen zijn geplaatst en volgestort. Er hebben zich geen mutaties voorgedaan in het aantal in omloop zijnde aandelen gedurende het boekjaar. Er is geen sprake van uitgegeven niet-volgestorte aandelen. BNG Bank heeft geen eigen aandelen in beheer. Op geen van de aandelen rusten voorkeursrechten dan wel beperkingen. Er zijn geen opties die recht geven op uitgifte van aandelen bij uitoefening.

AGIORESERVE

Er hebben zich in 2012 geen mutaties voorgedaan.

WETTELIJKE RESERVES

De wettelijke reserves van BNG Bank zijn opgebouwd uit de herwaarderingsreserve, de cashflow hedge reserve en de reserve reëlewaardevermeerderingen.

HERWAARDERINGSRESERVE

Het eigen vermogen bevat een herwaarderingsreserve waarin de ongerealiseerde reëlewaardemutatie uit hoofde van de balanspost Financiële activa voor verkoop beschikbaar wordt verwerkt. Deze post wordt gecorrigeerd voor belastingen. Bij verkoop van desbetreffende activa wordt het daarop betrekking hebbende cumulatieve resultaat, dat in het eigen vermogen is verwerkt, alsnog overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening. Bij de bepaling van de vrij uitkeerbare winst (onverdeelde winst) dient een negatieve cashflow hedge reserve in mindering gebracht te worden op de vrij uitkeerbare reserves (overige reserves).

CASHFLOW HEDGE RESERVE

Bij cashflow hedging wordt een mogelijke variabiliteit in toekomstige kasstromen afgedekt. De verandering in de reële waarde van het derivaat als gevolg van de mutatie in de vreemde valuta basisspread wordt, voor zover effectief, niet in de winst-en-verliesrekening maar in de Cashflow hedge reserve binnen het eigen vermogen verwerkt. Bij de bepaling van de vrij uitkeerbare winst (onverdeelde winst) dient een negatieve cashflow hedge reserve in mindering gebracht te worden op de vrij uitkeerbare reserves (overige reserves).

RESERVE REËLE WAARDEVERMEERDERINGEN

Dit betreft het positieve verschil tussen de reële waarde en de geamortiseerde kostprijs van op de actiefzijde van de balans financiële instrumenten waarvoor geen frequente marktnotering bestaan. Deze wettelijke reserve wordt gehouden uit hoofde van kapitaalbescherming ten laste van de vrij uitkeerbare reserves (overige reserves) of vrij uitkeerbare winst (onverdeelde winst).

OVERIGE RESERVES

Nadat de statutair voorgeschreven delen ten laste van de voor uitkering beschikbare winst zijn vastgesteld, bepaalt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders welk deel toegevoegd wordt aan de reserves.

ONVERDEELDE WINST

De balans is opgemaakt voor winstverdeling. De post representeert het behaalde resultaat na aftrek van de verplichting uit hoofde van de vennootschapsbelasting.

	31-12-2012	31-12-2011
Kapitaal	139	139
Agioreserve	6	6
Wettelijke reserves:		
– Herwaarderingsreserve	103	-272
– Cashflow hedge reserve	-69	-282
– Reserve reëlewaardevermeerderingen	208	0
Overige reserves	2.020	1.877
Onverdeelde winst	334	415
TOTAAL	2.741	1.883

15

RENTEBATEN

Hieronder zijn de rentebaten opgenomen uit hoofde van de kredietverlening, de uitzettingen en beleggingen, alsmede de renteresultaten uit financiële instrumenten die ter dekking van het renterisico respectievelijk valutarisico zijn afgesloten. Daarnaast zijn onder deze post de ontvangen overige kredietgerelateerde baten verantwoord.

	2012	2011
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	70	70
Derivaten niet betrokken in hedge accounting	171	58
Derivaten betrokken in portfolio fair value hedge accounting	-1.722	-1.511
Financiële activa voor verkoop beschikbaar niet betrokken in hedge accounting	21	39
Financiële activa betrokken in hedge accounting	3.303	3.219
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	278	388
Overig	-9	50
TOTAAL	2.112	2.313

16**RENTELASTEN**

Hieronder zijn opgenomen de lasten voortvloeiend uit het lenen van gelden en daarmee samenhangende transacties, alsmede andere lasten die het karakter hebben van rente.

	2012	2011
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	52	–
Derivaten niet betrokken in hedge accounting	–34	122
Derivaten betrokken in hedge accounting	–1.714	–1.466
Financiële passiva betrokken in hedge accounting	2.638	2.584
Financiële passiva tegen geamortiseerde kostprijs	680	598
Overig	19	24
TOTAAL	1.641	1.862

17**RESULTATEN UIT DEELNEMINGEN**

Hieronder zijn de resultaten uit deelnemingen opgenomen.

	2012	2011
Deelnemingen met invloed van betekenis	0	1
Dochtermaatschappijen	2	104
TOTAAL	2	105

Voor een beschrijving van de deelnemingen met invloed van betekenis en dochtermaatschappijen wordt verwezen naar [noot 6](#).

18**PROVISIEBATEN**

Onder deze post worden de baten verantwoord uit hoofde van ontvangen respectievelijk nog te ontvangen vergoedingen van voor derden verrichte diensten.

	2012	2011
DEZE PROVISIEBATEN ZIJN TE SPLITSEN IN		
– Baten uit hoofde van kredieten en faciliteiten	14	16
– Baten uit hoofde van betalingsverkeer	9	9
– Baten uit hoofde van fiduciaire activiteiten	–	–
TOTAAL	23	25

19**PROVISIELASTEN**

Onder deze post worden de lasten verantwoord uit hoofde van betaalde respectievelijk nog te betalen vergoedingen voor door derden verrichte diensten, uit hoofde van kredieten en faciliteiten.

20**RESULTAAT FINANCIËLE TRANSACTIES**

Hieronder zijn (on)gerealiseerde resultaten uit hoofde van waardeveranderingen van financiële instrumenten verantwoord, die zijn gewaardeerd tegen reële waarde met mutaties via het resultaat. Deze worden vrijwel geheel gecompenseerd door marktwaardebewegingen van de derivaten die daartegenover zijn afgesloten. Tevens zijn de verkoopresultaten van financiële activa voor verkoop beschikbaar onder deze post opgenomen. De mutaties in de marktwaardeaanpassingen uit hoofde van tegenpartij kredietrisico (Credit Valuation Adjustment) voor interest rate swaps met klanten zijn ook onder deze post verantwoord. In 2012 zijn de (zeer beperkte) valutaresultaten opgenomen in de verschillende onderdelen van deze post. In 2011 waren deze valutaresultaten separaat onder post 21 Overige resultaten verantwoord.

	2012	2011
MARKTWAARDEVERANDERINGEN FINANCIËLE ACTIVA TEGEN REËLE WAARDE VIA HET RESULTAAT ALS GEVOLG VAN VERANDERINGEN IN KREDIET- EN LIQUIDITEITSOPSLAGEN WAARVAN		
– Beleggingen	31	-66
– Derivaten met klanten	-11	-
– Gestructureerde leningen	9	-48
	29	-114
RESULTAAT HEDGE ACCOUNTING		
– Financiële activa betrokken in fair value hedge accounting	3.731	5.123
– Financiële passiva betrokken in micro fair value hedge accounting	-1.139	-2.169
– Derivaten betrokken in hedge accounting	-2.566	-2.943
	26	11
VERKOOPRESULTATEN FINANCIËLE ACTIVA VOOR VERKOOP BESCHIKBAAR	11	12
OVERIGE MARKTWAARDEVERANDERINGEN	21	63
TOTAAL	87	-28

21**OVERIGE RESULTATEN**

	2012	2011
DE OVERIGE RESULTATEN BESTAAN UIT		
– Opbrengst advieswerkzaamheden	0	0
TOTAAL	0	0

22**PERSONEELSKOSTEN**

	2012	2011
DE PERSONEELSKOSTEN BESTAAN UIT		
Lonen en salarissen	21	19
Pensioenlasten	3	4
Sociale lasten	2	1
Toevoeging aan voorzieningen	0	0
Overige personeelslasten	5	5
TOTAAL	31	29

23**ANDERE BEHEERSKOSTEN**

Onder deze post zijn onder meer opgenomen de kosten inzake uitbesteding, huur en onderhoud van onroerende zaken en bedrijfsmiddelen, drukwerk, opleiding en reclame.

24**AFSCHRIJVINGEN**

Voor een specificatie van deze post wordt verwezen naar de mutatieoverzichten van de onroerende zaken en bedrijfsmiddelen ([noot 7](#)).

25**BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN**

De bijzondere waardeverminderingen bedragen in 2012 EUR 29 miljoen (2011: EUR 0 miljoen). De post 25 is in 2012 (in 2011 genaamd als 'dotatie aan voorziening voor oninbaarheid') niet meer als onderdeel van de baten gepresenteerd, maar als aparte post na de 'Bedrijfslasten' en voor 'Winst voor belastingen'. De vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast.

	2012	2011
DE BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN BESTAAN UIT		
Dotatie aan voorziening voor oninbaarheid bankiers en kredieten	8	0
Bijzondere waardevermindering deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	21	–
TOTAAL	29	0

De voorziening voor oninbaarheid van kredieten is opgenomen in de balanspost Bankiers en Kredieten ([noot 2](#)). De bijzondere waardevermindering op Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures van EUR 21 miljoen betreft de afboeking van de goodwill van de deelneming Transdev-BNG-Connexion Holding BV vanwege het verliezen van belangrijke openbaar vervoer concessies.

26**BANKENBELASTING**

Voor een specificatie van deze post wordt verwezen naar [noot 26](#) in de geconsolideerde jaarrekening.

27**VERGOEDING EXTERNE ACCOUNTANT (IN DUIZENDEN EURO'S)**

De vergoedingen aan de externe accountant zijn gerubriceerd onder de andere beheerskosten. In overeenstemming met artikel 382a Titel 9 Boek 2 BW is hieronder een nadere detaillering weergegeven van de kosten en vergoedingen aan de externe accountant, gerubriceerd naar controle- en (niet-)controlegerelateerde diensten.

	2012	2011
Controle van de jaarrekening	372	371
Andere controleopdrachten	339	159
Andere niet-controle diensten	21	12
TOTAAL	732	542

28-40**OVERIGE TOELICHTINGEN**

Voor de toelichting op noot 28 tot en met 40 wordt verwezen naar de [toelichting in de geconsolideerde jaarrekening](#).

BELONING RAAD VAN BESTUUR EN RAAD VAN COMMISSARISSEN

Voor toelichting beloningen Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen wordt verwezen naar [noot 33](#) in de geconsolideerde jaarrekening.

Den Haag, 1 maart 2013

RAAD VAN BESTUUR

C. VAN EYKELENBURG, VOORZITTER

J.J.A. LEENAARS

J.C. REICHARDT

RAAD VAN COMMISSARISSEN

H.O.C.R. RUDING, VOORZITTER

MEVR. S.M. DEKKER, VICEVOORZITTER (TEVENS SECRETARIS)

H.H. APOTHEKER

MEVR. H.G.O.M. BERKERS

T.J.F.M. BOVENS

W.M. VAN DEN GOORBERGH

J.J. NOOITGEDAGT

R.J.J.M. PANS

MEVR. M. SINT

Overige

Gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 233

Onafhankelijk Assurance Rapport 235

Statutaire bepalingen inzake winstverdeling 238

Voorstel tot winstverdeling 239

Statutaire bepalingen inzake doelstelling 240

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

AAN: DE AANDEELHOUDERS, DE RAAD VAN COMMISSARISSEN EN DE RAAD VAN BESTUUR VAN N.V. BANK NEDERLANDSE GEMEENTEN

VERKLARING BETREFFENDE DE JAARREKENING

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2012 van N.V. Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en vennootschappelijke balans per 31 december 2012, de geconsolideerde en vennootschappelijke winst-en-verliesrekening, overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten, kasstroomoverzicht en mutatieoverzicht eigen vermogen over 2012 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

OORDEEL BETREFFENDE DE JAARREKENING

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van N.V. Bank Nederlandse Gemeenten per 31 december 2012 en van het resultaat en de kasstromen over 2012 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE BIJ OF KRACHTENS DE WET GESTELDE EISEN

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW. ■

Amsterdam, 1 maart 2013

ERNST & YOUNG ACCOUNTANTS LLP
W.G. DRS. W.J. SMIT RA

Onafhankelijk Assurance Rapport

AAN: DE AANDEELHOUDERS, DE RAAD VAN COMMISSARISSEN EN DE RAAD VAN BESTUUR VAN N.V. BANK NEDERLANDSE GEMEENTEN

OPDRACHT

Het bestuur van N.V. Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag (hierna: BNG Bank) heeft ons opdracht gegeven tot het geven van assurance bij de hoofdstukken ‘Samenvatting doelstellingen en realisatie’, ‘Strategie’, ‘Verslag van de Commissarissen – maatschappelijke aspecten van ondernemen’ en ‘Duurzaamheid’ met de bijlagen ‘MVO-Beleid BNG Bank’ en ‘GRI-index BNG Bank 2012’ (hierna: het Verslag). In het Verslag geeft de Directie van BNG Bank een toelichting op het gevoerde beleid, de bedrijfsvoering en de prestaties gedurende 2012.

De GRI-index 2012 (GRI-index BNG Bank 2012.pdf) en MVO-Beleid BNG Bank (MVO-Beleid BNG Bank.pdf) zoals gepubliceerd op bng.nl maken onlosmakelijk deel uit van het Verslag en zijn hiermee onderdeel van onze opdracht. De overige verwijzingen in het verslag (naar bngbank.nl, externe websites en overige documenten) maken geen onderdeel uit van onze opdracht.

Op grond van de aan ons verstrekte opdracht waren onze werkzaamheden gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat:

- het Verslag in alle van materieel belang zijnde opzichten een juiste en toereikende weergave is van het beleid, de bedrijfsvoering en de prestaties van BNG Bank gedurende 2012;
- het Verslag in overeenstemming is met het door BNG Bank onderkende toepassingsniveau A van Global Reporting Initiative.

De vergelijkende informatie voor het jaar 2011 die opgenomen is in het Verslag hebben wij beoordeeld met een beperkte mate van zekerheid. De werkzaamheden die worden verricht bij het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid zijn gericht op het vaststellen van de plausibiliteit van informatie en zijn geringer in diepgang dan die bij een assurance-opdracht gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid.

VERANTWOORDELIJKHEDEN

VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het Verslag in overeenstemming met de Sustainability Reporting Guidelines (G3) van Global Reporting Initiative, de Handreiking maatschappelijke verslaggeving van de Raad voor de Jaarverslaggeving en het verslaggevingsbeleid van BNG Bank, inclusief het identificeren van stakeholders en het bepalen van materiële onderwerpen. De door het bestuur gemaakte keuzes ten aanzien van de reikwijdte van het Verslag en het verslaggevingsbeleid zijn uiteengezet in de GRI-index, onderdeel verslagparameters.

Het bestuur is ten slotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van het Verslag mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van assurance bij het Verslag. Wij hebben ons onderzoek verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij ons onderzoek zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het Verslag in alle van materieel belang

zijnde opzichten een juiste en toereikende weergave is van het beleid, de bedrijfsvoering en de prestaties gedurende 2012.

In het Verslag is toekomstgerichte informatie opgenomen in de vorm van ambities, strategie, plannen, verwachtingen en ramingen. Inherent aan deze informatie is dat realisatie onzeker is. Om die redenen wordt door ons ten aanzien van de realisatie van toekomstgerichte informatie geen zekerheid verstrekt.

Wij hebben de werkzaamheden met betrekking tot het Verslag uitgevoerd in overeenstemming met Standaard 3410N 'Assurance-opdrachten inzake maatschappelijke verslagen' van het NBA. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het Verslag een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Het onderzoek van het Verslag omvat in het bijzonder de volgende werkzaamheden:

- Het toetsen van de informatie in het Verslag aan de criteria volgens de 'Sustainability Reporting Guidelines' van Global Reporting Initiative welke zijn opgenomen in het verslaggevingsbeleid van BNG Bank;
- Het verkrijgen van inzicht in de opzet, bestaan en werking van de gebruikte systemen en gehanteerde methoden voor het verzamelen en verwerken van gegevens die dienen als basis voor de gerapporteerde informatie;

- Het interviewen van verantwoordelijke functionarissen;
- Het onderzoeken van relevante bedrijfsdocumenten en het raadplegen van externe bronnen;
- Het uitvoeren van cijferanalyses en het inwinnen van inlichtingen;
- Het evalueren van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor de verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die bij het opmaken van het Verslag zijn toegepast;
- Een evaluatie van het algehele beeld van het Verslag.

Den Haag, 1 maart 2013

ERNST & YOUNG ACCOUNTANTS LLP

W.G. DRS R.J. BLEIJS RA

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

OORDEEL

Wij zijn van oordeel dat:

- Het Verslag in alle van materieel belang zijnde opzichten, een juiste en toereikende weergave is van het beleid, de bedrijfsvoering en prestaties gedurende 2012, in overeenstemming met de 'Sustainability Reporting Guidelines' van Global Reporting Initiative, de Handreiking voor maatschappelijke verslaggeving van de Raad voor de Jaarverslaggeving en het beschreven verslaggevingsbeleid van BNG Bank;
- het Verslag van BNG Bank in overeenstemming is met het door BNG Bank onderkende toepassingsniveau A van Global Reporting Initiative. ■

Statutaire bepalingen inzake winstverdeling

ARTIKEL 23 VAN DE STATUTEN INZAKE DE VERDELING VAN DE WINST LUIDT ALS VOLGT:

1. Uitkering van de winst geschiedt na vaststelling door de algemene vergadering van aandeelhouders van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders op de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het gestorte deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.

3. Allereerst wordt zo mogelijk een bedrag ter grootte van tien procent (10%) van het resultaat van het boekjaar blijkens de jaarrekening toegevoegd aan de algemene reserve; van het daarna overschietende komt aan de aandeelhouders zo mogelijk vijf procent (5%) van het nominale bedrag van hun aandelenbezit toe.
4. Het overblijvende wordt uitgekeerd aan aandeelhouders in verhouding van het nominale bedrag van hun aandelenbezit, voor zover de algemene vergadering van aandeelhouders daarover niet beschikt voor reservering.
5. De vennootschap is bevoegd tussentijds winstuitkeringen te doen, overigens met inachtneming van het bepaalde in artikel 105, lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. ■

Voorstel tot winstverdeling

In miljoenen euro's	2012	2011
NETTOWINST	332	256
DE BESTEMMING VAN DE WINST IS ALS VOLGT		
Toevoeging aan Overige reserves ex artikel 23, lid 3 BNG Bank statuten	33	26
Uitkering ex artikel 23, lid 3 BNG Bank statuten	7	7
	40	33
Toevoeging aan Overige reserves ex artikel 23, lid 4 BNG Bank statuten	216	166
Uitkering ex artikel 23, lid 4 BNG Bank statuten	76	57
	292	223

Statutaire bepalingen inzake doelstelling

Artikel 2 van de statuten luidt als volgt:

1. De vennootschap heeft ten doel de uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden.
2. In het kader van haar in lid 1 omschreven doel houdt de vennootschap zich onder meer bezig met het aantrekken en uitzetten van gelden, het op andere wijze verlenen van kredieten, het stellen van garanties, het verzorgen van het betalingsverkeer, het verrichten van valutatransacties, het adviseren en bemiddelen bij de uitgifte van en de handel in effecten, het bewaren, beheren en administreren van effecten en andere vermogensbestanddelen ten behoeve van derden, alsmede het oprichten van en deelnemen in andere ondernemingen en/of rechtspersonen, wier doel in verband staat met of bevorderlijk is voor het hiervoor gestelde. De vennootschap is bevoegd tot het

verrichten van al hetgeen onmiddellijk of middellijk voor haar doel bevorderlijk kan zijn.

3. Onder overheden als bedoeld in het eerste lid worden verstaan:
 - a. Nederlandse gemeenten en andere publiekrechtelijke rechtspersonen bedoeld in artikel 1, de leden 1 en 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;
 - b. de Europese Gemeenschappen en andere rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen waaraan krachtens de verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen een deel van de taak van de Europese Gemeenschappen is opgedragen;
 - c. lidstaten van de Europese Gemeenschappen en andere rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen waaraan krachtens de wet van zodanige lidstaat een deel van de overheidstaak van die lidstaat is opgedragen;
 - d. privaatrechtelijke rechtspersonen:
 - waarvan de helft of meer van de bestuurders middellijk of onmiddellijk door een of meer van de onder a, b en c van dit lid bedoelde lichamen wordt benoemd;en/of
 - waarvan de helft of meer van het aandelenkapitaal middellijk of onmiddellijk door een of meer van de onder a, b en c bedoelde lichamen wordt verschaft;en/of

- waarvan de inkomstenkant van het budget voor de exploitatie voor de helft of meer middellijk of onmiddellijk door een of meer van de onder a, b en c bedoelde lichamen wordt verschaft of zekergestellt op grond van een door een of meer van die lichamen vastgestelde regeling, verordening of wet; en/of
- waarvan het budget voor de exploitatie middellijk of onmiddellijk door een of meer van de onder a, b en c bedoelde lichamen wordt vastgesteld of goedgekeurd op grond van een door een of meer van die lichamen vastgestelde regeling, verordening of wet; en/of
- waarvan de verplichtingen jegens de vennootschap middellijk of onmiddellijk door een of meer van de onder a, b en c bedoelde lichamen worden gegarandeerd, dan wel zullen worden gegarandeerd krachtens een door een of meer van die lichamen vastgestelde regeling, verordening of wet, onder welke verplichtingen zijn begrepen niet-gegarandeerde verplichtingen uit voorfinanciering of anderszins waaruit na novatie verplichtingen resulteren die door een of meer van die lichamen zullen worden gegarandeerd krachtens een door een of meer van die lichamen vastgestelde regeling, verordening of wet; en/of
- die krachtens een door een of meer van de onder a, b en c genoemde lichamen vastgestelde regeling, verordening of wet, een deel van de overheidstaak uitvoeren. ■

Bijlagen

- A BNG Bank Dochtermaatschappijen 243
- B Verwijstabel Code Banken 245
- C Jaarcijfers BNG Bank vanaf 1915 247
- D Aandeelhouders BNG Bank per 31-12-2012 253

A BNG Bank Dochtermaatschappijen

BNG GEBIEDSONTWIKKELING BV 100%

Dr. Kuiperstraat 12
2514 BB Den Haag

DIRECTIE

IR. G.C.A. RODEWIJK

Postbus 16075
2500 BB Den Haag
Telefoon 070 3119 900
info@bnggo.nl

Doelstelling:

Het direct of indirect verstrekken van (risicodragend) vermogen aan overheden, alsmede het direct of indirect participeren en/of samenwerken in projecten met, dan wel ten behoeve van, overheden of aan overheden gelieerde instellingen.

BNG VERMOGENSBEHEER BV 100%

Koninginnegracht 2
2514 AA Den Haag

DIRECTIE**MR. J.L.S.M. HILLEN****J.J.M. DE WIT**

Postbus 16450
2500 BL Den Haag
Telefoon 070 3750 245
info@bngvb.nl

Doelstelling:

Het aanbieden en ontwikkelen van gespecialiseerde financiële dienstverlening op het gebied van effectenbemiddeling, advies, het beheer van beleggingsfondsen met een fido-keurmerk en op maat gesneden vermogensbeheer aan overheden en instellingen die het maatschappelijk belang dienen.

HYPOTHEEKFONDS VOOR OVERHEIDS-PERSONEEL BV (HVO) 100%

Koninginnegracht 2
2514 AA Den Haag

DIRECTIE**MEVR. DR. P.J.E. BIERINGA****O. LABE**

Postbus 30305
2500 GH Den Haag
Telefoon 070 3750 619
bms@bng.nl

Doelstelling:

Financiering van af te sluiten hypothecaire geldleningen door ambtenaren, die werkzaam zijn bij de, middels een afgesloten samenwerkingsovereenkomst, aangesloten overheidsinstellingen. ■

B Verwijstabel Code Banken

Per principe uit de Code Banken wordt in bijgaand overzicht aangegeven waar in het jaarverslag verantwoordingsinformatie over de werking in het verslagjaar is opgenomen.

PRINCIPE CODE BANKEN	VERANTWOORDINGSINFORMATIE
<p>RAAD VAN COMMISSARISSEN 2.1.1 t/m 2.2.2</p>	<p>Verslag RvC</p>
<p>RAAD VAN BESTUUR 3.1.1 t/m 3.1.8 3.1.6 3.2.1 t/m 3.2.4</p>	<p>Verslag RvC Risicoparagraaf Verslag RvB, MVO-beleid BNG Bank en GRI-index BNG Bank 2012</p>
<p>RISICOMANAGEMENT 4.1 t/m 4.3 4.4 t/m 4.5</p>	<p>Verslag RvC Risicoparagraaf</p>
<p>AUDIT 5.1 5.2 t/m 5.6</p>	<p>Corporate governance Verslag RvC</p>
<p>BELONINGSBELEID 6.1.1 t/m 6.4.2 6.4.3 t/m 6.4.4 6.4.5 t/m 6.4.6</p>	<p>Verslag RvC Corporate governance Verslag RvC</p>

C Jaarcijfers BNG Bank vanaf 1915

BOEKJAAR	bedragen in duizenden euro's			
	GEPLAATST KAPITAAL	GESTORT KAPITAAL	RESERVES	LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN
1915	204	20	0	277
1920	384	84	38	295
1925	1.767	1.767	77	3.533
1930	1.983	1.983	140	15.410
1935	2.900	2.900	231	22.183
1940	3.061	3.061	208	12.883
1945	3.061	3.061	249	10.520
1950	3.105	3.105	454	86.543
1955	3.133	3.133	908	566.825
1960	40.939	7.012	4.538	2.740.538

Vervolg zie volgende pagina

Vervolg van vorige pagina				
BOEKJAAR	GEPLAATST KAPITAAL	GESTORT KAPITAAL	RESERVES	LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN
1965	45.378	7.465	8.168	4.271.975
1970	52.775	14.862	16.427	8.251.283
1975	67.568	29.655	88.489	15.025.688
1980	104.551	66.638	246.586	18.809.227
1981	111.948	74.035	284.250	20.563.058
1982	119.344	81.431	362.754	22.826.819
1983	126.741	95.141	436.537	23.018.006
1984	138.152	106.552	513.225	22.843.430
1985	143.857	112.258	592.637	24.492.553
1986	149.562	117.963	674.429	26.984.054
1987	155.268	123.668	752.796	30.411.173
1988	155.268	123.668	824.995	31.874.574
1989	155.268	123.668	892.191	31.954.215
1990	158.008	126.409	967.389	32.161.023
1991	158.008	126.409	1.011.728	31.079.730
1992	158.008	126.409	1.083.265	29.746.188
1993	158.008	126.409	1.152.996	33.147.989
1994	158.008	126.409	1.224.994	35.943.094
1995	158.008	126.409	1.305.757	39.664.778
1996	158.008	126.409	1.399.815	41.834.574
1997	158.008	126.409	1.547.432	43.497.010

Vervolg zie volgende pagina

Vervolg van vorige pagina				
BOEKJAAR	GEPLAATST KAPITAAL	GESTORT KAPITAAL	RESERVES	LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN
1998	158.008	126.420	1.679.379	45.401.721
1999	158.008	126.420	1.860.763	47.667.792
2000	158.008	126.420	2.075.272	49.286.388
2001	139.227	139.227	2.139.103	52.564.243
2002	139.227	139.227	2.194.764	55.448.477
2003	139.227	139.227	2.159.527	58.671.294
2004	139.227	139.227	2.330.805	64.067.450
2005	139.227	139.227	2.832.809	72.647.410
2006	139.227	139.227	2.336.965	71.207.875
2007	139.227	139.227	1.815.926	69.039.722
2008	139.227	139.227	1.759.853	80.032.181
2009	139.227	139.227	1.974.507	82.638.729
2010	139.227	139.227	1.991.578	87.314.051
2011	139.227	139.227	1.693.749	95.884.733
2012	139.227	139.227	2.517.766	100.414.585

BOEKJAAR	bedragen in duizenden euro's			
	LANGLOPENDE VORDERINGEN	KORT KREDIET DEBITEUREN	KORT KREDIET CREDITEUREN	SALDO WINST-EN- VERLIESREKENING*
bedragen in duizenden euro's				
1915	57	0	653	2
1920	538	0	257	42
1925	5.149	3.511	3.553	155
1930	17.065	5.722	5.094	187
1935	24.815	7.633	3.311	322
1940	15.877	8.518	4.415	246
1945	13.384	22.262	9.101	232
1950	90.807	53.777	24.427	532
1955	572.623	66.767	47.818	832
1960	2.779.127	71.720	96.116	1.037
1965	4.301.094	281.075	101.298	2.027
1970	8.413.856	438.774	99.466	6.587
1975	15.229.918	600.179	195.233	28.850
1980	19.166.544	1.294.919	141.613	70.489
1981	20.999.362	1.304.916	194.746	76.847
1982	23.241.661	1.026.584	290.715	97.953
1983	23.406.090	963.080	417.796	91.597
1984	22.925.876	1.161.707	473.164	97.678
1985	24.655.812	1.254.453	619.518	100.996
1986	27.188.156	1.805.989	516.630	104.065
1987	30.600.152	1.686.531	442.082	101.762
1988	32.296.882	1.352.895	667.849	109.288
Vervolg zie volgende pagina				

* Vanaf 2005 betreft dit het saldo na inhouding van vennootschapsbelasting. Omdat BNG Bank per 1 januari 2005 International Financial Reporting Standards (IFRS) toepast voor de jaarrekening, zijn de cijfers vanaf 2005 minder goed vergelijkbaar met de jaren daarvoor.

Vervolg van vorige pagina				
BOEKJAAR	LANGLOPENDE VORDERINGEN	KORT KREDIET DEBITEUREN	KORT KREDIET CREDITEUREN	SALDO WINST-EN- VERLIESREKENING [†]
1989	32.489.741	1.666.878	908.875	104.285
1990	32.732.015	2.261.428	919.473	110.461
1991	33.724.611	2.181.086	1.417.843	86.041
1992	34.455.423	1.358.717	2.213.487	118.293
1993	37.818.157	1.483.964	2.625.294	115.437
1994	38.071.862	2.735.454	2.590.526	128.649
1995	40.761.488	2.137.899	2.587.148	137.191
1996	41.870.931	1.933.578	1.902.931	143.444
1997	43.335.947	2.656.811	1.597.669	153.752
1998	45.466.657	2.797.481	1.357.663	169.350
1999	47.171.383	3.082.766	2.111.858	230.081
2000	54.623.328	3.110.394	3.779.636	230.904
2001	59.446.888	3.994.986	8.504.975	249.000
2002	67.046.644	4.792.642	10.115.715	283.127
2003	72.859.621	4.558.707	12.789.138	303.627
2004	73.914.244	5.070.251	11.284.235	300.797
2005	76.019.286	6.947.752	7.155.594	310.833
2006	77.992.839	6.984.629	9.169.497	198.694
2007	78.826.312	10.349.820	13.658.775	195.418
2008	75.741.198	11.079.758	17.473.692	157.701
2009	77.915.557	9.939.636	17.721.605	277.589

Vervolg zie volgende pagina

Vervolg van vorige pagina				
BOEKJAAR	LANGLOPENDE VORDERINGEN	KORT KREDIET DEBITEUREN	KORT KREDIET CREDITEUREN	SALDO WINST-EN- VERLIESREKENING [†]
2010	90.389.403	12.390.256	18.678.225	256.763
2011	97.577.785	15.343.347	23.556.036	256.389
2012	99.392.923	14.858.192	19.069.006	331.912

D Aandeelhouders BNG Bank per 31-12-2012

55.690.720 AANDELEN	
Aa en Hunze	52.728
Aalburg	17.550
Aalsmeer	25.857
Aalten	19.305
Achtkarspelen	87.711
Alblasserdam	9.477
Albrandswaard	3.510
Alkmaar	175.890
Almelo	174.525
Almere	3.432
Alphen aan den Rijn	95.238
Ameland	3.120

Amersfoort	272.220
Amstelveen	143.520
Amsterdam	617.058
Apeldoorn	132.093
Appingedam	23.751
Arnhem	496.470
Assen	85.301
Asten	13.000

Baarle-Nassau	3.510
Baarn	46.800
Barendrecht	32.097
Barneveld	24.570
Bedum	5.265
Beek	11.544
Beemster	7.020
Beesel	66.300
Bellingwedde	12.597
Bergambacht	3.510
Bergeijk	80.886
Bergen (L)	10.530
Bergen (N.H.)	149.994
Bergen op Zoom	41.067
Berkelland	305.877
Bernheze	21.060
Bernisse	13.260

Vervolg zie volgende pagina

Vervolg van vorige pagina			
Best	24.570	Cranendonck	5.000
Beuningen	14.040	Cromstrijen	7.020
Beverwijk	85.605	Cuijk	32.253
Binnenmaas	105.495	Culemborg	8.775
Bladel	62.790		
Blaricum	5.967	Dalfsen	33.735
Bloemendaal	21.060	Dantumadiel	12.285
Boarnsterhim	30.732	De Bilt	218.673
Bodegraven-Reeuwijk	76.830	De Marne	10.530
Borger-Odoorn	80.340	De Ronde Venen	37.323
Borne	107.172	De Wolden	31.122
Borsele	39.273	Delft	47.385
Boskoop	18.720	Delfzijl	39.156
Boxmeer	38.660	Den Haag	1.275.456
Boxtel	53.385	Den Helder	211.731
Breda	257.439	Deurne	99.840
Brielle	24.414	Deventer	292.313
Bronckhorst	72.384	Diemen	8.775
Brummen	702	Dinkelland	16.934
Brunssum	86.658	Dirksland	19.188
Bunnik	3.000	Doesburg	27.612
Buren	23.953	Doetinchem	62.634
Bussum	97.188	Dongen	23.510
		Dongeradeel	76.323
Capelle aan den IJssel	7.722	Dordrecht	233.142
Castricum	40.872	Drechterland	15.756
Coevorden	94.926		
		Vervolg zie volgende pagina	

Vervolg van vorige pagina	
Drenthe (provincie)	87.750
Drimmelen	36.426
Druten	9.477
Duiven	3.510
Echt-Susteren	21.411
Edam-Volendam	29.484
Ede	108.420
Eemsmond	21.060
Eersel	121.021
Eijsden-Margraten	52.455
Eindhoven	171.600
Elburg	76.830
Emmen	58.266
Enkhuizen	130.650
Enschede	200.343
Epe	60.879
Ermelo	75.075
Etten-Leur	9.828
Ferwerderadiel	5.967
Flevoland (provincie)	75.250
Franekeradeel	34.554
Friesland (provincie)	75.250
Gaasterlan-Sleat	6.669
Geertruidenberg	133.653

Gelderland (provincie)	87.750
Geldermalsen	28.665
Geldrop-Mierlo	30.186
Gemert-Bakel	45.474
Gennep	10.530
Giessenlanden	25.935
Gilze en Rijen	10.179
Goedereede	34.593
Goes	96.369
Goirle	12.636
Gorinchem	96.330
Gouda	82.446
Graafstroom	21.060
Graft-De Rijk	7.020
Groesbeek	60.840
Groningen (gemeente)	329.199
Groningen (provincie)	75.250
Grootegast	9.750
Gulpen-Witter	26.040
Haaksbergen	35.958
Haaren	11.278
Haarlem	230.295
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	62.790
Haarlemmermeer	60.372
Halderberge	43.524
Vervolg zie volgende pagina	

Vervolg van vorige pagina			
Hardenberg	64.935	Hof van Twente	157.326
Harderwijk	58.968	Hollands Kroon	60.294
Hardinxveld-Giessendam	31.356	Hoogeveen	17.550
Haren	9.126	Hoogezand-Sappemeer	31.161
Harenkarspel	38.376	Hoogheemraadschap Hollands	17.355
Harlingen	31.200	Noorderkwartier	
Hattem	30.030	Hoorn	46.098
Heemskerk	7.722	Horst aan de Maas	113.108
Heemstede	122.421	Houten	6.240
Heerde	9.126	Huizen	85.956
Heerenveen	56.355	Hulst	17.472
Heerhugowaard	9.789		
Heerlen	424.827	IJsselstein	4.563
Heeze-Leende	10.020		
Heiloo	36.000	Kaag en Braassem	121.719
Hellendoorn	24.180	Kampen	100.893
Hellevoetsluis	6.240	Kapelle	53.040
Helmond	52.650	Katwijk	144.066
Hendrik Ido Ambacht	25.818	Kerkrade	183.300
Hengelo	174.486	Koggenland	29.016
's-Hertogenbosch	139.659	Kollumerland en Nieuwkruisland	22.347
Het Bildt	73.905	Korendijk	29.718
Heumen	151.515	Krimpen aan den IJssel	32.799
Heusden	44.499		
Hillegom	49.686	Laarbeek	20.709
Hilvarenbeek	23.510	Landerd	29.094
Hilversum	120.939		
		Vervolg zie volgende pagina	

Vervolg van vorige pagina			
Landgraaf	41.301	Maasdriel	20.770
Landsmeer	24.453	Maasgouw	72.150
Langedijk	6.318	Maassluis	61.035
Lansingerland	15.015	Maastricht	347.334
Leek	28.041	Marum	7.020
Leerdam	17.550	Medemblik	13.650
Leeuwarden	116.142	Meerssen	13.689
Leeuwarderadeel	72.150	Menameradiel	24.375
Leiden	347.646	Menterwolde	38.688
Leiderdorp	97.968	Meppel	18.915
Leidschendam-Voorburg	203.190	Middelburg	49.296
Lelystad	5.000	Middelharnis	15.600
Lemsterland	31.746	Midden-Delfland	48.594
Leudal	143.052	Midden-Drenthe	60.138
Liesveld	13.962	Mill en St. Hubert	5.265
Limburg (provincie)	156.000	Millingen aan de Rijn	8.736
Lingewaal	17.550	Moerdijk	27.027
Lingewaard	19.305	Montferland	19.756
Lisse	18.252	Montfoort	12.480
Littenseradiel	8.736	Mook en Middelaar	123.708
Lochem	60.138	Muiden	3.510
Loon op Zand	41.886		
Lopik	26.442	Neder-Betuwe	18.246
Loppersum	24.102	Nederlek	33.150
Losser	17.550	Nederweert	14.040
		Neerijnen	14.040
Maasdonk	10.530		
		Vervolg zie volgende pagina	

Vervolg van vorige pagina			
Nieuwegein	80.184	Ooststellingwerf	18.720
Nieuwkoop	36.348	Oostzaan	24.765
Nijkerk	32.370	Opmeer	19.188
Nijmegen	193.479	Opsterland	66.651
Noord-Beveland	6.520	Oss	60.645
Noord-Brabant (provincie)	40.000	Oud-Beijerland	5.265
Noordenveld	30.771	Oude IJsselstreek	161.460
Noord-Holland (provincie)	610.350	Ouder-Amstel	4.914
Noordoostpolder	19.656	Ouderkerk	3.510
Noordwijk	12.636	Oudewater	27.612
Noordwijkerhout	8.775	Overbetuwe	21.762
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	1.755	Overijssel (provincie)	87.750
Nunspeet	75.075		
Nuth	11.232	Papendrecht	6.318
		Peel en Maas	63.687
Oegstgeest	46.059	Pekela	26.130
Oirschot	8.775	Pijnacker-Nootdorp	57.564
Oisterwijk	7.845	Purmerend	7.020
Oldambt	181.116	Putten	10.530
Oldebroek	9.750		
Oldenzaal	17.550	Raalte	25.987
Olst-Wijhe	18.252	Reimerswaal	15.990
Ommen	79.638	Renkum	89.739
Onderbanken	8.775	Reusel-De Mierden	10.530
Oost Gelre	51.363	Rheden	186.966
Oosterhout	35.100	Rhenen	61.035
Oostflakkee	3.120		
		Vervolg zie volgende pagina	

Vervolg van vorige pagina			
Ridderkerk	89.115	Sluis	10.140
Rijnwaarden	4.914	Smallingerland	110.292
Rijnwoude	142.896	Soest	123.825
Rijssen-Holten	304.746	Someren	15.444
Rijswijk	165.945	Son en Breugel	29.991
Roerdalen	17.199	Spijkenisse	7.020
Roermond	34.749	Staat der Nederlanden	27.845.360
Roosendaal	56.862	Stadskanaal	27.339
Rotterdam	321.555	Staphorst	30.030
Rucphen	19.656	Stede Broec	17.823
Schagen	13.611	Steenbergen	11.583
Schermer	7.020	Steenwijkerland	129.675
Scherpenzeel	3.510	Stein	19.266
Schiedam	326.352	Stichtse Vecht	29.523
Schiermonnikoog	7.020	Strijen	6.240
Schijndel	28.782	Sudwest Fryslan	313.677
Schinnen	7.020	Ten Boer	3.510
Schouwen-Duiveland	23.790	Terneuzen	45.474
Simpelveld	6.630	Terschelling	3.510
Sint-Anthonis	12.285	Texel	7.371
Sint-Michielsgestel	21.060	Teylingen	57.681
Sint-Oedenrode	64.857	Tholen	33.696
Sittard-Geleen	175.266	Tiel	36.803
Skarsterlan	68.484	Tilburg	71.786
Sliedrecht	31.200	Tubbergen	30.000
Slochteren	20.124	Vervolg zie volgende pagina	

Vervolg van vorige pagina	
Twenterand	23.868
Tynaarlo	43.243
Tytsjerksteradiel	48.945
Ubbergen	33.540
Uden	17.550
Utgeest	3.510
Uithoorn	54.522
Urk	3.861
Utrecht (gemeente)	763.074
Utrecht (provincie)	87.750
Utrechtse Heuvelrug	201.669
Vaals	17.121
Valkenburg aan de Geul	21.060
Valkenswaard	12.987
Veendam	86.190
Veenendaal	86.970
Veere	7.020
Veghel	26.598
Veldhoven	35.100
Velsen	280.410
Venlo	106.026
Venray	54.202
Vianen	22.698
Vlaardingen	198.198
Vlagtwedde	16.458

Vlieland	3.510
Vlissingen	70.356
Vlist	10.530
Voerendaal	11.232
Voorschoten	41.184
Voorst	112.983
Vught	15.795
Waalre	6.318
Waalwijk	29.133
Waddinxveen	17.823
Wageningen	50.310
Wassenaar	106.392
Waterland	14.040
Weert	41.379
Weesp	33.501
Werkendam	9.828
Westerveld	51.987
Westervoort	3.510
Westland	301.860
Weststellingwerf	58.071
Westvoorne	66.963
Wierden	21.060
Wijchen	11.193
Wijdmeren	33.930
Wijk bij Duurstede	23.751
Vervolg zie volgende pagina	

Vervolg van vorige pagina	
Winsum	10.140
Winterswijk	17.199
Woensdrecht	11.232
Woerden	123.201
Wormerland	36.660
Woudenberg	3.510
Woudrichem	10.530
Zaanstad	416.286
Zaltbommel	3.861
Zandvoort	56.862
Zederik	43.017
Zeevang	12.246
Zeewolde	78
Zeist	192.075
Zevenaar	8.020
Zijpe	3.510
Zoetermeer	3.510
Zoeterwoude	26.871
Zuid-Holland (provincie)	610.350
Zuidhorn	10.140
Zuidplas	54.328
Zundert	104.949
Zutphen	95.940
Zwartewaterland	23.712
Zwijndrecht	47.541
Zwolle	149.097

COLOFON

Redactie: BNG Bank

Ontwerp & realisatie: Urban Design Front, Rotterdam

BNG Bank

Koninginnegracht 2

Postbus 30305

2500 GH Den Haag

T 070 3750 750

mc@bngbank.nl

bngbank.nl

